

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Samfundet for dansk-norsk Genealogi og Personalhistorie.

Medlemsbidraget er 6 Kr. aarlig.

Samfundet har udgivet:

Personalhistorisk Tidsskrift.

1. Række, Bind I—III (1880—82) ved *Fr. Krarup*.
1. — , — IV—VI (1883—85) ved *G. L. Wad*.
2. — , — I—IV (1886—89) ved Samme.
2. — , — V—VI (1890—91) ved *H. W. Harbou*.
3. — , — I—III (1892—94) ved Samme.
3. — , — IV—VI (1895—97) ved *G. L. Grove*.
4. — , — I—II (1898—99) ved *C. E. A. Schøller*.
4. — , — III—VI (1900—03) ved *G. L. Grove*.
5. — , — I—V (1904—08) ved Samme.

Prisen for Aargangene 1881—1903 (1880 er udsolgt) er bleven nedsat til 3 Kr. for det enkelte Bind, hvorhos Prisen for hver af de fire første Rækker yderligere er nedsat til 10 Kr., for 1881—91 samlede til 15 Kr.

Bogladeprisen for det enkelte Bind er 9 Kr. Enkelte Hefter sælges ikke særskilt.

Danmark-Norges Len og Lensmænd 1596—1660, ved **Kr. Erslev**.

For Medlemmer 1 Kr. — Bogladepris 1 Kr. 50 Øre.

Professor F. P. J. DAHL.
Efter Fotografi af E. Lange.

Breve fra 1815 til 1817 vedrørende F. P. J. Dahls Ophold i Christiania som Docent i Filosofi.

Meddeelt af hans Søn F. C. B. Dahl.

Den 21. December 1815 kom min Fader, F. P. J. Dahl, der siden vandt sig et Navn som Sprogmand og Overlærer ved Frederiksborg lærde Skole, til Christiania for at tiltræde sin Docentgjerning ved Universiteter. De „Omgangsbreve“, han under sit hen ved toaarige Ophold i Norge sendte danske Venner, ere deelviis optagne i „Personalhistorisk Tidsskrift“ for 1905. Af hans Dagbøger sees det, at han i samme Tidsrum desuden afsendte 119 Breve til 39 Personer og fra 29 Personer modtog 100 Breve. Af de sidste ere næsten alle i hans Børns Eje, medens langt færre af de første have staaet til min Raadighed. Et Udvalg af disse Breve til og fra min Fader, i Forbindelse med nogle faae andre skriftlige Minder vedrørende hiint Tidsrum i hans Liv, forelægges her Offentligheden.

Fra *F. C. Sibbern*¹⁾ til Dahl, 30—9—1815. Det har gjort mig meget ondt at erfare, at De er falden i en Sygdom, ja den første Efterretning derom, der lød, som om det var betænkeligere med Dem, end det dog virkelig har været, vilde have bragt mig til

¹⁾ *Fredrik Christian Sibbern*, født 18 Juli 1785, Dr. filos., Prof., i Filosofi ved Kbhvns. Univ., † 16. Decbr. 1872.

strax at løbe ud til Dem, dersom jeg ikke havde havt Forelæsninger. Imidlertid kommer jeg dog ud til Dem i næste Uge, da mine Forelæsninger nu ere til Ende. Men da Deres og Professor Bentsens Brev til Salicath har beroliget os og jeg haaber, at De vel overstaar Deres Crisis i Dag, hvortil jeg med saa mange andre beder om Herrens Velsignelse, saa opsætter jeg min Tour til Dem, indtil jeg omtrent midt i næste Uge kan gjøre Touren i Selskab med Fasting til Søes og opad Canalen til Esrom. Jeg haaber da at finde Dem som Reconvalescent og da maaskee at kunne være til mere Hjælp |: jeg meener især Underholdning og Sindsforfriskning |: end nu. Iøvrigt er jeg vis paa, at alle i Frederiksborg tage for megen Deel i Deres Sygdom, til at De skulde savne noget. Deres Reise til Norge vil derved blive forsinket, men det er noget, De ei maa lægge paa Hjertet. Naar man engang i Christiania er vis paa at faae Dem, tænker jeg, man ei bryder sig saa stort om et Par Maaneder.

Jeg ønsker Dem den bedste Fremgang med Deres Restitution, kun beder jeg Dem ei at gjøre Dem nogen Anstrengelse med at svare mig, ei heller gjøre den ringeste Foranstaltning i Henseende til mit Komme til Dem, da jeg ikke vil være Dem til nogen Besvær, men kun til Hjælp og Nytte. — Hvorom jeg endeligen beder Dem. — Alle hilse Dem, især Deichmann. Rosenvinge lægger denne Seddel inden i sit Brev.

Løvedag d. 30 Sept. 1815.

Deres troe Sibbern.

Steenbloch¹⁾ til Dahl, Frederiksborg d. 13 Jan. 1816: Kjære Ven! Jeg haaber, at Du nu sidder roelig i Christiania, filosofierer, musicerer, gjør Damerne Cour, og — tænker paa Dine Sjællandske Venner; men, naar blandt disse Touren kommer til mig, frygter jeg for, at Du bliver saa vreed som en Tyrk, fordi Du intet Brev har faaet fra mig. Jeg kunde anføre mangfoldige Undskyldninger — mais, qui s'excuse, s'accuse, siger Franskmanden — jeg vil derfor tie stille, og overlade det til Din egen Ædelmodighed, at udfinde Undskyldninger for mig, eller at tilgive mig, hvis Du troer mig uundskyldelig. — Din katholske Epistel fra Holmen i Sverrig er ikke kommen mig til Hænde, men af Hørensagen veed jeg, at Du befandt Dig vel, da Du skrev den. Jeg tog strax frem mit Prospect af Holmen, og ved Hjælp af Phantasien saae jeg Dig lyslevende at spadserere om i Gaarden, og hæve Din lille Person paa Tærne for over Plankeværket at nyde Udsigten til den tilfrosne Götha-Elv, og den bekjendte Grevinde Ribbings deilige Landsted. — I de faae Linier, hvormed Du glædede mig fra Helsingør, beder Du mig, at sige Dig, hvad min Beslutning var i Henseende til det tilbudne Professorat; men førend jeg faaer Svar paa de Breve, jeg skrev den 25de November til Treschow og Hansteen, kan jeg intet sige. Det undrer mig virkelig, at man ikke har svaret mig. Har man maaskee forandret sine Tanker? Nu ja! for mig gjerne! Jeg kan just ikke sige, at den Ting ligger mig saa meget paa Hjertet, omendskjønt jeg derfor har maattet opgive en anden Befordring,

¹⁾ *Cornelius Enevold Steenbloch*, f. 1773, Overlærer ved Frederiksborg lærde Skole, Prof. i Hist. v. Chr. Univ., † 31 Oktob. 1836.

der, efter alle mine Venners enstemmige Dom, var meget fordelagtigere, i det mindste meget mageligere. Men det ærgrer mig dog, saaledes at blive drillet. Du gjør mig derfor en Tjeneste, dersom Du underhaanden vil undersøge, hvorledes det hænger sammen, og give mig Underretning derom, naar Du skriver mig til. Hvad der især skulde gjøre mig mit Ophold i Christiania kjært, var at finde Dig der; thi omendskjønt Du vel ikke er blandt de ældste af mine Venner, er Du dog en af de kjæreste. — Den halve Deel af Juleferienne tilbragte jeg paa Frederiksborg; Assembleer, Concerter, Baller havde vi i Overflødighed; overalt savnede vi Dig; dog mindst paa Ballerne og meest paa Concerterne. — Fra den hele Salicathiske Familie kan jeg hilse Dig. Guise syntes ret at være veltilfreds med sin nye Kjol, og Peter ikke mindre med sin Kjæreste. Det er en overmaade elskværdig Pige; dersom jeg var 20 Aar yngre, kunde jeg misunde ham hende. — Prof. Bendtsen har i hele Julen været syg af en Byld udvendig paa Halsen, som nu dog er lægt. — Jomfru Langøe har haft en lille Skavank i det ene Been, der gjorde, at hun maatte holde sig inde et Par Dage og derfor, til vor store Bedrøvelse, hverken var paa Jule-Ballet eller hos Vosbeins Nytaarsaften, hvor vi levede meget lystigt og moerede os fortræffelig indtil Kl. 2 om Natten. — Jeg haaber ogsaa, at Du har moeret Dig ved den Norske Juul, om Julen ellers er Norsk og moersom i Christiania. Siig mig dog, hvorledes Du lever! hvorledes Du finder Treschow og det øvrige Academiske Personale? Med hvilke Familier Du har gjort Bekjendtskab? og hvorledes Du finder Tonen i det Hele? — Hvorledes gaaer det med Humeuret? Slet, formodentlig. Mit Humeur er just heller ikke synderlig opbyggeligt. — Nu maa jeg endelig slutte mit lange og forvirrede Brev, der er skrevet vupti i Gallop, thi i Morgen skal jeg spille en temmelig lang Rolle, som jeg først fik i Gaar. — Poul [B. Bendtsens Søn] har været herude i Julen og bad at hilse Dig 9999 Gange. Jeg blev ogsaa herude for at bevogte ham, og havde den Glæde, at sende ham frisk og sund til Khavn; dog begynder han igjen at føle nogen Smerte i Brystet. — Lev saa vel, som jeg ønsker Dig det, og elsk stedse Din

Cornelius Steenbloch.

Dahl til Rosenvinge, Christiania, 1ste Februar 1816: En Leilighed tilbyder sig, hvorved jeg om faa Dage kan haabe, at disse Linier ere i Dine Hænder, kiæreste Ven! Jeg benytter mig deraf, saavidt min knappe Tid tillader. Mit sidste Brev (afsendt d. 11te Januar), saavel som de foregaaende, fra Holmen d. 13de Decbr., og herfra den 22de f. M. haaber jeg, rigtig ere komne til Eder, saavel som endnu en lille Seddel, jeg skrev Dig til den sidste Nat jeg var i Danmark. Det Ord: sidst, — som var eet af dem, Du veed, jeg ikke kunde lide, har jeg ret i denne Tid tænkt paa. Endnu Formiddagen den 11te fandt jeg mig vel, begyndte ogsaa et Brev til Dig og Din Kone paa denne Dag, som jeg ei glemte at høitideligholde, — men om Aftenen blev jeg syg og har været det indtil de sidste Dage, da jeg er begyndt at blive friskere. Du har aldrig — og det vil Du dog troe, er meget sagt, — seet mig saa utilfreds som jeg i endeel Dage var. Det bestandige Arbeide, som

jeg ei kunde ophøre med, fuldendte ganske Forstyrrelsen i mit Nervesystem, som jeg nu først erfarede for Alvor, hvormeget den korte Sygdom i Danmark havde angrebet. Især, naar jeg var træt af Arbeide om Aftenen og det forekom mig saa sælsomt eensomt i Værelset med min Moders Portræt alene, gik jeg tit ud — jeg havde kun Døderleins at gaae til, — og sædvanlig var han selv paa Landet flere Mile borte hos Patienter, til hvem han ei kunde komme om Dagen for Mængden af dem, han har her i Byen; — hans Kone var hos en syg Veninde, for hvis Barn hun maatte være Moder, — i saadanne Øjeblikke følte jeg mig saa forladt, og naar jeg da drev om paa Gaderne, saae jeg intet andet end Egeberg rage op i Baggrunden af disse med sin sorte Granskov. Jeg har ikke villet undlade at give Dig, min elskede Ven! en svag Skildring af min Sindsstemning, fordi jeg derved har Anledning til ret alvorlig at bede Dig erindre min Bøn om den største Omhyggelighed for Din Helbred, der dog er det vigtigste af de jordiske Goder, da Du seer, hvormeget Din Ven maa lide fordi det staaer saa maadeligt til med hans. — Dernæst vil jeg ogsaa tage Anledning heraf til en venskabelig Behreidelse, fordi Du ei har skrevet mig til i denne Tid; Du kan vel tænke Dig til, hvorledes jeg maatte være tilmode, naar jeg, i min sygelige Stemning, havde ventet den hele Løverdag og Torsdag Aften paa Brev med Posten, og glædet mig ved ethvert Træk i Klokken paa min Port, — og endelig slukkede min Lampe, uden at have faaet Brev og — uden at kunne sove. Dette varede længe; fra den 6te til den 20de Januar hørte jeg *ikke eet Ord* fra mine Venner i Danmark, og har siden kun faaet et Par smaa Sedler. Jeg længtes ogsaa efter at erfare, om mine 2 store Brevpækker vare komne lykkelig til Eder, og havde fortalt, hvordan det var gaaet mig til den 10de Januar. Endnu veed jeg intet derom. — Dog nu ingen flere Klager; jeg har nu igien Lyst til at tage Pennen i Haand og skrive til Eder; thi ikke engang dette kunde jeg. — I de senere Dage har jeg været bedre. I Dag har jeg begyndt mine Forelæsninger over Indledningen til Philosophien med en Tiltrædelsestale, som jeg netop fik færdig i Aftes sildig; i Morgen skal jeg begynde paa Logiken. I denne har jeg kun Forspring i Udarbeidelse til 3 Dage; i Indledningen til Philosophien skal jeg paa Søndag først skrive, hvad jeg paa Mandag skal foredrage. Jeg har, for det første, bortkastet de 3 Aftentimer, og læser Kl. 9–10 hver Formiddag; Onsdag og Løverdage Kl. 10–11 tillige for dem der ville tage Præliminær-Examen, over et Udtog af Logik; med den sidste Forelæsning begynder jeg først d. 14de. — Der seer Du nu hvorledes jeg har mit Arbeide fordeelt. Nogle Timer fra 10–11 taler jeg Latin med en Cand. Med. Holst, der skal disputere pro licentia om kort Tid (Sibbern kiender ham); nogle andre Timer med Døderlein; — Kl. 11–12 $\frac{1}{2}$ spadserer jeg gierne; Kl. 5 staaer jeg op om Morgenen; spiser til Middag Kl. 1 — og er næsten altid hiemme den øvrige Tid; overmaade sjælden er jeg ude nogen Aften. Co-moedier og Musik tager jeg ingen Deel i; kun Frue Treschow accompagnerer jeg en sjælden Gang, naar jeg kommer der; en Gang imellem kan jeg ogsaa tage min Fløite hen til Døderleins, hvis 2aarige Datter kan høre hele Timer paa »Ole Petter« — og

synges smaa simple Melodier efter, som jeg forenynner hende, i det jeg maa dandse omkring med hende. — Der har Du mit hele Liv -- dog nei — kun en Deel deraf. Jeg er virkelig meget ofte hos Eder; thi jeg var der saa vel. — Treschow har mod mig viist sig som jeg maatte ønske, — bedre end jeg kunde haabe. Endeel kunne ei lide ham, tildeels af et Slags Stolthed; de Roelige, der ei rose ham, laste dog kun at han gik fra Universitetet, ei hans Forhold til Danmark eller Prinds Christian. Jeg har spurgt meget derefter. Döderlein og Schwach tilligemed de flere Studerende her, der ville have den ham bestemte Medaille stukket, skrive nok snart til Eder øvrige Deputationsmedlemmer, at de ei kan ønske nogen Forandring i den engang tagne Bestemmelse. Jeg har naturligviis ei tilladt mig nogen Stemme i denne Sag, ligesom ei i Danmark, efterat jeg havde faaet de Breve fra Treschow [der havde kaldt Dahl til Norge]. Mere en anden Gang herom; og om andre Ting. — — — Gierne havde jeg skrevet mere; men Tiden gaaer, og Papiret har kun lidt Rum tilbage. Kun endnu et Par Ord til Eder begge! Ved min Afreise hød Du, min Ven! mig at blomstre i mine norske Venners Skygge, og De, min Veninde! ønskede mig at blive den, jeg var; lader mig altid beholde Tanken om at mit Minde ei vil visne hos Eder, og at jeg hos Eder altid maa blive den, jeg var! —

Eders Dahl.

Jeg behøver jo ikke at nævne mine Venner, som jeg beder alle hilsede venskabeligt. — Lev vel!

Dahl til L. Rosenvinge, Christiania 4 Febr. 1816: Det gaer mig dog ret underligt i denne Verden; — der ligger nu min Fløite, og Gud veed, om jeg nogensinde oftere kommer til at blæse paa den. Næppe var en Time forløben efter at mit forrige Brev, af 1ste d. M., var skrevet, førend jeg fornam en underlig Hede i Brystet — jeg havde i Forveien næppe i 5 Minuter phantaseret lidt paa Fløiten, — og jeg spyttede noget Blod op. Döderlein siger rigtig nok, at det intet har at betyde — i Morgen skal jeg aarelades; — men hvordan det ogsaa vil bedre sig med Helbreden, maa jeg maaskee dog nu regne Musiken til de Glæder, jeg har nydt. Af hvad der kunde møde mig selv, er dette rigtig nok noget af det Ubehageligste. — Siden mit Jeg er kommet i Spidsen af dette Brev, maa jeg vel blive ved at fortælle Dig noget mere om, hvordan jeg ellers har det. I mit sidste Brev troer jeg at der var noget om mine Forelæsningers Begyndelse i Torsdags; hidindtil har jeg altsaa kun læst i 3 Dage. Ved Forelæsningerne over Indledningen til Philosophien og Logiken har jeg henvend 40 Tilhørere — endnu have kun nogle og 30 tegnet sig, nogle ere endnu paa Landet. Til Præliminand-Examen ere der bestandig mange; i forrige Maaned underkastede 19 Jurister og 8 Medicinere sig samme. Hos mig have henvend 20 mældt sig. Jeg troede, at Forelæsningernes Begyndelse skulde have gjort mig noget forlegen, men mærkede dog intet til det, da det kom dertil. Det Værelse, jeg læser i, er ogsaa beqvemt for Lyden, og man kan længst horte godt høre, hvad jeg taler. Det Værste er, at jeg den ene Dag vil komme til at maatte skrive, hvad jeg den næste skal sige. Til en Lettelse for min Upasselighed begynder Christianias Marked i

Morgen; det varer 3 Dage med megen Ophævelse, og der læses ei før Fredag, af mig og flere ei førend i næste Uge. Men jeg mangler Helbred til at kunne gjøre store Fremskridt i de Dage. — Hvad Egnen angaaer her om Byen, da er den, saavidt man om Vinteren allerede kan see, overordentlig deilig; Fjelde i mindre og større Afstand og Høide omgive Byen, der ligger i en Dal; paa Fjeldene ere Granskove, i afvexlende Grupper; paa Hoiderne mellem Byen og Fjeldene ligge store og smaae Lyststeder eller, som de her kaldes, Løkker (naar der nemlig er Jord til); endeel ere meget deilige; de fleste see ned over Byen og Fæstningen, og ud over Fjorden, der paa begge Sider er omgivet af granklædte Fjelde og bestrøet med endeel Øer, der bestaae af Klippegrund, have været begroede med store Træer og nu har Krat af Gran og Nødderbuske. Adskillige Huse rage op over de steile og ujævne Kyster af disse Øer og oplive det Hele. Paa Isen, der ligger saa trofast, som om den skulde vare evig, har jeg vandret om endeel af disse Øer, ogsaa været ved Ladegaardsøen, hvor Prinds Christian opholdt sig. Det er en Halvø, der hænger sammen med det faste Land omtrent en halv dansk Miil fra Christiania paa høire Side, naar man seer ned ad Fjorden; der maa her være usigelig vakkert om Sommeren. — Du kan ikke troe, hvor jeg længes efter Foraaret; jeg havde dog ønsket at see dette i Norge. Om ogsaa min Helbred bliver bedre hen ad Aaret, har jeg dog tabt alt Haab om i Aar at see Danmark. Meget vil jeg i Sommerferien (1 Maaned) faae at bestille, og, hvis ingen Hindringer indtræffe, faaer jeg vel kun c. 8 Dage, som jeg kan anvende til en lille Lystvandring, den jeg da har tænkt at ville gjøre til Drammen, Kongsberg, ind i Christiansands Stift til Gousta Fjeld — det høieste i Norge sønden-fjelds — og til et Vandfald ved Maane-Elven, som Esmark først har gjort bekjendt, og som skal være det høieste i Europa af dem, der har en lignende meget stor Vandmasse; $\frac{1}{1}$ Miil derfra ryste Dørene i Husene. Om der nu ogsaa [af] denne Tour bliver noget, faae vi da at see til den Tid. — Tæt udenfor Christiania ligger Tøyen — neppe saa langt som Frederiksberg fra Kjøbenhavn. Bygningen er vakker, ligger paa en Forhøining og har Udsigt til Fjorden over Byen, der stedse ligger med et Slør over af Røgtaage, hvorigjennem Fjeldenes Sne og de sorte — thi saaledes see de ud — Granskove tage sig underligt ud, især naar Solen skinner. Tøyen ligger midt i en Omgivelse af 12 Tønder [Land] god Jord, hvis Klippegrund er Allunskifer; denne store Strækning er indhegnet til botanisk Have, der skal være den næst største i Europa. Gartneren er Sipke; Anlægget roses særdeles. Ved den skraae Hældning mod Sønden og Omgivelsen af Fjeldene, der holde Nordenvinden tilbage, skal Vegetationen her være tidligere end i Kjøbenhavn. — Der har Du, min Ven! saameget til en Slags Idee om Omegnen. Hvad Byen angaaer, da har jeg nok talt i mit sidste Omgangsbrev og skal maaskee en anden Gang kunne sige noget mere. Folkene omtalte jeg vel ogsaa lidt; men min Kundskab til dem, haaber jeg, bliver ikke større; jeg kommer ingen nye Steder og meget sjælden de gamle, undtagen hos Døderleins. Alt, hvad man havde ladet mig vente af Musiklysten her, var Indbildning; ingen Concert gives her; men Skuespil er det eneste

man løber efter. Og naar jeg nu ei længer selv kan spille, har jeg ei engang Anledning til at faae nogen Musik privat at høre; thi i fremmede og fornemme Selskaber — og knap der endog musiceres for Snak og Kort — veed jeg nok, at jeg ikke duer. — Jeg faaer altsaa holde mig til Naturen; men endnu er denne saa kold, og først Foraaret vilde gjøre os nærmere bekendte. — Vil Du, kjæreste Ven! høre politiske Ting? Jeg veed ingen. I Storthinget har jeg hidindtil kun eengang været og hørt paa Debatterne om Eidsvolds-Garantiens Ophævelse. Forsamlingen seer ærværdig ud — det var om Aftenen ved Lys i Skolens meget store Sal — men Talerne vare for Størstedelen latterlige eller ærgerlige; Personligheder, Udfald paa enkelte Mænd eller Borgerklasser, saa som paa Juristerne, Præsterne, Kjøbmændene og Bønderne, — af de forskjellige Partier — var det mig yderst ubehageligt at høre paa. Flere Timer kjævledes man om ingen Ting, fastsatte først hvad der tvistedes om, naar man havde talt saa længe om Tingen, til man ei vidste hvad det var, der skulde afhandles o. s. v. Det var Mandagen 22 Jan. om Natten Kl. 1, at Eidsvoldsgarantien faldt; jeg kunde ei holde ud der længer end til Kl. 11. — — — Af Bibliotheket er kun saare lidt, maaskee 6000 Bind opstillede; jeg har der af Philosophica 2 halve smaee Hylde, det meste saadant, at jeg for Øjeblikket ei kan bruge noget deraf; — ingen Plato, ingen Aristoteles kan jeg faae, og dem vilde jeg have læst endeel af i Vinter. Et Skib med endeel Pakker Philosophica fra Khavn skal være forgaaet i Stormen i Kattegattet — der ligger da ogsaa Haabet om den Hjælp. Paa Fæstningen ligger Resten af — eller rettere hele — Bibliotheket; derfra kan jeg intet faae. Mellem Professorerne er intet egentlig blidt venskabeligt Baand; med Treschow staae endeel af dem i aabenbart Fiendskab. — Dog, nu nok af alt dette! Du kunde ellers troe, at jeg var reent misfornøiet med Alt her. Det er jeg dog ikke; men jeg kan mærke, at jeg er syg. — — — Gud være med Eder begge! Eders Dahl.

Steenbloch til Dahl, Frederiksborg d. 15 Febr. 1816: Tak, kjære Ven! for Dit Brev af 7de Januar. Det var mig saa meget desto kjærkomnere, da jeg af den Tone, hvori det er skrevet, syntes at kunne mærke, at Du fandt Dig ret vel deroppe, omendskjønt Du ikke udtrykkelig siger det, og jeg desuden ingen paa-lidelig Efterretning havde om Dig; thi de omtalte Circulærbreve ere endnu ikke komne mig for Øine. Dobbelt Tak skal Du have, fordi Du, omendskjønt Du naturligviis havde nok at bestille med Dine egne Ting, dog saa omhyggelig havde erkyndiget Dig om hvad Du vidste laae mig paa Hjertet at faae Efterretning om. — Jeg har, siden jeg skrev Dig til, haft Brev fra Treschow. Han fordrede, at jeg skulde søge om Afskeed fra Skolen, førend jeg kunde blive ansat deroppe, hvilket jeg ogsaa har gjort, omendskjønt mine Venner havde adskillige Betæneligheder derved. Naar jeg faaer Resolution derpaa, skal jeg mælde ham det, og haaber da at faae min Bestalning. Men naar ønsker man mig derop? Derom har jeg ikke hørt et Ord. — Forskud kan jeg ikke haabe at faae, skriver Treschow, ikke engang til Reiseomkostningerne. Derved sættes jeg i stor Forlægenhed; thi jeg kjender ikke et eneste Menneske,

som jeg kan henvende mig til i Henseende til Pengelaan, — Knuths vil jeg naturligviis ikke engang lade mærke, at jeg trænger til Penge. Jeg kommer vel altsaa til at vandre tilfods til Norge. — I Haab om, at jeg kommer afsted, paa hvad Maade det endog skeer, maa jeg besvære Dig, (jam non novus incola terræ) med den Uleilighed, at bestille mig Logie. Tre Værelser maa jeg endelig have for mine mange Pakkenelikers Skyld, og, om mueligt, ikke alt for smaae, og i Nærheden af det Sted, hvor jeg skal holde mine Forlæsninger, da Du veed, at jeg gjerne sparer paa mine Been, og, om mueligt, heller ikke for langt fra Dig, min Peter. Saa meget jeg ellers gruer for at komme til Christiania, saa længes jeg dog efter igjen at kunne komme til at leve i Samqvem med Dig, kjære Ven. I Hundedagene næste Sommer haaber jeg, at vi skal klavre om mellem GuldbRANDSDALENS Fjelde, jeg med Penselen og Du med Pennen i Haanden. — Lad mig dog snart høre fra Dig. Alle Dine frederiksborgske Venner længes efter at erfare noget omstændeligt angaaende Din Vandel deroppe. Dine Vandre-Breve have, ligesom Cometerne, alt for vidtløftig en Bane til at vi skulde kunne haabe, at see dem i Frederiksborgs Perihelium i det første Aarhundrede. Jeg er bange for, at de paa deres Bane have truffet en eller anden stor Planet, der har opfanget dem og holder dem fast, ligesom Jorden sin Maane. Vi hilse Dig alle paa det venligste: jeg og i det mindste $\frac{2}{3}$ af Frederiksborgs Indvaanere, og iblandt dem fornemmelig Bendtsens Familie og Langøes. Jeg talte baade med Madamen og Datteren paa Comedien i Søndags. De have uden Tvivl skrevet Dig til, eller i det mindste have de haft i Sinde at gjøre det. — Concenter og Comedier florere hos os endnu, ligesom i Din Tiid; forresten moere vi os ved at bagtale hinanden og med at spille Cabaler Fra vor kjære Paul [B. Bendtsens Søn] skal jeg hilse Dig: han har nyelig været her, og vilde have sat et P: S: til mit Brev; men jeg kom ei til at skrive, førend han var reist. — Lev vel! Hils Treschow og alle mine Venner og Velyndere fra
Din C. Steenbloch.

B. Bendtsen ¹⁾ til Dahl, 20 Januar—16 Februar 1816: Ondt gjør det mig, at De ei fra førstefærd forlangte Professor-Titel og Professor-Indkomster I det hele kan altsaa vist Deres Stilling i Norge blive ganske behagelig, ved en Velynder som Excellence Statsraaden [Treschow], ved Venner som Døderlein, Hansteen, Sverdrup, som jeg alle beder hilse, og naar nu fremfor alleting Steenbloch kommer til. Det gjælder nu, at Deres økonomiske Anliggender komme i en Orden og Stand, som baade kan staae fast og betrygge Dem for Gjæld og Trang Deres gode Modtagelse hos Statholderen er mig kjær; at han ansaae Dem for saa ung, var nu igjen en Virkning af Væxten, og De vil vel altid hedde den lille Dahl κατ' ἀντιφρασιν. Jeg ønsker i mit Hjærte det Norske Universitets Opkomst, hvilket ei kan tvivles paa, naar Mænd, som de der ere, hvortil Steenbloch lægges, maae give det alt i Fødselen Anseelse, og end mere i Tiden ved deres lærde Arbeider. Er der ikke tænkt paa en lærd Norsk Journal

¹⁾ *Bendt Bendtsen*, f. 3 Febr. 1763, Dr. filos. fra Göttingen Univ., Rektor ved Frederiksborg lærde Skole, † 16 Decemb. 1830.

eller et Slags Acta Universitatis? De, kjæreste Ven! maa nu vel blive den første Doctor, Universitetet seer creeret. Alt havde De jo her samlet endeel, og nu er da Tiden at realisere hele Sagen. Jeg indseer nok, hvor kjær Fløjten er Dem, hvor fordret den vil være. Men uden just at anføre Dem det gamle Sagn om Minerva, som bortkastede Fløjten, ja end mere Apollo, som saa ugudeligen behandlede, dog jo kun en slet ἀλήτης — saa frygter jeg dog lidt for Fløjten. I det mindste kan den let stjæle en alt for kostbar Tid bort. Som en Recreation imellemstunder! Dog jeg frygter næsten for, at den er Dem en Anstrengelse, som kunde slappe, om ei andet, saa Brystet Steenbloch har nu indsendt Ansøgning om at faae sin Afsked her. Naar han gaer bort, bliver Skolen i en elendig Tilstand. Saadant kunde vist nok være mig en stor Grund til Fløtning, om ei meget andet var derimod At Deres Helbred nu heller ikke har været god, gjør mig ret ondt. Jeg stoler paa Deres Ven Hr. Døderlein. Besynderligt, at han ogsaa har været Fløjten imod Tak for Resten for alle givne Efterretninger! Ja! i Philosophien vil De vist gaee Deres egen Gang. Gid, som jeg ovenfor har skreven, De maatte faae Sundhed og Tid til en Dr. Disputats! Jeg lykønsker Hr. Døderlein dertil. Jeg studser over det store Antal af Tilhørere, som De har; det er jo et godt Tegn for Studenternes Application. Et Musikselskab vil jeg ikke raade Dem at stifte

Ole Bang¹⁾ til Dahl, Kjøbenhavn 19 Februar 1816: Jeg føler selv Uforskommenheden af ej at have skrevet Dig til saalænge — og daglig har Louisa paamindet mig derom — tilgiv mig, kiære Dahl! jeg erkjender og skal forbedre mine Fejl, som er desstørre jo bedre Du har opfyldt Din Pligt mod Dine Kjøbenhavnske Venner. Jeg vil ej tale om Dine lange Breve, efter dem især det sidste synes Du at være temmelig tilfreds, men i Gaar saae jeg et Brev fra Dig, hvor Du om ikke klager, dog er stemt til noget lignende. Det gjør mig ondt, ret inderlig ondt — men alt forandrer sig i Verden, trøst Dig dermed! enten bliver det bedre og da lader Du vel af at finde Dig saa ilde — eller det bliver værre og da — staae Dine danske Venners Arme Dig aabne som deres Hiertes. Her var Du engang nogenlunde tilfreds med Dit Lod, hvad der skulde mangle ville vi stræbe at opfylde. Jeg kunde sige meget endnu, men at philosophere for en Doçent i Philosophien var det samme som at moralisere for en Doçent i Moralen, begge kunde vel trænge til sit, men begge vilde lee ad Ægget, som gjorde sig visere end Hønen. — Dog nok herom! — jeg gaar over til en anden Materie, til mit huslige Liv, og dette vil vist interessere den huslige Fætter frem for alt andet. — Siden Din Afreise har vi levet paa gammel Viis — Mine Indtægter har været tilstrækkelige til min Giælds Afbetaling, men heller ikke meer, dog jeg er altid fornøjet; Louisa befinder sig igjen bedre og er for Tiden in duplo. Stella sidder paa mit Skiød og vil endelig skrive med til Dig, dog da Selvroes og Stella sommetider har den Fejl ikke at lugte godt, saa vil jeg heller selv fortælle Dig om alle hendes

¹⁾ *Olof Lundt Bang*, f. 27 Juli 1788, Dr. med., Professor med. ved kbhvns. Univ., † 12 Oktober 1877.

Dyder. Det er ret et klogt lille Barn, i Forgaars var det hendes $\frac{3}{4}$ Aars Fødselsdag og hun kan, foruden alle andre Børnekunster, allerede gaae ved Stole, sige Mama og hvad endnu er naragtigere at hun ved al Slags Musik enten med Haanden eller især med Hovedet ved at nikke holder en Slags Takt — vi begynder neppe at synge førend hun lader Hovedet gaae. Denne Nikken er saare morsom og hun bruger den ogsaa til at hilse med naar hun seer nogen komme ind ad Døren. At Du som en Virtuos glæder Dig over Din lille Guddatters Musikgenie, det veed vi og haaber at Du om en Snees Aar vil med Fornøjelse accompagnere hende til Pianoforte, jeg har allerede talt med en duelig Spillemester, som meente, at han kunde begynde om et Par Maaneder med Informationen — thi han troede ej at hun skulde begynde, før hun kunde gaae. — Hvad mig selv angaaer, da har jeg i Vinter skrevet paa praxis medica, som nu er færdig til Trykken. Den bliver ikke meget forbedret. Forresten lever jeg uden Omgang med andre end Thal og undertiden Barclay og er fornøjet med disse faae Venner. Din Vogn har jeg endnu ikke solgt, da den vilde blive for usselt betalt, men saasomt den første Solstraale optøer Sne og Iis paa Sverrigs Banker, da sælger jeg den. Jøden Jacobsen har faaet Professor Tittel, men ikke heller meer — Howitz og Bruun har skrevet mig til, den sidste i Gaar, de ere just ikke blevne meget klogere i Berlin. Forresten gaaer det dem ganske godt, begge hilse Dig ret meget. |: Siden Oluf maatte ud til Frontins paa Frederiksberg saa maae jeg i hans Sted skrive, ellers kunne det staae Fare for at vor kiære Fætter ej fik Brev denne Postdag og saa blev jeg vred :|

D. 21de. Du seer af ovenstaaende, at jeg blev afbrudt og da jeg siden har faaet Efterretning om, at Du skal være tilfreds med Din nuværende Stilling saa tager jeg min philosophie tilbage, som desuden ikke bør komme fra mig der aldrig har været ret bedrøvet i nogensomhelst Stilling — snarere fortvivlet men i kort Tid. Mit Humør er i Aften ikke det bedste og derfor er jeg maaske just oplagt at skrive til en Dahl — vore Følelser ere ikke forskiellige, blot gav Naturen mig et muntert Lune, medens Din Siæls Strengere ere stemte til Melancholie — Stem dem om, Du har underlagt Dig dens Herrer dem kan Du byde — Musik og Philosophie. — Dog hvortil al dette Sladder, jeg sidder og lader Pennen løbe, den løber løbsk og jeg vil standse den.

D. 23 Febr. For at Brevet dog i Dag kan komme bort, maa jeg i al Hast slutte. Siden jeg begyndte at skrive Dig til er intet Nyt passeret — Louisa staar og spiser gammel Ost ved min højre Side, vi have netop rejst os fra Thebordet, Lise, som hilser, kommer med lille Stella, der ved et Nik — beder mig formelde sin Respect — nu spiser hun Øllebrød etc. etc. — Louisa fortæller mig forresten, at i alt hvad jeg skrev Dig til er ikke et eeneste fornuftigt Ord — og jeg nødes at tilstaa det — men Du veed hvad jeg hedder og jeg vil saamen ikke gjøre mit Navn til Skamme. — Slutningen af dette i et fyndigt og correct Sprog udarbejdede Brev bliver en Mængde Hilsener fra mig og alle Husets Folk item fra adskillige af Dine Venner — dernæst en Mængde Ønsker — hierteligere end Stilen hvori de bleve fremsatte — for Dit Velgaaende —

og endelig en Befaling fra Din kiøbenhavnske Livlæge, at Du engang imellem skal lade Dig en Aare ituslaa; thi det slemme sorte Blod!! Og nu Levvel Du Kiære, snart skal jeg skrive Dig et langt fornuftigt Brev — dog hvortil Fornuft! den har Du jo nok af i Dit Studerekammer.

Tusind Hilsener fra Din lille Cousine Louisa aparte! God Nat Fætter!) Peter! Formodentlig svarer Du: »i ligemaade Fætter Oluf!«

Peter Salicath²⁾ til Dahl, Studie Stræde Nr. 87 d. 20 Februar 1816: Kjæreste Ven! Uagtet jeg i Overgaars modtog Dit kjære Brev af 1 Februar og med saa megen Glæde og Interesse har læst Dine Circulair-Breve, som passere Øje og Hjerte for nærværende Tid i Frederiksborg, — maa Du dog ikke, kjære Dahl, troe, at hiint eller disse have været nogetsomhelst Incitament for mig til at skrive til Dig. Det er ikke med Pennen eller Læben allene, jeg tager saamegen Deel i Alt hvad der vederfares Dig; og Venskab og Længsel maatte da være Motiv nok for mig, til at tale lidt med Dig gennem dette Brev, som jeg saalænge siden har bestilt fra Hjertet, men hvortil, jeg veed ikke selv ved hvilken unaturlig Skjæbne, hvortil Pennen først er bleven færdig i Dag. At Du naturligviis, pro tuo in amicos et patriam amore, maa være ofte ubehageligt skuffet i Din Længsel efter at høre fra Os hernede, beklager jeg, saavelsom at jeg har været udeeltagende nok til ikke at bidrage min Skjærv til denne Længsels Tilfredsstillelse; men nu skal jeg ogsaa stræbe at gjøre denne Feil, over hvilken jeg virkelig er meget vred paa mig, god igjen, ved ret at skrive Dig et langt Brev til og fortælle Dig, hvorledes vi have det i det Storthingsfrie Danmark, ligesom jeg ogsaa har arbeidet for Dig ved, skjøndt ipse culpæ non expers, at skjænde dygtig paa mine uskrivende Brødre, men især paa Bang og Rosenvinge, og ved at animere Thune. — Jeg har naturligviis kommuniceret mine Venner her og i Frederiksborg det Ubehagelige i Dit Brev: at Du var syg. At det gjør os meget ondt, er ligesaa overflødigt, at forsikre Dig, som det Ønske, at vi igjen havde Dig hernede blandt Os. Du maa endelig snart lade os vide hvorledes det gaaer Dig, hvad Pleje Du har, og hvad Døderleins venskabelige og medicinske Haand har formaaet, der sagtens har havt saamegen Held, at Du ved Modtagelsen af dette Brev er fuldkommen rask. Ligesaa ubehagelig var os den Efterretning, at Du ikke kan besøge Dit Hjem i Aar. Glemmer Du, hvad Du hedder? En liden Sviptour i Ferierne vil vel nok kunne gaae an; den vil glæde Dine danske Venner, befordre Din Helbred, fornye Dit Mod og tilfredsstille Din og vor Længsel. Husk paa hvormange Hjerter og Huse i Danmark, som glade aabne sig, naar Du kommer! Det værste derved, hvad jeg kan skjønne, er at Christiania trænger til al den Philosophie, som det kan faae. — Min Rikke lever godt; hun har bedet mig meget, at hilse Dig, som vor fælleds Ven. Vi leve i Kjerlighed og efter

¹⁾ Fætterskabet bestod i. at Dahls Mormoder Margrethe Sophie Schwane, gift med Præsten C. Dahl, var Søster til O. L. Bangs Faders Mormoder Commerceraad Peder Schwane.

²⁾ *Peter Gottmann Henrik Ludvig Salicath*, født paa Skovlyst ved Hille-rød, Højesteretsadvocat, født 23 Okt. 1794, † 31 Decbr. 1864.

Dagens verdslige Sysler, søger jeg ved hendes Side om Aftenen i den lille Stue, Du saa godt kan lide, en Lyksalighed, som 2de lykkelige Hjerter ikke kan skildre. Jeg var glad og er det ved den kjerlige Modtagelse og inderlige Velvillie, hun vandt i Frederiksborg, ligesaameget som (og mere) ved den ubeskrivelige Hengivenhed til mig, i hvilken hendes Kjerlighed dagligen mere og mere opløser sig, og, om det er muligt, knyttes vort Foreningsbaand idelig fastere ved den Sympathie og Følelse, som Tiden og Kjerligheden hvert Øjeblik forøger. Inger (for at blive i Familien) sender Dig ved mig ogsaa sin Venskabs Hilsen. Hun og Carl synes at interessere sig gjensidigen for hinanden; dog maaskee meest den af dem, der har Tid til at leve i lutter Følelse. — 22. Moder og Marthe leve som sædvanligt stille indgetogne paa Skovlyst og besøge undertiden Dit forladte Huus, hvad enten det saa er Lunds eller Thalia. Begge hine og begge disse savne Dig naturligviis saameget — men hvem gjør ikke det. Jeg har i denne Vinter tit beklaget dem, da den har været temmelig streng og sneefuld og de sagtens have været indsnæede paa Skovlyst. Gise har været herinde lidt efter sin Indtrædelsesprædiken, som han forinden sendte Os og som, da Amtsprovstens handlede om den indvortes Gudsdyrkelse, behandlede den udvortes's Nytte o. s. v. Han har nu meget at bestille, og give især Confirmanterne ham Leilighed til at øve sin Taalmodighed. Jeg formoder, han selv skriftligt har fortalt Dig noget om hans Afskedsreise her fra Byen, og om den søde Aften, han skjænkede os Brødre og Moder Dagen før han reiste. Vi vare dengang alle saa hjertelig vemodigt, men med alt det, dog inderlig tilfreds stemte (dette er ikke nogen Mødsigelse), saa at vi under Erindringen af vort Liv, vore Venner og Velgjørere, hvis Skaaler vi i rolig Glæde tomte, skabte os en Himmel i Studiestræde. Gise ønskede sig den Aften en — Rikke, og uagtet han derved gjør mit Valg en Compliment, ønsker jeg ham ogsaa en; at være Præst, uden at have en Kone, er mod Tingenes Orden. Var det ikke Gise paa det samme, maa Du troe, jeg var istand, til at blive næsten lidt jaloux paa den kjære Præstemand; saameget holder Rikke af Gise og v. v.

25. Hvad Carl angaaer — siden jeg nu har besluttet at skrive Dig Lidt om hver især — troer jeg, det gaer ret brav med hans Examen, hvilken jeg troer det er hans Beslutning at tage til Junii. Han er forresten temmelig sund og frisk. Gid han maa holde Forberedelserne til Examensdysten ud. Den Forstaaelse, som vel finder Sted mellem ham og min tilkommende Svigerinde Inger, henter vel fra Skovlyst sin Anledning og næres mere end svækkes ved begges Ophold her i Byen og jævnlige Besøg i Familien. Hvorvidt sligt bringer ham Examen nærmere eller fiernere, kan jeg allermindst upartisk bedømme, da min Erfaring maaskee ville erklære sig for det første. — Carls Munterhed og Indfaldshed er den samme. — Friderick, hvis Ophold endnu er paa Regentsen, lever som sædvanligt, godt, naar ikke Portnerkonen, Niels og Beixel sørgre ham. Jeg veed om ham ingen Catastrophe enten med Hensyn til det ene eller andet af Vigtighed at fortælle Dig, uden den, at han har faaet Ehlersens Collegium. — Jeg kommer nu til at fortælle Dig lidt om Dine øvrige Venner. Rosenvinge

har faaet sig en Arving gen. masc. Der er en Glæde over ham, som er ubeskrivelig; og hvem kan fortænke ham deri? Den søde lille Dreng smiler til Faderen, som en himmelsendt Fastelavnsbolle, der først blev færdig til at tage af Ovnen paa Fastelavnsmandag. — Jeg mødte for et Par Dage siden Bang og skjændte dygtig paa ham, fordi han ikke havde skrevet til Dig. Han var virkelig undseelig derover. Thune er kommet sig af sin Sygdom. — Steenbloch har begjært sin Afsked fra Fborg Skole til April, troer jeg. Moldenhaver skal have spurgt ham om han ikke var at overtale til at blive, om han blev strax Sorøesk Professor; men han har ganske afslaaet dette. — Alle Forsøg paa at overtale Spandeth til at gaae til Norge, ere og ville bestandig være frugtesløse. Han forkaster paa det bestemteste ethvert Tilbud. — Af litterarisk Nyt troer jeg ikke her er noget væsentligt. At Skov efter sin gennemheglede Archæologie og sin, derved udstaaede Prostitution, er litterariter mortuus; at Brønsted i Timer hver Søndag holder særdeles interessante Forelæsninger over sin Reise gennem Grækenland o. s. v., at Sibbern med sin Lyksalighedslære vedbliver at gjøre sine Tilhørere lykkelige; at Skilderiet Danfana (af Baggese), Adrastea vrimle af Digterfeider, Vrøvl og inhumane Udfald, Stridigheder mellem Soldin og Præst Holm, Baggese og Grundtvig, Danmarks Digtere og — Wosemose o. s. v., er Dig vel baade bekjendt og — gammelt. Blanka opføres med megen Held og er overordentlig skøn og — elsket. Mad. Heger er Blanka, som Ingemann og Hjerted kan ønske hende. Hagbarth og Signe nyder ogsaa fortjent Bifald; men efter allerhøjeste Befaling er den formeentlig historiske Fremstilling af Hagbarths Død ved at hænges forandret til at skydes med Piil. Allerhøjeste Befalinger gribeskunt(!) nu ind i Digternes Departement. Ludlams Hule der var Geburtsdags Stykke, gjorde ingen Lykke; Weises Musik derimod megen. En Piece, der bærer paa Titelbladet Navnet »Glædens Kilde« af en Theol. Cand. Steensvang eller saadant noget, er udkommet i Jylland og indeholder megen Frihed i Ideer og følgerig megen Sandhed. Den er undertrykt og forbuden. Den gennemhegler Regjeringens Indulgents med store Forbrydelser, fordi store Folk ere implicerede deri, dolerer over Præstestændens Upræstelighed i D^h o. s. v. o. s. v. — 1816 har ellers endnu ikke, saavidt jeg veed, frembragt megen Litteratur og det eneste jeg i dette Øjeblik veed, at nævne Dig, er Ingemanns »Hyrden af Tolosa« et Sørgespil, der udkom ved Nytaarstid, mange Steder meget skøn og riig paa stærke religiøse Træk og Ideer. Ingemann er forresten som sædvanligt uden for enhver Feide og Angreb ligesom Øhlenschläger, der kun er passiv, skjøndt Baggese i det næstsidsste Skilderie directe og umiddelbart har angrebet ham for hans Ludlams Hule. — Stemningen hernede for Norge er blandet; Handelsaffairer med det for Øjeblikket vil ingen gjerne indlade sig paa, troer jeg, formedelst deres slette Penge. Tresch. kan ingen godt lide hernede og der have endog været de Professorer, som paa deres Forelæsninger have beklaget, at han er tabt for Verden som Tænker. — Det norske Universitets Lections Catalog har været indført Ord til andet i vore Blade, og have vi der læst Din beskedne Bekjendtgjørelse af Dine Forelæsninger. — Jeg veed ikke stort hvorledes det gaar Veith og

hans Fallit; dog har jeg hørt Commissarierne rose den Orden, der findes i hans Bøe, der vil fremskynde dets Slutning. Med Selbøe gaar det ret brav, troer jeg. Vor Fætter Lieutenant F. Selbøe er for en 8 Dage siden blevet forlovet med Jomfru Bay, der nogen Tid kom meget til Fryd(jendahls og som Du maaskee derfra noget kjender. — Hvad Indtryk gjøre de norske Piger paa Dig? kjæreste Dahl! Veed Christianias Skjønheder, hvor Adjuncten i Philosophien boer? Kjende de hans fortryllende Fløite Toner? hans Variationer? Eller have de mere lagt Mærke til hans Opmærksomhed og Forekommenhed mod det smukke Kjønn? Vi savnede Dig saameget paa Skovlyst i Juulen. Alt var Liv og Glæde, og denne ville vi altid saa gjerne give Dig Deel i. Ved Comedien i Frederiksborg, hvor vi saae de lystige Passagerer var mellem Akterne Din Fløite ligesaa savnet, som den ved en senere Concert var uerstattet. Bine er da endelig kommet ind i Thalia i Fborg; men ubegribeligt nok blev der kabaleret mod hende første Gang, saa at hun faldt igjennem ved Voteringen, hvilket foranledige[de] Aarøe og Rotvitt til at paatale slige »Drengestregger«, saa at hun anden Gang kom ind med Ære i Selskabet. — Nu kjæreste Dahl, hvad mig selv angaaer, da lever jeg, paa en stærk Forkjøelse nær, ret godt; jeg er i samme naturlige, borgerlige, oekonomiske, politiske Stilling som før. Jeg attraaer for Øjeblikket at blive enten Fuldmægtig hos en Højesterets Advokat eller Prøveprokurator her ved Retten. Naar Et af Delene skeer, skal jeg skrive det til min deeltagende danske Ven i Norge. Min Tid og med den mit Liv svinder mellem Forretninger, Venskab og — Kjerlighed, skjøndt de første — hvad der desværre næsten altid er Tilfældet i Livet — berøve de sidste saamegen Tid og Nydelse. Min Rikke, som har bedet mig ofte ret inderligt og venskabeligt at hilse Dig, berøver mine Forretninger deres Juridiskhed, fordi jeg veed, at jeg ved deres Ende kan ile til hende. Gid jeg dog snart maa see Dig igjen i den lille Stue, hvor Du spillede min Forgjettmigej, hvilken vi ofte syngte, men altid uden Accompagnement; jeg veed ikke selv, da kan jeg saa godt huske, Alt hvad Du foretog Dig. Tak for den sidste søde Aften i Dan^k hos Bang. Vær dog en norsk Trækfugl og see endelig til Os til Sommer. Signe spørger sin Terne, hvorlænge Reisen mellem Dan^k og Norge varer, naar man har Medvind og Svaret er 2 høist 3 Dage. 6 Dage gaae altsaa med til Reisen og 14 Dage kan Du da tilbringe i Kjøbenhavn, Skovlyst, Hillerød o. s. v. Saalænge Dine Venner leve o: saalænge Danmark er befolket (forstaae mig kun ret) vil Venskabsfavnen altid saa længselsfuld og gjerne udstrække sine Arme og byde sin hjemkommende Søn velkommen. Glem nu ikke dette!!! Naar Du seer ud over Fjorden, saa husk: denne Bølge kan vugge Dig til Danmarks elskte Kyst, hvor Du kan hente Vennekys, Favntag, Haandtryk, Velkomstmil, Glæde, Fryd, Broderskab, og, — om Du vil — fornye kjære søde uforglemmelige Minder om de Steder, hvor Roserne var røde og Tornene var smaae. — Lev nu vel! kjæreste kjæreste Dahl! Gid Du maa være kommet Dig for længe siden naar dette Brev kommer til Dig. Fac, ut valeas! — Husk blandt Dine hengivneste Venner altid mig, som sender Dig sine bedste Ønsker og sin varmeste Forsikkring over Hav og Fjeld,

saa at de, hærdede i Tiden, dog stedse, Vejens og — Livets Længde uagtet, altid ville beholde deres Varme og Oprigtighed. Tænk nu siundom paa ham, Du forhen slog om med en Sneebold, saa veed Du nok mit Navn *uden* at han behøver at skrive det, *ligesaalidt* som det, at han er Din hengivneste Ven. P.

Hils Hansteen, Sørensen, Petersen, Døderlein med Kone; men glem for Alting ej jeg beder Dig — mit kjære — Dig. Med det første skal jeg sende Dig hvad Du har forlangt kjøbt, naar jeg har en Rejsende. *Dine* Commissioner besøger jeg gjerne.

Dahl til F. C. Sibbern, Christiania 7 Marts 1816. Hvor ofte og levende har jeg ikke, højstærede Ven! siden min Afreise fra Danmark erindret Deres Venskabelighed imod mig, og de behagelige Timer, jeg med Dem har tilbragt. Hvad jeg allerede den Gang beklagede, at jeg saa sildig lærte Dem at kiende, — er naturligiis blevet mig endnu mere levende, da jeg under mine Beskiæftigelser ret føler Vigtigheden af Lethed i Meddelelsen af Tankerne om saadanne Gienstande, der undertiden beskiæftigede os. Øieblikke som min Aftenvandring med Dem fra Fredensborg vil jeg derfor stedse mindes med Glæde og Savn. — Hvad nu mit begyndte Liv heroppe angaaer, da vil De, højstærede Ven! af mine 3 Circulærbreve have erfaret endeel, især om min udvortes Forfatning. Desværre har denne, især min Sygdom, havt megen Indflydelse paa min indvortes, hvorom jeg her vilde sende Dem et Par Ord, da jeg haaber, De endnu med Deeltagelse erindrer mig. — Jeg havde ventet, allerede i Januari Maaned at kunne faae udkastet saameget af mine Forelæsninger, at jeg inden sammes Begyndelse baade kunde have meddeelt Dem mine, og hørt Deres Tanker. De veed, at Sygdom gjorde dette Haab til intet. Jeg maatte begynde at læse den 1ste Febr. efterat jeg kun 2 Dage forud havde begyndt at kunne arbeide ordentligt. Foruden de 2 Forelæsninger, hvor jeg lægger Treschows Bøger til Grund, har jeg en tredie for endeel Ustuderede, der agte at tage Præliminærexamen, — over Logiken; jeg maa her udarbeide Dictata, der medtage mig endeel Tid, da de baade maae være vidtløftige, saasom de Fleste ei ere vante til et frit Foredrag, — og have nogen Vanskelighed for mig i Henseende til Valg af hvad jeg bør anføre, og forbigaae, og Maaden hvorpaa det maa fremsættes. — Ved de 2 andre Forelæsninger har det igien andre Vanskeligheder for mig. De veed kun for en Deel, hvor uordentlig jeg har maattet studere, og hvorledes jeg i Philosophiens Studium kun er en Begynder. For at være nogenledes tilfreds med sig selv, endog i de simplere Gienstandes Foredrag, fordres en Kundskab om det Hele og en Oversigt, som jeg endnu mangler, eller som i de fleste Puncter ei endnu er tydelig. Dette følte jeg især i Begyndelsen af Indledningen til Philosophien, hvor jeg maa tilstaae, at Treschow ei tilfredsstiller mig, — uden at jeg derfor strax kommer paa det Rene med, hvad det er jeg savner. Naar De hertil lægger, at jeg maa udarbeide Momenterne til mit Foredrag Aftenen førend og samme Morgen, som jeg skal holde det, da vil De finde det naturligt for mig, som Begynder, at jeg ei kan arbeide med den Roelighed, der fordredes, for nogenledes at være tilfreds. Hvad

det mundtlige Foredrag angaaer, da — hvorfor skal jeg ei tilstaae det, — har jeg undertiden været mindre utilfreds end jeg havde frygtet; men ogsaa her har min Sygdom maattet skade mig. Ved visse Gienstande har jeg kunnet foredrage Alt ganske frit uden et Blik i Papiret, — dette har stundum været mig nødvendigt ved andre, hvor jeg ei ganske havde gjort mig Tankerækken egen. I Indledningen til Philosophien har jeg hidindtil saaledes gaaet frem, at jeg først viste dens Nødvendighed; — dens Indhold, deels som Fremsættelse af de philosophiske Problemer, deels som Philosophiens Encyclopædie; — Videlystens Oprindelse og Yttringsmaade hos det enkelte Menneske og (her optog jeg Treschows 1 og 2 §) hos Nationerne; og i Forbindelse hermed giennemgik jeg Nødvendigheden af den rene Interesse for Sandheden, hvor jeg da ogsaa kortelig udhævede Vigtigheden af de Gienstande, Philosophien især gaaer ud paa; efter derpaa kortelig at have berørt (efter Herbart) Philosopheringens Hovedbetingelser, og hvad jeg fandt passende (til at gjøre opmærksom paa de philosophiske Problemer) af hvad Herbart har under Navn af Skepsis; — gik jeg over til at undersøge Kilderne til den menneskelige Kundskab — Treschow 3 og 4 § — og har nu maattet (formedelst min Sygdom) afbryde i Undersøgelsen af Spørgsmaalet om Kundskab a priori, — hvor jeg finder Treschow ei tydelig nok, og søger hos Kant at skaffe mig Oplysning. — Der har De nu, højstærede Ven! et Slags Skelet af mit Arbeide hidindtil; De vil ogsaa omtrent see, hvorledes jeg er ledet til at finde denne Orden nødvendig, og har kunnet gaae over fra det Foregaaende til det Efterfølgende. De vil finde, at jeg har været noget vidtløftig herover i den Tid fra 1 Febr. til nu, — men endeel Dage har min Sygdom og nogle Timer Markedet, — hvorunder der var Ferie, — borttaget. — I Logiken var min Indledning noget vidtløftig, og i Henseende til Begrebernes Inddeling (hos Treschow 1 Hovedst. 1 Afdeling) bragte Krug mig til en anden og fuldstændigere, hvori jeg dog ei ganske har fulgt ham. Længere er jeg endnu ikke kommen heri. — Dette er omtrent, hvad jeg i Korthed kan melde Dem om mine Forsøg, hvorved jeg blot har Aarsag til at være tilfreds med den Anstrengelse, jeg under saadanne Omstændigheder som min bestandige slette Helbredsforfatning, — har anvendt. —

Og i det jeg taler om Helbredet, — i hvilken Henseende, som i flere, jeg jo maa ønske Dem til Lykke, — maa jeg gjøre Overgangen til det Ønske, ved Leilighed at høre lidet fra Dem. — Fra en Lieutenant von Garben, som jeg traf paa Røed ved Frederichshald, har jeg en Hilsen at bringe Dem; han havde kiendt Dem fra Kiøbenhavn; ligesaa fra Capitain Munch, en Maler, som De i Dresden og Kiøbenhavn har kiendt; et Par Gange har jeg været i Selskab med ham hos Treschows, hvor jeg egentlig ved at tale om Dem blev nærmere bekiendt med ham. — Treschow, Sverdrup, Hersleb og flere bede Dem ogsaa hilset ved mig. Sverdrup vilde nok gjøre mig den Ret stridig at modtage Dem i Logis, hvis De kunde gjøre en Tour herop; men vil De tage til Takke hos mig, veed De, hvor inderlig jeg vil glæde mig derover. Desværre maa jeg nu i *alle* Henseender bede Dem være nøisom hos mig, og meest i Henseende til mig selv. — Gud veed nu, hvad

Indflydelse Sommeren kunde have paa min Helbred; Vinteren er den ei fordeelagtig. Jeg skriver disse Linier med Armene hindrede af spanske Fluor og Hovedet omvundet med Omslag mod en svær Hovenhed i den venstre Kind. Undskyld derfor, ogsaa i Henseende til Skrift og Stiil, dette lille Fragment fra mig, — og ophør aldrig venskabeligen at erindre Deres hengivneste Dahl

De maa ei glemme at hilse de kiære og agtede Deichmanns, Molbech, Rosenvinge, og Hvem De troer erindre mig med Yndest. Efterhaanden skal jeg skrive til dem Alle. Imidlertid maa mine Omgangsbreve undskylde mig. Lev vel!

Steenbloch til Dahl, Frederiksborg d. 9 Marts 1816: Kjære Ven! Dagen efter at jeg havde afsendt mit sidste Brev til Dig, modtog jeg Dit af 4de Februar. Nogle Dage derefter reiste jeg til Kjøbenhavn, og siden jeg kom hjem igjen har jeg været syg, endog sengeliggende; Du maa derfor tilgive mig, at Du saa sildig faaer Svar. — Det bedrøver mig at see, at Du har været syg, og især at Du har spyttet Bloed. Dog haaber jeg, at det blot er Følger af Reisen, der let vil kunne forvindes ved Roelighed og Pleie, og at altsaa ikke Klimatet er Skyld deri. Neppe har der i denne Vinter været koldere i Christiania, end her, da vi have haft over 18 Graders Kulde tilligemed en gennemtrængende Blæst. Dersom jeg tør gjøre en Slutning til Dit Humeur fra Din Skrivemaade, saavel i Dine Breve til mig, som i Dine to, for mig interessante, Circulær-Breve, saa synes det just ikke at være saa ganske forstemt, hvilket glæder mig hjertelig og giver mig Haab om til Foraaet at kunne slutte Dig frisk og munter i mine Arme. Jeg har desuden hørt fra Christiania, at man finder, Du er en snild Fyr, hvilket man vist ikke vilde have fundet, naar Du ret for Alvor havde taget Dit ædiksure Ansigt paa. — Af mit sidste Brev vil Du have seet, at jeg allerede den Gang havde faaet Svar fra Treschow, og ligeledes at jeg havde indsendt min Ansøgning om Afskeed fra Skolen. Moldenhaver sagde mig mundlig da jeg var i Byen, at til 1ste Mai kunde jeg fratræde min nærværende Post; men endnu har jeg ingen skriftlig Meddelelse faaet. Saasnart jeg faaer den, skal jeg tilmælde Treschow det; men da det dermed formodentlig kan have langvarigt Udseende, eller man maaskee ikke engang gjør sig den Umage, at tilmælde mig det, førend min Eftermand er kommen herud, saa beder jeg Dig, at Du vil have den Godhed, at underrette Treschow derom. Jeg ønskede ogsaa gjerne at vide, naar man venter mig derop. Noget naatte jeg dog fastsætte i min Ansøgning, og saa bestemte jeg første Mai til min Afgang. Men dersom jeg længe skal komme til at leve uden Gage baade fra det ene og det andet Sted, vil min Pung sikkert døe af Svindsot, da den allerede stærkt laborerer af den Sygdom. Jeg er i en piinlig Knibe, da man deroppefra hverken vil tilstaae mig frie Reise eller noget andet Slags Forskud. Dog! det er endda min mindste Sorg. Mere ubehageligt vilde det være mig, dersom jeg ikke engang skulde kunne haabe at være velkommen. Med al min Betænksomhed har jeg dog, som jeg seer, overilet mig med at sige Ja. Dersom jeg havde vidst, at saa mange heller ønskede Grundtvig, skulde jeg vist ikke have paatrængt mig dem. Jeg

faaer saa desuden Chicaner nok at kæmpe med, da jeg holder meget af Treschow, og kan umuelig vise [mig] utaknemmelig mod min gamle Lærer Bech. Men jeg haaber da nok, at jeg skal kunne holde dem Stangen! Havde jeg dog blot mere Øvelse i at tale Latin! Fra den Side frygter jeg for, at jeg kommer til at give mig til Priis for alskens Angreb. — Kan Du gjette, hvem Directionen ønsker i mit Sted? Vor gode Ven Paul Bendtsen. Men jeg arbejder da med Hænder og Fødder derimod, og haaber, at han og hans Fader ikke lade sig overtale. Paul har for en 14 Dages Tiid siden skrevet Dig til, men, som man kan vente sig af hans Skjødesløshed, har han endnu maaskee ikke bragt det paa Posthuset. — Du beder mig at sige Dig, »om der er flere Mennesker i Frederiksborg, der erindre Dig, end Prof. Bendtsen og jeg«. Rigtig nok pleie de fleste, ikke at erindre sine Venner længer, end de see dem; men med den lille Dahl, er det dog en Undtagelse. Jeg har en heel Pose fuld af Hilsener; men desto værre ere de alle temmelig gamle, da jeg i mere end 14 Dage fast intet Menneske har seet. — Dine 2 store Breve ere nu hos Aarøe og Jomfru Langøe. Hos Salicaths have de allerede været, og ved dem ogsaa hos Fries i Møllen. Fries bad mig at sige Dig, at det dog vilde have været ham kjærere, at have faaet endog blot 2 Linier for sig selv alene. Jeg har moeret mig kostelig ved at læse dem, da jeg har kunnet følge Dig Skridt for Skridt med Indbildningen. — Husk paa, kjære Ven! at see Dig om efter Logie til mig. Det kunde ikke skade, om Værelserne blive noget højere, end Dine; thi Du erindrers vel, at jeg stikker et Par Alen højere i Veiret, end Du. Siig mig: ere Klædevare dyre i Christiania? Er Linned dyrt. Bør man forsyne sig med saadanne Ting herfra? Dersom Du har Tiid dertil, saa giv mig Efterretning om, hvorledes Skydsen for nærværende Tiid betales i Sverrig. Om man har Vanskelighed for at faae Smaaepenge der, og hvorvidt man kan bruge Dansk Myndt, item hvad Reisen omtrent kan koste. — Lev nu vel, kjære Ven! Hils Sverdrup, Schielderup, Christoph: Hansteen, Rasmussen, Sørensen (om han endnu kan erindre mig), Keiser og de øvrige, som kjænde mig, ikke at forglemme Lector Lund. Jeg længes ret efter at see dem allesammen. Vale et fave!

C. Steenbloch.

Dahl til Rosenvinge, Christiania 13 Marts 1816: Jeg maa nu ogsaa melde Dig, at Universitetet har faaet 2 Professorer i Lovkyndigheden, nemlig Assessor (Præsident i Rigsretten) Lange og en Procurator Steenbuch, jeg troer, fra Trondhiem. Om man nu vil have en 3die Professor, veed jeg ei; Thorstenson havde nok afslaaet det før, og man kunde ei bie; men naar jeg kommer ud, skal jeg tale derom med Treschow, og da skal Du snarest mueligt faae Efterretning derom til Thorstenson¹⁾ Du spørger dog vel aldrig, om jeg vil doctorere? Jeg har nok med mine Forelæsninger at gjøre, og kan næsten ikke faae Tid til, skiønt stykkeviis, at giennemstudere en eller anden filosofisk

¹⁾ I et Brev af 24 Marts beder Dahl Rosenvinge melde Thorstenson, at der ved Christiania Universitet ikke vil blive ansat nogen 3die Lærer i Lovkyndighed.

Bog ordentlig. Sandelig, jeg ønsker ei Ferien af Dovenskab. I mange Dage kunde jeg ei ret roelig arbeide; i Dag har jeg først begyndt igjen for Alvor. Sibbern skrev jeg til for nogen Tid siden (den 7de).

B. Bendtsen til Dahl 14 Marts 1816: Det gjør mig, som jeg og sidste Gang skrev, ret ondt, at De ei strax antog Professor-Charakteren; thi sandt at sige anseer jeg det ikke for muligt, at De slipper fra Norge, i hvor gjerne jeg sagtens ønskede Deres eget Fædreneland Dem. Ja, døde Kongen — saa var det en anden Sag, men man kjender jo Kongens Paastaenhed i sine Meninger. At tage det jammerlige Conditionsliv i Kjøbenhavn var reent at slide sig op til Legem og Sjæl — og ved en Skole, var dog en Slags Degradation, som da rigtig nok ei var saa dyb, da De kun har antaget en Docents Navn, men dog ikke saa ret passende, naar ej Sundheds Omstændigheder med uundgaelig Nødvendighed tvang til at forlade non habiles Colchos. Men ellers er De jo paa den rigtige Hylde i Livet, netop i det Fag ogsaa, som fremfor alle andre synes Dem anviist; dette bør da vist ej forlades af Dem uden største Aarsag, over hvilken De ellers selv vist nok vil være den kompetenteste Dommer At Deres Arbeider til Forelæsninger i Begyndelsen, især efter den Fuldkommenhed, der altid i Alting har været Deres Maal, vil optage Dem megen Tid, begriber jeg; men ellers synes jeg, at De alt for lidet har søgt Samtaler med Døderlein og Hansteen, som dog kunde oplive Dem, som var trættet af Speculationen. I den Henseende maa De glæde Dem ved snart at see Steenbloch hos Dem; thi han vil ogsaa trænge til Dem, og det kan dog næppe være andet, end at De begge meget kan interessere og forfriske hinanden. Deres middaglige Spadseretoure holder jeg meget af og opmuntrer ret til Fortsættelse deraf. Har end Deres Helbred kun været maadelig den hele Tid, saa maa dette eller intet hjælpe paa den. Jeg anbefaler derfor meget Fortsættelsen og haaber meget godt deraf, jo meer De bliver naturaliseret i dette Clima — i Forbindelse tillige med den reelle Mentalfønøielse, som Deres Forelæsnings Holdelse vist nok maa skaffe Dem, og som jo regnes til de Livet forlængende Glæder.

Steenbloch til Dahl, Frederiksborg d. 6 April 1816: Jeg takker Dig ret hjertelig, fordi Du saa ofte skriver mig til, og for den Omhyggelighed, Du viser for alt, hvad der angaaer mig. Jeg har i Dag skrevet til Treschow, omendskjønt min Afskæed endnu ikke er blevet mig skriftlig meddeelt; men da man allerede har foreslaaet Rectoren adskillige Candidater, blandt hvilke han kan vælge min Eftermand, maa jeg ansee mig som afskediget, og fratræder den 1ste Mai. Jeg vilde ønske, at jeg havde min Bestalling førend jeg tiltraade Reisen. Spørg dog Treschow, naar han ønsker at see mig i Christiania. Dersom den nye Indretning i Henseende til nye Professorers Ansættelse skulde tillægges retrogressiv Virkning, saa at man ogsaa af mig skulde fordre Magister-Examen etc., saa beder jeg Dig, at erklære paa mine Vegne, at jeg renoncerer paa den hele Stads, og at jeg *paa ingen Maade* under-

kaster mig deslige Formaliteter, men forbliver heller i Danmark, omendskjønt al Vei til Befordring nu er lukket for mig. — De Værelser, Du skriver om, der baade ligge nær ved Dig og ved Auditorium, maa Du ei lade gaae fra Dig. Dine vise Raad at faae med mig fra Danmark alle muelige Fornødenheder, vilde jeg gjerne følge, naar det var mig mueligt; men jeg veed endnu ikke, hvorfra jeg skal faae de fornødne Penge til Reiseomkostninger, end sige til andre Ting. Dog! maaskee lever jeg ikke engang saa længe, at jeg kommer til at trænge dertil. Da jeg sidste Gang var syg, var det et Anstød af Nervefeber; siden har jeg ikke en eneste Dag været frisk, og mit Humeur er saa umaadelig nedstemt, at jeg kunde frygte for at blive forrykket. Maaskee kan Reisen helbrede mig. — Efter hvad jeg kan see af Dine Circularbreve og hvad Bendtsen fortæller mig, har Dit arme lille Trold været slemt syg. Bendtsen siger, at Du en Dagstiid ikke engang torde tale. Jeg haaber dog, at Du er forsigtig, omendskjønt jeg heller ikke er utilbøielig til at troe, at Du gjerne kunde glemme Din Helbred og al Forsigtighed, naar en eller anden Dame had Dig — f. Ex. — at ledsage sig hjem. Jeg kjender Dine gamle Synder: Damerne kan Du intet afslaae, ikke engang de Norske, hvor lidet Du end synes at gjøre af dem. Men alvorlig talt! vær nu ordentlig, saa at jeg kan finde Dig friskere, naar jeg kommer op, end jeg selv er. Hvad Du skriver: at Du et Qvarteers-Tiid efter at der er lagt Ild i Din Ovn om Morgenen staaer op og sætter Dig til at arbeide, er i højeste Grad urimeligt, om Du end havde stærk Helbred, var det Galskab. Vil Du lyde mit Raad, saa læs og skriv heller paa Sengen indtil der er blevet varmt i Dit Værelse. — Lyd Steenbloch i alt Dette i det mindste i 1 à 2 Maaneder. Lev vel. Paul Bendtsen. — Af de mellemklakkede Ord vil Du kunne see, at Paul er herude. Han bliver her Sommeren over, for, som han selv siger, at have desto bedre Roe til at studere, og desuden for sin Helbreds Skyld, som ellers nu synes at være ret god. Lærer ved Skolen blev han ikke; om jeg aldrig havde raadet derfra, troer jeg dog ikke, at hverken han eller hans Fader skøttede derom. Adskillige af de Grunde, som Du anfører for den Ting, ere meget gyldige; men imidlertid har jeg dog ogsaa tilstrækkelige Modgrunde, men som det vilde være for vidtløftigt her at tale om. — Jeg havde endnu mangfoldige Ting at skrive om; men Klokken er allerede saa mange, at jeg maa ile for at faae Brevet afsted; thi Du veed, at Postmæsteren og jeg just ikke ere de bedste Venner, og at han derfor er saare stræng med mig. — Prof. Bendtsen beder mig at hilse Dig. Han er frisk og vil, naar Examen er forbi, takke Dig for Dit sidste Brev. Det vilde ret være mig inderlig kjært, om han kunde komme til Norge. Jeg troer, at han vilde finde sig bedre med den Forflyttelse, end med at komme til Kjøbenhavns Skole. — Nu farvel! see til at være frisk og munter, skriv mig snart til, og tænk ofte paa mig. Du kan snart igjen vente Brev fra mig, omendskjønt jeg undser mig ved at skrive saa ofte, da Du altid maa betale Postpengene, der sikkert ere betydelige.

Din

C. Steenbloch.

*Frederik Holst*¹⁾ til *Dahl*, Paaskeaften 1816: »Gode Dahl! . . . At jeg lykkelig er nedkommen til Kbhvn. igjen og hvorledes jeg kom ned, at jeg er flyttet ind paa Frederiks Hospital, at jeg her allerede har begyndt at gjøre Tjeneste: om alt dette har ventelig Skjelderup underrettet Dig for meget længe siden. Jeg vil derfor ikke gjentage samme her, men heller gaae over til noget andet, der maaskee kan interessere Dig mere. — Jødefeiden synes paany at begynde, i det Mosis og Jesu Oversætter paa Brummers Forlag har ladet udkomme en Oversættelse af den Tyske Originalcomoedic: »Unser Verkehr«. I denne Farce ere de handlende Personer, paa et Par nær, Jøder; og Thaarup har ei blot ageret Oversætter, men og for en Deel localiseret Stykket; thi flere af Charaktererne ere saaledes skildrede, at man deri tydelig gjenkjenner Kbhvnske Jøder og Jødinder. Oversætteren yttre i Fortalen det Ønske, at dette Skuespil maatte blive opført paa det kongelige Theater, hvilket vel neppe vil gaae i Opfyldelse. Imidlertid skal dog den Tyske Original være givet paa Berlinertheatrene for omtrent et Aar siden. Det jødiske Troessamfund havde vel afsendt en Stafet til den dengang fraværende Preussiske Konge med Anmodning om, at det ei maatte skee; men inden Stafetten kom tilbage med Tilstaelsen af deres Ønske, var Stykket allerede givet. En vis Petersen har leveret os et Sidestykke hertil under Navn af »De christne Jøder«, der dog langt fra ikke kan maale sig med hiint i Vittighed. — Jeg maa nu ogsaa fortælle Dig en anden Tildragelse, der i denne Tid sysselsætter det snakkelystne Publicum meget. N. T. Bruun har nylig skrevet et Original-Syngestykke, betitlet »De 3 Galninger«. Den anden Gang, dette gaves paa det kongelige Theater, var det bestemt blevet udpebet, saafremt ikke H. M. selv havde været den første, der klappede. Af Agtelse for den høie Bifaldsgiver taug man da den Aften; men da det den 3die Gang gaves til Fordeel for Musikcomponisten, Concertmester Schall, gik Udpibningen virkelig for sig. Imidlertid bleve ved denne Leilighed Flere arresterede, iblandt hvilke ogsaa 3 Studenter befandt sig. Men denne Spads tør maaskee ei bekomme Politiet eller rettere Politicassisten Wassenberg saa meget vel; thi Studenterne have, efter at være frifundne af Justitsministeren, indgivet til Consistorium en Klage over ulovlig Molest. Consistorium har antaget sig deres Sag og Høiesterets-Advocat Klingberg er deres Sagfører. For et Par Dage siden blev »De 3 Galninger« og Bruuns i f. A. udpebne »Betlerpige«, i Expl. af hver, formelig og med megen Ceremonie brændt i Regentsgaarden. Regentianerne tegne sig desuden i disse Dage til et Gilde, som det heder i Circulairen, i Anledning af de 3 Martyrs Frikjendelse. Vi vente nu snart en Cancellieplacat, der forbyder Pibning under Stykket, men tillader den efter dets Opførelse, hvilket synes billigt. — Oehlenschlæger har i disse Dage annonceret et nyt Drama, Fiskerne, som jeg endnu ikke har læst. Det koster hele 8rd! — I forrige Uge disputerede Bjørn, Overlærer ved Odense Skole, de indole origine aërolithorum; men forsvarede sig meget maadelig, Skjønnere erklære og Afhandlingen for et smagløst

¹⁾ *Frederik Holst*, Læge, Dr. medic., f. 1791, Prof. i Med. v. Christiania Univ., † 4 Juni 1872.

Produkt. Doctoranden havde en fortræffelig Respondens i Bredsdorff. — Brøndsted har faaet kongelig Understøttelse til i 2 Aar at opholde sig i Rom, for der i Forening med sine fordums Medreisende at besørge Udarbeidelsen af sit Værk om Grækenland. Cand. juris, Cancellist Schow, tiltræder snart sin Udenlandsreise og agter nok at besøge Øerne i Middelhavet. — Ogsaa Bredsdorff har faaet Løfte om Reiseslpendium og skal nok fornemmelig studere Mineralogie i Freiburg. — Her gaaer nu saa mange og forskjellige politiske Rygter; men ogsaa blot Rygter. Sommeren bliver vist svanger med politiske Optrin. — Hvorledes er det med Din Helbred nu? og hvordan finder Du Dig tilfreds? Spørgsmaale, hvis Besvarelse med et »vel« i Sandhed vilde glæde Dine Venner her nede. Unge Bang lever godt, ligesaa Rosenvinges. Det er kun faa Dage siden jeg talte med dem begge. Skjønt jeg gjerne gad sluddre en Stund med Dig endnu, tillader, som Du seer, Rummet ei mere denne Gang. Kun dette endnu: hils Skjelderups, Sverdrups, Hersleb, humanissimus Respondens, Keyser, Døderleins etc. etc. etc. ret inderlig fra mig; modlag Du selv Forsikringen om min Taknemmelighed og Hengivenhed og glæd snart Din altid forbundne Frederik Holst med en Epistel.

Seer Du Lehmann, da sig ham, at jeg venter med Længsel paa Sagerne, fornemmelig min Disturbator.

Dahl til Rosenvinge, Christiania 24 April 1816: Ja vist vaagner nu Naturens Liv; det er mig alt i mange Aar en farlig Tid. Foraarets Aande farer saa underlig hen over de Strænge, der endnu kunne tone i min Siæl; de stemme saa slet. Men nogle af dem klinge endnu som da jeg var Barn — og det skulde jeg jo ikke være. — Dog nu ingen Klage. — Mit Arbeide er for meget, og stiger indtil Midten af Juni. Jeg skrev sidst, at jeg havde 6 Timer Forelæsninger foruden de 4 Examinatorier ugentlig. Nu husker jeg bedre, at jeg har 8 Timer virkelige Forelæsninger. — Men Klokkeren slaar 10, og fra Kl. 4 om Morgenen har jeg ingen Ro, — stundum ei engang før — altsaa tilgiv mig, at jeg afbryder min lille Samtale med Dig, for at søge Hvile og Kræfter til næste Dag. Og jeg har jo ei heller noget at fortælle Dig. — Sneen begynder at svinde paa Markerne; paa de høie Fielde ligger den endnu mellem de sorte Graner. Luften har i Dag været skøn og varm; Livsfølelsen og Savn vækkes og kæmpe med hinanden. — God Nat! kiæreste Ven! Lad mig nu befatte Alt, hvad jeg ønsker Dig og Dine Elskede, i min Aftenbøn: Gud være med Eder, I kiære!
Eders tro Dahl.

R. E. Bruun¹⁾ til Dahl, Halle i Saxen 19 Mai 1816: Gode Ven! Knapt har Du ahnet, i det Du brækkede dette Brev, fra hvem det vel monne være og i det Du seer det, studser Du vel et Øieblik, dog jeg vil haabe Din Forundring snart gaaer over til Glæde, i det Du seer, at den af dine gamle Venner, der maaskee er længst

¹⁾ *Rasmus Emil Bruun*, f. i Kbhvn. 17 Febr. 1790, Lector i Anatomi, Notarius i det medicinske Facultet, Prosector ved Kbhvns. Univ., † 10 Septbr. 1819.

borte fra Dig, søger Dig op midt i Dit Klippeland for at tale et Par venskabelige Ord med hinanden. En Tid omtrent fiernede os begge fra det elskede Fædreneland, dog hørte jeg til min Sorg, at en heftig bidsig Feber opholdt Dig længe og tvang Dig i en høist ugunstig Tidsperiode at reise. Mere har jeg ei hørt fra Dig, hvor meget det vilde have glædet mig; dog har Du nogle Øieblikke engang tilovers, saa min kiære Dahl, glæd mig med et Par Linier, lad mig vide, hvorledes Du har det, hvad Du synes om Nordmanden og hans nærværende Stilling, hvorledes Du finder Universitetet o. s. v. Alt vil være nyt og interessant i høieste Grad for mig, især naar det kommer fra Din Haand. Dette Lands Skiæbne er mig uendelig vigtig; vi ere fysisk skildte, men ei aandelig; det formaaer ingen Keisers Magtsprog. Eet er Sproget, een Aanden, det siger endog Fremmede. Til Giengæld for denne Glæde, Du hermed vil gjøre mig, skal Du faae med Molbech mine smaae Reisebemærkninger, som jeg agter lidt efter lidt at indrykke i Arkene. Gid de maa finde Dit Bifald. — Hvad derimod disse ei indeholde, vil jeg her fortælle Dig, da jeg har det Haab, at det altid har fornøiet Dig og endnu vil fornøie Dig at høre, hvorledes en gammel Ven lever. — Vor Reise til Berlin var lige saa hurtigt som lykkelig. Vi ankom der meget for tidligt og istædenfor at gaae til Soes over Stettin havde det været os langt bedre at gaae over Kiel, Hamborg og Göttingen. Vi havde da seet disse mærkelige Steder, som det nu ei er saa let at faae at see. I Berlin vare vi et Halvaar. Universitetet er ingenlunde saa udmærket som det roses for. I Medicinen er det virkelig, siden Reel døde, endog meget svagt; i Theologien er det maaskee bedst, der er Schleirmacher og Neander, samt Marheincke, for hvilken sidste man dog ei giver meget. — Der er siden Fichtes Død ingen Professor Philosophiæ. — Der vare vel 6 til 700 Studerende, men man frygtede Antallet meget vilde aftage især i det juridiske og theologiske Fag, thi Opholdet der er overordentlig dyrt. Ja mange ere af den Mening, at Universitetet burde forflyttes; den skjønneste Bygning man kan tænke sig er her Musernes Sønner helliget og uforlignelig skjønne naturhistoriske og anatomiske Samlinger pryde dette Slots forrige Pragsale. Aldrig kunde jeg mætte mit Syn med at betragte denne Bygning inden og udvendig. Der levede jeg og den meste Tid og det var vel og det eneste Sted, hvor jeg i Berlin var hjemme; men fast hver Vinkel kiendte jeg der og den meste Tid tilbragte jeg der. De Berliner Professorer ere ellers meget forekommende og velvillige; til alle Museer tilstædedes mig den frieste og meest ugeneerte Adgang. — Jeg traf da her igen Brandes og Buntsen. Du veed, at den første forlod et Land, der saa kiærligen havde modtaget ham og alle hans. Han holdt her et Colloquium med det philosophiske Facultet paa Tydsk og derpaa en latinsk Forelæsning, hvorpaa han erholdt Tilladelse som Privat Docent at holde Forelæsninger og læste fra Nytaar over Philosophiens ældste Historie. Jeg veed det ei, men her i Berlin behagede han mig ei; om det deraf kom, at jeg ei kunde finde mig i, at han havde forladt mit Fædreneland, det veed jeg ei; flere Aarsager forenede sig vel. Han var meget yndet overalt og man ansaae det for en sand Gevinst, at man havde erholdt ham, især da Philosophiens

Plads næsten stod vacant. Vel var det og muligt han havde erholdt den, men nu har han forandret sin Beslutning og gaer med sin Ven Niebuhr, der og svigtede Fædrelandet, ja ei engang undsaac sig for paa det overmodigste at fornærme samme, som Legationssecretair til Rom; det er unægtelig et høist interessant Forhold med Brandes's virkelige herlige og solide Kundskaber at leve i Rom i daglig Omgang med en Niebuhr, der her for Øieblikket holdes for den lærdeste Mand. Saaledes har her Fædrelandet tabt to Borgeres Kraft, lægge vi nu hertil Steffens, som ve ei gierne forlod Hjemmet, saa er det i Sandhed meget for et saa lille Land som Danmark at miste slige Skatte. Ei uden en vis Veemod betragter jeg her disse Tab. — Saasnart Collegierne i Berlin vare til Ende, forlod vi samme for at gjøre en lille Reise for end det nye Sommersemester begyndte. Reisen gjaldte Saxon og fornemmelig Dresden og det derved nærliggende saa kaldte Saxiske Sweitz. Denne Reise var mig i mange Henseender overordentlig interessant. Berlin er intet mod Dresden, omendskiøndt den er langt større og har mange flere prægtige Bygninger. Dresdens Beliggenhed overgaaer alt. Den herlige Elbe, de mange skønne Viinbierge, der overalt møder Øiet, dens herlige Spadseregange, endelig selve Elbbroen indgyde en den inderligste Kiærlighed for et Sted, der tillige binder en til sig ved sine uhyre Kunstskatte. I Sandhed siden jeg har været der, synes jeg, jeg er blevet et andet Menneske. — Jeg var et halvt Aar i Berlin og følte ei jeg havde reist, jeg var 14 Dage i Dresden og evigt er det Indtryk, som jeg da modtog. I Sandhed her burde et Universitet oprettes; her er et Bibliothek, hvormed det i Berlin ei kan vove at sammenligne sig, her er en udmærket Mineraliesamling, fysisk Cabnet, etc.; her er alt for at forædle den unge Mands Siæl. — Naar Aanden var træt af Grublen, kunde Øiet vederqvæge sig ved Synet af de kostbareste og herligste Malerier i Tusendviis, og ved en Natur, der kun er Tilløkkelse. Naar man kommer der, er det, som om man med et forsættes ei blot i et Grækenland, men endog i sammes blomstrende Periode. Mængs mageløse Gipsaftrykke, en udmærket og stor Samling af sande Antiker kan ei andet end trylle Dig hen i hine herlige Tider og Lande. Dog hvor vil jeg hen! Min Pen formaaer ei at beskrive sligt, men jeg opfordrer alle, der ei kan naae Italien selv at ile herhid og yde Natur og Kunst sin Hylding. Ei uden Veemod forlod jeg en saadan Bye og mit Hierte længes saare efter endnu engang at besøge den og fornye alle disse herlige Indtryk. Jeg satte paa denne Reise ogsaa min Fod paa Bøhmisk Land. Uforlignelig er en Seilads paa Elben fra Bøhmens Grændse til Pirna, som vi gjorde. Rolig og majestætisk vanker denne Flod mellem sine høie Klippevægge og modtager utallige Hilsener af venlige Byer, der skylde den deres Rigdom og Held. — Fra Dresden gik jeg til Freiberg, besaae her Bierværkerne, Smelteovnene etc og her skildtes de to Venner fra hinanden. Howitz gik til Göttingen, jeg her til Halle. I Begyndelsen var jeg over denne Adskillelse ret forstemt, men her i Halle er mødt mig saa megen Kiærlighed og Godhed, at jeg virkelig her føler et Slags Hiem og som Følge deraf ogsaa føler mig meget lykkelig. Hertil kommer nu, at den

Mand, for hvis Skyld jeg gik til denne Bye, den berømte Anatom og Physiolog Mechel med den største Velvillie har modtaget mig; ligesaa den berømte og lærde Sprengel, der seer mindre lærd og Professor ud. Under begge haaber jeg derfor at mine Studeringer fortræffelige vil lykkes. Overhovedet behager Universitetet mig her langt bedre end i Berlin og i medicinsk Henseende er det visse-ligen langt bedre. Den berømte Niemeier er her, Cantzler for Universitetet og Professor; Meningen om ham er dobbelt; nogle rose ham, andre laste ham. Han er under den Westphalske Re-giering bleven Cantzler. Denne Regiering er ellers ingenlunde her i en saa forhadt Erindring og i Saxen selv har Napoleon endnu et stort Partie; i Sandhed jeg kiender flere i Danmark, der er ham siendskere end næsten de aller ivrigste Preussere, thi disse have deels seet den virkelige Storhed, han havde, deels den Stor-hed, han vidste at skabe; thi om Paris tales i denne Tid kun veemodigen, naar man tænker hvad det i alle Henseender var under ham. — Dog det er paa Tiden at slutte dette lange og maaskee Dig lidet opbyggelige Brev. — Dog maa jeg først ret af Hiertet hilse den gode Professor Skielderup, gratulere ham fra mig til hans Ridderskab og sige, at Historien om Oberst Holst trængte lige til Berlin og uendelig fornøiede hans gamle troe Disciple; at vi der hørte hans Lov af en Holstener til vor egen Glæde og ei vare sene til at istemme den. — Dernæst Professor Sverdrup, der dog vel ei aldeles har glemt mig; det vilde uende-ligen bedrove mig, thi jeg har altid holdt ret af ham; den gode Døderlein med hans gode Kone, Holst, der jo er Licentiat, hvortil Du og maa gratulere ham; samt de tvende af mig saa høiagtede Mænd, Hersleb og Stenersen, om de ellers endnu kan huske mig; samt min hele Familie og hvem andre, der endnu maatte være og bekymre sig om mig. Og nu farvel for denne Gang bedste Ven! Gid dette Brev maa træffe Dig sund og rask og i et lykkeligt Humeur og i en lykkelig Stilling! gid Du maa have reent expli-caveret valles frontis. Og nu modtag endnu engang Din Vens Haandtryk, besvar det snart igien, saa at han kan see Du glæder Dig over at han er Din troe og hengivne Ven R. E. Bruun.

Indlagte Brev til min Tante beder jeg Dig at besorge hende tilstillet; tilfældigviis har jeg et lille Kobber af Universitetet i Berlin (20) og Bibliotheket (17), det lader jeg til et Minde med-følge. Min Adresse er Halle i Saxen. Ogsaa kan Du blot sende Dit Brev til Rosenvinge.

Dahl til Rosenvinge, Christiania 19 Mai 1816: Af Nyt dog følgende i en Hast: En Amtmand Lowsow i Laurvig havde ei villet aflægge Eden og kunde altsaa ei vedblive i sit Embede; — men man lod det ei blive derved, — men (da man siges at have indbildt sig, at han var en Spion) befalte ham, ufortøvet at forlade Landet. I Løverdags 8 Dage vare nu heftige Debatter herom i Storthinget. Odelstinget har stævnet Statsministeren Peder Anker og Statsraaderne (i Stockholm) Krog og Motzfeldt til at møde for sig og oplyse denne Forviisning, hvorover man klager som over et despotisk Skridt. — Ligeledes skal Statsraad Sommerhielm møde og oplyse Ansættelsen af en Sorenskriver, hvortil han

skal have ansat sin Skriverdreng, — og ei forelagt alle indkomne Ansøgninger. — Endelig vare der Debatter, angaaende hele Statsraadet, angaaende Eed; den Eed, der er bleven forelagt, betragtes som imod Constitutionen; mange Embedsmænd. f. Ex. Geistligheden i hele Trondhiems Stift, har vægret sig ved den forelagte Formel, som Statsraadet havde antaget. Al skriftlig indleveret Eed skal tilbagekaldes, og en ny aflægges efter Constitutionen. Men jeg veed ei hele Sammenhængen. Vi faae det da *trykt*, thi dette blev udtrykkelig besluttet. — — Saameget om det offentlige. Om mig kan jeg kun sige, at min Helbred aftager mere og mere. I Dag frygtede jeg for Feber. Gud veed om det bliver til en Nervefeber eller Svindsot; jeg er bleven magrere, svagere, mit Bryst er slet, — og mit Arbeide voxer. Den 12te Jun. skal Examen philosoph. begynde; og jeg er langt fra at være færdig med mine Ting. Alt dette bidrager til at ruinere mig. — Nu maa jeg slutte

Din tro — syge Dahl.

C. Steenbloch til Dahl, Frederiksborg 26 Mai 1816. Kjæreste Ven! I Onsdags, d. 22de, modtog jeg paa eengang begge Dine, i mere end een Henseende, kjærkomne Breve, af 11te og 16de Mai. Jeg havde just skrevet et grumme langt Brev, som jeg næste Dag vilde have sendt Dig, hvilket begyndte saaledes: »At Du er vreed paa mig for min Forsømmelse med at skrive Dig til, derom er da ingen Tvivl, — i det mindste har Du den gyldigste Grund dertil. Jeg vil derfor ikke forsøge paa, at undskylde mig, omendskjønt jeg vel til mit Forsvar kunde anføre, at jeg har været i Khvn. og der haft tusende ærgerlige Ting at sysselsætte mig med; at jeg derfor har været i yderst slet Humeur og befundet mig meget ilde baade paa Sjæl og Krop. Jeg vil uden Præludium takke Dig for Dine vennelulde Breve; for den Umage, Du har haft med at forskaffe mig Logie; for den tilsendte Grundtegning over den Deel af Christiania, hvori jeg kommer til at boe; og endelig for al den Omhue, Du ellers har haft for mig. — Jeg længes efter, mundtlig at kunne sige Dig, hvormeget jeg holder af min lille Pusling Peter; men &c. &c.« Det Øvrige af Brevet er fuldt af lutter Jeremiader, thi jeg skrev det i et ganske forstemt Lune. Blandt andet stod der: »Jeg var i 10 Dage i Khvn. og løb fra Herodes til Pilatus for at skaffe Penge tilveie; men forgjæves: omsider lovede en Jøde, at laane mig 1000 Rbdlr. R: B: mod Caution og 30 p. c., hvorpaa jeg naturligviis ikke kunde indlade mig, da jeg ingen Caution havde eller vilde have; jeg maatte altsaa reise hjem med uforrettet Sag.« — Ved Dit Venskab for mig sættes jeg nu istand til, i det mindste at kunne komme bort fra Danmark. Det havde aldrig været mig mueligt, selv at ansøge om Forskud, om jeg end var kommen i den aller største Knibe; og derfor er jeg Din Omhue for mig dobbelt Tak skyldig. Det gjør mig kun ondt, at jeg ikke veed, hvorledes jeg skal vise mig erkjendtlig. — Med sidste Post skrev jeg Treschow til, og sendte ham min Afsked, der var dateret d. 6te April, og af Kongen underskrevet den 30te Marts; men jeg glemte at sige Treschow, at jeg først fraaadt mit Embede den 1ste Mai, fra hvilken Dag jeg da først kunde med nogen Grund fordre Gage fra Universitetet deroppe. — Endnu

har jeg ikke kunnet bestemme min Afreise af Mangel paa Penge; naar jeg faaer Anvisningen fra Dig, vil jeg først kunne tænke derpaa for Alvor; nogle af mine Bøger har jeg indpakket, men det er ogsaa alt, hvad jeg har gjort. For 8te Dage siden gav man en Concert i Anledning af min Bortgang: den bedrøvede mig mere end den glædede mig. Jeg saae der adskillige af Dine Venner og Veninder, der erkyndigede sig om Dig. Jeg skal ikke glemme at forsyne mig med saa mange Breve til Dig, som mueligt; item skal jeg i disse Dage flittig tage Prospector op; før har jeg ikke kunnet gjøre det, da Skoven først i disse Dage begynder at faae Blade. Jeg har allerede kjøbt Farver for at tage med; men det er et Spørgsmaal, om jeg faaer Tiid til at male? — Siig mig dog: til hvem skal jeg adressere mit Tøi, som jeg sender op tilskibs, og som maaskee kunde komme til Christiania før end jeg selv, hvis jeg reiser tillands? — Nu farvel, kjære Ven! Gid at jeg maa finde Dig vel tam animo qvam corpusculo, naar jeg seer Dig i Christiania. I Dine sidste Breve siger Du blot, at Du ikke er vel; jeg vil derfor haabe, at det kun er Dit sædvanlige Ildebefindende, Du klager over, og at Dit Bryst igjen er i god Stand. Mit Helbred er, som det den hele Vinter har været, kun maadeligt. — Hils Sverdrup fra mig, og tak ham paa det Forbindtligste for det Venskab han viste mig ved at ville have hjulpet paa mine Finantser.

Evig Din Ven C: Steenbloch.

P: S: I dette Øjeblik fik jeg Dit Brev af 19de Mai med Underretning om Vexelen. I Morgen eller Overmorgen reiser jeg ind til Khvn. for at modtage Pengene, men bliver der kun et Par Dage. Endnu kan jeg ikke bestemme, naar jeg skal tiltræde Reisen til Norge, da det beroer paa min Skoemager, Skræder &c. — Tak for alt Dit Venskab for mig. Gid at dette Brev maa finde Dig frisk og vel i alle Maader. — Alle Bendtsens hils. — Den gamle Grev Knuth ligger meget syg i Laaland. Hele Familien er derover, og jeg kommer vel ogsaa til at reise derhen paa nogle Dage, hvilket vil forsinke min Norske Reise.

Kynde¹⁾ til Dahl, Frederiksborg 30 Maj 1816: Deres venskabelige Deeltagelse i min og min Kones Lykke, glæder os begge inderlig, og ieg har temmelig Vished om, at det ikke er Dem ukiært at høre af mig at De meget ofte er Gienstanden for vore Samtaler. Min Kone spiller, og ieg hører ofte og gierne Deres Variationer, og derved erindres De paa den hierteligste Maade.

Det er virkelig, at vores Familie den 18 Januar er blevet forøget med en lille Datter, ieg skammer mig næsten ved at fortælle Dem det nu saa seent efterat De paa en saa behagelig Maade har opfordret mig til at give Dem Underretning derom. — Da ieg sidst i Martii modtog Deres Brev havde ieg endnu ikke faaet Deres første circulerende Breve, som ieg erfarede ogsaa at være bestemte for mig, dem ventede ieg længe paa til ind i April Maaned, da ieg fik det første, som indeholdt Deres Reyse fra Khvn til Christiania,

¹⁾ *Otto Christian Kynde*, f. 1766, Amtsforvalter i Frederiksborg Distrikt, † 28. Oktob. 1839.

og det andet flk ieg mod Slutningen af April eller først i May — det 3die har ieg til Dato endnu ikke faaet og, faaer det formodentlig aldrig, da ieg i Overmorgen skal reyse til Jylland i Forretninger, og kommer neppe tilbage inden Octbr. Maaned, hvilket gjør mig meget ondt; thi ieg forsikkrer Dem at disse Breve interesserede mig over al Maade, ieg har for omtrent 15 Aar siden gjort den samme Tuur som De gjorde, og i samme Stemning, ieg kiender alt igien, og kunne følge Dem hele Veyen, og see ind i Deres inderste, det er behageligere efter 15 Aar at erindre saadan Reyse, end at gjøre den; ieg har ved Deres nøyagtige og interessante Beretninger og Bemærkninger om alting faaet en bestemt Idee om Deres heele Liv, og meget uden om Dem, som fornøyer mig særdeles meget. — Imidlertid har min Venten efter at faae disse Breve, som ieg gjerne ville læse, inden ieg skrev, for endeel værret Aarsag i min Udsættelse; skjønt, som ieg tilstaaer, ikke nogen uandskyldelig Aarsag. — Det glædede mig meget af Deres Breve at erfare, at De qva Dansk ikke havde Aarsag til Misfornøelse i Norge, det er hvad ieg altid har troet, at De vil i saa Henseende ikke møde Ubehageligheder, hvor De kommer, det beroer for det meeste paa een selv, hvordan man vil behandles, eller rettere sagt bliver behandlet. — Naar Nordmanden gjør sig saa meget til af sine Field og Klipper, saa kan man sige hvad Professor Bruun nyelig har saa pudserlig sagt i et lille Digt Danmark kaldet:

Vist er Dit heele Land et Field
 Og vort er, som Du siger, kun en Slette;
 Om hiint er et saa overvættes Held
 Og derimod saa stor en Vanziir dette!
 Det staae derhen. — Den Sandhed er jo reen,
 Selv Dovre er dog kun en Kampesteen.

Aldrig har ieg havt mindre Tid til at skrive end just i Dag; da ieg i Overmorgen skal reyse tidlig, har ieg meget travelt med at ordne alt; ieg sander, hvad ieg i Gaar hørte Provst I: siige paa Prækestolen: Hvad Du vil gjøre, gjør det strax, og da ieg haaber at det ikke er sidste Gang vi høre fra hinanden saa vil ieg tage Reglen ad Notam. — Om Frederichsborg vil ieg intet mælde, da De faaer aldtning sikkrere og bedre af Steenblok, som nu snart, efter hvad ieg hører, kommer til Dem. Hils ham, naar han kommer; thi ieg seer ham neppe. Om mig og mine vil ieg blot foye til, at vi alle befinde os vel, og at det inderlig glæder min Kone og mig, om vi stedse maae være i venskabelig Erindring og viide Deres fuldkomne Helbred og varige Held og Lykke.

Deres gandske hengivne Kynde.

Hils Hansteen og tak ham fordi han erindrer en gammel ærlig Ven.

Steenbloch til Dahl, Frederiksborg 2 Juni 1816: Kjære Ven! Jeg skriver i en Hast nogle Linier for at mælde Dig, at Din Anviisning er rigtig kommen til sit Sted. Ryeborg har accepteret den, hvilket er saa godt, som om jeg havde Pengene i min Lomme, endskjønt de først paa Tirsdag blive mig udbetalte. Jeg var selv i Byen for at bringe Tingen i Rigtighed. Rosenvinge bad at hilse Dig. Naar jeg kommer op, skal jeg bringe Dig Brev baade fra

ham og fra adskillige andre af Dine Venner. Dagen til min Afreise er endnu ikke bestemt; Du kan altsaa endnu vente et Brev fra mig, førend jeg forlader Danmark. Jeg vilde ønske, at jeg allerede var paa Veien. Dersom mine Financer vil tillade det, reiser jeg tillands i Din Eqvibase; men jeg frygter for, at de ikke vil være tilstrækkelige. Herved har jeg endnu ikke kunnet faae Penge tillaans. Du seer altsaa selv, hvilken betydelig Tjeneste Du gjorde mig ved at forskaffe mig de 900 Rdlr. Imidlertid har jeg dog nu noget Haab, og dette Haab er en af de Grunde, der hindre mig i strax at bestemme min Reise. See nu til at være frisk og munter, naar jeg kommer op til Dig, ellers vil mit Lune blive alt for slem, det er allerede galt nok. — Far nu vel, kjære Peter! Et Par gode Venner skal endnu skrive et Par Linier paa dette Papiir. Din Steenbloch.

Stenblochs Værelse i Frborg. d. 2 Junii 1816. Her er jeg, kjære Dahl! Ligeoverfor mig i Lunds Vindue sidder Marthe og min Rikke i det ene Vindue, og Annastine og Ingermine i det andet. Ved Siden af mig staaer Stenblock og skjænker Thee. Bag ved mig have Poul Bendtsen, Jørgen Ditto og Würtzen etableret et Styrvoltspil. Rundt om mig er Flytnings Confusion. — Hvorledes lever Du, kjære Ven! Jeg har modtaget Dit hurtige men inderlig venskabelige Brev [?]. Om Din Deeltagelse behøver jeg ingen anden Forsikkring end den Present i det lille Brev, jeg sendte Dig. Dit Brev lader mig vide, at Dit Tøy er lykkeligt kommet op; jeg længes efter at vide, hvorledes Du er fornøyet med Komoderne. Jeg har af Rosenvinge modtaget 300 Rb N. N. V til Dine Udgifter o. s. v. De staae meget slet, i 42 a 43 pC. Du skal med det første faae en Nota over Dit hele Pengevæsen, forsaavidt at samme er mig bekjendt. Din Regning til Deichmann vil disse 300rd vel være istand til at klarere, naar de blive omsatte. Mine Sødskende og min Kjæreste leve vel. Skovlyst smiler sødt i disse Vaardage; men det bedste Smil er borte. — Lev vel! kjære Dahl, skriv mig snart til! Lev vel. Din Peter S[alicyth].

P. S. I sidste Klasse vandt Du intet i Kl. Lotteriet.

Kjære Ven! Du kan vel begribe, at jeg ikke nu med Hierter Dame, Hierter 2 og Kløver 4 i den ene Haand, og Pennen i den anden, kan skrive Dig noget ordentligt til, men for at faae Leilighed til at sætte mit Navn her paa Papiret, maa jeg dog skrive et Par Linier; imidlertid skal det ikke vare længe, inden Du faaer et mere sammenhængende Brev. Lev vel.

1816.

Din hengivne P. Bendtsen.

Ole Bang til Dahl, 7 Juni (1816).

Paa hurtige Fødder, med lynsnare Skridt,
Som Skieløber-Gutten ad Fieldet,
Saa flyver min Pen ad det Clud-skabte Hvidt
Og dyppes i Riim-smedde-Vældet.
Til Moerskab for Dig, min høistærede Ven,
Jeg aabned min givtigste Aare
Og sender en Prøve af mit Arbeid som Svend
Hvis Skionhed Dig vist vil bedaare.

Den Tittel Du gav mig, kort før Du tog bort
 Som Laugsbroder end jeg mon bære —
 Det Navn var saa passende digtrisk og kort
 Og gjør just Din Dømmekraft Ære.
 Du husker vel Pær! at jeg heed Ole Vaas!
 Som saadan jeg allenstund lever
 Er stedse den samme fra Hoved til M—
 Er hjemme hos Staadre og Grever.
 Gier Verden et Ørfign, naar den gier mig Dask,
 Vil altid med Hovedet fremmest
 Man mig kunde kalde med Ret Ole Rask,
 Hvis ei at det andet var slemmest.
 Men det er nu eengang i Verden en Skik:
 Man sort nok ei Næsten kan male,
 Og faaer han først, selv kun paa Navnet, en Klik
 Strax hele hans Rye monne dale.
 Fiat applicatio! — dersom jeg kan,
 Jeg holder helst op med at vaase
 Thi ellers jeg troer vist, min Dahl var istand
 At bruge sin Snustobaksdaase.
 Thi hvil Dig min Pen paa den Skarntyde-Krands,
 Du monne med Ære fortiene,
 Og sving Dig nu om i alvorlige Dands
 Men stop! mens Du er paa det reene!

Dahl til Rosenvinge, Christiania 10 Juni 1816: Jeg har levet et tungt Liv i Vinter; — med den slette Helbred — ei en eneste Dag fuldkommen frisk — maa jeg undre mig over den Seighed, hvormed min Livstraad hidtil har været spundet, saa meget mere, som jeg ei engang har havt den Glæde at kunne arbeide uden Hindringer af Legemet, — og nogenledes tilfredsstillende de virkelig simple Fordringer til mig selv. Det har ogsaa derfor undret mig, at mine Tilhørere vedbleve deres Flid i at besøge mine Forelæsninger; disse, over Logik og Indl. til Philos., endte jeg i Løverdags; endnu har jeg tilbage at læse ind i Ferien for Præliminaristerne, et Arbeide, der har kiedet mig, er uden Nytte og uden al Værd. 3 af dem, som Hersleb havde maattet rejcere for Logiken, har jeg examineret for en Maanedes Tid siden, og havt en Forsmag paa hvad Kiedsommelighed jeg vil faae med at examinere 20 slige i de første Dage af August; de skriftlige Udarbejdelser, jeg af og til har ladet dem gjøre, ømmer jeg mig ogsaa ved at læse igiennem og rette. I Vinter skal jeg læse Logik og almindelig Encyklopædie; til den første har Bibliotheket ei Hjælpemidler for mig; der behøves de da ogsaa *mindre*, og lidt Bøger dertil har jeg selv; til Encyklopædien har jeg kun et Ms. af Treschow — Buhle, og Eschenburg, og Begynderen kunde vel behøve flere Kilder, dersom han skal sammenligne og vælge, — og ei blot pumpe af en eller anden I Ferien vilde jeg have gjort en stor Reise; deraf bliver vist intet. Men til Laurvigen maa jeg, for dog at see de kiære Bøgetræer igjen

Dahl til Rosenvinge, Christiania 17 Juni 1816: Jeg har da siden havt Examen phil. med 25 Studenter. Udfaldet var blandet; for theor. Philos. kun een Udmærkelse; for practisk 4. Resten ringere Charakterer, hvoraf adskillige Non cont. i begge Rubriker, — ja En maatte jeg give et dobbelt Nul. Efter Examens hidtil værende Indretning kunne de enkelte Dele tages om igjen,

og det ville da nogle af de Forulykkede gjøre til næste Examen i Midten af December, hvor jeg altsaa igien skal trækkes med dem. I Løverdags anvendte jeg 4 Timer paa at examinere 7. Et kied-sommeligt Arbeide, som kun ved En eller Anden fik lidt Liv. Forresten troer jeg at have examineret mildt, temmelig jævnt, — og dømt retfærdigt. — Nogle Studenter have været hos mig siden og lovet Bedring o. s. v. — I Gaar var altsaa den første Dag siden jeg kom herop, at jeg ganske kunde overlade mig til Følelsen af min Frihed. Jeg gik ogsaa og drev omkring i et stærkt Regnveir med Paraplyen over Hovedet ude paa en Bakke, ved det deilige Frogner, hvor man har Alt, hvad der kan tænkes forenet i en dansk-norsk Egn, af Skiønhed. Og saa er det et Sted, som næsten ingen af Byens Indvaanere kiender, eller besøger, saa at jeg kan have det for mig selv, naar jeg tilbringer en Time der. Løvtræer og Graner, blandede mellem hinanden; Udsigt over Fiorden og Øerne i flere Miles Længde til blaa Fielde i Baggrunden, med landlige Partier i Forgrunden; og til høire en dyb Dal, hvor en Elv, der risler hen mellem Stene, danner et Vandfald, som man hører men ei seer, fordi Elvens Leie er bevoxet paa begge Sider med Løvtræer; — Marker fulde af Blomster og Rug, der allerede staaer i Vipper, og den stærkeste Grønhed af det høie Græs. — Alt dette tilsammen, og blandet paa den underligste Maade, udgjøre et virkeligt Paradiis, der dog kan fortrylle et Par Maaneder om Aaret. Der ønskede jeg at kunne bringe Eder hen, og tilbringe nogle Timer. Men naar man forlader det, ønsker man sig i Danmark. Noget derfra har Skielderup leiet sig et Værelse hos en Bonde, hvor han med Familie tager ud alt imellem og tilbringer Eftermiddag og Aften. Jeg har besøgt ham der Nu længes jeg da efter at flyve længere ud af Reden, — formodentlig først til Ringerige, — saa til Sarpen. Thi til Tellemarken hvor Naturen egentlig gaaer i det Colossale, kommer jeg ei, da jeg ei kan reise alene, og Steenbloch bliver borte længer end jeg ventede. Det er mig ellers saa underligt at see En efter Anden at reise til Danmark. — I Forgaars gik Stenersen til Søes. I Morgen Keyser og Esmark; — siden vil flere. Og Keyser gaar til Lands og er i Danmark efter 5 Dage. — Nu skulde jeg leve saaledes hen i 14 Frihedsdage; først i Juli maa jeg fortsætte mine Forelæsninger for Præliminaristerne, og arbeide paa mine Forelæsninger til Vinteren. 1ste August fgg. skal jeg examinere nogle og tyve Præliminarister, og begynde mine Forelæsninger.

B. Bendtsen til Dahl, Frederiksborg 30 Juni 1816: Nu har vi Steenbloch her, efter 14 Dages Ophold i Kiøbenhavn, for at sige os Farvel. Et Par Ord maa jeg dog ved den Leilighed skrive, og ønsker især, at Deres Helbred maa være efter Ønske til at kunne nyde en, som jeg haaber, ikke uinteressant Reises Nyheder. — Deres sidste Brev til mig er af 11. Mai. Jeg har skrevet en Gang siden, og ladet Dem vide Directionens endelige Foretagende mig angaaende, samt at Poul er nu Lærer her i Dansk og Historie et Geographie, undtagen Dansk i 4de Classe. Det har hidindtil gaact ham ret godt. Sagen er da interimistisk til Michelsdag; dog er han slet ikke af Directionen constitueret, som ret undrer mig

Professor Nissen ligger i Strid med sine Medlærere. 11 af dem have indgivet en Besværing over ham til Directionen, som er derover i megen Forlegenhed. Rigtig veed jeg ej, hvori det bestaaer; men maaskee han i Grunden har Ret, og blot har feilet i Maaden. Det skal være kommet af nogles Brevmodtagelse og Brevskriften til Svar i Timerne, samt andet Selskabs Modtagelse i Timerne ved Udgaen af Classen, hvorved da nok Disciplene ej have været saa rolige. Nissen har da uden videre befalet Custos at afvise enhver, der kom med Brev, eller vilde tale med nogen Lærer; ogsaa ved Custos ladet sige en Lærer nogle haarde Ord, saavidt jeg veed i Disciplers Paahør, fordi han var gaaet af Classen, hvor han til den Tid efter Skolelovene burde være. De skal have kaldt dette Inhumanitet, og anført hans tvivlsomme humanitatem desiderandam etc. Nogle sige, at han søger det nu ledig blevne store Kald Ballerup strax ved Khavn. Andre, at han ej vil have det, for just at vise, at han ej vil lade sig drive fra Skolen, og at Pastor Holm til Holmens Kirke skulde have det. Byfogden har villet, at jeg skulde søge det; men Gad siger, at Tienden i Forveyen, som er confirmeret af Kongen, er høist ufordeelagtig, foruden nu andre Afgifter; desuden var det vel utaknemmeligt mod Directionen Jeg sender Dem efter Forlangende nogle [Expl.] af Kroningsdigtet og de fato. Jeg har i disse Dage flygtig læst Schelling über die Gottheilen von Samothrace — ganske mod Sainte Croix og Münster Gid nu dette maa finde Dem ved forønsket god Helbred! Vi hilse Dem alle kierligst.

Ærbødigst hengivnest

B. Bendtsen.

Ole Bang til Dahl, Kjøbenhavn Juni 1816:

Der var i Grækenland et Folkelag,
Som jeg blandt flere dog særdeles ærer,
Thi ej i nogen Skik fandt jeg Behag,
Saameget som i den, at det man lærer.
Du kiender mig og kiender strax den Skik,
Og Folkelaget veed Du paa en Prik.

Det svarte kort — og jeg gjør endnu meer,
Til al min Gierning jeg mon hurtig være,
Betragt min Vandel — og Du moxen seer,
At derpaa jeg kan bande ved min Ære,
I Fior min Kone kom i Barselseng,
Og Aaret efter faaer hun sig en Dreng.

Du husker vel min lille Pindsetøs
Den søde Stella, nys et Aar hun fyldte,
Nu har vi ogsaa en St. Hansdags Knøs,
Som fast en Uge alt sit Svøb forgyldte;
Den nittende ou Aftnen Klokken ti
Sin Seng med Glut ved Bryst Louisa lagdes i.

Knap otte Dage — og hun sidder alt
Med Strikkestrømpen her ved Vindueskarmen!
O! gid Du nu her ind ad Døren faldt
Og saae Louisa med sin Dreng i Armen,
Og Stella nejende saa stadselig
Og Oluf — midt iblandt dem — lykkelig!

Dit varme Haandtryk og Dit glade Smil!
Vi see det, føle det, Du kiære Fætter,

Meer end den ziirligste Lykønskings Stiil,
 Som Du i næste Brev pligtskyldigst sætter,
 Vi kiende Dig, selv i det Inderste.
 Du er — en evig øm Deeltagelse.

1ste Juli 1816: Her bortkastede Apoll sin Lire for at gribe Tangen — o: jeg blev kaldt ud og kunde ikke fortsætte disse Rimerier, som skrevne i Torsdags skulde været sendt Dig med Posten, imidlertid kom Stenblock og da han er vist sikkrere, giver jeg mig den Friehed at tilstille Dig Slutningen i den løseste Stiil — da jeg tænker Du heller seer denne end bar hvidt Papir. Først Tak for de smaa Fiske, de ere alle besørgede til deres Eiermænd — Louisa er især glad over dem og i dem. Hun har lagt paa Stiftelsen og kom igjen herved i Gaar Aftes — Alt ved hendes Fødsel, Barselseng o. s. v. kunde ikke gaae lykkeligere — Drengen er lille, men rask. Stella bliver hver Dag sødere — hun gik allene en Maaned før hun fyldte Aar og havde alt dengang 12 Tænder, hun spiller paa Tambourin ordentlig taktmæssig, nejer ærbødig for enhver som møder hende, sover hele Natten og løber paa Gulvet hele Dagen — er det mildeste og — smukkeste Barn man kan ønske sig |: Apropos seer Du Mauritz Hansen da hils ham fra os alle og fortæl ham mit sidste Mesterstykke :| — I Gaar blev Drengen alt døbt, ganske stille og uden andre Faddere end Louisas Moder, Frøken Rafn — min Fader og — jeg var ogsaa med. Han hedder Frederich Ludvig. — Hvad min øvrige huslige Forfatning angaaer da staaer den paa gammel Fod: »bald reich, bald arm« — men ikke som Ordsproget tillægger: »bald gar nichts« thi har jeg ikke andet saa har jeg mit gode Humeur — som kun sielden forlader mig — jeg vil ikke sige aldrig, thi der gives enkelte Minutter, som see mig mindre end glad — men Himlen være lovet de ere saa faae at jeg næsten kan tælle dem. — — Gaaer det saaledes eller omvendt med Dig? kiære Dahl! Philosophiæ Lector! Du bør altid være tilfreds og — gifte Dig, Din Sundhed vilde tiltage daglig derved, jeg har nylig læst i en Bog om dette Remedium melancholiæ, det fordriver den sorte Galde eller forandrer den til grøn, hvilken alle Pathologerne paastaa ikke at virke saa skadelig paa hele Organismen — Skriv mig alvorlig talt noget om Dit Legems Tilstand, maaskee jeg kunde finde et Middel til dets Helbredelse. — — Jeg udbeder mig at Du vil besørge indesluttede Brev til en vis Hagerup, som er gift med Steffens Søster og er i Christiansands Stift et Sted, jeg veed ej hvor, men jeg troer i Flekkefiord, Christiansand selv eller hvor Du nok faaer ham opspurgt, han er Byfoged eller Sorenskriver eller saadant noget — Jeg beder Dig skrive Adressen paa Brevet og sende det snarest muligt. — Det er fra hans Svoger Capt. Steffens som Du har seet hos mig og som ogsaa er bekjendt i Christiania — han er bleven gift med en Frøken Wasmer som er opdragen i Huset hos Prinds Frederich, og har ogsaa været i Christiania — Brevet indeholder Begiering om en Dobeattest. — — Byen her er fuld af sorgelige Tildragelser især Selvmord — Andet nyt kan jeg ej fortælle — men slutter disse Linier med mange Hilsener fra os alle, fra Thal, Thune som jeg mødte i Gaar, fra Kone, Børn, Svigerinde og mig selv, hvis Navn er
 Oluf Bang.

C. Steenbloch til Dahl, Kjøbenhavn d. 2 Juli 1816: Kjære Ven! Jeg staaer i dette Øjeblik færdig til at kjøre til Frederiksborg for at sige Bendtsens og mine øvrige Venner Farvel, og for at afhente Breve til Dig, om jeg ellers faaer noget; her fra Byen har jeg endnu ingen. Paa Mandag kommer jeg tilbage, og paa Tirsdag eller Onsdag sætter jeg Seil til for at ile i Dine Arme, hvis Du ellers er i Christiania, naar jeg kommer, og ikke paa Hafslund — som Gud forbyde! -- eller et andet Steds 10 à 12 Mile borte, hvorfra Dine smaae Arme ville være alt for korte til at omfavne mig. At age i Din Kariol, tillade mine Finantser mig ikke, da jeg ei har kunnet faae 1 β Rbp. N: V: tillaans i Kjøbenhavn, omendskjønt jeg tilbød, at ville sætte mit ærlige Ansigt i Pandt, hvilket dog er mere, end mangen Kjøbenhavner kunde gjøre. — Saa meget skrev jeg i Løverdags, men det var mig umueligt at fuldende Brevet, da min Bonde-Kudsk ikke vilde have et Øjebliks Taalmodighed. Nu er jeg kommen tilbage fra Frederiksborg med Lommerne fulde af Breve og Hukommelsen fuld af Hilsener til Dig. Min Skipper har allerede to Gange i Dag opfordret mig til at bringe mit Tøi ombord; jeg har altsaa ikke Tiid til at skrive et eneste Ord mere. I Morgen gaaer jeg ombord, og om nogle Dage skal jeg selv sige Dig, hvor meget jeg holder af Dig. Din C. Steenbloch.

Peter Salicath til Dahl, Kjøbenhavn 8 Juli 1816: Kjæreste Dahl! Denne Aften skal være Din og ihvor gjerne jeg allerede for længe siden havde fulgt en velvillig Drift og bragt Dig nogle Ord og Tanker fra mig, have dog Reiser, Forretninger og flere Ting, som kjæder Dig at høre, hindret mig deri. Du maa derfor ikke regne det til nogen Dovenskab, eller Lunkenhed i at besvare Dine kjære velkomne Breve, (det gjør Dahl ikke og — hvorledes kan jeg ogsaa komme med slig en mistænkelig Yttring) men det gaaer med mig som med Dig; et skal gøres og det andet ikke forsømmes. Min Kjæreste, kan jeg regne, tager mig daglig i det mindste 2 Timer bort; Wivets Forretninger, egne Affairer, Skovlyst Væsenet, Sommer Rekreation, Manuduction, Correspondence, Snak med mange og Tale med faa o. s. v. dele den øvrige Tid mellem sig, saa at jeg mangen en Aften er saa udisponeret til Alt (og saadanne Øjeblikke vælger jeg aldrig til en kjær Correspondence) at jeg med min Kridtpibe i Munden falder i min mørke Stue i Søvn paa min Sopha, og vaagner — naar? — ved Solens Opgang Dagen efter, og skynder mig derpaa heel forundret og undseelig ved høj lys Dag i min Seng. Men det var ikke slige Originaliteter, jeg skulde skrive om. — Det glæder mig — nej det glæder mig ikke — jo det [er] mig behageligt at spore i Dine Breve en større Tilfredshed i det klipperige Land, end jeg fandt i Dine Vinterbreve; jeg tænker fordi Din bedre Helbred, den smukke og ny norske imponerende Natur, Din aandsfødende Virksomhed gjør Dig Savnet af Danmark mindre føleligt; men var det ikke, fordi jeg maa ønske Dig enhver af Dine Timer i Dit Liv lykkeligere end den forrige, saa seer Du nok, at Dine egennyttige danske Venner i og for sig ikke kunne glæde sig over Din større Tilfredshed, jo mindre den understøtter deres Haab snart at see Dig tilbage i deres Kreds. — Jeg frygter halvt for, at disse Linier ikke træffe Dig i

Christiania, men paa Din Udflugt blandt Biergene, under hvilken jeg kan see Dig, naar Du ret er kommen høit til Veirs, at stirre ud mod Danmarks Strand og sende det og dets Venner af Dig en dansk Hilsen fra Norge. Ikke sandt? Jo jeg har gode Øine. — Nu imidlertid siger Haabet og Ønsket og til Nød Dit sidste Brev mig, at Du befinder Dig vel, og jeg vil nu gaae omkring blandt Dine Venner og Veninder her, og sige Dig hvorledes vi leve. — Egenkjerligheden vil rangere dem anderledes end maaskee Dit Hoved; men det hjælper ikke, jeg har en uindskrænket Enevolds-magt og arvelig Souverainetet over min — Pen. Min Rikke, min brunøjede og lysthjertede Pige, den eneste Sjæl, som Kjøbenhavn indeslutter, for hvem jeg ret meget interesserer mig foruden mig selv, — lever godt og sender Dig en forbindtlig Hilsen. Du seer altsaa at jeg ikke er allene i Kjøbenhavn, men Du seer tillige, at jeg er berøvet al mandlig og venskabelig Omgivelse — saaledes tager Fa— Sommeren ved alle Brødre, Venner o. s. v. Rikke er ikke den samme, som hun har været — hvorledes? — nej — hun bliver mig troer jeg, kjærligere, inderligere, elskværdigere hver Dag — og altsaa er hun jo ikke den samme. Hun siger selv, at hendes Kjerlighed stiger hvert Øjeblik, og hvorfor skulde da ikke jeg sige det? Ja min Dahl:

Hvis Jorden intet Himmeisk ejer,
Hvis her ey Engle boer, —
Saa har ey heller Rikke Bejer
Sit Hjem paa denne Jord.

NB. Om den Erotiske Digte Arts Forfatning i Dmk maa Du ikke slutte noget fra dette Vers; saa saae det galt ud; men enhver Fugl synger med sit Næb, og den graae Spurv quidder dog ogsaa lidt for sin Mage endskjøndt Nattergalen gjør det bedre. — Hvad mig selv angaaer, saa er jeg forsaavidt allene i Khavn; (Carl og Fred[erik] ere paa Skholm [Skjoldnæsholm], hvor Fred. læser med Neergaards Børn, for at Carl kan læse med Apostlerne og Evangelisterne og Gise. Marthe er paa Skovlyst, hvor ogsaa Frydendahls ligger. Steenbloch er nylig reist, og sidder maaske hos Dig naar Du faaer dette Brev. Rosenvinge ligger uden for Porten og Bang er beskæftet med sin ny Arving. Poul [Bendtsen] er konstitueret eller udnævnt (det veed jeg ikke ret) til Adjunct ved Skolen ($\kappa\alpha\tau' \epsilon \xi \omicron \chi \eta \nu$) (in parenth: det er $4\frac{3}{4}$ Aar siden jeg skrev Græsk). Fru Friis har faaet en Datter og Lieutenant Selboe en Kone: Jfr. Bay; Frøken Anette Kierulf en Kjærest: Lieutenant og Krigsraad Aarestrup, og Hertugen af Berry er formælet med en neapolitansk Prinsesse. Seer Du, dengang regnede det ned med Nyheder; den sidste er pudsig og gammel. — Nu til at besvare Dine Breve — det er ikke ubeskedent, at jeg gjemmer det til sidst; laus in fine — Af dem har jeg ingen besvaret siden det af 5 Maj, undtagen forsaavidt jeg skrev, som Du har faaet, lidt i Steenblochs Brev. Jeg kommer altsaa til Dit *Brev af 20 Maj*, som jeg fik lidt sildigt. De deri omtalte Penge ere ankomne med Rosenvinge til mig. Deichmanns Regning har jeg ogsaa efter Begjæring modtaget og klarerer den i disse Dage; derfor er den anført paa den medfølgende Conto. Aarsagen, hvorfor jeg ikke har gjort det, ligger i Dit Venskab for Gise, hvem jeg paa en 3 Uger à 1 Maaned har laant 200 Rd. til

nødvendige Udgifter i Terminstiden, hvilke jeg daglig venter tilsendte efter hans Løfte; men da de forsaavidt ere in salvo, har jeg anført dem blandt betalte og udgivne Poster. — I samme Brev er det Du har skrevet om Collegierne. Hvad Encyclopædien angaaer, da har det mig ikke været muligt *endnu*, at faae noget og enhver siger mig, at det er saare vanskeligt, da ingen har skrevet noget af Møllers Foredrag; med mindre Du i næste Brev tillader mig at gaae til Jens Møller selv og enten laane til mig eller til Dig hans eget Exemplar og lade det afskrive, eller sende Dig det op. Sibberns Logik kan jeg faae og har havt den hjemme til Beskuelse, men er uforskammet dyr. En Islænder har skrevet den tilligemed de mundtlige Anmærkninger og skrevet den net og prænt samt smukt indbunden og sælger den ikke under 20 Rd. N. V. Maa jeg give det, — saa har Du den. Af Metaphysik er intet nogensinde skrevet af Sibbern eller dikteret og hans blotlige har ingen kommet af med at opskrive; det har han selv sagt mig; og hvad Sjællæren angaaer, da hvis Du ikke haster meget, da eftersom den sidste er gammel, og han vel læser over den til Vinter, kan Du faae den lige fra Bagerovnen til Foraaret. — I samme Brev er Din Helbred ikke god, men Dine senere Breve stadfæster desbedre intet derom. Det dermed følgende Brev til Gise fik jeg naturligviis ogsaa. Inger Mine er aldeles rask. Med Dit *Brev af 31 Mai* var Du saa god at sende Anchos, som jeg paa min og Søkendes Vegne takker Dig for. De vare i min Tanke meget gode og bleve distribuerte som Du ønskede; ligesom jeg ogsaa efter Din Befaling (thi hertil skulde en Befaling) erstatter af Dine Penge Bang Tolden, der var $1\frac{1}{2}$ Specie. At sælge nogen af Dine Obligationer er ligesaa overflødig, som Du af min Contocourant selv seer det er umuligt, da de alle ere hypotekerede i Banken. Med Steenbloch skrev jeg ikke *ex proposito*; thi med ham fik Du Breve nok alligevel, som jeg hører; men sendte Dig 3 Bundt Visit Kort. — Med dette Brev fulgte et til Marthe. Dit Brev af *9 Junii* havde det Fløitestykke med sig som er arriveret tilligemed Sprækken, og om hvis Bestemmelse Du endvidere taler i Dit Brev af *17 Junii* og som er efterkommet. Du seer altsaa, jeg har faaet alle Dine Breve og nu takker jeg Dig for dem, med alle de deri yttrede Venskabs Hilsener og Ønsker, kun ikke for Din overdrevne Betragtning af den ubetydelige Umage, som jeg har med Dine Affairer

Paa Mandag 8 Dage skal jeg da desværre prøve ved en Auktion at sælge mange søde Kjærminder af vor Barndom, vort Ven-skab, og — hvad der er det tungeste — af vor elskede Moders lokale Liv. Skovlyst skal sælges, fordi vi ikke kunne beholde det, vort Fødested skal sælges, fordi vi ikke kan fødes (aandeligt og sandseigt) længer der. Det er en styg Tanke at blive af med det og dog kan vi ingenlunde være tjent med at beholde det. Marthe reiser til Efteraaret til Gise og fører hans Huus i hans Pebersvendestand; og jeg tænker, at Haraldsted Præstegaard til Juulen bliver vort ny Skovlyst. Gud give Du var der med til den Tid. Jeg har endnu ikke, forunderligt nok, været der og Gise har dog boet der over $\frac{1}{2}$ Aar. — Her sender jeg Dig en dansk Forgi et mig ey fra Gjentofte som for Dig er en Raritet i

Norge. Og for Curiositetens Skyld, og for at jeg i Danmark kan sige at have budet en Mand i Norge hver paa sit Sted en Priis Tobak, — en dansk Priis, som Du virkelig maa bruge, (thi jeg tager den ud af min Daase), hvor tør den end bliver ved Reisen. Lev nu vel, kjæreste Dahl og skriv mig snart til det lovede Feriebrev. Tænk af og til paa mig og min Pige og paa min Pige og mig. Moer Dig godt paa Din Sommertour. Tak endnu engang for Dine Breve og undskyld mig; her har Du 4 Breve i eet. Hils ogsaa Steenbloch og Hansteen, naar han kommer tilbage; Lev vel,
Din hengivneste Peter.

P. S. I Dag har jeg afsendt et fra Dig i Overgaars til Gise ankommet tykt Brev. — Lev vel, kjære Ven! — Apropos Veiths, især Fruen bad Dig sidst i Fborg meget at hilse.

Frederik Holst til Dahl, Kjøbenhavn 23 Juli 1816: Min gode Ven! Fundatsen blev jo ikke sanctioneret? Du begriber nok, at dette er ubehageligt for mig, der til næste Sommer haabede at kunne tiltræde Udenlandsreisen som ordentlig promovet Læge ved mit Fødelands Universitet. Ifølge det midlertidige Reglement maa jo ingen Høitidelighed, hvortil jo ogsaa en Promotion bør henregnes, der finde Sted, førend Universitetet ved en Fundats bliver organiseret og dernæst indviet. At man vil gjøre Undtagelse med mig, tør jeg ingenlunde haabe, og, da jeg, som sagt, ei agter at tiltræde Reisen uden som doctor legitime promotus, heller ikke vil oppebie Fundatsens Sanction, der rimeligviis nu ei finder Sted før næste Storthing, har jeg at vælge imellem enten at supplicere det herværende eller Upsalaer Facultet om at maatte forsvare min Dissertats pro gradu ved dem. Spørg Døderlein hvad han vil gjøre? For Licentia har han da allerede Tilladelse til at disputere; men hvorledes agter han at bære sig ad med Doctordissertatsen, som han jo ogsaa har færdig, og som han ventelig, dersom Fundatsen nu var bleven sanctioneret, havde indleveret til Facultetets Censur, kort efterat Licentiatdissertatsen var forsvaret? Bed imidlertid Døderlein modtage Forsikringen om mit oprigtigste Ønske for et heldigt Udfald af hans ventelig nu snart forestaaende Forsvar. Sig ham, at ogsaa jeg haaber at være iblandt dem af hans Venner hernede, hvem han sender et Exemplar af Dissertatsen. — Hvorledes er det med Dit Helbred nu? Synes Du, den Norske Sommer convenerer Dig bedre, end den Norske Vinter? Man har fortalt mig, Du havde i Sinde nu i Ferierne at gjøre en Vandring om i Fjeldegnene. Gud give, jeg kunde have været Din Ledsager! Det er nu 4 Aar siden jeg var i mit Fødeland om Sommeren, og jeg føler derfor en ubeskrivelig Længsel efter at kunne tilbringe en Sommer der igjen. Troe mig, jeg glæder mig nu lidt over Haabet at kunne passere i det Ringeste en Deel af næste Aars Sommer i Norge. — I Begyndelsen af næste Maaned tager jeg nok over til Lunds Universitet i Selskab med nogle Svenske, iblandt dem en Søn af den berømte Prof. Retzius, hvilken sidste har havt den Godhed at tilbyde mig Logis hos sig. Jeg har længe ønsket at lære Lundeboerne at kjende, men hidtil savnet en saa ypperlig Leilighed som denne. — Howitz og Bruun lade jevnlig høre fra sig og bede altid at hilse sine skandinaviske Bekjendte og Venner,

til hvilke sidste jeg har Grund til at henregne Dig. Du veed uden-
tvivl nok, at Howitz tilbringer Sommeren i Göttingen, studerer der
Pathologie og Chemie; Bruun derimod studerer i Halle Anatomic
og Physiologie under den berømte Meckel. — Din Ven, den unge
Rosenvinge, kan jeg og hilse fra. Vi tilbragte nylig en meget be-
hagelig Aften sammen hos Justitsraad Engelstoft, der gjorde et lille
Gilde for vore Norske Professorer. — Ogsaa Dr. Balfungo [Bang] kan
jeg hilse fra. Han selv med begge sine 2de Glutter befinder sig
vel, men Fruen er endnu svag, dog uden Fare, efter en Betændelse
i Bughindeu (peritonitis). — Schow, Cancellisten, skal nu snart til
at forsvare sin Dissertats de phytogenia eller om Maaden, hvorpaa
Planterne have udbredt sig i Verden; et curiøst Æmne tykkes
mig. — Pastor Grundtvig har nu ladet udgaae første Hefte af et
Skrift, som bærer den meget pene Titel: Dannevirke. Stenersen
har det nok med, og der kan Du altsaa blive bekjendt baade med
Plan og Indhold. — Fra Prof. Nyerups Haand have vi ogsaa i
disse Dage faaet en Bog, som jeg troer han kalder »Moerskabs-
lectüre for Danske og Norske.« Ogsaa denne vil Lector Stenersen
kunne vise Dig. Endnu een Bog maa jeg nævne Dig, nemlig Prof.
Vedel-Simonsens: »Den Danske Adels- og Ridderstands Historie
indtil Souverainitetens Indførelse«, der er særdeles fordeelagtigen
reenseret i sidste Nummer (27) af Literaturtidenden. — Man for-
tæller her, at Statsraad Treschow i denne Tid lader trykke sin
Metaphysik og flere philosophiske Værker. Er det sandt? — Dette
Brev sendes med Lector Stenersen, der vist nok maa have op-
naaet Hovedhensigten af sit Besøg hernede denne Gang, nemlig at
gjøre Grundtvigs personlige Bekjendtskab; thi man kan sikkert,
uden at overdrive det, sige, at han har tilbragt mere end den
halve Tid af Opholdet her ved hans Side. — Nu stop for denne
Gang, min Ven! og naar jeg nu har bedet Dig paa det varmeste
at hilse Skjelderups, Sverdrups, Sørensens, Thulstrups, Heyerdahls,
Hansteens, Siebkes, Prof. Hersleb, min gode Respondens &c — og
dernæst anmodet Dig selv om snart igjen at bebreve mig, har jeg
for nærværende Tid intet mere at sige Dig, end at Du i mig altid
vil finde en oprigtig Ven
Frederik Holst.

G. Salicath¹⁾ til Dahl, Haraldsted 28 Juli 1816: Det
glædede mig meget at læse Beretningen om Din Examination. Jeg
seer Dig sidde ved det grønne Bord og med glad Mine og et
nikkende Hoved at høre Buggerne og de andre Præceterister, og
med en hjertelig Stræben at hjælpe de svage tilrette, begynde For-
søget atter og atter descendendo og saa tage Pennen og efter et
venligt Buk og lang Betænkningstid at nedskrive den nedslaaende
Dom. Men Dine Collegier gad jeg saa gjerne hørt et Cursus af;
jeg er vis paa, at det Lys, Du ofte med Beskedenhed sagde, at Du
savnede, ofte er kommet unverhoft, som Tydskerne sige; thi jeg
veed, at paa Prædikestolen, hvor dog Tournering og Repetering
ikke saa let lader sig anvende, ofte in ipso momento en klar Side
af Begrebet fremstillede sig, som jeg greb og anvendte med Held.

¹⁾ *Gerhard Giese Salicath*, født paa Skovlyst ved Hillerød 20 Juni 1788,
Sognepræst i Slagelse, udnævnt til Sognepræst i Stillinge ved Slagelse,
† inden han tiltraadte Embedet, 1848.

Med mine Colleger gaaer det ret godt saamæn; med min Extemporeren ei bedre, men hurtigere; thi jeg har sat mig i den Nødvendighed at gjøre det; naar jeg om Løverdagen ofte har 12—15 Skrifetaler, tager jeg forskjellige Bibel-Sprog til hver i Øieblikket selv, og maa derfor see at rede mig ud af det. Det urigtige i denne Maneer undskylder jeg for mig selv ved det gavnlige for mig og ofte er det lykkedes mig saa godt, at jeg ikke kunde ønske at have *skrevet* det bedre. Den aandelige Tvang, man er i afpresser Ideer, som ofte ere uventede og uransagelige, og det er ingen Tvivl om, at en saadan Tale er hierteligere, da Ideernes Nyhed besiaeler

B. Bendtsen til Dahl 1 Aug. 1816: Kiæreste Hr. Dahl! Uagtet Tiden er mig saa inderlig kort formedelst mine 9 Candidater og den Tid jeg skulde anvende paa Programskrivelse, saa maa jeg dog for ej at være reent utaknemmelig, efter at have faaet saa langt og med saamegen Uleilighed skrevet Brev fra Dem, dog melde lidt tilbage, og takke for al den Umage, De for min Skyld saa langt borte fraværende har havt, og derved viist en saameget mig til Tjeneste sigtende Beredvillighed, som jeg ikke nok kan paaskionne. Meget deraf vil jeg, til et andet Aar maaskee, godt kunne benytte; meget var mig ogsaa nyt, uagtet jeg har samlet meget. Men for denne Gang maa jeg blot indskrænke mig til at samle, hvad jeg kan opdrive af hvad der hører til Øen Samothrace i historisk, geographisk og physisk Henseende. Videre gaaer jeg ikke; det historiske etc. vil vel blive magert nok; men det religiøse er saa vidtløftigt, og jeg har endnu ej læst nok om Cabirer, og nok om Asiatisk Religion til at jeg derom kan sige noget, der paa nogen Maade var fyldestgjørende. Schelling synes mig mythologisere, eller vilde jeg sagt, etymologisere for vildt. Jeg vil nok indrømme Etymologisering i det Græske i Ord som synes aldeles udenlandske, men dog med stor Forsigtighed, og saa at rimelig Grund kan anbringes, og Historien ej modsiges. I Henseende til Deres Excerpter, da holder jeg ganske med dette Dobbeltkiøn, De fremsatte, som undertiden blander sig til eet; at Thracerne ere en Colonie af Phrygerne, har jeg ikke Grunde til at troe, snarere just det modsatte; og Phrygerne ere jo intet, før efter Trojas Ødelæggelse. Stedet af Vaillant Numism. var mig aldeles ubekjendt; ligesaa af Montfaucon. Tak for at have henvendt min Opmærksomhed paa Zoega; jeg er bange for hans Etymologiseringer, som tvungne i flere Tilfælde; men jeg skal læse ham. Om Phoenicer har lært af Ægypter eller vice versa; om Sesostris har været paa Samothrace før Phoenicer — og hvem Pelasgerne egentlig ere, bliver vel sleml nok at hitte Rede i. — Nu til andet. Inderlig Tak for Deres vedblivende Omsorg for min huuslige Forfatning; for Deres hiertelige Tilbud er jeg Dem, og bliver Dem, saa længe jeg lever, uendelig forbunden; men kun i yderste Nød maatte jeg ville gjøre Brug deraf

Fra Rosenvinge¹⁾ til Dahl, Kjøbenhavn Aug. 1816: Gode Dahl! Atter har jeg modtaget 3 Breve fra Dig, uden at have gjort Dig

¹⁾ *Janus Laur. Andreas Kolderup Rosenvinge*, f. 10 Maj 1792, Dr. filos., Prof. juris ved Kbhvns. Univ., † 1850.

Gjengjeld med et eneste. Sandelig, naar jeg betænker, hvor inderlig det glæder mig at modtage Brev fra Dig, er det næsten en *Synd*, ikke at tilskrive Dig oftere; thi jeg kan jo være overbeviist om, at Din Vens Breve, ja er det endog kun Kragetær fra hans Haand, uden synderligt Indhold, ikke ere Dig mindre kjere, end Dine interessante Breve ere mig —; det er dog altid et *dansk* Brev og fra Vennehaand — Men Du maa nu engang bære over med min Skrivedovenskab: den er næsten en Naturfejl hos mig og dersom Du derfor nogensinde kunde føre det over Dit ejegode Hjerte hemmeligen at anke derpaa hos Dig selv, saa vilde Du strax kunne svare Dig: »hvorfors valgte jeg ogsaa en saadan doven Ven?» For at min philosophiske Ven ikke skal gjøre mig Indvendinger mod det Svar jeg lægger ham i Munden, saa maa jeg bemærke, at jeg gaaer ud fra den Forudsætning, at Du villigen indrømmer at Skrivedovenskab hos mig er en Naturfejl, som jeg altsaa ligesaa lidt er Skyld i som at baade jeg og Petermann [R.s lille Son Peter] har en stor Mund o. s. v. Denne Sætning bør Du da saa meget desto villigere indrømme mig, som da jeg derved tillægger mig selv en Ufuldkommenhed og Du har flere Gange for fuldt Alvor paastaaet, at jeg skulde give Dig Ret, naar Du tillagde Dig selv alskøns Ufuldkommenheder f. Ex. slet Hoved, Bryst o. s. v. — Hjertet undtagen, og jeg protesterer ogsaa højlig imod at Du skal skrive min sparsomme Brevskreven paa Hjertets Regning, og det gjør Du ikke heller, gode Ven — — Tak for de nedsendte norske Blade, endskjøndt jeg reent ud maa tilstaae, at de mere have ærgret end interesseret mig. Jeg har ikke længe læst et saa skjendigt Væv af Løgn og Ondskab, som det Stykke der findes i Nationalbladet om de i Kieltraktaten Danmark reserverede Skibe. Det er ingenlunde blot latterligt og tillige ærgerligt for den, der kjender lidt til Sagernes Stilling, at læse disse plumpe Løgne og uforskammede, størstedelen højst ufortjente Udfald mod Danmark, engang Norges Broderland, men det er virkelig meget sørgeligt, at saadant Sludder *urevet* kan trykkes i Norge; thi ikke allene kan det, uimodsagt, føre den store, lettroende, uvidende Hob bag Lyset og lægge Spiren til et bittert, uforskyldt Had mod de Danske, men det vidner ogsaa om at et saadant blindt og taabeligt Had allerede har slaact Rødder, naar ingen Nordmand hæver sin Stemme for at gjendrive slige Nidskrifter, der langt mere vanære den Norske Nation, end kaste Skygge paa den Danske. Paa den Viis ville de Norske kun slet hævde den gamle Agtelse blandt Nationerne, de saa meget pukke paa. Er det et frit, selvstændigt, ædelt og sandhedskjerligt Folk, hvor en Skumler uden Modsigelse tør sige saadanne uforskammede Løgne i Nationens Øjne, som den f. Ex. at Norge til Statscassen har afgivet 800,000 Species aarlig, da det dog er vitterligt, at Norge aldrig har ydet mere end 300,000 gode Penge, hvorfra endda ikke er fraregnet, hvad Norge skulde bidrage til de for Norge og Danmark fælleds Indretninger, Collegier, Hofholdning, Gesandtere o. s. v.? Det er ogsaa smukt at læse, hvorledes den danske Regjering har trukket alle duelige norske Embedsmænd til Danmark, ligesom det ikke var til Norges Fordeel saavel som Danmarks, at der i de fælleds Regjeringscollegier sad duelige Mænd, ikke at tale om, at mange Nordmænd

fandt Opholdet i Danmark behageligere end i deres Fædreland og især Embederne federe f. Ex. Præstekald. I ældre Tider lød Klagen ganske anderledes; da hed det, at ingen Nordmand fik vigtige Embeder i Staten, de vare forbeholdne de danske; nu da en Mængde Nordmænd have beklædt og endnu beklæde de anseeligste Poster, saa kunde man naturligviis ikke klage over at der vare for faa Nordmænd ansatte i Danm., men da der dog skulde skrives, saa maatte man klage over, at der vare for mange! Forf. fortæller ogsaa at det var skammeligt, at Norge blev opoffret i 1814, men erkjender dog siden at den Stærkeres Ret gjør Udslaget mellem Staterne, idet han tilstaaer, at det var mueligt, at Norge maatte give Slip paa Skibene, naar de andre Magter alvorligen fordrede det — altsaa maa han antage at Norge og Danm. vare stærkere end Rusland, England, Sverrig og Preussen tilsammen, siden han dadler Danmark, fordi det gav efter for disse Staters Fordring paa Norge!! At N. blot har havt Ulykker af sin Forbindelse med D., og at dette Rige aldrig har gjort noget for N., det er da Forfatteren en reen Sag; men at D. opoffrede Millioner for at skaffe Norge Korn, at Norge aldrig har været beskattet i den Grad, som Danmark, m. m., det veed han naturligviis ikke et Ord af. — Jeg gider ikke længer snakke om dette forbandede Tøj, som vist ikke har ærgret Dig mindre end mig — jeg vil søge at glemme det og hellere tale om vore egne Anliggender. — Du skriver i Dit sidste Brev, at det vel ikke kan interessere mig at høre om Dine Beskæftigelser etc. — det er langtfra — tværtimod hører jeg intet hellere fra Dig, end om Dit eget Liv og Virken. Alt hvad der staaer i nærmeste Forbindelse med Dig, derom ønsker jeg just at Du vil skrive; de norske politiske Kjævlerier er jeg næsten kjed af, og om noget mærkeligt literært Produkt fra Norge hører man endnu intet. — Dit Brev til Bruun har jeg besørget; for Tiden, da han opholder sig i Halle, har jeg ingen Vej for Breve til ham, uden Posten; men Du gjør dog bedst i at sende mig Dine Breve til ham, da de saaledes sikkrere kan besørges. Hans Kjereste er i Sommer paa Falster. — Fra Bigel [Abigael, R.s Hustru] skal jeg mange Gange hilse Dig, og paa Huusholdningens Vegne takke Dig for de tilsendte Anchiovis, som ere befundne at være ganske fortræffelige. Bigel har ofte foresat sig at skrive Dig til, men Hr. Peter giver hende saa meget at bestille, at hun endnu ikke har kunnet faae rigtig Tid dertil. Du kan ellers ikke troe, hvor lykkelig den søde Dreng gjør os; han er munter, sund og tyk og seer ganske godmodig ud — Gud give, at han maa blive en god Dreng! — jeg var tilfreds, Du var hernede og saae ham; Du vilde vist holde af ham — i Sommer kan jeg desværre ikke vente Dig, efter Dit sidste Brev — men kommer Du til næste Sommer, da haaber jeg at Drengen med Guds Hjælp skal have lært at kjende Dit Navn. — Steenbloch lovede at ville komme for at see ham, ja i Spøg sagde han endog at ville tage hans Æbleskive-Ansigt af til Dig; men da han var her sidst, var jeg desværre ikke hjemme. I Morgen rejser han og medbringer Dig dette Brev tilligemed en Oversættelse af min Disputats (der har staaet i Jur. Arkiv), hvormed Du kan gjøre hvad Du vil. De nedsendte Piecer skal jeg sætte i Cirkulation saa godt mueligt og

ligeledes opsende Dig de smukke Nationalblade. Fra mine Forældre, Deichmanns, Molbech, Sibbern, Frydendahl har jeg mange Hilsener til Dig — Lev nu vel, Du gode — og tænk ret tidt paa
Din troe Ven L. Kolderup Rosenvinge

P. S. Til Schwach har jeg atter skrevet i Dag om Treschows Medaille — vi kan ej faae den præget, førend vi faae flere Penge — der mangler 7 Ducater foruden Dit tilgodehavende Forskud — jeg har sendt S. Hjorts Regnskab — Farvel!

G. Salicath til Dahl, Roeskilde 29 August 1816: Kjæreste Dahl! fra Roeskilde seer Du et Par Linier fra mig; Du spørger hvorfor? er jeg forflyttet? Nei! endnu i Haraldsted; men allevegne Dig lige nær. Jeg kommer fra Kjøbenhavn, en liden Tour, og denne giver mig Anledning til dette Brev. Jeg hørte, at P. E. Müller er bleven saa svag i den senere Tid, deels ved Sygdom, og endnu mere ved Schnells og senere Krazenstein Stubs Død, som skal have rørt ham saameget, at han vil for bestandig frasige sig at læse for Philosopherne (hans egne Ord). Min første Tanke ved denne Efterretning var: Det var en herlig Post for Din Dahl! saa fik vi ham herved, saa blev han dog gladere og lykkeligere, saa fandt han sit Fædreland og sine *bedste* Venner, saa meente jeg, satte Dig i Tanken paa Cathedret, og — gik ud at meddele vor Rosenvinge denne Idee. Han blev overrasket ved den; og lovede at forberede, saa vidt det stod til ham, dette. Men eet mangler nu for at gaae videre — Dit Samtykke. Jeg veed ei selv, hvorfor det Hele forekommer mig saa let og naturligt, og Dit Samtykke saa upaatvivleligt; Du veed, at der er ringe Gage lagt til det, saalænge Gamborg lever; men jeg tænker, at det frivillige Honorarium maatte være noget, og Din private Underviisning, som dette ei vilde kunne hindre Dig fra, maatte bringe mere, saa at Du for det første vilde kunne komme ud af det, og imidlertid er Du i kongl. Embede. Mere kan jeg ikke sige Dig herom nu, men Du kjender jo den Stilling og *Din* Stilling og *vore* Ønsker? og skriv os snart herved, om Du vil, at der skal forsøges Alt, førend den truende Haand spørger, om Du vil være Norsk Borger. Tiden er nu *allerbequemest*. Jeg har ei Tid til at skrive mere, og Pen og Papir due ikke, og jeg vilde ei opsætte det, til jeg kom hjem, da der saa gik een Postdag endnu. — Een god Tidende maa jeg sige Dig, at jeg hører her i Roeskilde, at Fibiger er bleven Adjunct ved Frederiksborg Skole i Steenblochs Plads som Overlærer med 700 Rbd. S. V. Det er høist nødvendigt, da Fredborg Skole siden Steenblochs Afreise skal have tilladt sig mageløse Excesser. — I næste Uge skal afgaae et større og bedre Brev til Dig fra Din

trofast hengivne Ven G. Salicath

Dahl til Rosenvinge, 8 Septbr. 1816: At Du faacr dette Brev fra mig i Dag har den Anledning, at Salicath skrev mig i et Brev, der kom i Aftes, at han havde talt med Dig om en Muelighed at faae mig til Danmark, og til Universitetet i Khavn. Jeg kunde da formode at Du ogsaa vilde skrive mig til derom, skjønt jeg anseer det for umueligt, at der kan blive nogen alvorlig Tale derom; altsaa skriver jeg Dig til netop for at bede Dig ei

tale med nogen derom, eller nævne mig som den [der] ønskede en saadan Post; thi, selv det omtalte Tilfældes Muelighed antaget, kan jeg ei attraae det Embede. Du veed jo de Grunde, der bestemte mig til at gaae herop; de finde ei Sted ved en anden Leilighed. — Udsigten til at leve i mit Fædreland blandt saa mange Kiære, — nu — den kan jeg vel selv bedst forestille mig ret levende; men den Grund kan ei tilintetgiøre de andre, saa stærk den end er. Altsaa — skriv mig intet til derom i den Hensigt at bringe mig dertil; thi jeg kan ikke tænke derpaa. — Indlagt følger et Brev til G. Salicath, som Du nok ved hans Broder faaer besørget Min Tid er saa knap, at Du maa undskyldte dette Brevs Korthed; jeg vilde forekomme en muelig Forestilling fra Dig angaaende den omskrevne Sag. — Jeg finder mig i Dag meget ilde, næsten feberagtig Med mine Forelæsninger gaaer det som i Vinter; jeg maa arbeide om Morgenen, hvad jeg læser om Eftermiddagen; thi nu har jeg ei kunnet faae andre Timer end Kl. 6—7 alle Dage, og desuden Løverdag 11—12, foruden et Par andre ei endnu bestemte Timer

F. C. Sibbern til Dahl, Kjøbenhavn, 18 Sept. 1816: Dog, jeg vil gaae til det, der er mig magtpaaliggende at skrive om. De har igjennem Salicath ønsket at faae Afskrifter af min Logik m. m. Af Logiken har jeg skaffet ham tillaans et Exemplar af min dicerede Text (Anmærkningerne skrevne saaledes, som de komme fra en Tilhørers Haand, kunne kun opbygge Dem lidt). Men endnu er den ej besørget renskrevet. Iøvrigt vil De snart see, at min saaledes dicerede Logik ingenlunde omfatter, hvad jeg ifølge Definitionen vilde omfatte med den. Læren om Ideerne og om den videnskabelige Construction skulde komme til. Hovedsagen har været mig at sætte Tænkningens *Acter* ud fra hinanden, og med tilbørlig Bestemthed udvikle, hvori det *at tænke* bestaaer. Adskiligt, der plejer at findes imod Enden af de sædvanlige Logiker, fattes, dels fordi jeg ej har faaet Tid til at omhandle det, dels fordi jeg ej regner det derhen. — Min Psychologic har jeg for en Deel diceret ny i Sommer. Men den trænger endnu til en Omarbejdelse. Da De vel ej saa snart vil kunne faae en Afskrift af den, saa vil jeg kortelig fremsætte Gangen. Efterat § 1 og 2 kortelig have omhandlet Videnskabens Begreb og Kilder m. m., leverer § 3—6 en almindelig Udsigt over Menneskelivet, især Livets Hovedformer; nemlig § 3 omhandler Menneskets *organiske* Natur, saavelsom den *dyriske*, tilligemed Spørgsmaalene om Sjælens Forhold til Legemet; § 4 den *menneskelige* i Almindelighed, især i Modsætning til Dyrene; § 5 fremstiller *Staten*, og § 6 Livet for Evigheden, og tilmed *Kirken*, som Livets højere Former. Mine §§ ere, især da en Deel Tillæg ledsage dem, ofte noget lange. Fra § 7 til § 12 er Menneskets aandelige Natur og Væsen undersøgt; nemlig i § 7 Fornuftens Væsen tilligemed Modsætningerne af det Uendelige og det Endelige, det Universelle og det Individuelle hos Mennesket, tilligemed Receptiviteten og Spontaniteten; i § 8 fremstilles det højere Liv som et ideelt, der i og gjennem os skal træde frem og komme til at vorde reelt, hvorved det er viist, at dette Liv i sin Rod maa være en Hengiven i den højere Ind-

Ilydelse, tilmed en *Elsken*. § 9 betragter derpaa Livet i Endeligheden : med Hensyn til det Jordiske og Sandselige; hvorved Spontaneiteten tillige bliver Productivitet. § 10 fremstiller i Almindelighed Modsætningen af det Subjective og Objective, nemlig af et Subject og en højere eller lavere Verden, hvortil det staaer i Forhold, og Evnernes Forskjellighed som Resultat af dette Vexelforhold. § 11 fremsætter derpaa Evnernes Hovedinddeling i Erkjendelse, Følelse og Villie. § 12 endeligen Modsætningen af det Geniale og det Besindige hos Mennesket, ved hvis Forening alene alt Stort kommer istand, men hvilke ej betegne Evner, men Grundtilstande. Siden kommer Læren om Erkjendelsen — og alle derhen hørende Evner o. s. v. — Jeg maa af Mangel paa Tid ende denne Fremstilling og dette i Hast skrevne Brev. Lad mine Venner [Brevets Overbringere Assessor Bull med Hustru] fortælle Dem brav om os hernede. Hils Hersleb, Sverdrup og Maleren Munch m. fl. Bedste Hilsener fra Deichmanns. Deres Sibbern.

Ole Bang til Dahl, Kjøbenhavn 26 September 1816: Kiære Dahl! Denne Gang kan min lange Taushed, mit korte Brev undskyldes — Louisa har havt Inflammation i Underlivet, var meget slet og har skjøndt det er over 2 Maaneder siden endnu ikke faaet sine Kræfter igjen — dog er hun temmelig vel. — Jeg har hele Sommeren været plaget med min Rosen og det paa lutter nye Steder. Tilsidst blev mine Øjne angrebne, jeg fik en heftig Betændelse i dem, var næsten blind i 8te Dage og skjøndt der siden den Tid er gaaet fast en Maaned, tør jeg endnu ikke læse eller skrive længe, strax smerte de og seer Fluor. Her har Du Aarsagen til min Taushed fast i 3 Maaneder og til min usle Abort nu. — Vi takke alle for det tilsendte — Anchiovis vare gode NB den ene Dunk, Molterne superbe. — Men det er en forbandet Omstændighed med den Tolbod, man maa løbe over 10 Steder omkring inden man kan faae Tilladelse at fore de sendte Sager ud af Porten. — Mon ikke Skipperne kunne paatage sig saadant. — Husk endelig at skrive om Carriolen — i Dag skal den 10de Gang i Avisen, jeg er bange Du faaer den ikke solgt — der [er] ingen [der] byde meer end 40—50^{rbd} for den. Jeg har givet Kudsken Tilladelse at sælge den for 80^{rbd} — er det Dit Ønske eller ej? — Min Stella er en rar lille Pige, men begynder at faae noget af den Muthwilligkeit, som sal. Werther saa godt kan lide hos Børn og hvori han seer den vordende Charakter-Fasthed. Min Dreng er en stor, stærk, munter lille Fyr, og Bedstefaders Øjesteen. — Forresten er alt vel inden Borde — Kassen er som sædvanlig tom; min Dagligstue har faaet nyt Mahogni Meublement, paa Credit, hos den Snedker, som har gjort Meubler til Eders Prinds. — Jeg har begyndt at skrive — forstegang i Dag paa mine Forelæsninger for i Vinter, som nemlig skal være: medicinsk Encyclopædie, Rosenvinge vil læse den juridiske. — Jeg har følt for Alvor i denne Tid, hvor kiedeligt det er at ville bestille noget og ikke at kunne for sin Helbred; jeg har derved beklaget Dig af Hiertet — men tillige ønsket at Du vilde følge mit Raad og Exempel: ej at studere formeget, thi det er visselig bedre at Dit Foredrag bliver mindre lærd og vidtløftigt — end at Din

Sundhed bliver svækket. Nytter det Dig eller nytter det Verden, Dit Fødeland, det gamle og det nye — at Du dræber Dig selv med Overstudering? Lær Dine Disciple at taale og lide; det vil komme dem tilpas i Tiden — lær dem lidt mindre Selvtillid — det trænger de altid til — det er al den practiske Moral, de behøve! — Dog nok! mange Hilsener fra Louisa og Dine øvrige Venner, hvoriblandt den seendragtige Brevskriver ogsaa tør regne sig. Ikke-sandt Du tilgiver

Din underlige Oluf.

(Sluttes i næste Hefte.)

Danske, norske og holstenske Studenter indskrevne ved Universitetet i Strassburg.

Ved K. Carøe og C. E. A. Schøller.

1538 oprettedes i Strassburg et Gymnasium med den berømte Johan Sturm som Rector, under hvis Ledelse der her, navnlig da Gymnasiet 1567 af Keiser Maximilian II blev omdannet til et privilegeret Akademi med Ret til at udnævne Baccalaurer og Magistre i det philosophiske Fakultet, samlede et stort Antal studerende. 1621 blev Akademiet af Keiser Ferdinand II ophøiet til et reichstädtisch Universitet. Allerede i Akademiets Tid var der foreskrevet en Immatriculation af Studenterne, som imidlertid trods gjentagne indskærpende Befalinger aldrig strengt blev overholdt, idet mange unge Mennesker, som navnlig tilstræbte en cavallermæssig Uddannelse hos de i Strassburg boende Ride-, Fægte- og Dandsemestre, søgte der til Byen, og skjøndt ogsaa disse af Byens Magistrat skulde tilholdes at indskrive deres Navne i Akademiets Matrikel, saa kunde dette paa Grund af Forholdene vanskeligt overholdes; det samme blev Tilfældet efter Universitetets Oprettelse.

Studentermatriklerne fra Akademiets Tid ere desværre alle tabte, hvilket maa beklages, da mange danske i dette Tidsrum vides at have faaet deres videnskabelige Uddannelse i Strassburg (se herom navnlig Hist. Tidsskrift 5. R. IV. 654 f. f. og Rørdam, Kbhvn.s Universitets Hist. III. 439). Fra Universitetets Oprettelse af existerer der derimod baade en almindelig Matrikel og særlige Fakultetsmatrikler, som 1897 ere blevne udgivne af Dr. G. C. Knod; heraf er nedenstaaende Fortegnelse et Uddrag for de danske, norske og holstenske Studenter Vedkommende, dog ere enkelte Udlændinge, som ere komne i Berøring med Danmark, medtagne. For flere Oplysninger og Henvisninger takkes Hr. Pastor A. Jantzen.

**Matricula Serenissimorum et Illustrissimorum
1657—1792.**

1680. 28 Mai. Fridericus Comes de Alfelt ¹⁾, Langelant et Rixingen e. t. c.
 — -- Christian Conte Dalfelt ²⁾ de Langeland et Rincour e. t. c.
 1720. 8 Juli. F. v. Königstein ³⁾ Eques Holsaticus.
 — -- O. v. Königstein ⁴⁾ Eques Holsaticus.
 1746. 23 Juni. O. C. de Lohenschiold ⁵⁾, Ill. Comitis de Degenfeld Ephorus.
 1752. 14 Nov. Adolph Siegfried de Osten ⁶⁾, Danus Hafniensis.
 1760. 24 Juli. Fridericus Ulricus Comes de Lynar ⁷⁾, Danus.
 1761. 6 Apr. Christianus Fridericus de Holstein ⁸⁾, Hafniensis.
 — — Hermannus Colbiörnsen ⁹⁾, Norwagus.
 — 17 Aug. Christianus Fridericus L. B. de Guldenchrone ¹⁰⁾, Eques Danus.
 1763. 18 Juni. Jacob Ludewig Friedrich de Preusser ¹¹⁾, ex Holsatia.
 1765. 31 Oct. Fridericus Ludovicus Comes de Schulin ¹²⁾, Danus.
 — — Fridericus de Müller ¹³⁾, Danus.

¹⁾ Frederik Greve Ahlefeldt til Langeland m. m., f. 1662, † 1708, Geheimeraad, General, Statholder i Hertugdømmerne, Ridder af Elefantten.

²⁾ Christian Greve Ahlefeldt, f. 1663, † 1686.

³⁾ { Sønner af Geheimeraad Johan Ludvig Pincier, Rigsbaron v. Königstein til Oehe og Dollroth, begge døde før 1730 (Anrep, Svenska
⁴⁾ { Adelen's Ättartafler III. 181).

⁵⁾ Christian Lohenskiold, f. 1714, † 1777, Generalmajor, hvid Ridder.

⁶⁾ Adolph Siegfried Greve v. d. Osten, f. 1726, † 1797, Geheimeraad, Statsminister, blaa og hvid Ridder.

⁷⁾ Frederik Ulrik Rigs greve Lynar til Lubbenow, f. 1736, Kammerherre, Regjeringsraad i Oldenborg.

⁸⁾ Chr. Fred. Holstein til Faurvraa, f. 1741, † 1798, Kammerherre, Assessor i Generalkommissariatet, hvid Ridder.

⁹⁾ Herman Colbiörnsen, f. 1727, † 1794, Conferensraad, Laugmand i Christiania.

¹⁰⁾ Chr. Fred. Baron Guldenchrone til Vilhelmsborg, f. 1741, † 1788, Geheimeraad, hvid Ridder.

¹¹⁾ Jacob Ludvig Frederik v. Preusser, f. 1743, † 1793, Kammerherre, Landraad.

¹²⁾ Frederik Ludvig Greve Schulin til Frederiksdal, f. 1747, † 1781, Kammerherre.

¹³⁾ Otto Frederik Müller, f. 1730, † 1784, Conferensraad, Naturforsker.

1770. 27 Nov. Petrus Fridericus Guilhielmus¹⁾ Princeps Holsatiæ.
 1774. 18 Juni. Fridericus Augustus de Weddercop²⁾, Eques Holsatiæ.
 — 18 Oct. Comes Carolus Ludovicus v. Baudissin³⁾, Holsatus.
 1785. 17 Nov. Magnus Comes á Dernath⁴⁾, Holsaticus.
 — — Joannes Henricus Wiest, Holsatus.

Matricula studiosorum philosophiæ.

1626. 3 Nov. Johannes Laurentius⁵⁾, Danus.
 1640. 14 Apr. Wulffgangus ab Allefeldt⁶⁾, Holsatus.
 — — Benedictus Bruchtorff⁷⁾, Holsatus.
 — — Ova Brochtorff⁸⁾, Holsatus.
 — — Detlevus Wulfus, Holsatus } famuli.
 — — Eiler Schur, Holsteiner }
 1642. 23 Mai. Laurentius Christiani Tranius⁹⁾, Danus.
 1649. Severinus Benzonius¹⁰⁾, Alburgius Danus.
 1650. 13 Mai. Henricus Mollerus¹¹⁾, Hafniensis, Danus.
 — 29 Oct. Georgius Johannes¹²⁾ Ronno, Danus.

¹⁾ Peter Frederik Vilhelm, Hertug af Oldenburg, f. 1754, † i Fløen 1823.

²⁾ Frederik Adolf v. Wedderkop, f. 1754, † 1781, holstensk Kammerjunker, Regjeringsraad i Oldenburg.

³⁾ Carl Ludvig Rigsgreve Baudissin, f. 1756, † 1814, Generallieutenant, hvid Ridder.

⁴⁾ Magnus Rigsgreve v. d. Nath, f. 1765, † 1828, til Haselburg, Geheime raad, hvid Ridder.

⁵⁾ Hans Lauridsen, † 1654, Mag., Professor ved Gymnasiet i Roskilde. (Bloch, Roskilde Domscole, 2 H. S. 8; Medd. fra Rentekammerark. 1872, S. 187 f.).

⁶⁾ Wulffgang v. Ahlefeldt, Søn af Asmus A. til Hütten (cimb. lit. I. 16).

⁷⁾ Benedict Brockdorff, † i Frankrig, Søn af } Zeitschrift der Gesell-
 Detlev B. til Rosenhof. } schaft für Schlesw.-Holst.

⁸⁾ Ove Brockdorff, Søn af Joachim B. til } Lauenb. Geschichte XI,
 Rixtorf og Depenau } 355—56.

⁹⁾ Laurits Christensen Trane, † 1666, Præst i Viborg, studerede 1639 i Leyden.

¹⁰⁾ Søren Hansen Bentzon, f. 1618, † 1668, Præst i Randers, studerede 1648 i Leyden.

¹¹⁾ Henrik Müller til Lønborggaard, f. c. 1635, † 1717, Amtmand over Skivehus Amt. Blev immatriculeret ved Kjøbenhavns Universitet 1663 efter at have studeret i Udlandet.

¹²⁾ Jørgen Hansen Rønno, † 1670, Mag., 1654 Præst i Runneby (Cawallin, Lunds Stif's Herdaminne, S. 211).

1651. 23 Oct. Jhannes Joachimus de Debbern, Chilonii Holsat.
 — — Johannes Ulricus de Debbern ¹⁾, Chil. Holsat.
 1655. 20 Aug. Helmicus Canuti Otter, Hafnia Danus.
 1662. 6 Nov. Georgius Harderus ²⁾, Haffniensis.
 1664. 1 Juni. Justinus Dyssel ³⁾, Danus.
 1666. 28 Apr. Theodorus Thorlaciuss ⁴⁾, Hola Islandus.
 — 22 Mai. Broderus Risbricus ⁵⁾, Danus.
 — 6 Juli. Everhardus Vomsen ⁶⁾, Danus.
 — — Christophorus Germannus ⁷⁾, Berga Norwegus.
 1670. 26 Juli. Otto Richardi, Holsatus.
 1751. 1 Nov. Georgius Balthasar Behn, Altonaviencis.
 1762. 26 Sept. Jeremias Wöldike ⁸⁾, Mag. philosophiæ, Hafnia
 Danus.
 1771. 2 Oct. Johannes Daniel Mentel ⁹⁾, Argent.

Matricula facultatis theologiæ.

1623. 15 Nov. Christianus Clemens ¹⁰⁾, Arhusio Danus.
 1624. 27 Apr. Wichmanus Haesebertus ¹¹⁾, Hafnia Danus.
 1627. 1 Oct. Joannes Pauli Castrosylvanus ¹²⁾, Cimbria Danus.
 1628. 21 Marts. Joannes Gravelius ¹³⁾, Husio Holsatus.

¹⁾ Johan Ulrich Debbern blev Diggreve og Landskriver i Eiderstedt 22 Decb. 1677 (Patenten).

²⁾ Jørgen Jørgensen Harder, f. 1646, † 1686, imm. i Kbhv. 1663 efter at have været i Strassburg, studerede 1665 i Helmstädt (Kirkeh. Saml. 4 R. III. 787). Præst i Aas paa Follo (Pers. Tidssk. 5 R. IV. 239).

³⁾ Just Dyssel, Søn af Stadskæmner i Kbhv. Arnt D., blev 1659 Student fra Roskilde (Kbhv.s Diplom. V. 572).

⁴⁾ Thórdur Thorlaciuss, f. 1637, † 1697. Biskop paa Island.

⁵⁾ Broder Thomesen Riisbrich, f. 1649, † 1670.

⁶⁾ Evert Nansen, f. c. 1644, † c. 1670, Søn af President Hans N. (Pers. Tidssk. 3 R. I. 17).

⁷⁾ Christoffer Garman, f. 1639, † 1721, Præst til Os.

⁸⁾ Jeremias Wöldike, f. 1637, † 1713, Mag., Professor i Sorø og Kjøbenhavn, Etatsraad.

⁹⁾ Johan Daniel Mentel, f. 1755, † 1796, Dr. phil., Missionær i Trankebar. 1785 Compastor i Barmstedt.

¹⁰⁾ Christen Clemmentsen, f. 1596, † 1654, Mag., Forstander paa Herlufsholm (G. L. Wad, Medd. om Dimitt. fra Herlufsholm, II. 139).

¹¹⁾ Wichmann Jacobsen Hasebard, f. 1601, † 1642, Biskop i Viborg.

¹²⁾ Student fra Odense 1623, 1627 imm. i Tübingen. Antagelig Broder til Niels Poulsen Leirskov (Castrosylvanus), Præst i S. Omme.

¹³⁾ Johan Gravelius, Mag. 1630 Conrector i Flensborg, 1632—37 Hofpræst paa Glücksborg, Præst i Vanderup.

1628. 3 Nov. Albertus Georgius Altewelth¹⁾, Danus.
 1631. 30 Juni. Theocharus Petri²⁾, Rhandrusiensis Danus.
 -- 1 Juli. Severinus Andreae Tranius³⁾, Danus.
 1643. 29 Juli. Willichius Heister⁴⁾, Holsatus.
 1647. 19 Juli. Petrus Hegerfeldt⁵⁾, Hafnia Danus.
 1648. 25 Nov. Js. Johannis Wandalinus⁶⁾, Danus.
 1649. 14 Apr. Andreas Joh. Guntzowius⁷⁾, Hollando Danus.
 -- 16 Apr. Johannes Christianus Blechius, Chilonio Holsat.
 -- 22 Sept. Stephanus Kenckel⁸⁾, Flensburgo Holsat.
 -- Benedictus Johannis⁹⁾ Bentzonius, Alburgo Danus.
 1650. 17 Juli. Laurentius Edingerus¹⁰⁾, Hafniensis.
 -- 29 Oct. Johannes Claudius Mullenius¹¹⁾, Danus.
 -- 5 Nov. Baggo Petri Rhodius¹²⁾, Cimber Danus.
 1651. 1 Sept. Gerhardus Jeremias Wolff¹³⁾, Coldinga Danus.
 -- -- Johannes Jeremiæ Wolff¹⁴⁾, Coldinga Danus.
 -- -- Johannes Janus Jersinus¹⁵⁾, Danus.
 -- 28 Nov. Fridericus Lælius Martini¹⁶⁾, Arhusio Danus.
 1652. 17 Jan. Christophorus Petri Baldslof¹⁷⁾, Danus.

¹⁾ Albert Jørgensen Altewelt, † 1657, Mag., Provst i Ringsted (Pers. Tidssk. V. 236).

²⁾ Thøger Pedersen, f. 1609, † 1651, Mag., Præst i Rauders (Kirkeh. Saml. 3 R. VI. 718 f.).

³⁾ Søren Andersen Trane, † 1644, Præst til Assels.

⁴⁾ Willichius Heister, imm. i Kbhv. 1652, s. Aar Præst i Nyhollænderby.

⁵⁾ Peter Hegerfeldt, † 1671, 1664 Medicus i Frederikstad, 1668 Laugmand i Christiania.

⁶⁾ Hans Vandal, f. 1624, † 1675, Biskop i Sjælland.

⁷⁾ Anders Hansen Guntzau, † 1696, Mag., President i Hofretten, Søn af Borger i Halmstad Hans Andersen. (Hundrup, Oluf Bangs Efterk. S. 15.)

⁸⁾ Stefan Kenckel, f. i Flensborg 1624, † 1691, Dr. theol., Provst og Præst i Tønder (Leichpredigt von Caspar Herm. Sandhagen 1692).

⁹⁾ Bent Hansen, f. i Aalborg 1625, † 1672, Student fra Viborg 1647, Mag., Præst i Hammer-Horsens.

¹⁰⁾ Laurits Edinger, f. 1631, † 1691, Mag., Professor ved Gymnasiet i Odense.

¹¹⁾ Hans Clausen Mule, f. 1621, † 1692, Præst i Nyborg.

¹²⁾ Bagge Pedersen Rhode fra Ribe, † 1659, Præst i Møgeltønder.

¹³⁾ Sikkert Broder til Efterstaaende, Student fra Odense 1648.

¹⁴⁾ Hans Jeremiasen Wolf, f. 1627, † 1703, Mag., Præst i Veile.

¹⁵⁾ Hans Jensen Jersin, † 1655, Mag., Præst i Stege.

¹⁶⁾ Frederik Lælius, f. 1627, † 1702, Justitsraad, Landsdommer i Jylland.

¹⁷⁾ Christoffer Pedersen Balslev, f. 1628, † 1693, Dr. med., Apoteker i Odense.

1652. 11 Juli. Andreas Rhodius ¹⁾, Haffnia Danus.
 — 18 Aug. M. Justus Valentinus Steman ²⁾, Hamburgensis.
 — 25 Aug. Sebastianus Aepinus ³⁾, Barchteheida Holsatus.
 — 18 Nov. Paulus von Spreckelsen, Slesvicensis Holsat.
 1653. 8 Mai. Escherus Laurentii Dalhusen ⁴⁾, Hafnia Danus.
 1654. 19 Sept. Johannes Sperlingius ⁵⁾ Jacobi filius, Danus.
 1655. 19 Febr. Johannes Claudii Plumius ⁶⁾, Hafnia Danus.
 — 18 Juni. Fridericus Brecklingius ⁷⁾, Flensburgo Holsat.
 — — Johannes Grimmenstein, Flensb. Holsat.
 — — Henricus Brecklingius ⁸⁾, Flensb. Holsat.
 — 4 Aug. M. Marcus Esmarus ⁹⁾, Holsatus.
 1656. 14 Juni. Canutus Ronno ¹⁰⁾, de Dania, natus Ronnoviæ
 Blechingorum.
 — 22 Juni. Georgius Johannis Burchardius ¹¹⁾, Hafniensis.
 — — M. Petrus Nicolai Fossius ¹²⁾, Lundensis.
 1657. 24 Juni. Gerhardus Aepinus, Barchteheila (!) Holsatus.
 — — M. Johannes Petersen ¹³⁾, Ditmarsus.
 — 1 Aug. Andreas Dictericus Textor ¹⁴⁾, Corcyra Danus.

¹⁾ Andreas Rhodius, studerede 1643 i Greifswald (Kirkeh. Saml. 4 R. II. 505), imm. i Kbhv. 1650 efter at have opholdt sig 4 Aar i Wittenberg, maaske den Anders R., der døde i Kbhv. 1684 (Kinch, Ribe Byes Hist. S. 225).

²⁾ Just Valentin Steman, f. i Kjøbenhavn 1629, † 1689, Dr. theol., Præst i Helsingør, Generalsuperintendent i Holsten.

³⁾ Antagelig Søn af Frantz Aepinus († 1639) Præst i Bargteheide.

⁴⁾ Eskild Lauritzsen Dalhus, † 1688, Professor ved Gymnasiet i Roskilde.

⁵⁾ Hans Jacobsen Sperling, f. 1630, † 1677, Præst i Bogense.

⁶⁾ Johan Clausen Plum, † c. 1701, 1663 Generalkirkeinspecteur (Gerhard L. Grove, Familien Plum, S. 30).

⁷⁾ Frederik Breckling, f. 1629, † 1711, mystisk Theolog (Biogr. Lex. III. 50).

⁸⁾ Heinrich Breckling, † 1709, Capellan i Handeved, Broder til foregaaende (Jensen, Versuch einer kirchl. Statist. von Schleswig 910).

⁹⁾ Marcus Esmarch, † 1699, Mag., 1667 Præst i Klixbüll.

¹⁰⁾ Casten Månsson Rönnow, f. c. 1638, † c. 1692, Mag., Præst i Åhus 1661, senere i Halmstad og Ørebro, Rigsdagsmand (Skarstedt, Göteborgs Stifts Herdaminne, S. 410, hvor der siges, at han i Riksdagsupgiften 1682 urigtig kaldes „Canutus“); immatr. i Kbhv. efter kgl. Ordre 1659.

¹¹⁾ Jørgen Burchard, Student 1651, Cancelliraad, Amtmand i Nyborg, senere over Mandal og Lister Amter (Kinch, Ribe Hist. II. 440).

¹²⁾ Peter Foss, f. 1631, † 1698, Mag., Rector i Kbhv. Skole.

¹³⁾ Johannes Petersen, Mag., 1664 Præst i Windbergen i Ditmarsken (cimb. lit. I. 487).

¹⁴⁾ Student fra Slagelse 1651.

1658. 6 Apr. Johannes Moltkenius ¹⁾, Haffnia Danus.
 — — Petrus Johannis Frisius ²⁾, Danus.
 — — Braebernus Wandalinus ³⁾, Danus.
 — Antonius Heubelius, Holsatus.
 1660. 12 Mai. Johannes Hollaender ⁴⁾, Flensburgo Holsat.
 1661. 18 Jan. Bartholomæus Nasser ⁵⁾, Schlesvic. Holsat.
 — 10 Juli. Aegidius Grammius ⁶⁾, Ripensis Danus.
 — 28 Sept. Georgius Green ⁷⁾, Tremsbütta Holsat.
 1662. 25 Juni. Georgius Lagonis Wellejus ⁸⁾, Cimber.
 — 9 Sept. Froderus Andreae ⁹⁾ Tonsbergius, Norwegus.
 1663. 11 Aug. Gabriel Wedderkopff ¹⁰⁾, Holsatus.
 — 3 Oct. Balthasar Arend ¹¹⁾, Glückstadio Holsat.
 1664. 23 Jan. Petrus Baug, Holsatus.
 — 13 Juli. Laurentius Olas Coccius ¹²⁾, Seelandico Danus.
 — — Emmichius Andreae, Nedergordius ¹³⁾ Cimber.
 1666. 22 Marts. Henricus Jani Stampe ¹⁴⁾, Danus.
 — 13 Sept. Fridericus Claudii Plumius ¹⁵⁾, Danus.

¹⁾ Johan Joachimsen Moltke, Student 1652, † 1664, 35 Aar gl., 1661 optaget i Faderens Boghandel (Stolpe, Dagpressen I. 166). I hans „Philoteca“ i Thottske Saml. 8^{oo}, 568 have flere af de her i Matriklen nævnte danske indskreven deres Navne i Strassburg 1658, men desuden Knud Mogensen Sehested, Henrik Frick og Vilhelm Dop fra Norge, der altsaa ogsaa dette Aar maa have opholdt sig her uden at være immatriculerede.

²⁾ Peter Johansen Friis, 1653 Student fra Viborg, studerede 1656 i Leyden og 1657 i Heidelberg.

³⁾ Preben Vandal, f. 1635, † 1699, Præst i Korsør.

⁴⁾ Johan Holländer, f. i Flensborg 1636, † 1731, imm. i Kbhv. 1666, s. A. Mag., Præst i Sørup ved Flensborg.

⁵⁾ Bartholomæus Nasser, f. i Slesvig 1641, † 1693, Mag., Præst i Horsbøl ved Tønder.

⁶⁾ Ægidius Hansen Gram, † 1707, Præst i Daler.

⁷⁾ Georgius Green, f. 1636, † 1691, Professor ved. Universit. i Wittenberg (cimb. lit. I. 713).

⁸⁾ Jørgen Lagesen Vedel, f. 1640, imm. i Kbhv. 1661 efter at have været i Rostock fra 1659, † ung (Kinch, Ribe Hist. II. 451).

⁹⁾ Student fra Roskilde 1653.

¹⁰⁾ Gabriel Weddercop, f. i Husum 1644, † 1691, Præst i Treya, Diacon i Kiel (cimb. lit. I. 713.)

¹¹⁾ Balthasar Arend, † 1687, Præst i Delmenhorst, senere i Østfriesland (cimb. lit. I. 20).

¹²⁾ Laurits Olsen Koch, f. 1634, † 1691, Præst i Refsnæs.

¹³⁾ Emmike Nedergaard, † 1692, Slotspræst i Kbhv., Præst i Kjøge.

¹⁴⁾ Henrik Jensen Stampe, f. 1639, † 1711, Præst i Hammer.

¹⁵⁾ Frederik Clausen Plum, f. 1643, † 1728, Mag., Præst i Gjentofte.

1667. 15 Apr. M. Henricus Reinboth¹⁾, Holsat.
 1668. 13 Mai. Paulus Richard²⁾, Hatt. Holsat.
 — 17 Sept. Petrus Schelderupius³⁾, Norwegus.
 — 30 Sept. Jacobus Hermanni⁴⁾, Tonningia Hols.
 1681. 19 Apr. Severinus Jonæ filius⁵⁾, Danus.
 1685. 6 Jan. Johannes Dreyer⁶⁾, Hattersl. Holsat.
 1687. 15 Sept. Joannes Lund⁷⁾, Havnia Danus.
 — — Christoforus Lund⁸⁾, Havnia Danus.
 — — Thomas Bircherodus Jacobi⁹⁾ fil. Fionia Danus.
 — 27 Sept. Christianus Leegardus¹⁰⁾, Havnia Danus.

Matricula facultatis juridicæ.

1621. 9 Dec. Johannes Boethius, Dithmarsus.
 1622. 3 Aug. Ericus Lyche¹¹⁾, Nobil. Danus.
 — — Hilarius Lyche¹²⁾, Nobil. Danus.
 1624. 15 Nov. Broderus Pauli¹³⁾, Husensis Holsat.
 1625. 2 Mai. Johann ab Alefeldt, Holsatus.
 — 3 Mai. Sigfridus Rantzovius¹⁴⁾, Holsatus.
 — 7 Juni. Adolphus Pellicerus¹⁵⁾, Holsatus.

¹⁾ Heinrich Reinboth, f. i Haderslev 1643, † 1691, Mag., Hofpræst paa Gottorp, Kirkeraad.

²⁾ Paul Richard, f. i Haderslev 1647, † 1677, Kapellan i Helsingør.

³⁾ Peter Schelderup, † s. Student i England, Søn af Biskop Jens S. i Bergen.

⁴⁾ Jacob Hermanni, † 1675, 1671 Diacon i Oldenswort (F. Feddersen, Nachrichten von den Pröpsten und Predigern in Eiderstedt, 79).

⁵⁾ Søren Jonæsen, f. 1656, † 1717, Mag., Præst ved Roskilde Domkirke.

⁶⁾ Johannes Dreyer, f. i Haderslev, Conrector der 1685—90, Præst i Beyenfleth (Rhode, Haderslev Amts Besk. 258).

⁷⁾ Jens Lund, † 1710, Student 1681, Capellan ved Holmens Kirke i Kbhv. (Hofman, Fundat. I. 85 og Stamt. S. 88).

⁸⁾ Studerede 1686 i Leyden og 1687 i Orléans, antagelig Christoffer Nikolaisen Lund, f. c. 1663, † 1697 som Præst i Greve, Student fra Kbhv. 1683.

⁹⁾ Thomas Jacobsen Birkerod, f. 1661, † 1731, Mag., Rector i Odense.

¹⁰⁾ Christian Leegaard, † 1727, Secretair i danske Cancelli, Etatsraad.

¹¹⁾ \ Erik og Eiler Lykke, Sønner af Jacob L. til Torp m. m., begge døde

¹²⁾ / ugifte.

¹³⁾ Broder Pauli, f. 1598, † 1680, Dr. juris., Borgmester i Hamburg (cimb. lit. I. 480).

¹⁴⁾ Sivert Rantzau, f. c. 1607, Søn af Ditlev R. til Helmstorff (Voss' Excerpter XXV).

¹⁵⁾ Adolf Pellizer (Pelletier), Domherre i Eutin (Zeitschrift der Gesellschaft für die schlesw.-holst.-lauenb. Geschichte XVI. 84).

1625. 4 Juli. Frantz Rantzouw ¹⁾, Holsatus.
 — 18 Juli. Detleff Powisch ²⁾, Eq. Hols.
 — — Harderus Vake, Flensb. Holsat.
 1626. 7 Aug. Georgius Schele, Meldorpio Ditmarsus.
 — 23 Nov. Balthasar Gloxin ³⁾, Femar Holsat.
 — 18 Dec. Jacobus Hollender ⁴⁾, Holsatus.
 1627. 12 Jan. Theodorus Danckwerth ⁵⁾, Holsat.
 — 12 Febr. Breida Rantzow ⁶⁾, Eques Holsat.
 — — Heinrich Rantzow ⁷⁾.
 — 9 Oct. Michael Michaelis ⁸⁾, Holsatus.
 1628. 2 Aug. Wolff von Allfeldt, Holsatus.
 1630. 19 Aug. Nicolaus ab Alefeldt, Holsat.
 1631. 5 Sept. Bernhardus Soltow ⁹⁾, Schleswiga Hols.
 — 10 Sept. Heinrich Rantzovius, Holsat.
 — 25 Oct. Johann Begkern, Holsat.
 1633. 15 Mai. Christian von Hatten ¹⁰⁾, Holsat.
 1635. Petrus Voigt ¹¹⁾, Rendsburgo Holsat.
 1640. 14 Apr. Andreas Thomæ, Witstriensis Hols.
 1641. Joannes Thomæus ¹²⁾, Randrusio Danus.
 — Johannes Johannis ¹³⁾, Hafnia Danus.
 1642. 11 Oct. Henricus Wolter, Husens. Holsat.
 1643. 20 Mai. Oligerus Wind ¹⁴⁾, Danus.
 — — Zacharias Lundius ¹⁵⁾, Cimper.

¹⁾ Frantz Rantzau, f. 1606, † 1677, til Salzau, Provst i Preetz.

²⁾ Detlev Pogwisch til Øvelgønne, † 1644 (Voss' Excerpter).

³⁾ Baltasar Gloxin, f. 1600, † 1654, Dr. jur., hertugelig holstensk Raad (Leichpred. von Bened. Martini, Schlesw. 1655)

⁴⁾ Jacob Hollandus (Strozæus) fra Flensborg, Dr. juris (cimb. lit. I. 256).

⁵⁾ Theodor Danckwerth, Dr. jur., Staller i Eiderstedt 1635, † ei længe efter (Krafft, Zweyfaches Jubelgedächtnisz, S. 180).

⁶⁾ Breide Mouritsen Rantzau, f. 1605, † 1650, til Nøer og Grünwold.

⁷⁾ Henrik Mouritsen Rantzau til Nøer, † 1653, dansk Oberstvagtmaster.

⁸⁾ Michael Michaelsen, studerede 1629 i Orléans.

⁹⁾ Bernhard Balthasar Soltov, † 1653, Dr. juris, Advocat (cimb. lit. I. 645).

¹⁰⁾ Christian v. Hatten, † 1656, Dr. juris, dansk og holstensk Raad.

¹¹⁾ Peter Voigt, † 1665, Dr. juris, dansk Raad i Glückstadt (cimb. lit. I. 700).

¹²⁾ Johannes Thomæus, Student 1635, studerede 1643 i Orléans.

¹³⁾ Studerede i Leyden 1637 og 1640.

¹⁴⁾ Holger Vind til Harrested m. m., f. 1623, † 1683, Geheimeraad, blaa og hvid Ridder.

¹⁵⁾ Zacharias Lund, f. 1608, † 1667, Mag., Rector paa Herlufsholm.

1643. 10 Juli. Johannes Mullenius¹⁾, Danus.
 1644. 20 Aug. Rudolphus Gerlach, Chilonio Holsat.
 1647. Nikolaus Friese, Holsat.
 1648. 6 Juli. Conrad Hesse²⁾, Holsat.
 — 27 Sept. Henricus Schmiden³⁾, Schlesw.
 1650. 23 Apr. Christophorus Steinhof, Pinneberga Holsat.
 — 23 Aug. Johannes Bayssen, Flenopol. Holsat.
 1651. 10 Apr. Fridericus Henningius, Holsat.
 — 8 Sept. Balthasar von Hatten.
 — 24 Sept. Fridericus Hanszen⁴⁾, Holsat.
 — — Melchior Hansen⁵⁾, Holsat.
 1652. 14 Sept. Steno Bille⁶⁾, Danus.
 — — Georgius Dur⁷⁾, Danus.
 — — Nicolaus Friis⁸⁾, Danus.
 — — Christoforus Dur⁹⁾, Danus.
 — 24 Sept. Erasmus Envald Randolf¹⁰⁾, Danus.
 — 22 Nov. Martinus Scuvenius¹¹⁾, Hafnia Danus.
 1653. 28 Jan. Nicolaus Envaldi Randolf¹²⁾, Danus.
 — 9 Apr. Johannes Huas¹³⁾, Danus.
 — — Severinus Mathias Masse¹⁴⁾, Danus.
 — 24 Apr. Fridericus Hecklauer¹⁵⁾, Holsat.

¹⁾ Hans Clausen Mule, f. 1621, † 1692, Præst i Nyborg.

²⁾ Conrad Hesse til Trudsholm, f. 1621, † 1706, Dr. juris, Hof- og Cancelliraad.

³⁾ Henrik Schmieden, † 1689, Dr. juris, dansk og holstensk Raad (cimb. lit. I. 594).

⁴⁾ Frederik Hansen, Søn af Amtsskriver paa Gottorp Thomas H., Broder til efterfølgende, † ung.

⁵⁾ Melchior Hansen, f. 1633, † 1675, Hof- og Cancelliraad i Eutin, Dr. juris (Leichpred. von Bened. Martini, Schlesw. 1675).

⁶⁾ Steen Bille til Tirsbæk m. m., f. 1630, † 1686.

⁷⁾ Jørgen Manderupsen Due til Halkjær, f. 1630, Secretair i Cancelliet.

⁸⁾ Niels Jespersen Friis til Ørbækklunde, f. 1630, † 1689, Major.

⁹⁾ Christoffer Due, f. 1632, faldt 1659.

¹⁰⁾ Rasmus Enevoldsen Randulf, f. 1632, † 1671, Landsdommer paa Lolland og Falster.

¹¹⁾ Morten Lauritsen Scavenius, † 1683, Secretair i Cancelliet.

¹²⁾ Niels Enevoldsen Randulf, f. 1630, † 1711, Biskop i Bergen.

¹³⁾ Jens Christoffersen Huas til Hennegaard, f. c. 1632, Secretair i Cancelliet.

¹⁴⁾ Studerede 1651 i Leyden, 1652 i Orléans.

¹⁵⁾ Frederik Hecklauer, f. 1635, † 1677, dansk Etats- og Regjeringsraad i Oldenburg, Resident i den Westpfalske Kreds (Elogium funebre, Kiel 1677; geneal.-herald. Selskabs Specialia i Rigsark.).

1654. 13 Juni. Erasmus Anderssonius ¹⁾, Fredericksstadio
Nortwegus.
— 18 Oct. Jacobus Høgh ²⁾, Nobilis Danus.
— — Thago Høgh ³⁾, Nobilis Danus.
1655. 30 Oct. Jacobus Beckaw, Slesvicensis Holsat.
1656. 23 Jan. Georgius Vielsen (?), Holsat.
— 9 Apr. Fridericus Nasser ⁴⁾, Holsat.
— 2 Juni. Joannes Nicolai Toller ⁵⁾, Christianiensis.
— — Escherus Claudii ⁶⁾, Orthunga Danus.
— 3 Juni. Thomas S. Brochmand ⁷⁾, Hafn. Danus.
— 16 Juni. Paulus Mathias ⁸⁾, Hafniensis Danus.
— 24 Juni. Canutus de Rantzow ⁹⁾.
— — Janus Fossius ¹⁰⁾, Danus.
— 29 Juni. Christianus Rewentlouw ¹¹⁾, nobilis Holsat.
— 4 Sept. Magnus Kaas Ivarides ¹²⁾, Nob. Danus.
— 10 Sept. Canut Holck ¹³⁾, Danus.
— — Henricus Miöe ¹⁴⁾, Danus.
— 7 Oct. Wernerus Frisius, Haffnia Danus.
— — Joannes Petri Hoier ¹⁵⁾, Haffnia Danus.
— — Esaias Fleicherus ¹⁶⁾, Haffnia Danus.
— — Johannes Fleicherus ¹⁷⁾, Haffnia Danus.
— 21 Oct. Johannes Daëlhaussen, Schleswicensis.

¹⁾ Rasmus Andersen, 1658 Laugmand i Skeeen (Pers. Tidssk. 2 R. V. 236).

²⁾ Jacob Eilersen Høeg, f. 1633, † ung, studerede i Leyden 1656.

³⁾ Tage Eilersen Høeg til Dallund, f. 1634.

⁴⁾ Frederik Nasser, † 1704, Advocat (cimb. lit. I. 458).

⁵⁾ Jens Toller, adlet Rosenheim, † 1690, Amtmand i Norge.

⁶⁾ Eske Clausen, Student fra Herlufsholm 1652.

⁷⁾ Thomas Brochmand, Søn af Prof. Hans B., druknede i Amsterdam, studerede 1657 i Heidelberg.

⁸⁾ Paul Mathiesen, † 1708, Landsdommer paa Lolland.

⁹⁾ Knud Rantzau, † i Paris 1660, Søn af Frederik R. til Asdal.

¹⁰⁾ Jens Foss, f. 1629, † 1687, Dr. med., Assessor i Høiesteret.

¹¹⁾ Christian Detlevsen Reventlow, f. 1637, dræbt i Duel 1662.

¹²⁾ Mogens Iversen Kaas til Faddersbøl og Højris, f. 1627, † 1694, Capitain.

¹³⁾ Knud Eilersen Holck, † c. 1677, til Skovsgaard, Oberstvagtmester i Rostjenesten.

¹⁴⁾ Henrik Falcksen Goye, † i Paris, eller Henrik Eskildsen Goye til Tureby, f. 1633, † 1668, Major.

¹⁵⁾ Johannes Hoier, Student fra Sorø 1652, studerede i Leyden 1669.

¹⁶⁾ Esaias Fleischer, f. 1633, † 1697, Mag., Præst ved Helliggeist Kirke i Kbhv.

¹⁷⁾ Johan Fleischer, Broder til foregaaende, Student fra Sorø 1652, (Kirkehist. Saml. 3 R. III. 570 ff.).

1657. 2 Febr. Otto Lindenow¹⁾, Nob. Dan.
 — — Laurentius Lindenow²⁾, Nob. Dan.
 — — Christoph Lindenow³⁾, Nob. Dan.
 — 20 Mai. Godofredus Wandling⁴⁾, Haderslebio Hols.
 — 13 Nov. Otto Bilde⁵⁾, Eques Danus.
 1661. 21 Jan. Dancretus Gruner⁶⁾, Danus.
 — 13 Apr. Rudolfus Moth⁷⁾, Chiloniensis Hols.
 — 8 Aug. Johannes Schmidt, Haderslebio Hols.
 — 30 Sept. Georgius Schacht⁸⁾, Holsat.
 — — Hans Caspar von Potthausen, Holsat.
 1662. 13 Jan. Nicolaus Martini, U. J. Doctorandus, Hols.
 — — Johannes Christianus Heclauer⁹⁾, Holsat.
 — 28 Jan. Petrus Mathiesen, Danus.
 — 2 Apr. Gerhard von Stökken¹⁰⁾, Rendsburgo Hols.
 — 12 Apr. Johannes Hopner¹¹⁾, Hafnia Danus.
 — — Petrus Laurentii Schevius¹²⁾, Cimper.
 — 28 Apr. Marquadus Kohrdes¹³⁾, Rensburgo Holsat.
 — 21 Mai. Georgius Görritz, Tønningæ Hols.
 — 11 Juli. Jacobus Nicolai Fossius¹⁴⁾, Danus.

¹⁾ Otto Henriksen Lindenow, † ung.

²⁾ Laurits Henriksen Lindenow til Oregaard, † 1690, Etatsraad, Amtmand i Bergen.

³⁾ Christoffer Henriksen Lindenow, f. 1639, † 1697, Etatsraad, Amtmand over Dronningborg Amt.

⁴⁾ Gottfried Wandling, f. 1636, † paa en Reise i Veile 1667, Dr. jur., Søn af Husfoged i Haderslev Jørgen Hansen (Leichpred. von Schmidt von Eisenberg, Kiel 1667).

⁵⁾ Otto Steensen Bille til Billesbølle, Kammerherre, Amtmand i Kolding.

⁶⁾ Dankert Pedersen Gruner, Student fra Kbhv. 1656, studerede i Orléans 1661—62.

⁷⁾ Rudolf Moth, f. 1642, † 1675, Dr. theol., Vicebiskop i Fyen.

⁸⁾ Georg Schacht fra Nordstrand, immatr. ved Gymnasiet i Hamburg 1652.

⁹⁾ Johan Christian Hecklauer, Søn af holstensk Amtsinspecteur Johan H., Broder til den d. 24 Apr. imm. Frederik H.

¹⁰⁾ Gerhard v. Stöcken, f. 1629, † 1681, Dr. jur., Prof. ved Universitetet i Strassburg.

¹¹⁾ Johan Hopner, f. 1642, † 1675, Lic. jur., Digter (Nyerup og Kraft, Lex. 269).

¹²⁾ Peter Lauritsen Schevius, Student fra Viborg 1653.

¹³⁾ Markvad Kordes, † før 1666, Søn af kgl. Pensionarius paa Buchhorst ved Rendsborg Claus K. (Joh. Wordinghausen, Leichpred. über Cl. Kordes, 1667, S. 39).

¹⁴⁾ Jacob Nielsen Foss, f. 1633, † 1676, Mag., Rector.

1662. 22 Sept. Dethlevus Marcus Friese¹⁾, Holsat.
 1663. 17 Nov. Petrus Balthasar Gloxin²⁾, Slesvicensis.
 1666. 21 Mai. Otto Risbrik³⁾, Danus.
 1667. 23 Sept. Ivarus Gerritz⁴⁾, Holsat.
 1668. 13 Jan. Johannes Daniel Richelius⁵⁾, Hanovicus.
 — 30 Marts. Frid. Christian Bruggeman⁶⁾, Holsat.
 — 15 Apr. Fridericus Reimboth⁷⁾, Slesvicensis.
 — 18 Aug. Conradus Kohlblatt, Chil. Holsat.
 — 19 Aug. Paul Kohlblatt⁸⁾, Chil. Holsat.
 1669. 24 Juli. Detlev Johannes Adolphus a Prussinich, Holsatus.
 — 19 Aug. Fridericus Salomon, Holsat. Rensburgensis.
 1670. 6 Jan. Daniel Braun, Oldensworda Holsat.
 — 17 Jan. Fridericus Hauke⁹⁾, Eiderstadia Holsat.
 — 18 Apr. Christianus Gottfried Johnius¹⁰⁾, Lips. Misn.
 — 30 Mai. Thomas Balthasar Jessen¹¹⁾, Holsat.
 — 25 Sept. Georg Andr. Mancinus, Flensburgo Hols.
 1671. Petrus Severini Hiort¹²⁾.
 1673. 22 Apr. Paul Berlingh, Pløen Holsat.
 — 24 Mai. Jacob Christoph Reich, Holsat.
 — — Joachim Reich¹³⁾, Holsat.
 — 17 Juli. Michael Göhke, Holsat.

¹⁾ Detlev Marcus Friese, f. 1634, grevelig Rantzauusk Raad, senere preussisk Raad (cimb. lit. I. 198).

²⁾ Peter Baltasar Gloxin, Dr. jur., (cimb. lit. I. 212).

³⁾ Otto Riisbrich, f. 1645, † 1685, Landsdommer i Fyen.

⁴⁾ Iver Gerritz fra Eiderstedt, 1673 Dr. jur. i Kiel, Advocat (cimb. lit. I. 208).

⁵⁾ Maaske Stamfaderen for den norsk-danske Familie Richelieu, Oberstlt. I. D. R. † 1695 (Pers. Tidssk. 2 R. V. 173, 3 R. V. 92).

⁶⁾ Fred. Chr. Brüggemann, 1671 Secretair i det tyske Cancelli, 1673 Reisepas til Udlandet for at gaa i Krigstjeneste (Patenten).

⁷⁾ Frederik Reinboth, Lic. jur., hertugelig holstensk Reisesecretair, Søn af Generalsuperintendent Joh. R.

⁸⁾ Paul Rudolf Kohlblatt, † c. 1668 i Frankrig som Student (cimb. lit. I. 307).

⁹⁾ Friderik Hauke, s. det medic. Fakultets Matr. 1 Nov. 1680.

¹⁰⁾ Christian Gottfried v. Johnn, † 1733, Conferensraad, Vicestatholder i Hertugdømmerne, hvid Ridder.

¹¹⁾ Thomas Baltasar v. Jessen, f. 1648, † 1731, til Deutsch-Nienhof m. m. Geheimeraad, hvid Ridder.

¹²⁾ Peter Sørensen Hiort, f. 1646, † 1709, Etatsraad, Assessor i Høiesteret (Peder Hiort o. s. v., Levnetsbeskrivelse af H. T. Trojel, S. 10).

¹³⁾ Joachim Reich, Amtsforvalter i Segeberg.

1673. 29 Juli. Johannes Wilkens, Holsat.
 1681. 31 Mai. Fridericus Spend ¹⁾, Danus.
 1684. 8 Jan. Jacobus Christianus Egardi, Hols.
 1685. 3 Febr. Johannes Stahl, Schleswico Hols.
 1688. 8 Jan. Thomas Mau, Sleswico Holsat.
 — — Bernhard Mau, Sleswico Holsat.
 — 31 Aug. Friedrich Gerard von Stöcken ²⁾ aus Holstein.
 1693. 9 Jan. Christian Frideric Thomson, Slesv. Hols.
 — 18 Mai. Johann Ernst Volkmar, Utesa Hols.
 1699. 18 Juni. August Friedrich Drevenstedt, Uthino Hols.
 1702. 9 Marts. Henricus Rasmussen, Ripensis in Juttlandia.
 1724. 17 Nov. Ottho Thottius ³⁾, Eques Danus.
 1725. 20 Juni. H. von Ahlefeld, Eques Hols.
 — 26 Juni. Det. von Buchwald ⁴⁾, Eq. Holsat.
 — — Henning von Buchwald ⁵⁾, Eq. Holsat.
 — — Christoph August Smidt, Holsat.
 1729. 20 Dec. Georgius Henricus Johannes de Schmieden ⁶⁾,
 Slesvicensis.
 1742. 9 Mai. Hermann Dreesen ⁷⁾, Hafnia Danus.
 1755. 27 Juni. Johannes Finckenhagen ⁸⁾, Danus.
 — — Andreas Badstuber ⁹⁾, Danus.
 1758. 28 Juni. Balthasar Christian Clausen, Hafn. Danus.
 — — Johan Collet ¹⁰⁾ ex Norwegia.
 1761. 26 Oct. Carl Friederich von Brömsen aus Holstein.
 1762. 21 Sept. Joachimus Fridericus Schildknecht ¹¹⁾, Sles-
 vicensis.

¹⁾ Frederik Spend til Høyersbyttel, 1685—87 Capitain i Prins Christians Regiment, Søn af Præsten i Vordingborg Mag. Christen S.

²⁾ Frederik Gerhard v. Stöcken, Regjeringsraad, Amtsforvalter i Oldenburg.

³⁾ Otto Greve Thott til Gaunø m. m., f. 1703, † 1785, Geheimeraad, blaa og hvid Ridder.

⁴⁾ Ditlev v. Buchwald, f. 1704, † 1733, til Pronstorff, Landraad.

⁵⁾ Henning v. Buchwald, f. 1705, † 1760, Conferensraad.

⁶⁾ Georg Henrik Johan v. Schmieden blev Kammerraad 1742.

⁷⁾ Herman Dreesen, † 1763, Landfoged paa Helgoland.

⁸⁾ Johan Finkenhagen, f. c. 1731, † 1769, 1755 Secretair i danske Cancelli, Fuldmægtig hos not. publ. paa St. Thomas.

⁹⁾ Andreas Badstuber, † 1803, Cancelliraad, Byfoged i Præstø.

¹⁰⁾ Johan Collet til Rønnebæksholm, f. 1734, † 1806, Kammerraad, Committeret i Generaltoldkammeret.

¹¹⁾ Joachim Frederik Schildknecht, f. 1741, † 1765, Secretair i tydske Cancelli.

1763. 29 Sept. Christianus Fridericus Jacobi ¹⁾, Havniensis.
 1764. 5 Jan. Thycho Casparus Thygesen ²⁾, Danus.
 1767. 5 Jan. Matth. Fridsk ³⁾, Jutia Danus.
 1770. 22 Sept. Fridericus Fædder ⁴⁾, Hafniensis.

Matricula candidatorum juris.

1653. 28 Jan. Johannes Faber ⁵⁾, Nycop. Danus.
 1659. 1 Juni. Friedericus Nasser ⁶⁾, Slesvicensis.
 1661. 3 Juli. Detlev Marckmann ⁷⁾, Holsatus.
 1665. 19 Marts. Petrus Balthasar Gloxin ⁸⁾, Holsato Slesvic.
 1671. 16 Marts. Thomas Balthasar Jessen ⁹⁾, Flensburgensis
 Cimper.
 1673. 24 Apr. Christianus Gottfried Johnius ¹⁰⁾, Lips. Misn.
 1693. 25 Apr. Christianus Fridericus Thomsen ¹¹⁾, Slesvigia Hols.

Matricula generalis major.

1766. 3 Mai. Christianus Schow ¹²⁾, Hafnia Danus, bey frau
 Ehrmannin.
 1767. 9 Apr. Jahob Sass ¹³⁾, Fionia Odinensis bey Herzhaber
 Glaser.

¹⁾ Christian Frederik Jacobi, f. 1739, † 1810, Conferensraad, Assessor i Høiesteret.

²⁾ Thyge Jesper Thygesen, adlet de Thygeson, til Matstrup, f. 1738, † 1822, Justitsraad.

³⁾ Mads Fridsch, f. 1742, † 1812, Rentekammerdeputeret, Conferensraad.

⁴⁾ Frederik Fædder, f. c. 1748, † 1782, Justitsraad, Raadmand i Kbhv.

⁵⁾ Johannes Faber, f. 1621, † 1659, Lic. juris, Professor i Sorø (Nyerup og Kraft, Lit. Lex. 158).

⁶⁾ s. foran under 9 April 1656, disputerte 10 Oct. („de pactis legitimis“), 13 Juni 1661 J. U. D.

⁷⁾ Ditlev Marckmann, Advocat og Senator i Rostock (cimb. lit. I. 380); disput. 24 Aug. 1661, 29 Aug. s. A. J. U. D.

⁸⁾ s. foran under 17 Nov. 1663, disput. 10 Mai 1665, 14 Juni s. A. J. U. D.

⁹⁾ s. foran under 30 Mai 1670, disput. 17 April 1671 („de jure præcedentiæ“).

¹⁰⁾ s. foran under 18 Apr. 1670, disput. 28 Aug. 1673 („de necessitate“), 4 Oct. s. A. J. U. D.

¹¹⁾ s. foran under 9 Feb. 1693, disput. 13 Aug. s. A. („de Electore octavo“).

¹²⁾ Christian Schow, f. 1738, † 1806, Deputeret i Cancelliet, Conferensraad.

¹³⁾ Jacob Sass, f. i Odense 1743, † 1805, Søn af Kapellan ved St. Knuds Kirke Niels Chr. S., Secondltn. i 2 fynske Rytter Regt.

1767. 5 Juni. Matthias Fridsk ¹⁾, Jutia Danus, logirt bey Mad. Ehrmannin am Staden.
1769. 31 Jan. Detlef von Holsten ²⁾, Hofjuncker aus Dänemarck, logiert bey Mr. Wernikur auf dem Fischmarkte.
- — Peter Wiborg ³⁾ Einar (?) Candidat, aus Dänemarck, logiret ebendasselbst.
- 30 Oct. Pierre Noé Merle, Holsatus apud D. Brucker.
1770. 22 Sept. Fridericus Faedder ⁴⁾, Hafniensis, logirt bey Hr. Osengir Metzger Giessen.
- 6 Nov. Peter Friederich Koren ⁵⁾, Drontheimius Norwegius, logirt bey Peruquier Seiffert.
1771. 31 Mai. Fridericus Ludovicus Bang ⁶⁾, Zeelando Danus, in ædibus Ehrmannin.
- 3 Juni. Petrus Müller ⁷⁾, Jutlandia Danus, in domo Ehrenmannin.
1772. 1 Mai. Georgius Burchardi ⁸⁾, Coslebio Slesvicensis, logirt bey der Madam Brückner.
- 25 Mai. Carolus Johannes Ursinus, Wiburgensis, logiret bey Frau Ehrmannin.
1776. 7 Mai. Johannes Friedericus Licht ⁹⁾, ex Hafnia Danus, logiret bei der Frau Dahlin im Finkweyler.
1778. 27 Oct. D. August Christian Reuss ¹⁰⁾, Holsato Rendsburgensis.
1782. 26 Mai. Fridericus Augustus Rüder ¹¹⁾, Utino Holsat., á la ville de Lyon.
- — Ingwer Carsten Lersen, Holsatus, á la ville de Lyon.

¹⁾ s. det jur. Facultets Matr. 5 Jan. 1767.

²⁾ Detlev Baron Holsten til Holstenshuus, f. 1751, † 1825, Kammerherre.

³⁾ Peder Wiborg, f. i Norge, † 1786, Hovmester for Holsten (Nyerup og Kraft, Lit. Lex. 659).

⁴⁾ s. det jur. Facultets Matr. 22^e Sept. 1770.

⁵⁾ Peter Frederik Koren, f. 1730, † 1793, Generalauditeur.

⁶⁾ s. det medic. Facultets Matr. 31 Mai 1771.

⁷⁾ s. det medic. Facultets Matr. 3 Juni 1771.

⁸⁾ s. det medic. Facultets Matr. 1 Mai 1772.

⁹⁾ s. det medic. Facultets Matr. 7 Mai 1776.

¹⁰⁾ August Chr. Reuss, f. 1756, † 1824, klg. württembergsk Livlæge (Lübker u. Schröder, Lex. II. 468).

¹¹⁾ Friedrich August Rüder, f. 1762, † 1846, historisk og økonomisk Forfatter.

1789. 28 Oct. Magnus Petersen, Danus, stud. jur.
 1790. 9 Oct. Joannes Friedericus Butenschoen¹⁾, Bramsteda
 Holsat., in der Kinderspielgasse bey Hr. Mathern.

Matricula facultatis medicæ ²⁾).

1614. Jacobus Erasmi ³⁾, Chongio-Danus.
 1622. Johannes Petra fontan. ⁴⁾ Danus.
 1627. 9 Juli. Christianus Stongardius ⁵⁾, Danus, Philiat'er.
 — 8 Okt. Simon Wibius ⁶⁾, Danus.
 1628. 3 Nov. Petrus Jonae Charisius ⁷⁾, Danus.
 1632. 26 Febr. Casparus Danckwerth ⁸⁾, Husanus Holsatus.
 1633. 6 Sept. Laurentius Koch, Schleswigâ Holsatus.
 1648. 27 Sept. Christophorus Henningius, Chilonens. Hols.
 [Cand. med. 24 Jan. 1651 (Chilonio-Holsatus).
 Disp. 20 Febr. 1651 „Scorbutus“; promoveret
 10 Jan. 1653.]
 1649. 21 Aug. Stephanus Ram ⁹⁾, Dithmarsus. [Cand. med. 26
 Febr. 1651 (Marnâ Dithmarsus). Disp. 14 Marts
 1651 „Apoplexia“. Ingen Promotionsdatum.

¹⁾ Johann Friedrich Butenschön, f. 1764, † 1842, Forfatter, historisk Professor i Calmar, Regjeringsraad i Speier.

²⁾ Dette Uddrag skyldes Kredslæge Carøe, som i Parenthes ved de Immatrikulerede har tilføjet Oplysninger fra Matricula candidatorum medicinæ samt den tyske Udgivers Noter om Doktordisputationer og Promotioner. Red.

³⁾ Jakob Rasmussen, findes ogsaa immatrikuleret i Giessen 8 Nov. 1614 som Jacobus Eresmiades. Chongio-Danus. Muligvis fra Kjøng i Præstø eller Odense Amt.

⁴⁾ Hans Stenkilde, muligvis fra Stenkilde i Stenderup Sogn.

⁵⁾ Aabenbart Fejllæsning eller Fejltryk for (Christen) Stougaard; f. 14. Marts 1600 i Stenløsemagle ved Sorø, d. 21 Jan. 1645 i Kbhvn., Prof. med. Findes i Kbhvn.s Universitetsmatrikel som Magister 1. Maj 1627 og kaldes da Philiat'er. (Carøe: Den danske Lægestand, Doktorer og Licentiater 1479—1788, 122).

⁶⁾ Simon Vibe, S. af Borgemester Mikkel Vibe i København; rejste sammen med Christen Stougaard til 1632; var i 1653 ansat i tyske Kancelli.

⁷⁾ Peder Jonassen Charisius, f. 20 Maj 1608, d. 16 Jan. 1685, Diplomat. (Biogr. Lex. III, 439).

⁸⁾ Caspar Danckwerth, f. i Oldensworth i Ejdersted, d. 1672, topografisk Forfatter. (Biogr. Lex. IV, 173.)

⁹⁾ Stephan Ram, f. 1625 i Marne, d. 1 Aug. 1658 i Odense, Læge og Apoteker. (Carøe: Doktorer, 102. Dam: Løveapoteket i Odense, 30.)

1650. 6 Juni. Conradus Schmiedelinus, Itzehoâ-Holsatus.
[Cand. med. 4 Juni 1650. Disp. 4 Juli 1650
„Angina“, promoveret 11 Juli 1650.]
1651. 13 Juli. Christianus Legardus ¹⁾.
- 1653—1654. Thomas Lebzelter ²⁾, Hafnius Danus.
1655. 30 Juni. Nicolaus Ægidii ³⁾, Randrusi-Danus.
- 1664 [før 3 Juni]. Jacobus Henricus Paulli Simonis filius ⁴⁾,
in Acad. Hafniensi Anatom. Prof. Regius.
1666. 9 Maj. Olaus Borch ⁵⁾, Med. D. et in Acad. Hafniensi
Prof. Publ.
1680. 1 Nov. Fredericus Haucke ⁶⁾, Eiderostadiâ-Holsatus.
1722. 23 Okt. Michael Christianus Claussen, Gluchstad, Holsatus.
1725. 17 Sept. Johannes Nicolaus Winther, Danus.
1728. 3 Nov. Ansgarius Anchersen ⁷⁾, Danus.
1731. 3 Apr. Joachim Wilckens, Tychopoli ⁸⁾-Holsatus.
1736. 22 Aug. Joh. Leonhard Keilau, Holsatus.
1738. 31 Dec. Andreas Damm, Oddensee, Danus.
1742. 4 Sept. Nicolaus Friderich Bertram ⁹⁾, Glückstadiensis.
1743. 21 Okt. Christianus Berger ¹⁰⁾, Haffniensis.
1745. 17 Nov. Johannes Rudolffus Brotellius, Eutinensis in
Holsatia.

¹⁾ Nationalitet er ikke anført, muligvis (men tvivlsomt, da L. blev imm. i Siena 8 Juli 1651) Christen Legaard, f. c. 1619, død mellem 1670 og 1686, Livmedikus hos Kronprins Christian (V) og senere Læge i Ribe. (Carøe: Doktorer, 77.)

²⁾ Thomas Lebzelter, imm. i Kbhvn. 26 Maj 1652.

³⁾ Niels Giødesen, muligvis Søn af Dr. med. i Randers Giøde Jensen (død 1656) og Margrethe Nielsdatter Jacobsen.

⁴⁾ Jakob Henrik Paulli, f. 21 Jan. 1637 i Rostock, levede endnu 1702, Professor og Diplomat; adlet v. Rosenschild; findes under dette Navn i Biogr. Lex. XIV, 298.

⁵⁾ Ole Borch, f. 7 April 1626 i Nørre Bork ved Ribe, d. 13 Okt. 1690 i Kbhvn., Prof. med. (Carøe: Doktorer 16. Biogr. Lex. II, 500.)

⁶⁾ Frederik Haucke, f. i Garding i Slesvig, Dr. med. i Basel 1680, Læge i Hamburg c. 1698. (Møller: Cimbria litt. I, 238.)

⁷⁾ Ancher Anchersen, f. 7 Jan. 1702 i Sønder Bork ved Ribe, d. 28 Aug. 1760 i Ribe, Provinsialmedikus. (Carøe: Doktorer, 4. Biogr. Lex. I, 209.)

⁸⁾ Glückstadt.

⁹⁾ Nikolai Frederik Bertram, f. c. 1714 i Glückstad, d. 30 Juni 1758 i Kbhvn., Dr. med. (Carøe: Doktorer, 13.)

¹⁰⁾ Christian Johan Berger, f. 14. Aug. 1724 i Wien, d. 2. April 1789 i Kiel, Prof. med. (Carøe: Doktorer, 12. Biogr. Lex. II, 101.)

1748. 8 Okt Bartholdus Wichmand¹⁾, Nicopia Falstrorum Danus.
1757. 19 Sept. Fredericus Claudii Seidelin²⁾, Falstria Danus.
1758. 28 Sept. Johann Conrad Trott³⁾, Hafniensis.
1760. 12 Nov. Theodorus Holm⁴⁾, Cand. Med., Danus ex Insula Fyonia.
1761. 21 Febr. Abraham Wilbrecht⁵⁾, Haffniensis.
1763. 20 Okt. Vilhelmus Dæmen⁶⁾, Havniensis.
1764. 24 Mai. Jacobus Schmidt, Cimbrico-Danus.
1771. 1 Juni. Fredericus Ludovicus Bang⁷⁾, Danus.
— 5 Juni. Peter Müller⁸⁾, Jütlandia Danus.
1772. 4 Mai. Georgius Burchardi, Coslebio⁹⁾-Slesvicensis.
[Cand. med. 7 Jan. 1773. Disp. 31 Marts 1773 „De causa aphonix chron. cum epicrisi“, promoveret absens 22 April 1773.]
1776. 8 Mai. Joannes Fredericus Licht¹⁰⁾, Hafnia Danus.
[Cand. med. 4 Sept. 1776 (Wemmetofte Danus). Disp. 14 Dec. 1776 „De præcipuis viarum lacrymalia morbis“, promoveret 18 Dec. 1776.]

¹⁾ Bertel Wichmand, døbt 10 Juli 1720 i Nykøbing F., d. 22 Febr. 1770 i Aalborg, Landfysikus. (Carøe: Doktorer, 132.)

²⁾ Frederik Clausen Seidelin, f. 8 April 1733 i Nykøbing F., d. 25 Aug. 1775 i Nakskov, Dr. med. (Carøe, Doktorer, 113.)

³⁾ Johan Conrad Trott, f. c. 1741, d. 18 Dec. 1769 i Odense som Eskadronskirurg. (Carøe: Den danske Lægestand, Kirurger 1738—1785, 71).

⁴⁾ Johan Theodor Holm, f. 14 Juni 1731 i Nyborg, d. 15 Sept. 1793 i Kbhvn., adlet Holmskjold og findes under dette Navn i Biogr. Lex. VII, 604. (Carøe: Doktorer, 60.)

⁵⁾ Abraham Wilbrecht, f. c. 1731, d. 18 Dec. 1799 i Hillerød, Kirurg. (Carøe: Kirurger, 75.)

⁶⁾ Vilhelm Dæmen, død 1775 i Italien, hvor han opholdt sig fra 1768 og 1773 udgav en Samling Fabler paa italiensk. (Lærde Efterretninger 1791, 480.)

⁷⁾ Frederik Ludvig Bang, f. 5 Jan. 1747 paa Egeberggaard ved Nykøbing S., d. 26 Dec. 1820 i Kbhvn., Prof. med. (Carøe: Doktorer, 7. Biogr. Lex. I, 477). — Findes ogsaa i Matricula generalis.

⁸⁾ Peter Anchersen Müller, f. 6 Dec. 1742 i Karlby ved Grenaa, d. 23 Febr. 1810 i Randers, Dr. med. (Carøe: Doktorer, 89.) — Findes ogsaa i Matricula generalis.

⁹⁾ Kosel i Slesvig. Fysikus i Husum c. 1778—1784.

¹⁰⁾ Johan Frederik Licht, døbt 5 Maj 1748 i Vemmetofte, d. 26 Maj 1801 i Slesvig. (Carøe: Doktorer, 79.)

I Matriklen findes desuden nogle enkelte, der ikke er fødte i Danmark, men senere blev danske Læger:

1626. 2 Aug. M. Helvicus Dietrich¹⁾, Kyrtoffensis Hesus.
[Cand. med. samme Datum. Disp. 2 Aug. 1626
„Arthritis“, promoveret Maj 1627.]
1635. 9 Jan. Joh. Christophorus Creutzauer²⁾, WORMAT.
[1671?] Johannes Valentinus Willius³⁾, Colmariensis.
[Cand. med. 11 April 1671, disp. 1 Maj 1671
„De dysenteria“, promoveret 25 Maj 1672.]
1698. 14 Apr. Gerhard Heinrich Heinichius⁴⁾, Susato-Westphalus.
- 1725 (efter 30 April og før 28 Juli). Johannes Gothofredus Conradi⁵⁾, Pferdingslebia-Thuringus.

¹⁾ Helvig Dieterich, f. 24 Juni 1601 i Kyrtoft i Hessen-Darmstadt, d. 13 Dec. 1655 i Hamburg, Livmedikus hos Christian IV 1644—1646. Carøe: Doktorer, 30. Biogr. Lex. IV, 266.)

²⁾ Johan Christopher Creutzhauer, f. i Worms, d. 1 Maj 1692 i Viborg, Læge og Apoteker. (Carøe: Doktorer, 28.)

³⁾ Johan Valentin Wille, f. i Colmar, d. 30 Okt. 1676 i Skaane, dansk Feltmedikus. (Carøe: Doktorer, 133.) Findes ikke immatr. som Stud. med.

⁴⁾ Gerhard Henrik Heinichius, fra Soest. Muligvis den Dr. Heinichius, der var Pestlæge i Helsingør 29 Maj 1711—12 Jan. 1712. (Carøe: Doktorer, 57.)

⁵⁾ Johan Gotfred Conradi, f. c. 1696 i Pferdingsleben, d. 10 Nov. 1776 i Kbhvn., Hof tandlæge 1755. (Holger Hansen: Tandlægebladet 1908, 40.)

En Samling jydsk Testamenter fra o. 1681—1734.

I Uddrag ved C. Klitgaard.

(Sluttet.)

Nr. 18. *Jens Friis*, født 1646, den 28. August i Aarhus, død 1702, den 27. September. Fader: Mag. Christen Nielsen Friis, Sognepræst til Vor Frue Kirke. Moder: Karen Clemensdatter. Fik først Undervisning hos Skoleholderen Mogens Jespersen og blev derefter tillige med sine Søskende undervist hjemme af Steen Jacobsen ¹⁾, som hans Forældre havde antaget til Huslærer, og senere af Anders Toxot, som blev kaldet til Sognepræst til Lyngby og Annex paa Sjælland. ²⁾ Derpaa kom han i Aarhus Latinskole under sin egen Broder, 3. Lektiehører Knud Friis, senere Præst i Nordby paa Samsø. 1666 blev han dimitteret til Universitetet, hvor han 1668 tog Attestats. Opholdt sig derefter hos sin Moder, sine Brødre og Svogre, indtil han 1673 blev Huslærer hos Conrad Hess til Trudsholm paa Sjælland. Da hans Broder Oluf Friis 1676 blev kaldet til Sognepræst for Hundslund, kom han atter hjem til Moderen for at være hende til Adspredelse, og 1682 den 17. April blev han saa af Assessor Jesper Nielsen Hutfeld kaldet til Sognepræst for Feldballe og Nødager. 1683, den 14. Maj ægtede han nævnte Assessors Datter, Anna Hutfeld, med hvem han havde 9 Børn, hvoraf 2 Sønner og 5 Døtre overlevede Faderen, der døde efter langvarig Svaghed ³⁾.

Nr. 19. *Karen Friis*, født 1688, den 22. April i Aarhus, død 1732, den 18 (?) Juli. Fader: Niels Nielsen Ipsen, høvfornemme Indvaaner i Aarhus, død 1688. Moder: Margrete Blichfeld ⁴⁾. Opkaldt efter Mormoderen. Da hun var et Par Aar gammel, ægtede

¹⁾ Blev af Knud Thott kaldet til Sognepræst til Koggerø og Knudstrup i Skaane. ²⁾ Maa være Anders Hansen Siersløf i Lille Lyngby. ³⁾ Ms. 58. ⁴⁾ Datter af Mag. Henrich Blichfeld, Præst til Vor Frue Kirke i Aarhus, og Karen Friis.

hendes Moder Raadmand Niels Lauridsøn i Aarhus. Kom som ung til sin Morbroder Mag. Christen Blichfeld, Præst i Ringsted, hvis Kapellan Mag. Peder Poulsen var gift med hendes Moster¹⁾ Karen Blichfeld, og hos dem nød hun en god Opdragelse i 2 Aar. Kom saa atter hjem og blev 1710, den 7. Januar gift med Peder Laasbye, med hvem hun havde 9 Børn, af hvilke 2 Sønner og 4 Døtre overlevede hende²⁾.

Nr. 20. *Karen Jensdatter Friis*, født 1687, den 11. September i Feldballe, død 1721, den 8. Maj. Fader: Jens Christensøn Friis, Præst til Feldballe og Nødager. Moder: Anne Jespersdatter Hutfeld, † 1714. Fra sit 9. til sit 11. Aar var hun hos sin Mormoder Cidsel Clementin³⁾ eller hos sin Moster Mette Marie Hutfeld⁴⁾, derpaa kom hun til sin Faster Anne Friis, som var gift med Borgmester Jens Basballe i Aarhus, og efter Fasterens Død 1704 kom hun hjem til sin Moder, der 1703 var bleven gift med Mag. Niels Galthen, Præst i Feldballe. 1717 kom hun til sin Svoger Ole Christensen Bruun, hvis Hus hun bestyrede efter sin Søsters Død 1717⁵⁾. 1718, den 5. Oktober ægtede hun Jens Winter, Søn af Borgmester Hans Winter⁶⁾ og Ingeborg Spliid. Døde uforløst i Barselseng⁷⁾.

Nr. 21. *Marie Cathrine Jensdatter Friis*, født 1691, den 29. August i Feldballe, død 1717, den 28. November. Fader: Jens Christensen Friis, Præst til Feldballe og Nødager⁸⁾. Moder: Anne Jespersdatter Hutfeld. Blev 1714, den 14. August gift med Ole Christensen Bruun, da Forpagter paa Kollerup, med hvem hun havde 2 Sønner⁹⁾.

Nr. 22. *Hans Christian Gebhart*, født 1668, den 5. Oktober i Cauvewurf (?) ved Kindelbrück i Thüringen, død 1694, den 19. December. Fader: Benjamin Gebhart, Oberkemner i Kindelbrück. Moder: Anna Maria Gebhartin. Efter at have gaaet i Latinskole kom han 1684 i Kobbersmedlære i Langazatha¹⁰⁾ i Thüringen, begav sig 1691 til fremmede Steder og arbejdede i Stockholm og Kjøbenhavn, Hamburg o. fl. Steder indtil 1693, da han kom i Tjeneste hos Kobbersmed Bertel Lauridsøn i Aarhus, og samme Aar etablerede han sig selv som Mester i Aarhus. 1694, den 2. Maj ægtede han i Linæa Kirke Giertrud Christophersdatter Dasdør, Datter af Christoffer Dasdør og Giertrud Ammerpohlen, tilforn boende paa

¹⁾ I Følge Wiberg var det hendes Morbroders Datter. ²⁾ Ms. 58. ³⁾ se Nr. 13. ⁴⁾ se a. St. ⁵⁾ se Nr. 21. ⁶⁾ † 1713. ⁷⁾ Ms. 56. ⁸⁾ se Nr. 20. ⁹⁾ Ms. 56. ¹⁰⁾ vist Langensalza.

den kurfyrstelige Mølle i Radtzeburg, men nu paa Daniel Fiskers Mølle ved Silkeborg ¹⁾.

Nr. 23. *Peder Giørding*, født 1665, den 22. Februar ²⁾ i S. Giørding Præstegaard, død [ikke udfyldt]. Fader: Christen Nielsen, Præst til S. Giørding og Veirup. Moder: Mette Pedersdatter. Var i 7 Aar Informator for sin Fætter Hr. Peder Galthiens Børn og var derefter i 3 Aar Kollega i 5. Klasse i Aarhus Latinskole. Blev 1694, den 22. Oktober Præst til S. Giørding og Veirup og 1702 Magister ³⁾.

Nr. 24. *Elisabeth Hansdatter Harding*, født 1677, den 20. eller 22. Oktober i Aarhus, død 1721, den 28. August eller September. Fader: Hans Benedictson Harding, Raadmand og Handelsmand i Aarhus ⁴⁾. Moder: Mette Jensdatter Winther, død 1681. (Faderen gift 2den Gang 1687 med Margrete Fallenkamp, Søster til kgl. Forvalter over Læsø, Bernt Fallenkamp) ⁵⁾. Opholdt sig et Par Aar hos Stedmoderens Broder og tjente derefter Fru Mette Friis paa Friisholt. Gift 1698, d. 8. November med Provst Ole Pind, Præst til Saal og Gullev, død 1708, den 24. Marts. I dette Ægteskab 2 Sønner, hvoraf 1 overlevede Moderen. Efter sin Mands Død blev hun boende hos sin Stedsøn, der efterfulgte Faderen i Kaldet, men da denne ogsaa døde, flyttede hun til Aarhus og kom i Huset hos sin Søsterdatter Mette Marie Fæster, der var gift med Niels Jensen Krogsgaard ⁶⁾, hvor hun opholdt sig til 1713, den 13. November, da hun ægtede Dinis Jensen Horst, Borger i Aarhus ⁷⁾.

Nr. 25. *Hans Bendixøn Harding*, født 1634, den 9. November i Tønder, død [ikke udfyldt] ⁸⁾. Fader: Bendix Hansøn Harding, Borger og en af Byens 16 Mænd. Moder: Maren Lydichsdatter. I sit 11. Aar mistede han sin Fader, og derefter ægtede hans Moder Mourids Mortensen i Kjøbenhavn, islandsK Kjøbmand, hvorefter Hans Bendixøn i Følge sin Morbroder, Borgmester i Aarhus Anders Lydichsens og sin Moders Halvbroder, Raadmand i Tønder Christen Thomsøns Raad kom i Tjeneste hos Peder Lassen, Landstingsskriver i Viborg. Derefter kom han i Tjeneste hos Christen Skeel til Sostrup, var en Tid Underskriver hos Amtsskriver Peder

¹⁾ Ms. 57. ²⁾ Datoer og Forældrenes Navne m. v. udfyldt af en yngre Haand (Pastor A. H. Nielsens?). ³⁾ Ms. 58. ⁴⁾ se Nr. 25. ⁵⁾ Slægten Fallenkamp stammer fra Westfalen [Norsk hist. Tidsskr. II. 338] og flygtede her til Landet ved Midten af det 16. Aarh. En Bernt Falenkamp i Kolding nævnes 1569 [Jydske Saml. IX. 74]. ⁶⁾ se Nr. 37. ⁷⁾ Ms. 57 og 58. ⁸⁾ Begravet i Domkirkeens nordre Koromgang. [Hertel: Aarhus Domkirke II, 84].

Jakobsen paa Kallø Slot og endelig Haandskriver og Fuldmægtig hos Landkommissær Jørgen Kruse. Efter sin Moders og Stedfaders Død drev han sammen med Halvbroderen Morten Mouridsen¹⁾ Handel paa Island, Holland og Tyskland. 1663 tog han Borgerskab og nedsatte sig som Vinhandler i Aarhus, hvor han 1666 blev udnævnt til Overkjøbmand og 1670 til Kæmner. 1675 blev han Borgerkaptejn og Postmester og senere Raadmand. 1672, den 4de Februar ægtede han Mette Jensdatter Winter, med hvem han havde 2 Sønner og 5 Døtre. Hun døde 1681 i Maj, og 1685 den 2. November ægtede han derefter Margrete Falenkamp, med hvem han havde 2 Døtre, hvoraf kun 1 overlevede ham²⁾.

Nr. 26. *Jens Laurson Harlew*, født 1655 den 21. Juni i Harlev Præstegaard, død 1716, den 6. September³⁾. Fader: Lauridtz Sørensen, Præst til Harlev og Framlev. Moder: Ingeborg Madsdatter. Kom 1668, den 7. September i Aarhus Latinskoles 5. Lektie og blev 1673 dimitteret til Universitetet. Han opholdt sig derefter hjemme hos Faderen i 2 Aar, hvor han baade lagde sig efter at prædike og læste til Examen indtil 1675, da han efter afholdt Examen prædikede for Dimission. Han begav sig saa atter hjem og var indtil 1680 Huslærer hos sin ældste Broder Jens Lauridsen, der da var Præst i Harlev og Framlev. Nævnte Aar blev han beskikket til Kollega ved Aarhus Kathedralskole, og 1683 blev han kaldet til nederste Kapellan ved Domkirken. 1684, den 30. Juli ægtede han i Aarhus Mette Johansdatter⁴⁾, med hvem han havde 1 Søn og 1 Datter, der begge døde som Børn. 1710 blev han øverste Medtjener ved Domkirken og Sognepræst til Vejlbj⁵⁾.

Nr. 27. *Poul Hellis*, født 1680, den 19. August i Ebeltoft, død 1729 den 24. April. Fader: Rasmus Christensøn Hellis, Skipper og Kjøbmand⁶⁾. Moder: Mette Pedersdatter (Winde). Var Handelsmand i Ebeltoft og blev 1703, den 21. Novbr. gift med Else Christensdatter, Enke efter Bendix Gerchen⁷⁾ (i Ebeltoft), med hvem han havde 2 Børn, hvoraf en Datter overlevede ham. Sammen med sin Svoger Laurs Lindenberg i Ebeltoft og Hendrich Lassen i Grenaa drev han en Tid Skibsfart, men da hans Sted-

¹⁾ Borgerkaptejn i Kbhvn. ²⁾ Ms. 56. ³⁾ Hertel siger i sin Aarhus Domkirke II, 430, at han var født i Aarhus og var Søn af Morten Herløv, Præst ved Domkirken, hvilket er urigtigt. ⁴⁾ Lønborg, Datter af 1ste Kapellan Johan Lønborg ved Aarhus Domkirke. ⁵⁾ Ms. 56. ⁶⁾ se Nr. 66. ⁷⁾ Herredsskriver, se Bøttiger: Æbeltoft, S. 126 f., hvor Hellis ogsaa omtales.

fader døde (1706) kom han hjem for at hjælpe Moderen. I Krigens Tid antog han Commis og foer for Commiss Capitain¹⁾ og dels derved og dels ved sin Handel svang han sig op til at blive en bemidlet Mand²⁾.

Nr. 28. *Dorethe Henrichsdatter*, født 1644, den 5. Februar i Kolding, død 1725, den 20. Februar. Fader: Hendrich Laugesøn, By- og Raadstueskriver. Moder: Maren Pedersdatter Mørch. Gift 1673, den 13. April med Jørgen Andersøn Winther, da Amtstuefuldmægtig paa Koldinghus, senere By- og Raadstueskriver i Kolding. Han døde 1689, den 26. Maj; af 7 Børn overlevede 1 Søn og 2 Døtre Moderen, der i 16 Aar boede hos Sønnen Anders Jørgensen Winther i Aarhus³⁾.

Nr. 29. *Kirsten Mortensdatter Herløv*, født 1683, den 25. Juni i Korsør, død 1707, den 13. August. Fader: Mag. Morten Herløv, Sognepræst til Korsør og Taarnby. Moder: Sophia Amalia Wersia⁴⁾. Hendes Fader døde Paaskedag 1690⁴⁾ efterladende Hustru og 9 Børn, og Kirsten Herløv kom da til sin Fæster Birgitte, salig Hr. Jespers i Aareby⁶⁾, men da Fæsteren døde 1691 kom huu atter hjem til Moderen i Aarhus og var der til 1702, da hun kom til sin Morbroders Datter Dorothe Schovers, som da var Enke i Kbhvn., men som senere giftede sig med Sr Jochum Broch. Her blev hun syg og kom saa hjem, hvor hun døde ugift⁷⁾.

Nr. 30. *Niels Nielsen Hiersing*, født 1650, den 5. Juni i Kjøbenhavn, død 1713, 4. Søndag post Ephiph. Fader: Niels Andersen Hiersing, Fontainemester. Moder: Anne Nielsdatter. Fra sit 12—14 Aar var han hos sin Moster, der var gift med en Jens Jensen, han kom derfra til S^r. Niels Christophersøn, Stempelpapirsforvalter i Kbh., hvor han var i 4 Aar og var derefter Tjener hos Henrik Daa til Borreby i 1 Aar. Derefter var han en kort Tid hos sin tidligere Principal, der var bleven befordret til Rentekammeret, og 1668 blev han Kammertjener hos Erich Steensøn, kongelig Forskjærer. Her var han til 1669, da han blev antaget i Kammerherre Jens Rosenkrantz' Tjeneste, hvor han var i 4 Aar. 1673 blev han Inspektør ved Rosenkrantz' Gaard Faurskov og 1674 tillige ved Christopher Lindenous Gaard Frisholt. 1677 fik han i Forening med sin Ven Albret Sørensen Faurskov i Forpagtning. Samme Aar, den 18. Decbr. ægtede han Cathrine Harfdatter Ovet⁸⁾ Kammer-

¹⁾ drev Kaperi. ²⁾ ³⁾ Ms. 58. ⁴⁾ Hendes Fader var i Følge Wiberg Professor H. Wittzius i Sorø. ⁵⁾ Wiberg siger 1691, se Aarhus Domkirke. ⁶⁾ Maa være Caspar Rakløv i Aarby, død 1680. ⁷⁾ Ms. 58. ⁸⁾ I Følge Wiby III. 96 hed hun Orbit.

pige hos Fru Dorothea Friis. I dette Ægteskab var der 6 Sønner og 3 Døtre, af hvilke kun den yngste Søn døde før Faderen. 1702 blev han Forvalter over Frisenborg og havde ogsaa en Tid Bruusgaard i Forpagtning af Holger Rosenkrantz. Han døde pludseligt efter at have aflagt et Besøg hos sin Søn Hr. Jørgen Hiersing¹⁾ og derpaa at have sovet i nogle Timer²⁾.

Nr. 31. *Jesper Nielson Hutfeld*, født 1626, den 26. Februar i Roskilde, død 1696, den 22. Januar. Fader: Niels Laurson Hutfeld, Raadmand i Haderslev, † 1626. Moder: Maria Nielsdatter Randulph, † 1625. For det kejserlige Indfalds Skyld flygtede Forældrene til Roskilde, hvor hans Moders Broder Mag. Enevold Randulph da var Præst, og her døde begge Forældrene kort efter Sønnens Fødsel. Han kom saa med sin Morbroder op til Norge, hvor hans Moster Anniche Nielsdatter Randulph var gift med Hans Nielson Ferslef, Landmand i Frederiksstad. Her var han indtil han 12 Aar gammel blev sendt til Lübeck for at lære Tysk, Bogholderi m. m. og kom saa 1641 i ovennævnte Lavmands Tjeneste. 1643 blev han Bogholder ved Sølvbjærget, hvor han var til 1647, og fra 1647—1652 var han i Tjeneste hos Statholderen i Norge Hannibal Sehested. Derefter var han i 6 Aar Haandskriver og Fuldmægtig hos Rentemester Mogens Friis og blev 1658 Ridefoged over Skanderborg Læn og 1660 over Kallø Læn. 1663, den 3. Maj, blev han gift³⁾ med Cidsel Christensdatter Clementin (Datter af Mag. Christen Clemensøn, Forstander over Herlufsholms Kloster, og Mette Matthisdatter⁴⁾), som da var i Huset hos Borgmester Anders Lydersøn i Aarhus, der var gift med hendes Faster Maren Clemensdatter. 1665 blev Jesper Hutfeld Stiftsskriver og 1666 tillige kongelig Borgmester i Aarhus, 1678 blev han Landkommissær i Jylland og senere titulær Assessor i Rentekammeret. Med Cidsel Clementin, der overlevede ham⁵⁾), havde han 9 Sønner og 5 Døtre, af hvilke dog kun 4 Sønner og 3 Døtre overlevede Faderen. Disse vare: 1) Christen Hutfeld, Præst i Tved. 2) Anders Hutfeld, Præst i Braband og Kasted. 3) Niels Hutfeld, Præst i Holm og Tranbjerg. 4) Clemen Hutfeld, var 1696 ugift. 5) Anne Hutfeld, gift med Jens Friis og senere med Mag. Niels Galthen, Præster i Feldballe og Nødager. 6) Mette Marie Hutfeld, gift 1. med Casper Suhr og 2. med Mag. Poul Poulson, Præster i Saxild og Nolle.

¹⁾ Præst til Lyngaa og Skjød og Broder til Jens Hiersing i Ørting og Hans Hiersing i Skioholme Skovby. ²⁾ Ms. 56. ³⁾ Bryllupet stod paa Raadhuset i Aarhus. ⁴⁾ Datter af Dr. Matthis Jacobsøn, kgl. Livlæge. ⁵⁾ se Nr. 13.

7) Ingeborg Marie Hutfeld, gift med Mag. Jens Mundelstrup, Konrektor i Aarhus og Præst til Aaby¹⁾.

Nr. 32. *Morten Mortensen Huas*, født 1654 den 20. September (?) i Aarhus, død 17 . . , den 29. Januar. Fader: Morten Nielsøn Huas, † 1664, Borger og Handelsmand. Moder: Giertrud Sørensdatter Vinther. Under Svenskekrigen flygtede Forældrene til Kallundborg. Efter Faderens Død, Moderen var tidligere død, kom han til sin Faster Kirsten Nielsdatter Trane i Viborg og senere til dennes »gode Svoger« Jens Christensøn Bashalle²⁾ og Hustru Anne Friis, hvor han blev oplært til Handel og Skibsfart. Efter selv at have nedsat sig som Handelsmand i Aarhus ægtede han 1693, den 2. Januar, Margrethe Mogensdatter, med hvem han havde tjent i Gaarde i 13 Aar. Hun døde faa Aar efter; i Ægteskabet var der 3 Børn, af hvilke 1 Søn og 1 Datter overlevede Forældrene. 1702, den 7. Februar, ægtede han Mette Sørensdatter Brabrand, Steddatter af Præsten Anders Hutfeld i Braband. Hun fødte ham 3 Døtre, af hvilke kun 1 overlevede Faderen. 1719 mistede han ved Skibbrud al sin Ejendom³⁾. [Slutningen mangler].

Nr. 33. *Jens Andersøn Hvas*, født 1630, den 18. Marts i Skanderborg, død?⁴⁾. Fader: Anders Jensøn, Borger i Skanderborg. Moder: Maren Terbensdatter. Gik først i den danske og derefter i den latinske Skole i Skanderborg, kom derefter 1647 i Domskolen i Aarhus og blev 1648, eftersom han var temmelig vel exerceret i Musikken, kaldet til Horsens Skole af Mag. Anders Nielsøn Regel. 1653 blev han af Mag. Claus Hverring dimmitteret til Universitetet, hvor hans Privatpræceptor var Dr. juris Johannes Müller⁵⁾. Saa rejste han hjem igjen og blev Huslæver hos Jens Worm i Linaa, hvor han blev 1¹/₂ Aar. 1655 begav han sig atter til Akademiet da det var bleven aabnet igen efter Pesten, og han blev der nu til Belejringen, under hvilken han udstod meget Ondt paa Voldene, havde Ende. [Slutningen mangler]⁶⁾.

Nr. 34. *Dorothe Jacobsdatter*, født 1661, den 14. Juni i Aarhus, død 1736, den 6. Maj. Fader: Jacob Bastian, Borger og Skræder. Moder: Else Andersdatter. Tjente i 5 Aar hos Købmand Lydrich Ortman i Kjøbenhavn og i 2 Aar hos Mag. Esaias Fleischrr, Præst til Helliggeistkirke i Kjøbenhavn, hvorefter hun kom hjem til Aarhus igjen. 1685, den 23. Juni ægtede hun Frands Sørensen, Skomager, med hvem hun havde 5 Børn, hvoraf kun

¹⁾ Ms. 56. ²⁾ Købmand og Borgmester i Aarhus. ³⁾ Ms. 57. ⁴⁾ Antagelig Kapitelskriver Jens Hvas, der døde 1709. ⁵⁾ Hans Stambog findes i Aalborg Stiftsbibl. ⁶⁾ Ms. 57.

2 Døtre overlevede Moderen. Efter 21 Aars Ægteskab døde hendes Mand, og efter 3 Aars Enkesæde ægtede hun 1709, den 16. Juni Laurids Gylling, Borger og Handelsmand i Aarhus¹⁾.

Nr. 35. *Anders Jesperson*, født 1667, den 17. April i Borum i Framlev Herred, død 1718 ca. 1. Maj i Aarhus. Fader: Jesper Olufsen. Moder: Maren Jensdatter Rue. Kom i sin Morbroder Michel Jensen Rues Hus i Aarhus og gik her i den danske Skole, kom derefter i Handelslære hos Henrich Henrichsen Using i Ebeltoft og efter endt Læretid til Handelsmand Lauridtz Andersøn Høysgaard i Aarhus, hvor han var i 6 Aar. Han begyndte derefter at handle for egen Regning. Gift 1702, den 10. December med Dorothe Erichsdatter Møller (Moder: Helle Svendsdatter), med hvem han havde 7 Børn, hvoraf 3 Sønner og 1 Datter overlevede ham²⁾.

Nr. 36. *Hendrich Jørgenson*, født 1679, den 4. November i Assens, død 1733, den 20. (?) Marts. Fader: Jørgen Poulsen, Raadmand³⁾, død 1694 (?). Moder: Anne Bertelsdatter⁴⁾, død 1684. Kom efter Faderens Død til sin Broder Bertel Jørgenson i Kjøbenhavn, der var Fuldmægtig hos den kgl. Sølvpop, og ved Broderens Død fik han dennes Stilling og fulgte Kongen paa Rejse saavel til Italien som til Norge og andre Steder. 1723 blev han Visiterer i Aarhus og 1726, den 25. Oktober, ægtede han Edel Pedersdatter, sal. Larsens, med hvem han havde 2 Børn⁵⁾.

Nr. 37. *Niels Jensen Krogsgaard*⁶⁾, født 1677, den 22. Februar i Krogsgaard i Vendsyssel, død 1723, den 3. Januar. Fader: Jens Nielsøn Krogsgaard. Moder: Karen Mortensdatter. Kom i sit 6. Aar til Aalborg for at gaa i Skole hos den »danske Skoleholder« Jens Munch og 13 Aar gammel i Tjeneste hos Vinhandler Peter Harding i Aalborg, med hvem han flyttede til Kjøbenhavn. Efter Hardings Død kom han 1694 i Farverlære hos Werner Diepenbroch i Kjøbenhavn. Her var han i 13 Aar og derefter i 2 Aar hos Farver Peter Piil i Kjøbenhavn; kom saa til Peder Festersøns Enke, Anne Jensdatter Woller i Kalundborg, hvor han var i 1 Aar. 1709 kom han til Aarhus for at forestaa et Farveri for Raadmand Hans Bendixøn Hardings⁷⁾ Datterdatter, Mette Marie Fester, Datter af afdøde Farver Jens Fester i Aarhus. Hende ægtede han 1711 den 25. September, og de havde en Datter, som overlevede Faderen.

¹⁾ Ms. 58. ²⁾ Ms. 57. ³⁾ Søn af Mag. Poul Andersøn, Præst i Assens, † 1640. ⁴⁾ Datter af Bertel Jørgenson, Borgmester i Assens. ⁵⁾ Ms. 58. ⁶⁾ Mon ikke den samme som Niels Jensen Stæhr? [Hertel: Aarhus Domkirke II 158]. ⁷⁾ se Nr. 25.

Hans eneste Søster var gift med Sr. Hans Sundt, Regiments-Felt-skjærer ved Prinsen af Hessen-Cassel-Philipsthal's Regiment¹⁾.

Nr. 38. *Karen Michelsdatter Langballe*, født 16 . . i Aarhus, død ?. Fader: Michel Nielson Langballe, Kjøbmand i Aarhus. Moder: Kirsten Jensdatter. Boede efter Forældrenes Død hos sin ugifte Broder Søren Michelson Langballe. En Broder Michel Michelsen Langballe fik Fædrene-gaarden. [Slutningen mangler²⁾].

Nr. 39. *Thomas Laurentius*, født 1670, den 6. Marts i Angel, død 1719, den 21. Aug. Fader: Marcus Laurentius, Præst til Esgrus. Moder: Salome Storms. Efter et Aarstid at have faaet Undervisning hos den »højberømmelige« Chymicus Poul Gerhard Walthern i Holsten, kom han 1687 til Universitetet i Kiel og blev her i 2 Aar; rejste derpaa til Leipzig, 1692 til Leyden³⁾ og 1693 til Hardenwisch, hvor han fik Doktorgraden i Medicin. Han begav sig derpaa til Amsterdam, og 1694 blev efter Opfordring af Oberst Lamstorph og Kommandant Wilchens praktiserende Medicus i Fredericia. Her ægtede han 1695, den 6. Juli Dorothea Adelheit, Datter af Kaptejn Johan Haach (Vielsen foretoges af Peder Goldsmit, Superintendent i Mechlenborg, der var hans Svoger), i hvilket Ægteskab der var 12 Børn, hvoraf 5 overlevede Faderen. 1696, den 17. Marts blev han beskikket til praktiserende Medicus i Aarhus⁴⁾.

Nr. 40. *Maren Jensdatter Lassen*, født 1659, den 7. Juli i Aarhus, død 1707, 48¹/₄ Aar gl. Fader: Assessor Jens Lassen⁵⁾. Moder: Karen Bendixdatter Harding, † 1669. Gift 1678, den 29. Januar med Dines Pedersen Wind, Borger og Handelsmand i Aarhus, død 1700, den 13. November i Kjøbenhavn. 2 Sønner og 1 Datter, hvoraf kun Datteren blev voksen og gift med Sognepræst Jens Hiersing i Aarhus, tidligere i Ørting⁶⁾. Peder Thøgersen de Lassen til Rødslet var gift med hendes Søster Ane Lassen⁷⁾, og Justitsraad Lassen paa Aakjær var hendes Broder. I den sidste Sygdom søgte hun Lægerne: Thomas Lauritsen, praktiserende Medikus i Aarhus; Licentiat Scheffers af Flensborg og Regiments-felt-skjærer Wulf af Rønde⁸⁾.

Nr. 41. *Peder Rasmussen Lime*, født 1651 i Horsens, død 1713. Fader: Rasmus P. Lime, Borger og Handelsmand i Horsens. Moder:

¹⁾ M-. 56. ²⁾ Ms. 57. ³⁾ Nævnes ikke blandt de 1692 dersteds imatrikulerede (Personalhist. Tidssk. 1, V, 51). ⁴⁾ Ms. 56. ⁵⁾ Kjøbmand i Aarhus. ⁶⁾ Wiberg III, 685 omtaler ikke, at han 1707 boede i Aarhus, han døde 1722. ⁷⁾ Se A. H. Nielsen, Embeds- og Bestillingsmænd i Aalborg, S. 85. ⁸⁾ Ms. 57.

Birgitte Christophersdatter. Gik i »Danske« og »Latinske« Skole indtil 1664, da han kom til Viborg til sin Morbroder Sr. Hend. Eylof, som lod ham sætte i Skole hos en i det tyske Sprog vel-forfaren Skoleholder Mogens Trap. Blev 1667 Medhjælper hos Anders Pedersen, der var Forvalter over Saltesø Slot paa Sjælland, og blev senere dennes Efterfølger. Her var han i 8 Aar men blev saa efter Anmodning af sine Fættene »de ædle Fiskerer til Silkeborg« Forvalter over Silkøborg Slot og Gods og var her i 8 Aar. 1683 forpagtede han Sjelle Skovgaard for 3 Aar og 1683 i November ægtede han sin Fætter R. Fiskers Datter, Anne Fisker. Vielsen fandt Sted i Grønbæk Kirke, og Bryllupet stod paa Allinggaard. I dette Ægteskab var der 4 Sønner og 2 Døtre, af hvilke 1 Søn døde før Faderen. 1686 købte han en Gaard i Fane og boede her til sin Død. 1696 blev han benaadet med Rang som Assessor i Kammer-Kollegiet¹⁾.

Nr. 42. *Christen Jensen Lodberg*, Biskop i Ribe. (Hans Levnedsløb antages at være almindelig bekjendt²⁾).

Nr. 43. *Kirsten Michelsdatter*, født 1629, den 16. Juli i Aarhus, død 1683, den 18. Juli. Fader: Borger, Skipper og Handelsmand Michel Terkildsøn i Aarhus, † 1648. Moder: Margrete Nielsdatter, † 1649. Opholdt sig 1648 i Huset hos Underfoged Anders Sørensen i Kjøbenhavn for at oplære hans Børn og kom 1650 i Huset hos sin Oldefader Peder Rasmussen, Raadmand og fornem Handelsmand i Aarhus. Gift 1651, Søndag efter Paaske, med Mogens Jespersen³⁾, »Dansk Skoleholder« i Aarhus. 6 Børn, hvoraf 1 Søn og 2 Døtre overlevede Moderen⁴⁾.

Nr. 44. *Margrete Mogensdatter*, født 1685, 5–6. April i Christiania, død 1717 i Marts. Fader: Mogens Laurson, By- og Raadstueskriver i Christiania. Moder: Anne Joensdatter. Gift 1706, den 9. Novbr. med Mons⁵⁾ Tøger Erichsøn Grøn, med hvem hun havde 7 Børn, hvoraf 1 Søn og 2 Døtre overlevede Moderen⁶⁾.

Nr. 45. *Anne Monrad*, født 1641, den 16. Juli i Middelfart, død 1710, den 23. Maj. Fader: Erik Monrad, sidst Biskop i Ribe. Moder: Margrete Bang. Kom 14 Aar gammel i sin Morbroder, Professor Thomas Bangs Hus i Kjøbenhavn, hvor hun var i 2 Aar, og kom saa atter hjem til sin Moder i Ribe, hvor hun 1657, den 10. Marts blev trolovet med Mag. Hans Rhuman⁶⁾. Imidlertid kom Krigen med det fjendtlige Indfald, hvorfor hun atter rejste til sin

¹⁾ Ms. 56. ²⁾ Ms. 56. ³⁾ † 1696. Omtales adskillige Steder som en meget duelig Skolemester. ⁴⁾ Ms. 57. ⁵⁾ Ms. 56. ⁶⁾ se Nr. 58.

Morbroder i Kjøbenhavn og blev der til Freden var sluttet. Derefter stod hendes Bryllup 1659, den 13. December; Vielsen blev med kgl. Tilladelse formedelst Tidernes Bevægelighed forrettet i deres eget Hus i Aarhus. I deres Ægteskab havde de 1 Søn, der døde før sine Forældre, samt 1 Datter Margrete Rhuman, der ægtede Mag. Henrich Blichfeldt¹⁾ 2).

Nr. 46. *Inger Mundelstrup*, født 1690, den 11. December i Aarhus, død (i Barselseng) 1717, den 6. November. Fader: Rektor i Aarhus, Jens Mundelstrup, død 1701. Moder: Sidsel Jensdatter Müller³⁾. Kom 1706 i Huset hos sin Morbroder Jacob Müller, Præst til Dover og Venge, gift med Karen Nielsdatter Friis. Gift 1716, den 2. December i Aarhus med Henrik Michelsøn Langballe⁴⁾. En Søn⁵⁾.

Nr. 47. *Anne Jensdatter Müller*, født 1662, den 18. Februar i Aarhus, død 1696, den 7. Februar. Fader: Jens Jacobsøn Müller, Handelsmand, død 1677. Moder: Anne Christensdatter [Splid]. (Efter Faderens Død ægtede hendes Moder Hans Nielsøn Fog⁶⁾, Handelsmand i Aarhus). 1685 ægtede hun Anders Hansøn, med hvem hun havde 6 Sønner og 2 Døtre, der alle overlevede Moderen⁷⁾.

Nr. 48. *Else Olufsdatter*⁸⁾, født 1612, den 15. December i Aarhus, død 1725, den 3. Oktober. Fader: Oluf Christensøn, Handelsmand og Overformynder, † 1683. Moder: Kirsten Thomesdatter. I et Par Aar bestyrede hun Huset for sin Farbroder, Rasmus Christensøn, Sognepræst til Ormslev og Koldt⁹⁾. 1691, den 8. Januar blev hun gift med Mogens Blach, Kjøbmand i Aarhus, med hvem hun havde 1 Søn og 3 Døtre¹⁰⁾. Han døde 1698, begravet 9. Aug. i St. Clemens Kirke¹¹⁾, og hun ægtede derefter 1700, den 16. Marts Jens Andersøn Müller, Kjøbmand i Aarhus¹²⁾.

Nr. 49. *Boel Pedersdatter*, født 1650, den 13. Marts paa Liungsbækgaard i Draaby Sogn, død 1709, den 30. Aug. Fader: Peder Andersen, Forpagter. Moder: Margrete Jacobsdatter¹³⁾. 1657 flygtede Forældrene til Samsø paa Grund af det svenske Indfald. Senere kom hun til Præsten Amdi Pallesen i Langaa-Taarup-Vinge, der var gift med hendes Faders Søster, og derefter igjen hjem.

1) Præst til Vor Frue Kirke i Aarhus, død 1703. 2) Ms. 58. 3) Datter af Handelsmand Jens Jakobsen Müller i Aarhus, se Nr. 47. 4) Formodentlig Søn af Kjøbmand i Aarhus Mikkel Nielsen Langballe og Kirsten Jensdatter. 5) Ms. 57. 6) se Nr. 15. 7) Ms. 58. 8) se Hofmands Fund II, 48 f. 9) † 1684. 10) se Nr. 7. 11) Domkirken. 12) Ms. 56. 13) Søster til Forpagter og Ridefoged Peder Jacobsøn paa Kallø, for hvem hun tidligere var Husholderske.

Hendes Faders Ven Poul Nielson, Forpagter og Ridefoged paa Isgaard, begjærede hende derefter til Ægte, og i November 1667 stod deres Bryllup i Ebeltoft. (Hendes Mand havde staaet Fadder til hende og havde allerede da i Spøg anmodet om, at hun til sin Tid maatte blive hans Hustru.) Derefter boede de paa Isgaard til 1680, da de flyttede til Strandkjær (Agri S.), som de nogle Aar tilforn havde kjøbt, og her døde Poul Nielson 1683 i Oktober. Hun boede saa paa Strandkjær i 8 Aar sammen med sine 3 Døtre, af hvilke kun 1 overlevede Moderen. Hun solgte derefter Gaarden og købte i Forening med sin afdøde Mands Ven, Sr Hans Jacobsen til Liungsbækgaard, Ridefoged over Kallø Amt, Roelsøgaard ¹⁾, hvor hun boede i 15 Aar og derefter overlod Hans Jacobsen hele Gaarden mod at faa noget Gods i Vistoft, hvor hun boede Resten af sit Liv ²⁾.

Nr. 50. *Maren Pedersdatter*, født 1706, den 21. Juni i Slagelse, død ?. Fader: Peder Jenson, Raadmand ³⁾. Moder: Maren Schnabel, død 1706. 1725, den 23. April ægtede hun Peder Pauch, da Fuldmægtig hos Baron Gersdorff (Befalingsmand over Sjællands Stift), senere Amsforvalter over Kallø og Stjernholm Amter. Med ham havde hun 5 Børn, hvoraf 1 Søn og 1 Datter overlevede Moderen. [Slutningen mangler] ⁴⁾.

Nr. 51. *Anne Michelsdatter Qvortrup*, født 1652, den 13. Januar i Aarhus, død ?, den 19. Februar, efter 14 Aars Enkestand. Fader: Michel Christenson Qvortrup, Borger og Handelsmand. Moder: Karen Jensdatter. Tjente en Tid hos Admiral Jens Juel i Kjøbenhavn. Gift 1674 med Povel Reinhart Kramer, da »Balberer og kgl. May. Post-Mester i Aarhus«. 3 Børn, af hvilke 1 Søn og 1 Datter overlevede Moderen ⁵⁾.

Nr. 52. *Bente Rasmussdatter Randulf*, født 1662, den 15. December i Nykjøbing Falster, død [Slutningen af Testamentet mangler]. Fader: Rasmus Enevoldsen Randulf, Landsdommer. Moder: Magdalena Edwardsdatter Wildfang. Traf 1680 i Kjøbenhavn Jens Knub, Amsforvalter over Kallø m. fl. Amter, der var her paa Forretningsrejse, og ham ægtede hun i Aarhus 1681, den 15. Juni. De havde 1 Søn og 2 Døtre ⁶⁾, der alle overlevede Forældrene. 1691 den 29. Oktober led hun paa en Rejse Skibbrud under Samsø men blev i yderste Øjeblik reddet. Jens Knub døde 1696, den 23. Marts, og hun levede derefter som Enke ⁷⁾.

¹⁾ Ejedes af Ritmester Lindenqvist. ²⁾ Ms. 58. ³⁾ Gift 2. Gang 1706 med Else Kirstine Westengaard. ⁴⁾ Ms. 58. ⁵⁾ Ms. 57. ⁶⁾ Datteren Karen var gift med Oluf Worm Lektor ved Aarhus Domkirke. ⁷⁾ Ms. 58.

Nr. 53. *Enevold Randulf*, født 1666, den 26. Oktober i Nykjøbing Falster, død 1704, den 6. April. Fader: Rasmus Randulf, Landsdommer. Moder: Magdalene Wildfang¹⁾. Nød i sit Hjem tilligemed 2 ældre Søkende Undervisning af Studiosus Michel Markusøn, der senere blev Kapellan i Odense. Kom i sit 12. Aar i Skole i Kjøbenhavn hos en tysk Regne- og Skrivemester og blev 1680 optaget i Huset hos sin Farbroder Biskop Niels Randulf i Bergen, hvor han yderligere nød Undervisning. 1682 kom han til sin Svoger Jens Knub²⁾, Amtsforvalter over Haurballegaard, Kallø og Stjernholm Amter, hvor han blev, til han 1694 den 17. Oktober ægtede Cathrine Fog, Datter af Borgmester og Assessor Jørgen Fog og Cathrine Schumaker³⁾. Bryllupet stod paa Skierninggaard, hvor Ægteparret blev boende indtil 1696, da Enevold Randulf blev udnævnt til sin afdøde Svoger Jens Knubs Efterfølger som Amtsforvalter over de nævnte Amter. Ingen Børn⁴⁾.

Nr. 54. *Anna Rasmusdatter*, født 1646, den 2. Februar i Harlev Mølle i Framlev Herred, død 1720 (?). Fader: Rasmus Jensen. Moder: Karen Rasmusdatter. Kom 1665 i Tjeneste hos Borgmester Anders Lyderichsens Enke Maren Clemensdatter i Aarhus, hvor hun blev til hun 1673, 3. Pinsedag, ægtede Jens Jensen, med hvem hun havde 6 Børn, hvoraf 1 Søn og 1 Datter overlevede Moderen. Jens Jensen døde 1702, og 1709, den 12. August, ægtede hun den »velførnemme« Mand Mogens Knudsen, der overlevede hende⁵⁾.

Nr. 55. *Maren Rasmusdatter*, født 1649, den 8. Marts i Aarhus, død 1711, den 30. Septbr.⁶⁾. Fader: Rasmus Larsøn, Handelsmand og Overformynder. Moder: Anne Rasmusdatter. Gift 1665 med Niels Madsøn, kgl. Tolder og designeret Borgmester i Aarhus⁷⁾, med hvem hun havde 4 Børn, hvoraf kun 2 Døtre overlevede Moderen. 1687 ægtede hun derefter Hr. Willadtz Olufson, Præst i Grundfør og Spørring, med hvem hun ingen Børn havde⁸⁾.

Nr. 56. *Elisabeth Rhodius*, født 1672, den 17. Maj i Aarhus, død 1732, den 19. Marts. Fader: Johann Rhodius, Konrektor⁹⁾. Moder: Magdalene Borgreving¹⁰⁾. Moderen døde 5 Dage efter hendes Fødsel, og efter Faderens Død 1679 kom hun til sin Morbroder

¹⁾ Hun boede som Enke i Aarhus, hvor hun vist døde 79 Aar gl.
²⁾ Gift med Bente Randulf, se Nr. 52. ³⁾ Cathrine Schumacher var Søster til Griffenfeld. Jørgen Fogh var Borgmester i Kjøbenhavn og Assessor i Højesteret. ⁴⁾ Ms. 57. ⁵⁾ Ms. 58. ⁶⁾ I Følge Wiberg døde hun 1710.
⁷⁾ Død 1680. ⁸⁾ Ms. 58. ⁹⁾ se Nr. 57. ¹⁰⁾ Datter af Chr. B, Præst i Hornslet.

Hr. Melchior Sommerfeld¹⁾, øverste Medtjener ved Aarhus Domkirke, og 1685 kom hun til sin Moders Stedfader Biskop Erik Grave, hvor hun var til 1691, da Biskoppen døde. Hun var derefter 1 Aar hos sin Svoger Assessor Eilers, Lektor ved Aarhus Domkirke²⁾, og kom saa 1692 til sin Svoger Søren Sørensen, Toldbetjent og Brygger i Kjøbenhavn, hvor hun blev til 1693. Derefter opholdt hun sig i Aarhus hos sin Broder Jørgen Rhodius, Konrektor, hvis Efterfølger i Konrektorembetet Mag. Bagge Jung-hans³⁾ hun ægtede 1701, den 18. Oktober. Med ham havde hun 6 Børn, af hvilke 2 Sønner og 1 Datter overlevede Forældrene⁴⁾.

Nr. 57. *Johan Rhodius*, født 1625, den 6. Januar i Kættinge paa Als, død 1679, Pinsedag under et Besøg hos Landstingskriver Laurids Bering i Viborg. Fader: Jørgen Jensøn Rhodius, Sognepræst. Moder: Elisabeth Monrad. Mistede Faderen, da han var 5 Uger gammel⁵⁾, og Moderen ægtede derefter Hr. Søffren Jensønn, Sognepræst paa Lyø. 1633, den 15. Juli, kom han til sin Stedfaders Broder, Niels Jensønn, Borger og Handelsmand i Rudkjøbing, hvor han gik i Latinskolen, indtil han 1638 kom i Odense Skole, hvor han var i 4 Aar. Derpaa 2 Aar paa Gymnasiet, og i sit 20. Aar kom han til Universitetet, hvor han 1645 tog Attestats og Dimis. og 1646 Baccalaur. Han studerede derefter videre, bl. a. Sprog, Filosofi og Naturvidenskab, men 1650, den 18. September blev han kaldet til 5. Lektiehører i Aarhus, skjønt han tidligere havde afslaaet at tage imod en saadan Stilling. 1660 blev han Konrektor i Odense, og 1661 tog han Magistergraden. Samme Aar blev han Konrektor i Aarhus og blev indsat i dette Embede Nytaarsaften. 1662, den 29. September ægtede han Pigen Cæcilie Andersdatter, der døde 1664 den 3. Februar⁶⁾, og 1665, den 6. August giftede han sig paany med Magdalene Christiansdatter Borggraffuing⁷⁾. Hun døde 1672, og med hende havde han 6 Børn, hvoraf kun 1 Søn og 2 Døtre overlevede Forældrene⁸⁾. 1677, den 24. Oktober ægtede han Cæcilie Frandtzdatter Rosenberg⁹⁾ med hvem han havde 1 Datter, der overlevede ham. (Kort Uddrag af Ligtalen)¹⁰⁾.

¹⁾ Han var ikke hendes Morbroder men kan maaske have været gift 1. Gang med en Søster til hendes Moder. ²⁾ Eilers Jacobæus, død 1720 i Kjøbenhavn. ³⁾ Død 1717, den 2. Februar. ⁴⁾ Ms. 58. ⁵⁾ Skal i Følge Wiberg være 5 Aar. ⁶⁾ Med hende havde han 1 Datter, der døde før Faderen. ⁷⁾ Datter af Præsten i Hornslet. ⁸⁾ se Nr. 56. ⁹⁾ Datter af Biskop Rosenberg i Viborg. ¹⁰⁾ Ms. 58.

Nr. 58. *Hans Rhumann*, født 1622, den 3. Marts i Kjøbenhavn, død 1676, den 27. September. Fader: Wolfgang Rhumann, Professor, død 1637. Moder: Bodel Hansdatter (Datter af Hans Michelson, Chr. 4. Tugtemester og siden Økonom paa Herlufsholm og Sorø Kloster). Hans Moder døde, da han var 5 Aar. 1633 blev han sendt i Odense Skole, hvor hans Morbroder Mag. Christian Hansen da var Professor i Græsk og Matematik. 1636 kom han i Sorø Skole, hvorfra han 1642 dimitteredes til Universitetet. 1647 blev han Huslærer hos Biskop Jesper Brochmand for to af dennes Brødre, 1649 Magister og s. A. Huslærer hos Kansler Chr. Thomsen Sehested for dennes Søn Erik. 1653, den 27. November blev han kaldet til Sognepræst til Aarhus Domkirke og 1654 til Provst over Hasle Herred. 1657, den 10. Marts blev han trolovet med Anna Erichsdatter Monrad, eneste Datter af Biskop Monrad i Ribe, men formedelst det fjendtlige Indfald holdtes Bryllupet først 1659, den 13. December i Aarhus. Med hende havde han 1 Søn og 1 Datter, hvoraf kun sidstnævnte overlevede Faderen¹⁾ ²⁾.

Nr. 59. *Frederik Ries*, født 1673, den 26. Maj, i Moldrup Præstegaard, død 17 . . Fader: Vilhelm Povelsen Ries, Præst til Moldrup og Bjerring³⁾. Moder: Birgitte Friderichsdatter. Kom først i Tjeneste hos Kancellisekretær Michelsen og derefter hos Generalprokurør Johannes Worm, hvor han var i 6 Aar, samt endelig hos Kammersekretær Rademachis, hvor han var i 4 Aar, indtil Kammersekretæren rejste hjem til Berlin. Samme Aar (1703) blev han Køkkenskriver hos Grevinde Vieregg og senere Tøjhus-skriver (?) ved Søetaten. [Slutningen mangler]⁴⁾.

Nr. 60. *Hans Tercheløn Rosenqvist*, født 1657, den 16. September i Rudkjøbing, død 1726, den 19—20. August. Fader: Terchel Christensøn Rosenqvist, Sognepræst i Rudkjøbing. Moder: Karen Hansdatter. Forældrene døde fra ham og 4 Søskende, medens de endnu vare Børn. Kom først i Tjeneste hos Højesteretsassessor Henrich Mathesius, dernæst hos Amtmand Otto Krabbe til Holmegaard og i 8 Aar hos Baron Friderich Krag til Kjær-gaard, hvor han var Lakaj og Kammertjener; paa hans Anbefaling blev han Lakaj hos Christian V, og 1696 blev han beskikket til Hospitalsforstander i Aarhus. 1697, den 22. April ægtede han Karen Lauridsdatter. 1698 blev han beskikket til Toldbetjent og Visiterer i Aarhus, og 1706 blev han Kontrollør. Hans Hustru

¹⁾ Jvfr. Nr. 45. ²⁾ Ms. 56. ³⁾ I Haderslev Amt. Han var ogsaa Provst og Assessor i Konsistoriet. ⁴⁾ Ms. 57.

døde 1717 i Februar, og 1718, 30. Februar (!) ægtede han i Kjøbenhavn Maria Jensdatter. 1726 blev han beskikket til Kontrollør ved Kjøbenhavns Toldkammer, men han var allerede da paa det Sygeleje, af hvilket han ikke mere rejste sig¹⁾.

Nr. 61. *Jens Terchelson Rosenqvist*, født 1670 i Marts i Rudkjøbing, død 1700, den 22. December i Aarhus. Fader: Terchel Christensøn, Sognepræst til Rudkjøbing og Skrøbelev. Moder: Karen Hansdatter. Efter Forældrenes Død opholdt han sig et Aarstid i Kjøbenhavn, kom derefter i Skrivertjeneste hos Frederik Suhr, Amtsforvalter over Aalholm Amt paa Lolland, hvor han var i 3 Aar. Tjente derefter 2 Aar som Haandskriver hos Jørgen Arenfeldt til Rugaard og »for fogit paa Sorbrødre i Sjælland« i 2 Aar. Var derefter Ridefoged hos Baron Jens Juel paa hans Gaard Jungslund paa Sjælland og Bustrup i Jylland i 4 Aar. Tog saa til sin Broder Hans Rosenqvist²⁾, Forstander paa Aarhus Kloster og Visiterer ved Søtolden, hvor han døde ugift³⁾.

Nr. 62. *Jens Sørensen*, født 1647, den 3. Januar i Nordby paa Samsø, død 14. Oktober 1710. Fader: Søren Michelsøn, død 1649. Moder: Johanne Sørensdatter. Sejlede som Skipper og Kjøbmand for Johan Arentzøn⁴⁾, Assessor Jens Lassen, Assessor Jesper Hutfeld og Borgmester Laasbye. Gift 1676, Helligtrefoldigheds Søndag, med Dorthe Michelsdatter, Søster til Mads Michelsøn paa Samsø. Strax efter Bryllupet blev Jens Sørensen fanget af Svenskerne ved Skagen og blev bragt til Marstrand, hvorved han mistede al sin Ejendom. Blev senere Stadskaptajn og Borger i Aarhus. 2 Døtre, hvoraf Karen Jensdatter var gift med Søren Rasmussøn Bagge i Aarhus⁵⁾.

Nr. 63. *Christen Andersen Tørslev*, født 1654 i V. Tørslev ved Mariager, død 1725, den 12. Februar. Fader: Anders Lassen (Ladtzøn). Moder: Kiersten Jensdatter. Gik i Mariager »danske Skole« til han var noget over 12 Aar, kom derefter til sin Frænde Niels Sørensen Fleistrup, Borger og Handelsmand i Kjøbenhavn og 4 Aar efter til Aarhus, hvor han i 4 Aar lærte Feldbereder Haandværket. Drog derpaa udenlands til Pommern, Hessen Kassel o. s. v. i 3½ Aar og vendte saa tilbage til Aarhus, hvor han nedsatte sig som Feldbereder og 1682 ægtede Maren Povelsdatter Storm, der var Enke efter Feldbereder Just Olufsen. Hun døde 1723 i Januar. 2 Sønner og 1 Datter døde alle før Faderen, Datteren var gift med en Hans Ovesøn⁶⁾.

¹⁾ Ms. 56. ²⁾ se Nr. 60. ³⁾ Ms. 57. ⁴⁾ Formodentlig Joh. Arendsen Althalt til Lyngbygaard. ⁵⁾ Ms. 57. ⁶⁾ Ms. 56.

Nr. 64. *Dorothe Cathrine Wandal*, født 1660, den 10. November i Kjøbenhavn, død (Datoen ikke udfyldt) 1708. Fader: Johan Wandal, Biskop over Sjællands Stift. Moder: Anne Cathrina Winstrup. Opholdt sig efter Forældrenes Død en Tid hos Etatsraad Jørgen Eilers, gift med hendes Søster Anna Margrete Wandal, og her stiftede hun Bekjendtskab med Biskop [Randulf] fra Bergen, der var Enkemand, og som opholdt sig i Kjøbenhavn i Forretningsanliggender. Ham ægtede hun 1680 og fødte ham 1 Søn og 4 Døtre, hvoraf 1 Datter døde før Moderen¹⁾.

Nr. 65. *Maren Pedersdatter (Winde)*, født 1652, den 28. Marts i Skive, død 1725, ca. 1 November. Fader: Peder Pedersøn Winde, Skriver paa Skivehus og Raadmand i Skive²⁾, død 1659. Moder: Maren Nielsdatter, død 1659. Kom efter sine Forældres Død til sin beskikkede Værge, Raadmand Falck Jensøn i Skive, ca. 1644 kom hun til Laurs Ottosen, Borger i Viborg for at lære Husholdning m. v., og efter 4 Aars Forløb kom hun til sin Morbroder Poul Nielsøn, Fuldmægtig ved Isgaard, hvor hun ligeledes var i 4 Aar. Tjente derefter Fru Elisabeth Parsberg, sal. Jørgen Høgs til Skjærsø, i 3 Aar, var 2 Aar hos Søsteren Mette³⁾, der var gift med Rasmus Hellis i Ebeltoft, og kom saa i Tjeneste hos Dorotheche Eggers, Enke efter Hans Hansøn, Godsforvalter paa Løvenholm og gift 2. Gang med Søren Sørensen paa Bruusgaard ved Randers, Amtsskriver over Dronningborg, Mariager og Silkeborg Amter. 1681 den 21. Marts ægtede hun paa Bruusgaard Anders Nielsøn, Forpagter paa Essenbæk, med hvem hun havde 1 Søn og 2 Døtre, af hvilke dog kun 1 Datter⁴⁾ overlevede Moderen. 1705 døde hendes Mand⁵⁾ ⁶⁾.

Nr. 66. *Mette Pedersdatter (Winde)* født 1650 den 12. April i Skive, død 1728 omkring Midten af April. Fader: Peder Pedersøn Winde, Skriver ved Skivehus Amt og Raadmand i Skive, † 1659⁷⁾. Moder: Maren Nielsdatter, † 1659. Efter Forældrenes Død blev hun opdraget hos den hende af Byens Øvrighed beskikkede Værge, Handelsmand Christen Jensøn Fuursman, og 1668 kom hun til sin Morbroder Poul Nielsøn, Fuldmægtig ved Isgaard (ved Ebeltoft), der strax efter fik hende anbragt hos Elisabeth Parsberg, Jørgen Høgs til Skjærsø, hvor hun var i 5 Aar. 1673, den 16. April, ægtede hun Rasmus Christensøn Hellis, Handelsmand i Ebeltoft, død 1689⁸⁾, med hvem hun havde 4 Sønner, hvoraf 1 var

¹⁾ Ms. 56. ²⁾ Jvf. Nr. 66. ³⁾ se Nr. 66. ⁴⁾ se Nr. 3. ⁵⁾ Testamentet bærer Paategning: „Min Søster Maren Pedersdatters Testamente“, skrevet med samme Haand som Testamentet, men hvem denne Broder var, vides ikke. ⁶⁾ Ms. 58. ⁷⁾ Jvf. Nr. 65. ⁸⁾ se Nr. 27.

Tolder i Horsens men tillige med 1 Broder døde før Moderen. 1690 blev hun trolovet med Søren Rasmussen Handrup, Skipper i Ebeltoft (?), der døde før Bryllupet, og 1692, den 26. Februar ægtede hun Thomes Hendrichsøn Leking i Ebeltoft, død 1706 den 18. Marts¹⁾.

Nr. 67. *Anne Andersdatter Vinding*, født 1639, den 10. Maj i Vejerslev Præstegaard, død ? [Slutningen mangler]. Fader: Anders Andersen Vinding, Præst til Vejerslev, Aidt, Torsø. Moder: Kirsten Jensdatter Ørsted. Efter Moderens Død afstod hendes Fader 1666 Kaldet til Hr. Mogens Grave, hvem hun ægtede²⁾.

Nr. 68. *Erich Andersøn Winther*, født 1661, den 18. Juni i Fastrup i Lading Sogn, død 1725, den 25. December. Fader: Anders Erichsøn Winther. Moder: Johanne Rasmusdatter. Kom 1675 i Guldsmedlære hos Christian Lemiche i Randers, hvor han blev i 10 Aar, kom derefter til den »kunst-vel-erfarne« Niels Svendsøn i Kjøbenhavn og Christian Bæhr i Frederiksstad. Rejste 1688 til London og s. A. til Aarhus hos Lauridtz Vild. 1689 tog han til Mariager til sin Læremester Chr. Lemiche, med hvis Skude han en Tid sejlede som Skipper og Kjøbmand. Tog 1691 Borgerskab som Guldsmed i Aarhus. Gift 1695, den 11. April i Aarhus med Anne Michelsdatter, død 1697. Gift 1698 med Magdalene Sørensdatter Bing. I 1. Ægteskab 2 Døtre, hvoraf kun 1 overlevede Moderen og i 2. Ægteskab 7 Børn, hvoraf 1 Søn og 3 Døtre overlevede Faderen³⁾.

Nr. 69. *Lauridz Nielsøn Østerballe*, født 1608, den 6. December i Østerballe i Hoed, død ca. 1689. Fader: Niels Sørensen, Skriver og senere Foged til Sønder Herreds Ting. Moder: Maren Lauridzdatter af Hedensted i Hatting Herred. Søgte først Degnen i Homaa og kom senere i Grenaa Skole, hvor Kapellanen Rasmus Nielsøn da var Skolemester. 1618 blev Hr. Palle⁴⁾, som senere blev Præst i Agri, Skolemester i Ebeltoft, og da han var Søn af Lauridz Nielsøns Faster, blev Lauridz sendt hertil men kom efter 1 Aars Forløb atter tilbage til Grenaa Skole, som han saa frekventerede i 3 Aar. 1622 kom han i Aarhus Skoles 3. Lektie, hvor Jacob Arp da var Hører⁵⁾, kom derefter i 4. Lektie, hvor Svend Arboe var Hører⁶⁾, og efter nogle Aars Forløb i 5. Lektie, hvor Chr. Friis⁷⁾ var Hører. 1627, den 27. Juni kom han i

¹⁾ Ms. 56. ²⁾ Ms. 58. ³⁾ Ms. 57. ⁴⁾ Palle Amorsen † 1661. ⁵⁾ Senere Præst i Kolind-E-S. ⁶⁾ Senere Kapellan ved Domkirken i Aarhus. ⁷⁾ Sidst Præst til Frue Kirke i Aarhus.

Skolemesterlektion. Da det fjendtlige Indfald skete ved Mikkel-dagstid 1627 var han borte fra Skolen i næsten 2 Aar, men efter Freden 1629 kom han atter igjen og var her til 1631, da han om Paasken blev dimitteret til Universitetet. 1634 blev han kaldet¹⁾ til Sognepræst for Mygind, Krogsbæk og Skjørring, hvor han 1635 ægtede sin Formand Søren Qvists Datter, Cidzel Sørens-datter, med hvem han i et 13aarigt Ægteskab havde 8 Børn, hvoraf 2 Sønner og 2 Døtre overlever Faderen. Ca. 1664 ægtede han Pigen Maren Pedersdatter, der døde 1672, den 1. Marts, og med hende havde han 2 Døtre, som overlevede Faderen. Imidlertid afstod den salig Mand sit Kald til . . . Hr. Peder Knudsen²⁾, og opholdt sig derefter hos adskillige Præster³⁾, saaledes hos Knud Utrecht i Ebeltoft i nogle Aar og derefter indtil 1679 hos Hans Nielson i Knebel, Senere var han i over 10 Aar Hjelpepræst i (?). [Slutningen mangler, men midt i Testamentet findes til Gjengjæld indhæftet et Brudstykke af en Ligprædiken over Præsten i Sjelle-Skjørring, Christen Madsen Sommers Fader, hvilken døde i Sjelle; hans Navn og Fødsel findes ikke]⁴⁾.

¹⁾ Af Kongen. ²⁾ Denne Afstaaelse fandt i Følge Wiberg Sted 1559 paa Grund af en godvilligt erkjendt Forseelse. ³⁾ Som Hjelpepræst. ⁴⁾ Ms. 58.

Spørgsmaal og Svar.

Spørgsmaal 2.

Tobie Martin var Modehandler i Kjøbenhavn omkring Aar 1750. Han var gift 1ste Gang med *Dénise Française d'Huardt* († 1755 og begravet paa den reformerte Kirkes Kirkegaard), 2den Gang med *Marie Adrienne Courtonne* (gift 1769 paany med Billedhugger C. F. Stanley).

I 2det Ægteskab 3 Børn, blandt hvilke Datteren *Marie Adrienne Adolphine*, f. 1761, blev gift med senere Sorenskriver *Erich Horn*.

Det ønskes oplyst, hvis Søn denne *Tobie Martin* var. Var han muligens Søn af *Jean Jaques Martin* 1671—1730, Præst ved den reformerte Kirke i Kjøbenhavn 1713—1720 og derefter Kongelig Kommissarius i *Fredericia*? Naar var han fød og naar døde han? Der lever vistnok adskillige efterkommere efter ham i Kjøbenhavn.

Stud. jur. *Harald Gram*, Hamar, Norge.

Spørgsmaal 3.

Sognepræst til Ølstykke A. Andersen har i dette Tidsskrift 3. R. 2 B. S. 73 fremsat Spørgsmaal om *Hans Landorph* til *Billesbølle's* Hustru *Sophie Rasch's* Forældre, og undertegnede har i 5. R. 5. B. S. 89 fremsat det samme Spørgsmaal om nævnte *Sophie Rasch's* og *Søskendes* Forældre. Dette Spørgsmaal er ved Hr. Arkivar *Thisets* Slægtbogs-Uddrag i 5 R. 6 B. S. 24 forsaavidt besvaret, som der her siges, at hendes Fader var *Mads Rasch* af *Flintholm*. Dette *Flintholm* er formentlig beliggende paa *Fyen*, *Svendborg Amt*, *Salling Herred*, *Hunstrup Sogn*, og da han skrives af og ikke til *Flintholm*, maa man antage, han ikke har ejet den, men indtaget en eller anden *Stilling* ved *Godset* f. Ex. *Forvalter*.

Mads Rasch's Hustru døde hos sin Søn *Regimentsskriver* ved *Kronborg* *Otto Christian Rasch* og blev begravet fra *Esrom* i *Esbørup Sogn* 2den Maj 1736, men i *Ministerialbogen* anføres ikke hendes Navn.

Enhver Underretning om nævnte *Mads Rasch* af *Flintholm*, hans Hustru, hans Slægt og hans *Vaaben* modtages med største Tak.

W. Rasch, Rigsarkivet, Christiania.

Spørgsmaal 4.

Undertegnede vilde være meget taknemlig for Oplysninger angaaende Billedhugger eller Billedskærer Thor Kongstad og dennes Hustru Emilie f. Næve (Datter af Klokker i Meldalen Thor Næve og Hustru Gidschen f. Tønder), der menes at have boet i Throndhjem eller muligvis Røros c. 1756—70.

Det vides, at der i det Ægteskab var 5 Børn, hvoraf Fødsels- og Dødsdata kendes for de 4's Vedkommende. 1) Ole K., Landmand, Østedgaard, Jylland, f. i Norge $^{10}/_{12}$ 1756, † i Danmark $^{7}/_{3}$ 1808. 2) Gedske Tønder K., f. i Norge 1758, † paa Fyen $^{13}/_{11}$ 1849. 3) Peter K., Landmand i Norge. Data ubekendte. 4) Ole Tønder K., Landmand, Langesminde, Fyen, f. i Norge $^{30}/_{3}$ 1767, † paa Fyen $^{28}/_{1}$ 1836. 5) Thor Olsen Tønder K., Kapt. i Fodfelket, Aalborg, f. i Norge $^{28}/_{10}$ 1770, † i Danmark $^{18}/_{9}$ 1825.

Af stor Interesse vilde det ogsaa være at faa oplyst Data angaaende det i Norge tilbageblevne 3die Barn, Peter, og om der findes Slægtled efter ham.

E. Kongstad Rasmussen, Ø. Farimagsgade 14. Kbhvn.

Svar I

(Spørgsmaal 1 i 5 R. 4. B. S. 192).

Hr. Schach Moe har til Redaktionen med Anmodning om Optagelse indsendt to Besvarelser af hans Spørgsmaal, et fra Hr. Ingeniør Charles Delgobe, et andet fra Hr. H. Moe, Klep pr. Morsund, som her dog, for at undgaa Vidtløftighed, kun i Uddrag skal refereres for saa vidt angaar Hovedspørgsmaalet, hvem Christine Henriksdatter Møinichen var Datter af.

Hr. Delgobe fremfører, at den, der nærmest kommer i Betragtning som Fader til Christine Henriksdatter Møinichen) er Henrik à M. paa Alversund, som vistnok i Begyndelsen har været Byfoged i Bergen¹⁾; senere kom han til Helsingør som Raadmand og Viceborgmester og døde der 7. Maj 1776²⁾. Han nævner efter Hostrup Schultz's Helsingørs Embeds- og Bestillingsmænd, at han var gift med Beate Lax, og at en Datter Kierstine af dette Ægteskab findes anført født (eller rettere døbt) 13. Febr. 1743, gift [$^{3}/_{2}$ 1762] med „Knudsen (o: Ole Knudsen Boy!)“.

Hr. Moe siger m. H. t. Hovedspørgsmaalet, at han først antog Christine for „en Datter af Henrik Møinichen, der døde 1740 som Sognepræst til Sund i Midthordland“ men tilføjer: „Hun kan næppe have været dennes Datter; derimod har hun antagelig været en Datter af den Henrik Møinichen, der var Byfoged i Bergen og Søn af Sognepræst til Hammer Erik Møinichen i dennes Ægteskab med Abel Sophie Lem“ (Holbergs Slægtning) og gift med Beate Lax.

Imod begges Formodning kan imidlertid fremføres et vægtigt Vidnesbyrd. Kirkebogen for Olai Kirke i Helsingør viser nemlig, at Viceborgmester i Helsingør Henrik à M. og Hustru den 13. Februar 1743

¹⁾ Han søgte samtidigt at blive Byfoged i Bergen og i Helsingør, men fik i 1741 sidstnævnte Embede (Kancelliets Gratia!prot.), som han beklædte til sin Død.

²⁾ Det var ikke 7. men 1. Maj 1776. Fejlen skyldes Hostrup-Schultz's nævnte Værk, som Hr. Delgobe iøvrigt i samme Brev med Rette anbefaler at bruge med Varsomhed, uden dog her at lade sig advare af den Uoverensstemmelse, der ligger i, at Skiftet efter Møinichen angives at være afholdt 7 Dage før hans angivne Dødsdag.

havde Datteren Kirstine til Daaben. Naar Hr. Schach Moe i sit Spørgsmaal angiver, at den Christine à Møinichen, han taler om, i Tiden 1740—60 i Stavanger havde 4 Børn til Daaben (hvoraf vel saa ialfald eet maa være født før 1750 eller i al Fald før 1755), saa er hermed givet, at hun ikke er identisk med den 1743 fødte og døbte Kirstine à Møinichen.

Hostrup-Schultz nævner Kirstines Mand kun med Navnet Knudsen. Skifteforretningen af 1. Maj 1776 efter Byfoged Møinichen nævner hende kun „Madamme Kirstine Knudsen, boende i Kiøbenhavn“. Da Boet langt om længe sluttes den 9. Maj 1792, modtager „Stervboets (!) Søn“ Prokurator Christian à Møinichen Arven til Søsteren „Enken, Mad. Kirstine Knudsen“¹⁾. Men Mandens øvrige Navne er forgæves eftersøgt baade i de vidtløftige Skifteakter og i Olai Kirkes Copulationsbog fra 1758—76. Om Slægten Møinichen henvises iøvrigt til den vidtløftige Stamtavle i Personalhistorisk Tidsskrifts 2. Bind.

Gerhard L. Grove.

Rettelse vedrørende Slægten Rømer

(5. R., IV B., 186).

Af Johan Møller.

Generalinde Rømer (Anna Elisabeth, f. Trampe) døde i Assens 1757 og blev begr. 14. April (i Følge Kirkebogen).

Det var Generalinde Ellebracht, som blev begr. 2. Januar 1854 det hedder nemlig i Kirkebogen:

»1754. 2 January: blev Frue Generalinde Susanna Elisabeth Grefinde af Trampe, afgangen General Leutenant Anthon Günter de Ellebracht, hans sl: Frue hensat udi General Major Rømmers aabne Begravelse om Aftenen her udi Assens Kircke: et par Lys.«

Om General Rømers Begravelse (30. Maj 1748) hedder det i Kirkebogen:

General Major Hans Wilhelm Rømmer begravet og indsat udi hans Egen aaben Begravelse udi Kirchen og endog ej blev Ringet for Liget blev dog Kirchen fornøjet med sin Rettighed og gaf til Kirchen et par Altar Lys.

¹⁾ Helsingør Skiftebog 1776—93 fol. 758 og 853.

A. W. Rasch:

Dødsfald i Norge

1908.

Tillæg til
Personalhistorisk Tidsskrift.

Kjøbenhavn.

Trykt hos J. Jørgensen & Co. (M. A. Hannover.)

1909.

Dødsfald i Norge

1908.

Samlede af *A. W. Rasch*.

(Det efter H: anførte Navn angiver den efterlevende Hustrues Pigenavn.)

- Aagaard, Jennie, f. Macfarlane, 44 A., 22. 1., Sunderland.
- Aalholm, Anna, Enkefru, 81 A., 4. 8., Kolbjørnsvik pr. Arendal.
- Aall, Anna Christine, f. Vogt, 77½ A., 25. 4., Chrania.
- , Christine Cecilie Charlotte, f. Aall, 73 A., 21. 3., Chrania, gr. Ulefos.
- , Emma, f. Lund, 31 A., 18. 1., Vestre Aker.
- Aamodt, Gyda, f. Russ, 19. 3., Bestum, bgr. Chrania.
- , Hans C., fhv. Bogholder, 22. 10., Chrania.
- Aars, Emilie, 76 A., 4. 10., Chrania.
- , Jonatan, Skolebest., 22. 9., Chrania, H: Anna, f. Birch-Reichenwald.
- Aas, Amalie, Hovedarsenalforvalter Joh. L. A.'s Enke, 80 A., 29. 7., Chrania.
- , Andreas, fhv. Handelsmand, 71 A., 1. 10., Tr.hjem, H: Marie, f. Eid.
- , Elias, Slagterm., 60 A., 2. 11., Tr.hjem.
- , Inger Marie, f. Rolstad, 80 A., 28. 12., Chrania.
- , Ragna, f. Pavels, 16. 5., Chrania.
- Abel, Magdalena, f. Lossius, 77 A., 18. 9., Bergen.
- Abrahamsen, Ester Siggurda, f. Edler, 23 A., 22. 10., Chrania.
- Aga, Johannes Johannessen, 55 A., 11. 3., Spokane, Amerika.
- , Tobias, 5. 11., Ullensvang.
- d'Albedyll, Christer Olof Carl, Friherre, Løjtnant, f. 1. 3. 1878, † 10. 10., Fristadshed. H: Alfhild, f. Florelius i Borås.
- Albretsen, Emma, H, f. Barclay, 83½ A., 3. 6., Brevig.
- Alfsen, Aagot, f. Halvorsen, 33 A., 12. 12., Hamar.
- Alrøe, Charlotte, 14. 8., Aarhus.
- Alver, Louise, Enkefru, 88 A., 16. 7., Chrania.
- Ameln, Margrethe, f. Brun, 91½ A., 25. 9., Bergen.
- Amundsen, Klara, f. Istad, 20. 9., Chrania.
- Anderberg, A. P., Skomagerm., 47½ A., 16. 5., Chrania.
- Andersen, A., Snedker, 2. 11., Chrania, H: Thilla, f. Harlem.
- , Mathilde, f. Preus, 6. 7., Fr.stad.
- , Oluf Martin, fhv. Stadsingeniør, 81½ A., 11. 3., Chrania.
- , Sven, cand. jur., 29. 6., Tyskland.
- Anderssen, Halfdan Broch, stud. jur., 24 A., 16. 3., Fr.stad.
- , Stefine, f. Urdahl, 85 A., 22. 8., Borre.
- Andrén, I. E., 46 A., 18. 7., Larkollen, begr. Oslo, H: Ida, f. Lindbäck.

- Anonsen, Robert, 48 A., 16. 6., Antwerpen, H: Marie, f. Brock.
- Apenes, Charlotte Amalie, f. Winggaard, 83½ A., 23. 11., Chrania.
- , Christen Anton, 78 A., 1. 4., Fr-stad.
- , Petra, Enkefru, 80 A., 21. 7., Fr-stad.
- Arbo, Louise Fiametta, 19. 4., Chrania.
- Archer, Karen Sofie, f. Wiborg, 70 A., 26. 11., Vestre Aker.
- , Mary, 81½ A., 21. 5., Larvik.
- Arnesen, Annette, 50 A., 2. 11., Vestre Aker.
- , Arne, Kbmnd. og Storthingsmand, 61 A., 9. 6., Chrania, begr. Chr-sund.
- Arnet, Johanne Cicilie, f. Schanke, 89½ A., 14. 12., Engsnæs i Næs, Fosen.
- , Thorstein Sofus, Bankassistent, 57½ A., 5. 6., Chrania, begr. T-hjem.
- Arveschoug, Adolf, fhv. Postexpediter, 73½ A., 31. 10., Sandnes, H: Thea, f. Estmann.
- Askanaze, M., Dr., Rabbiner, 13, 5., Chrania.
- Askevold, Gudrun, 18½ A., 14. 12., Levanger.
- Astrup, Augusta Elisabeth, f. Lindqvist, 7. 7., Chrania.
- Aubert, Otto og Hustru Hanna, f. Stange, 24. 6., New-York. Ulykkestilfelde.
- , V. M., Advokat, Overdommer i Kongo, 20. 6., Stanleyville, H: Hedvig, f. Blix
- Baade, Jorgine, 81½ A., 30. 4., Arendal.
- Bache, Abel, 22. 8., Porsgrund.
- Bachke, Christen Andreas Lein, 38 A., 12. 1., Kbhvn.
- Backe, Else Marie, f. Holt, 24. 11., Ekeberg pr. Holmestrand.
- Bahr, Betty, Enkefru, 79 A., 9. 11., Chrania.
- Balchen, Albert Henrik Krohn, fhv. Provst, 83 A., 12. 11., Chrania.
- Bang, Anna Katrine, f. Seehuus, 22. 9., Tromsø.
- , Carl Oscar, Kelner, 21 A., 29. 1., Chrania.
- , Jørgen, Skibsfører, 79 A., 27. 12., Grimstad.
- , Olga Marie, f. Aas, 53 A., 27. 2., Chr-sund.
- Bank, Georg Johan Christoffer, fhv. Feierinspektør, 87¼ A., 9. 10., Chrania.
- Barfod, Nathalie, f. Duborgh, 11. 12., Paris, begr. 30. 12., Chrania.
- Barnekow, A. C., Premierl., 30. 6., Villa Konow, Danmark, H: Athalia, f. Konow.
- Barstad, Karen Elise, f. Ronneberg, 93½ A., 25. 3., Nørve.
- Bartholdy-Ramsing, G., cand. pharm., 26½ A., 12. 2., Chrania, H: Sigrid, f. Ihlen.
- Bartz, Louise, 57 A., 1. 11., Bergen.
- Basberg, Frederik, Revisor, 62 A., 3. 8., Chrania, H: Sofie, f. Martens.
- Bassoe, Thormod, Havnefoged, 60 A., 9. 10., Chrania.
- Baumann, Arthur, Kaptejn, 28½ A., 12. 11., Rotterdam.
- , Gustav Theodor, Lagmand, 56 A., 29. 2., Hammerfest, begr. Bodo.
- Baustian, Mimi, f. Isachsen, 33 A., 16. 4., Hamburg.
- Bay, Herman Rudolf, fhv. Kontorchef, 11. 5., Kbh.
- Becker, Anna Margrethe, f. Schumann, 16. 9., Bergen.
- Beer, Wollert Konow, Havnefoged, 69½ A., 7. 2., Flekkefjord.
- Beichmann, Cathrine, 84½ A., 12. 6., Chr-sund.
- Beilegaard, Nils, fhv. Skibsf., 79 A., 16. 9., Grimstad, H: Kaja, f. Terkelsen.
- Bekkevold, Alvilde, f. Olsen, 79 A., 30. 4., Chrania.
- , Frederik August, Toldassistent, 35 A., 8. 12., Bergen.
- Benneche, Christian, Distriktslæge, 29. 7., Grimstad, H: Marie, f. Benneche.
- , Gustav, Læge, 31. 12., Chrania.

- Bentzen, Bernhard, Bogtrykker, 60 $\frac{1}{2}$ A., 23. 7., Chr.ania. Ulykkestilf.
- , Bernhard Ingemann, fhv. Skibsf., 42 A., 21. 10., Bergen, H: Petra, f. Pedersen.
- , Marie Frederikke, fhv. Lærerinde, 68 $\frac{1}{4}$ A., 13. 9., Chr.ania.
- Bentzon, Marie, 26. 5., Stavanger.
- Berentsen, Ole, O.R.Sagf., 25. 4., Fr. hald, H: Jessy, f. Gram.
- , Margrethe, f. Meyer, 25 A., 18. 2., Laxevaag.
- Berg, Anna, 30. 9., Stenkjær.
- , Anna Elisabeth, f. Schröder, 30. 4., Bergen.
- , Fredrik, 16. 8., Chr.ania, begr. Sydkrogo, H: Trine, f. Pedersen.
- , Ole Nicolai, Gaardb., 67 A., 1. 10., Lærkendalsminde pr. T. hjem.
- , Severine, 73 $\frac{1}{2}$ A., 19. 12., Chr.ania.
- Bergesen, Marie, Provstinde, 29. 9., Chr.ania.
- Bergh, Carl I., Skibsf., 65 $\frac{1}{2}$ A., 22. 10., Chr.ania, H: Marie, f. Udbye.
- , Charlotte, f. Almgreen, 83 A., 25. 7., Chr.ania.
- , Harald Andreas, $\frac{1}{12}$ A., 7. 5., Tromsø. (Forældre Golla B., f. Johansen, Skomager E. K. B.)
- , Julie, f. Wold, 26. 12., Glemminge.
- , Mathilde, 80 A., 9. 10., Chr.ania.
- Bergmann, Frithjof, 25 A., 24. 1., Tr. hjem.
- Bergslien, Knud, Genremaler, 26. 11., Chr.ania.
- Bergstrom, Hanna Elise, 70 A., 25. 6., Chr.ania.
- Bie, Marcus Jacob Monrad, Sognepræst, 16. 1., Meldalen.
- Billington, Th., Kontorchef, 4. 2., Fr. hald, H: Elise, f. Petersen.
- Bing, John B., 18. 3., Hamburg.
- Birch, Hans Jørgen Motzfeldt, Foged, 78 A., 18. 12., Moss, H: Natty, f. de Seue.
- Birkeland, Severine Elise Angell, f. Gram, Bispinde, 91 A., 3. 1., Chr.ania.
- Bischoff, Paul, 35 A., 23. 3., Ringkjøbing, H: Thordis, f. Fahlstrøm.
- Biørn, Ludvig M., Pastor, 3. 7., Minneapolis.
- Bjerk, Bernhard, 23. 1., Chr.ania, H: Agnes, f. Lund.
- Bjerke, Emma, f. Borgén, 74 A., 10. 4., Vestre Aker.
- Bjerknes, Isak, Depart. sekretær, 1. 4., Ladelund Landbrugsskole pr. Vejle, begr. Chr.ania, H: Ovidia, f. Kaurin.
- Bjonness, Marthe Christine Pauline, f. Saxild, 4. 4., Tønsberg, begr. Nøtero.
- Bjørnethun, Bottolf, 27. 4., Bergen, H: Anna, f. Hagerup.
- Bjørnsen, Thrine, f. Holm, 87 A., 2. 1., Holmestrand.
- Bjørnstad, Theodor, fhv. Skibsf., 69 $\frac{1}{2}$ A., 27. 3., Chr.ania, H: Rine, f. Hoff.
- Blaker, Ragnhild, f. Løken, 19. 3., Kautokeino, begr. Stjørdalen.
- Blakstad, Thor, Adjunkt, 20. 4., Bergen.
- Blickfeldt, Alma Constance, f. Larsen, 38 A., 22. 8., Søkkelven.
- Blix, Erik Gerhard Selythe, fhv. Skibsf., 76 A., 29. 8., Nesthun.
- Blom, Christian, Ingeniør, 25 $\frac{1}{2}$ A., 12. 4., Chr.ania.
- , Emil Charles, Disponent, 63 A., 30. 1., Fr. stad.
- , Gjertrud Christiane, f. Wessel, 99 $\frac{1}{2}$ A., 7. 5., Chr.ania, begr. Gjerpen.
- , Morten, Skrædderm., 74 $\frac{1}{12}$ A., 3. 9., Chr.ania.
- Blomhoff, Ragnhild, 31 A., 31. 3., Chr.ania.
- Blomqvist, Serine, 48 A., 8. 12., Chr.ania.
- Boe, Helene Marie, f. Dietrichson, 25 A., 22. 7., Arendal.
- Boger, Finn, 32 A., 25. 2., Montana.
- Bolander, Carl Gustaf, Consul, 11. 11., fra Chr.ania til Gotteborg, H: Asta, f. Graah.

- Bommen, A. R., Grosserer, 57½ A., 14. 12., Chr.ania.
- , Alvilde, 63 A., 21. 4., Chr.ania.
- Borchgrevink, Henrik Christian August, 23 A., 22. 6., Borge.
- Borgen, E., fhv. Assistent, 86¼ A., 14. 7., Chr.ania.
- , F., Advokat, 70 A., 27. 12., Chr.ania.
- Borthen, Johan Jørgen, Overfavnesætter, 89 A., 24. 6., T.hjem, H: Ottilie, f. Strøm.
- Bovim, Tora, f. Andersen, 22½ A., 20. 5., Chr.ania, begr. Vestre Aker.
- Boysen, Augusta, 86½ A., 8. 9., Chr.sand.
- Brandes, Ingeborg, f. Gad, 14. 3., Chr.ania.
- Brandt, Isak, Telegrafbud, 20½ A., 13. 9., Bergen.
- , Karl, Bankkasserer, 32 A., 30. 11., Hammerfest, bgr. Chr.ania.
- Brandtzæg, Georg Albert, 14. 5., Lovovaagen.
- Branting, Isabel, 18¹⁰/₁₂ A., 2. 10., Chr.ania.
- Brauer, Antje, 91½ A., 2. 10., Bergen.
- Bredal, Antonette, 85 A., 6. 3., T.hjem.
- , P. E., Sorenskriver, 81 A., 28. 11., Ringsaker, H: Marie, f. Ravn.
- Bredesen, Karen Emilie, f. Borg, 67 A., 8. 9., Soler.
- Bredsdorff, Sofie Bargrethe, f. Togstrom, 75 A., 18. 10., Kragerø.
- Breien, Johan, fhv. Sorenskriver, 74 A., 1. 1., Chr.ania.
- Brinchmann, Ludvig, fhv. Provst, 23. 7., Chr.ania, H: Fredrikke, f. Heyerdahl.
- , Marie, f. Brinchmann, 75 A., 3. 5., T.hjem.
- Broch, Anna Eleonore, f. Colbjørnsen, 1. 5., Horten.
- , H. II., 78 A., 13. 7., Horten.
- , Ragnhild, 70 A., 14. 3., Bergen.
- Brock, Albert, Skolebest., 59½ A., 16. 12., T.hjem, H: Claudine, f. Printz.
- Brockdorff-Sønderup, Martha Johanne, f. Lassen, 8. 3., Chr.ania.
- Brose, Wilhelmine, f. Berner, 73 A., 18. 12., Chr.ania.
- Brox, Dagny Marie, 9½ Md., 15. 6., Tromsø (Forældre Ing. B., f. Hansen, Hagbart B.)
- Brun, Engel Marie, 18. 11., Chr.ania.
- , Johan Fredrik Hagen, Provisor, 37½ A., 1. 2., T.hjem, H: Augusta, f. Matheson.
- , Thea, f. Middelthun, 6. 11., Chr.ania.
- Bruu, Johannes, Styrmand, 17. 9., Middletown, N. Y., Amerika, H: Titti, f. Halvorsen.
- Bruun, Andrea, f. Budde, Stiftsprovst Julius B.s Enke, 82½ A., 8. 2., Chr.ania.
- , Carl M., 5. 1., Chr.ania.
- , Frantz Gottlieb, fhv. Sognepræst, 76½ A., 6. 10., Østre Aker, H: Irma, f. Hurup.
- , Julla, 81½ A., 30. 12., Larvig.
- , L. N., Kæmner, 15. 8., Tonsberg, H: Annie, f. Lorentzen.
- , L. O., fhv. Tømmermærker, 55½ A., 4. 9., Atna, H: Emilie, f. Pentzen.
- , Wilhelm Julius, 82 A., 25. 4., Onso.
- Brynildsen, Didrik, Kbmd., 24. 7., Bergen; H: Elisabeth, f. Lange.
- Buchholdt, Sofie Sorteberg, 24. 2., Chicago.
- Buchwald, Hanna, 79 A., 20. 7., Hamar.
- Buck, Marie, 18. 3., Chr.ania.
- Bugge, Anna Johanne, f. Arnesen, 69 A., 18. 12., Chr.ania.
- , Betzy Sofie, f. Olsen, 35 A., 8. 7., Tonsberg.
- , Emma, 14. 2., Drøbak.
- , Maren Edvardine, 79 A., 18. 6., Chr.ania.
- , Petter Myhre, Justitssekretær, 15. 12., Chr.ania.
- , Ragnhild, 39½ A., 15. 8., Chr.ania.
- , Sigrida S. D., f. Wenstøb, 70 A., 12. 4., Hainault House, Meynell Road, Victoria Park, London.

- , Sofie Fredrikke, f. Stenfeldt, 84 A., 3. 12., Chr.sand.
- Bundi, Christiane, f. Alsing, 60½ A., 6. 2., Kragerø.
- Busch, Emilie, 84½ A., 29. 5., Rug-sund, Nordfjord.
- By, Caspar, Fuldm., 19. 12., Chr-ania, H: Hulda, f. Frederiksen.
- Bye, Trygve, stud. jur., 22 A., 10. 10., Thjem.
- Byttner, Johan Oscar, 60 A., 4. 8., Chr.ania, H: Thora, f. Fougner.
- Bäckström, Ragnhild, f. Juel, Profes-sorinde, f. paa Kongsvinger 12. 1. 1871, † 1. 8., Djursholm.
- Bärnholdt, I., flv. Foged, 21. 1., Farsund, H: Hanna, f. Ingier.
- Bødtker, A., flv. Sognepræst til Tveid, 15. 2., Chr.sand.
- Boe, Chr. Th., Bademester, 50 A., 4. 12., Chr.ania, H: Ellen, f. Gjertsen.
- Capjon, Johan Anton, 70 A., 28. 2., Drammen.
- , Søren, 41½ A., 20. 11., Lier.
- Carlsen, Petronelle Hermene, 69 A., 1. 10., Kbhvn.
- Cederberg, Haagen, Skrædder, 10 10., Thjem.
- Celius, Sognepræst, 9. 6., Tromsø.
- Christensen, Dorothea von der Lippe, f. Frost, 27. 2., Sandefjord.
- , Marthe Andrea, f. Brandt, 89 A., 13. 2., Drammen.
- Christiansen, Christian, Besigtelses-mand, 2. 10., Tonsberg, H: Gina, f. Bull.
- Christoffersen, Karine, Enkefru, 87 A., 29. 6., Chr.ania.
- Clausen, Hansine Bergitte, f. Am-land, 92½ A., 1. 9., Bergen.
- , S. M., Lodsoldermand, 73½ A., 4. 4., Sogndal i Dalene.
- Cock, Louise, 57½ A., 1. 1., Chr-ania.
- Colditz, Dikka, 16. 4., Chr.ania.
- Coll, Mathilde, 32¾ A., 24. 12., Glemminge.
- Collett, Charles, 24. 7., Hongkong.
- Collombo, Bernardo Constantin, Ty-pograf, 31 A., 22. 5., Bergen, H: Ingeborg, f. Nilsen.
- Conradi, Marie, Lærerinde, 14. 1., Chr.sand.
- Cordtsen, Arthur Johannes, 19½ A., 17. 5., Chr.ania.
- Daæ, Hans, 31. 1., Toftegaard.
- , Hans Engel, Lensmand, 58 A., 28. 8., Alversund, H: Elisabeth, f. Riisnæs.
- , Karen, f. Daæ, 80 A., 27. 3., Ber-gen.
- Dahl, Anders, Kbmd., 63 A., 26. 5., Thjem, H: Inga, f. Hegdahl.
- , Christian, flv. Guldsmed, 80½ A., 30. 12., Nordstrand.
- , Curt, 31. 7., Chr.ania.
- , Hanna, f. Hagemann, Oberstinde, 16. 11., Thjem.
- , Hans Fredrik, 20 A., 8. 4., Hol-len.
- , Johan, Styrmand, 8. 12., Bolivar.
- , Johan Alexander, Maskinist, 2. 9., fra Baltimor til Cuba, H: Louise, f. Larsen.
- , Johan Jakob, Oberst, 72 A., 9. 9., Vevlen pr. Fr.hald.
- , John Theodor, flv. Skibsf., 75 A., 4. 8., Thjem.
- , Josefine, Snedkerm. Thron D.s Datter, 73 A., 4. 5., Bergen.
- , Iver Rønnerud, Bankfuldm., 35½ A., 29. 2., Chr.ania, H: Dagny, f. Dahl.
- , Karen, 55 A., 10. 11., Thjem.
- , Karen, 82 A., 20. 1., Bergen.
- , Lars, Agent, 3. 11., Chr.ania.
- , Marthe Marie, f. Bryn, 81¼ A., 19. 2., Nordstrand.
- , Ole I., Skibsf., 8. 12., Chr.sand, H: Johanne, f. Probsthahn.
- , Pauline, Vognmand I. H. D.s Enke, 5. 5., Chr.ania.
- , Wilhelmine Stillesen, f. Cappel-len, 77 A., 28. 5., Sandvold, Sønd-hordland.
- Dahle, Caroline Amalie, f. Ulstrup, 67 A., 19. 11., Chr.ania.
- Dahlgren, Alta, 39 A., 26. 1., Chr-ania.
- Dahll, L. C., Oberst, 28. 11., Chr-ania.
- Dall, Sophie, 87½ A., 5. 11., Chr-sund.

- Dahlstedt, Mathilde, f. Christensen, 23. 5., Chr.ania.
- Darre, A. C., Kbmd., 8. 6., Skien.
- Dehli, Sverre Byhring, Ingeniør, 29 A., 26. 8., Furnes.
- Deramm, Berthe, Enkefru, 75 A., 3. 5., Chr.ania.
- Devold, Joachime Johanne, f. Holmboe, 72½ A., 1. 4., Aalesund.
- Dick, Christian Cato Elisa, 20. 4., Chr.ania, begr. Porsgrund.
- Diesen, Ernst Georg, Kaptein, 66½ A., 4. 3., Chr.ania, H: Anna, f. Seip.
- Dieppner, Johan Wilhelm, Styrmand, 30 A., 17. 1., Mobile.
- Dons, Ebba, f. Ullmann, 1. 2., Chr.ania.
- , Vilhelm Dunker, Dommer i Congo, 39 A., 23. 1., Leopoldville.
- Dsenselsky, Ida, 55½ A., 1. 7., Chr.ania (mosaiske Kirkegaard).
- Drewsen, Pauline Sofie, f. Beutner, 79½ A., 23. 8., Ørholm pr. Lyngby.
- Dreyer, Clara Emilie, 19½ ., 3. 9., Norfolk.
- , Daniel Johan, Styrmand, 45½ A., 2. 4., Bergen, H: Klara, f. Greve.
- , Paul T., Bogtrykker, 89 A., 16. 9., Stavanger.
- , Wilhelm Grell, 39 A., 21. 12., Tromsø, H: Agnes, f. Henriksen.
- Due, Amalie, f. Peyron, 31. 1., Stockholm.
- Dubois, Valborg, f. Olsen, 9. 3., Paris.
- Durie, Dorothea, Enkefru, 78 A., 21. 4., Chr.ania.
- Dybdahl, H., Samlagsbestyrer, 63 A., 9. 11., Kongsberg, H: Julie, f. Hansen.
- Dybwad, Alice, 15. 9., Ljan, begr. Vestre Aker.
- , Dora, 78 A., 10. 7., Chr.ania.
- Doderlein, Hans Jacob, fhv. Bogholder, 90½ A., 4. 2., Chr.ania.
- Doscher, Marianne, f. Pravel, 85 A., 23. 4., Bergen.
- Dösen, Thora, 16. 5., Chr.ania.
- Ebeltoft, Cedorf, 81 A., 10. 1., Tromsø.
- Eckhoff, Bergit, f. Meinich, Oberst N. E.s Enke, 60 A., 29. 8., Chr.ania.
- , Nils, Oberst, 60 A., 18. 6., Vestre Aker, H: Birgit, f. Meinich.
- Egeberg, Anders, 26. 1., Chr.ania, H: Magdalen, f. Eberlin.
- Ehrlenbruch, Amalie Juliane, f. Wolff, 77 A., 4. 6., Chr.ania.
- Eide, L. I., Consul, 86 A., 23. 1., Haugesund.
- Ellerhusen, Jens, 23. 2., Ed, Sverige.
- Ellertsen, Margarethe, f. Hille, 1. 9., Bergen.
- Elvrum, Eline, f. Brodahl, 36½ A., 4. 11., T.hjem.
- v. Ely, Olaf, Ingeniør, 26 A., 27. 12., Bergen, H: Marie, f. Gundersen.
- Eng, A., Vaisenhusbestyrer, 69 A., 25. 8., Chr.ania, H: Antonette, f. Meyer.
- Engebretsen, Mathilde, f. Wold, Musiklærerinde, 48 A., 15. 11., Bækkelaget.
- Engelhart, Carl David, Marineintendant, f. 12. 12. 1850, † 12. 10., Stockholm, H: Vivi, f. Ottesen.
- Enger, Nanna, f. Giæver, 16. 9., Drobak.
- Engh, Carl Waldemar, 29 A., 16. 12., 1907, Brocklyn.
- , Cathrine, f. Andresen, 10. 7., Bergen.
- , Peter Christofer, Maskiningeniør, 67 A., 13. 12., Drammen, begr. Chr.ania, H: Josephine, f. Grevesmøhlen.
- Erdmann, Charlotte, 69 A., 9. 1., Chr.ania.
- Erichsen, Andrea Elina, f. Krogh, 31½ A., 1. 12., Bergen.
- Eriksen, Erik, Fuldm., 53 A., 24. 11., Fr.hald, H: Hanna, f. Anonsen.
- , Magdalene, f. Unger, 86 A., 14. 1., Bergen.
- , Storm, Grosserer, 50 A., 26. 4., Chr.ania.

- Erlandsec, Oscar Fredrik, Statsingeniør, 37½ A., 1. 2., Osnabrück.
- , Riulf Engebret, flv. Sorenskriver, 83 A., 7. 8., Chrania.
- Erlieh, Franziska, f. van Fischenich, 16. 4., Hamburg.
- Erschow, Julie, 76 A., 19. 10., Chr.a.
- Evang, Carl Johan, Murmester, 60 A., 8. 6., Chrania.
- Evensen, Eugen Nikolai, Student, 20 A., 6. 4., Chrania.
- Eyde, Tallak, 33 A., 25. 1., Flekkefjord.
- Falchenberg, Jens Bruun, 72 A., 12. 4., Chrania.
- , Martha, 71½ A., 13. 6., Chrania.
- Falck, Carl, Konditor, 27. 1., Trhjem, H: Gjertrud, f. Braa.
- Fallan, Ingeborg Emilie, f. Lie, 50½ A., 6. 5., T.hjem.
- Falsen, Thora, 4. 7., Bergen.
- Falster, Karine, 95 A., 21. 11., Drammen.
- Faye, Jørgen Breder, Bankchef, 8. 2., Bergen.
- , Octavia, f. Knudsen, Provst Andreas F.s Enke, 79 A., 10. 1., Chrania, begr. Sande.
- Feilberg, Jakob Andreas, 67 A., 12. 1., Chr.sand.
- Finborud, K. F., Sognepræst, 25. 6., Tromsø.
- de Fine, Joachim Johan, flv. Skibsf., 73 A., 28. 8., Bergen, H: Petronelle Marie, f. Andersen.
- Finne, Nathalia, 73 A., 4. 5., Chr.a.
- Fischer, Janna, 74 A., 2. 9., Chr.a.
- Fladmark, O., flv. Postexpeditor, 82 A., 6. 12., Flekkefjord.
- Fladvad, Amanda, f. Wingar, 30 A., 20. 5., Overhallen.
- Fleischer, Ragnhild Christence, f. Schare, 52 A., 8. 8., Østre Bærum.
- , Thorvald, 2. 6., Ullensaker.
- Flock, Kaia, f. Blom, 64 A., 18. 6., Chrania.
- Flood, Constantius, Literat, 71 A., 2. 7., Chrania.
- , Halvard, 42 A., 18. 7., Vanse.
- , Johan Ludvig, 61 A., 18. 1., T.hjem.
- Floor, Margrethe, 26 A., 3. 10., Stavanger.
- Florelius, Bernt Oscar, Ingeniør, 14. 8., T.hjem.
- Fogh, Jens Ove Holm, 24½ A., 4. 5., Grimstad.
- , Thv., flv. Farver, c. 70 A., 16. 10., Chrania.
- Fonahn, Maren Andrine, f. Hellemaes, 68 A., 7. 6., Hvarnæs pr. Larvik.
- Foss, Otto Christian, Postmester, 64 A., Tromsø, H: Henricka, f. Engelsen.
- Fossum, Emilie, f. Bothner, 61 A., 3. 3., Bækkelaget.
- Fosterud, Otto, O.R.Sagf., 16. 11., Chrania, H: Jenny, f. Løken.
- Fougner, Carl, Fyrvogter, 80¼ A., 4. 1., Egersund.
- , Sofie, 77½ A., 2. 4., Eidsvold, begr. Østre Aker.
- , Dina, f. Jensen, 66 A., 26. 10., Chrania.
- Foyn, Anna Dortha, f. Mørch, 76 A., 13. 1., Husø.
- Frank, Ingeborg, f. Ommundsen, 76 A., 16. 8., 1907, Boston, Amerika.
- Fredrichsen, Thorvald, 30 A., 18. 11., Rægefjord.
- Fredriksen, Hansine Christiane, f. Bruun, 78 A., 28. 12., Bjerko pr. Tonsberg.
- Frette, Thor, Sognepræst, 4. 9., Bergen, H: Gabrielle, f. Berg.
- Friele, Olaf M., 47 A., 2. 4., Bergen.
- Frisenette, Edv., Justitsraad, 6. 6., Schweitz, H: Louise, f. Dreyer, i Kbhvn.
- Frisenfeldt, Karen, Enke, 83 A., 16. 6., Chrania.
- Fritzner, Magnus Jacob, 16. 7., Chrania.
- From, Ragnhild, Kontorchef, 30. 9., Ljan, H: Marie, f. Gulbrandsen.
- Frost, Karen Marie, f. Ilvidt, 94 A., 30. 10., Borgund.
- Froehen, Johan Christoffer Brockmann, 64 A., 7. 5., Bergen, H: Mena, f. Brown.
- Frolieh, Hildur Anna, 4. 11., Chr.a.

- Frøseth, Odin August, Handelsmand, 49 A., 11. 12., Stenkjær, H: Anthonie, f. Monrad.
- Frostrup, Joh. Chr., Bankkasserer, 59½ A., 12. 2., Arendal.
- Fuglesang, Severin, fhv. Gaardb., 79½ A., 22. 5., Frogn, H: Karen, f. Kjærnes.
- Fürst, Ellen, 8. 5., Fred.værn.
- , Hanne, f. Smith, 87 A., 6. 8., Arendal.
- Gaarder, Emilie, f. Falck-Muus, 95½ A., 17. 3., Gran.
- Gaaserud, Jensine Andrea, f. Birch, 38½ A., 12. 9., Chrania.
- Gabrielsen, Karen Christine, f. Lønrodth, 99¼ A., 25. 1., Solheimsvigen.
- Gauer, Franz, 60 A., 10. 9., Drammen.
- Gettermann, Sofus, 65¾ A., 4. 1., Chrania.
- Giertsen, Rikke, f. Nygaard, 74 A., 2. 10., Bergen.
- Gill, Louise, 4. 6., Fjosanger.
- Giæver, Birgitte, f. Schjelderup, 14. 4., Tromsø.
- , Hans Andreas, 72½ A., 4. 5., Tromsø.
- Gjerdrum, Borghild, 24½ A., 10. 10., Chrania.
- , Otto, Hofjærgemester, 7. 3., Chrania, H: Inga, f. Falsen.
- Gjerstad, Britta Marie, 76½ A., 23. 12., Chrania.
- Gjertsen, Berthe, f. Hansen, 66 A., 2. 5., Bergen.
- , Louis Martin, 17 A., Octbr., fra St. Petersburg til Chantenay.
- , Marie, f. Erichsen, 64 A., 26. 6., Porsgrund.
- , Mikal, 72 A., 6. 5., Solheimsviken, H: Henriette, f. Sørensen.
- Gjølme, Bjarne, Premierl., 33 A., 27. 11., Nordstrand, H: Gudrun, f. Winsnes.
- Gjør, Lene, f. Thaulow, 79 A., 11. 7., Stavanger.
- Gløckner, Fritz W., Bundtmager, 18. 12., Bergen.
- Gloersen, Christian, Forvalter, 25. 9., Bærum, H: Ragnhild, f. Kyhn.
- , Jacob Lauritz, fhv. Afdelingsingeniør, 66½ A., 16. 1., Chrania, H: Marie, f. Hægstad.
- , Michaline, 10. 8., Chrania.
- Godtaas, Sam William, 3. 8., T.hjem.
- Goldenheim, Sofie, f. Tumpowsky, 53¼ A., 29. 11., Chrania.
- Graah, Knud, 42 A., 19. 2., Chrania, H: Mammy, f. Blehr.
- Graff, Anne, f. Ilsaas, 62 A., 10. 3., Chrania.
- , Olava, 12. 1., Chrania, begr. Aamöt.
- Gram, Hans Christian, Skibsf., 38½ A., 23. 8., Barbados, H: Margit, f. Sørensen paa Nøterø.
- , Mathilde, I., f. Foden, 66 A., 11. 9., Nøterø.
- Grape, E. A., Lensmand, 69½ A., 9. 11., Kistrand, H: Olava, f. Aekermann.
- Grav, Harald, Kontorfuldm., 28. 10., Chrania, H: Lilly, f. Burmeister.
- Greger, Sara, f. Gørvell, 3. 9., Chra.
- Greter, Helga, f. Aalborg, 7. 11., Chrania.
- Greve, Henriette, 74 A., 19. 9., Bergen.
- Grieg, Birgitte, 68½ A., 9. 11., Fjeldbakken, Bergen.
- Grip, Laura, 76 A., 1. 2., Chrania.
- Grundtvig, Otto Johannes, fhv. Apotheker, 86 A., 25. 2., Chrania.
- Gronn, Amalie Louise, 83 A., 21. 1., Chrania.
- , Fredrik, 27. 7., Chrania.
- Gronning, Emil, N., fhv. Handelsmd., 84½ A., 29. 1., Nøterø, H: Antonette, f. Bordewich.
- Gronstad, W., Kaptein, 70¼ A., 5. 8., Østre Bærum, H: Julie, f. Hansen.
- Gudde, Joh., fhv. Forvalter, 81¼ A., 28. 10., T.hjem.
- Gude, Nils, Kunstmaler, 49½ A., 24. 12., Chrania, H: Anna, f. Kristoffersen.

- Guidotti, Thorvald, 62 A., 22. 4., Nordstrand, H: Mette, f. Hansen.
- Gulbrandsen, Emilie, f. Øverland, Kbm. Chr. G.s Enke, 67 A., 10. 9., Tromsø.
- , Marie Emilie, f. Øverland, 67 A., 9. 9., Tromsø.
- Guldberg, Fredrikke Marie Cathinca, f. Borchsenius, 73 A., 3. 2., Vestre Aker.
- , Gustav Adolph, Professor, Dr. med., 23. 4., Chr.ania, H: Dagmar, f. Koller.
- Gundersen, Anna Sofie, f. Johnsen, 6. 11., Chr.ania.
- , Cathrine, f. Busch, 69 A., 23. 6., Lysaker, begr. Risør (Frikirke.)
- Gunnari, Jenny, 3. 12., Bugofjord.
- Gylche, Harald, O.R.Sagf., 39 A., 23. 9., T.hjem.
- , Ursulla, 29. 7., Chicago.
- Günther, Anna Georgine, f. Boltenhagen, f. 12. 2. 1860, † 4. 4., Chr.ania.
- Haasted, Sofie, f. Ronneberg, 9. 7., Bergen.
- Haavardsholm, Jon, Sognepræst, 19. 4., Skudesnes, H: Christofa, f. Halvorsen.
- Haffner, Sara, 79 A., 26. 8., Chr.a.
- Hagerup, Bertha Marie Christine, 9. 1., Ullern.
- , Blance, 2. 6. (7?), Bergen.
- , Henrik Steffens, Generalmajor, 68½ A., 18. 12., Chr.ania.
- , Wilhelmine, 74 A., 18. 7., Stord.
- Hagerup-Nielsen, Carl, Skibsf., 43 A., 25. 6., Bergen.
- Hald, Andrea Heyerdahl, f. Tandberg, Sognepræst L. A. H.s Enke, 83 A., 30. 6., Chr.ania.
- Hall, Laura Dorthea, f. Larsen, 82½ A., 27. 3., Chr.ania.
- Hallén, Wilhelmine, f. Fossum, 17. 6., Chr.ania.
- Hals, Fanny, f. Heitmann, 49½ A., 5. 11., Chr.ania.
- , Yngvar, 15 A., 3. 12., Chr.ania.
- Halvorsen, Anne Johanne Buck, 6. 9., Ringsaker.
- , Helge Chr., Artillerikapt., 34 A., 7. 4., Chr.ania, H: Cathrine, f. Lorange.
- Hammer, Henrik, 23. 10., Stjordalen, begr. T.hjem.
- , Lauritz Johan, 41 A., 10. 7., Bergen, H: Martha, f. Varberg.
- Hammersen, Hermann, 51 A., 14. 2., Osnabruck, H: Henriette, f. Smith.
- Hammerstad, Chr. S., fhv. Skibsf., 60½ A., 31. 1., Chr.ania, H: Karen, f. Lang-Ree.
- Hanche, Ida Christine, f. Gunnufsen, 42½ A., 9. 7., Chr.ania.
- Handberg, Carl Waldemar, 17 A., 24. 6., T.hjem.
- , Mathilde, f. Prøys, 87½ A., 29. 2., Chr.ania.
- Haneborg, Anne, 71 A., 25. 6., Rud i Urskog.
- Hangeland, Constance, f. Poppe, 82½ A., 18. 3., Drammen.
- Hannevig, Betha, f. Hegge, 85½ A., 12. 2., Chr.ania.
- Hansen, Anna Karoline Marie, f. Stub, 26. 11., Chr.ania.
- , Betty Charlotte, f. Grundt, 63 A., 7. 12., Kabelvaag.
- , Bolette Sofie, f. Krøhn, 81 A., 28. 6., Bergen.
- , Ellen Johanne, f. Angell, 64 A., 8. 11., Aafjord.
- , Fredrikke Christiane, f. Jepsen, 6. 9., Skien.
- , Jakobine, f. Giëse, 69 A., 14. 2., Solheimsvigen.
- , Margrethe, f. Svenningsen, Kbm. Andreas H.s Enke i Kragero, 91 A., 16. 5., Farsund.
- , Wilhelmine, f. Thorm, Skibsf. H. C. H.s Enke, 82½ A., 11. 5., Stavanger.
- Hanssen, Johanne, f. Hün, 51 A., 16. 1., Chr.ania.
- , Julius Edvard, 75 A., 19. 9., Arendal, H: Marie, f. Hornbeck.
- Hansteen, Asta, 13. 4., Chr.ania.
- , Elise, f. Scheel, 11. 11., Chr.ania.
- Harbitz, Johan, 25. 1., Chr.ania, H: Jane, f. Falch.

- Harildstad, Mathea, Dyrlege E. A. H.s Enke, 73½ A., 13. 1., Chra.
- Harms, Cesilia, 6. 10., Bergen.
- Harridsleff, Johan, Dreierm., 58 A., 10. 12., Chrania, H: Mathilde, f. Jacobsen.
- Hartmann, Bertha, 26½ A., 10. 7., T.hjem.
- , Hannibal, Overlærer, 65 A., 16. 3., Levanger, begr. T.hjem.
- Haslund, Abraham Bockmann, Agent, 12. 11., Chrania, H: Anna, f. Hopstock.
- , Hjalmar, f. hv. Kbmd., 30. 9., Chrania.
- Hassing, Oluf Nicolai, f. hv. Toldopsynsmand, 82½ A., 25. 10., Tr.hjem.
- Hatlemark, Dagfin Eugen, 30. 5., Grytten.
- Hauff, Jensine Marie, 13. 1., Chra.
- Hauge, Albert Christian, 21 A., 28. 6., Bergen.
- , Konrad, Bogholder, 43 A., 26. 11., Flesland pr. Bergen, H: Kristine, f. Korneliussen.
- , Tormod, O.R.Sagf. 27½ A., 25. 8., Chrania, H: Othilie, f. Stenseth.
- Haurowitz, William, Etatsraad, 10. 1., Hillerød, H: Marie, f. Knudtzon.
- Heffermehl, Andrine, f. Warme, 72½ A., 9. 4., Stromso.
- Heggelund, Cathrine, f. Paulsen, 73 A., 10. 3., Bergen.
- Hegermann, Margot, f. Moe, 45 A., 3. 3., Boen.
- Hegerstrom, Gustav Adolf, Handlende, 59½ A., 2. 6., Chrania, H: Amalie, f. Klementz.
- Heggelund, Marie Larsen, 68½ A., 22. 6., Reinsvold Station.
- Heide, Karoline Fredrikke, 83½ A., 5. 1., Chrsand.
- , S. S., Tandlage, 10. 4., Chra., H: Beata, f. Eide.
- Heitmann, Rebekka Elisabeth, f. Lehmkuhl, 84 A., 23. 1., Bergen.
- Heitz, Gunhild Marie, Enke, 63½ A., 30. 5., Chrania.
- Heldahl, D. C., Kbmd., 76 A., 31. 3., Lillesand.
- Hellesen, Christine Bergithe, f. Hegge, 79 A., 3. 5., T.hjem.
- Helliesen, Henrik Oluf, f. hv. Skibsf., 74½ A., 8. 9., Stavanger, H: Maren, f. Knudsen.
- , Mathilde, f. Hansen, 82½ A., 11. 9., Chrania.
- Helmer, Inger, 78½ A., 14. 2., Grimstad.
- Helsing, Alf Morten, 19 A., 3. 11., Lurvik, Nordmøre.
- , Martin, Kbmd., 28. 2., Chrsund, H: Iduna, f. Tønnesen.
- Heltberg, Clara, 72 A., 7. 7., Chra.
- Heltzen, Christian Bjerregaard, 2. 9., Santa-Fé-Jernbanen, Richmond, Californien.
- , Øyvind, 10. 7., Bergen.
- Henchel, Caroline, f. Hermandsen, 71½ A., 22. 3., Chrania.
- Henne, Kittel Andreas, Vognmand, 31¼ A., 18. 9., Bergen, H: Mathilde, f. Hansen.
- , Kitty Inge, 19. 5., Bergen.
- Henningsen, Caroline, Enkefru, 70 A., 1. 10., Bergen.
- Hennum, Josef Oscar, Dr. med., Distriktslege, 60½ A., 23. 3., Chra.
- , Postmester, 16. 3., Langesund.
- Henrichsen, Nils, Læge, 47 A., 14. 5., Bergen, H: Anna, f. Monsted.
- Henriksen, Gjert Bull, 1. 3., Tonsberg.
- , Theodor, Læge, 55½ A., 6. 9., Chrania, H: Elisa, f. Christiansen.
- Henschien, Joh. Christian, Kapt., Oktbr., Manila.
- Herdal, Jacob, Apotheker, 2. 8., Tromsø, begr. Chrania.
- Hermansen, I. A., Kbmd., 74 A., 29. 11., Lillesand, H: Johanne, f. Encke.
- Hermanstad, Carl August, Kapt., 12. 2., T.hjem.
- Hess, Arne Meyer, 7. 9., Bergen.
- Hesselberg, Magdalene, 24. 9., Larvik.

- , Severin Johannes Wilhelm, fhv. Sognepræst, 83½ A., 18. 12., Bækkelaget, begr. Vaaler.
- Hetager, Knut, Berider, 1. 11., Chra. Heyerdahl, Catharina, f. Elster, 18. 4., Chr.sund.
- , Oline Marie, Enkefru, 86½ A., 10. 2., Chrania.
- , Valentin, Dampskibsfører, 54 A., 28. 2., Chrania.
- Hielm, Jenny Mitchell, f. Hielm, 28. 5., Chrania.
- , Louise, f. Paus, 18. 10., Tr.hjem.
- Hille, Odd, 15. 5., Lærdal.
- Hiortdahl, Anna, f. Hals, 18. 12., Chrania.
- Hiorth, Ella, f. Normann, 31 A., 29. 2., Lysaker, begr. Glemminge.
- , Kristinus, Grosserer, 47 A., 20. 10., Chrania.
- , Mimi, 22 A., 9. 10., Chrania.
- Hirsch, Ole Berg, 18 A., 28. 5., Thjem.
- Hjelt, Even, Oberstl., 26. 7., Chra.
- Hoel, Nora, f. Elle, 2. 9., Tistedalen.
- Hoff, Hilda, f. Moen, 36 A., 6. 7., Spydberg.
- , Sophie Bolette, 14. 10., Thjem.
- Hoffmann, Fredrik Christian Stenbuch, 21½ A., 25. 5., Orkedalsøen.
- , Marie, f. Boe, 14. 4., Chrania, begr. Aalesund.
- Hofgaard, Simon Wright, Skolebestyrer, 64½ A., 1. 4., Chrania.
- Holck, Anna, f. Steensen, 25. 10., Chrania.
- Holm, Karoline Christine, f. Lindgaard, 34½ A., 20. 11., Minneapolis.
- , Ole Bergithon, 58 A., 5. 4., Tromsø, II: Hanna, f. Smidt.
- Holman, William, 76 A., 17. 9., Brooklyn.
- Holmboe, Ida Sophie, 74⅔ A., 16. 3., Chrania.
- , Jens Gerhard, fhv. Provst, 24. 8., Koterød pr. Aasgaardstrand, II: Mina, f. Wraamann.
- Holmen, Chr., Læge, 46 A., 4. 9., Chrania.
- Holmsen, Hans, Malerm., 47 A., 17. 3., Chrania, II: Thea, f. Petraborg.
- Holst, Jacob E., Bogtrykker, 56 A., 20. 10., Chrania.
- , Laura, f. Arnesen, 81½ A., 5. 1., Chrania.
- , Olivia, f. Helmer, 85½ A., 27. 2., Grimstad.
- , Olof Chr., Formand, 38½ A., 7. 2., Chrania, II: Thora, f. Vestby.
- , Peter Th., Amtmand, 64 A., 9. 1., Gjøvik.
- , Sophie, f. Dosen, 57 A., 24. 6., Chrania.
- Holt, Margrethe, f. Sverdrup, 2. 9., Chrania.
- Holter, Alvilde Dorthea, f. Borchgrevink, 2. 11., Chrania.
- , Anne Dorthea, 22. 7., Aadalen.
- Horgens, Carl, Dampskibsfører, begr. 24. 1., Chrania.
- Horn, Fredrikke Wilhelmine Marie, f. Güssow, 44 A., 5. 5., Bergen.
- , Jacob Breda, Stykjunker, 21. 8., Chrania.
- Hornburg, Georg L., Reisende, 36 A., 11. 2., Chrania.
- Houen, O., Guldsmed, 47 A., 19. 8., Kragerø.
- Huitfeldt, Wilhelmine Christine, 6. 7., Chrania.
- Hultgreen, Einar, 31½ A., 25. 3., Chrania.
- Hummel, Eli, 9. 5., Fred.værn.
- Hundevadt, Hilda, 2. 6., Lorenzo Marques, Vest-Afrika.
- Hurum, Carl, 39 A., 11. 3., Drammen, II: Hilde, f. Phillips.
- Huun, Oscar, 30 A., 13. 8., Bergen.
- Huus, Johannes, Politibetj., 62½ A., 18. 4., Bergen, II: Anna, f. Gundersen.
- , Olga, 14. 3., Chrania.
- Hveding, Karen Pauline, 88 A., 24. 11., Bergen.
- Hübbe, Maren Sofie, f. Gjelstad, 40 A., 2. 11., Chrania.
- Hübner, Anna, 10. 4., Chrania.
- Hübner, Kitty, f. Lund, 5. 11., Forst i L. og Bergen.

- Hyll, Benedicte, 81 A., 25. 6., Tr-hjem.
- Hoeg, Johan Albert, Læge, 22. 2., Bestum, H: Margit, f. Hvalstad.
- Honen, Johan Christian, fhv. Overbanemester, 78½ A., 22. 1., Østre Aker.
- Hørløck, Jens, Møllermester, 58½ A., 23. 7., Skovgaard.
- Høst, Marie La Roche, f. Fleischer, 12. 2., Chr.ania
- , Wilhelm, 21½ A., 25. 9., Chr.ania.
- Høy, Maren Schanche, (f. Kirsebom), Bankchef A. H.s Enke, 85 A., 14. 1., Chr.ania.
- , Sigrid, f. Berner, 33¼ A., 11. 9., Tjølling.
- Jacobsen, Boye, Overlærer, 80 A., 3. 3., Chr.ania.
- , D., Grosserer, 72 A., 31. 12., Chr.ania.
- Jahn, Christian, 16 A., 20. 2., T-hjem.
- , Gustav, 62 A., 25. 11., Hagen i Westfalen, H: Bertha, f. Schumacher.
- Jakobsen, Mina Marie, f. Brandt, 68 A., 22. 12., Tromsø.
- James-Rod, Emilie, f. Gjertsen, 63 A., 9. 11., Bergen, bgr. Tønsberg.
- Janson, Carl Gustav, Restauratør, 53 A., 5. 5., Chr.ania, H: Johanne, f. Hennem.
- Jelstrup, Henriette, 48 A., 28. 8., Værdalen.
- Jensen, Albertine Magdalene, f. Verdich, 56½ A., 22. 6., Chr.ania.
- , Anders Werner, Direktor, 4. 10., Chr.ania, H: Thorborg, f. Bang.
- , Antonie, f. Krøger, 21. 7., Risør.
- , Birgitte Marie, f. Lorck, 19. 8., Chr.ania.
- , Chr., Boghandler, 67 A., 29. 2., Drammen, H: Thora, f. Fuglesang.
- , Christian, Ingeniør, 4. 2., Nestun, H: Anna, f. Bertelsen.
- , Emil, fhv. Kbmd., 70 A., 18. 12., Drammen.
- , Hanna, f. Eitzen, 10. 4., Chr.ania.
- , Marie, f. Fjefer, 78 A., 24. 3., Bergen.
- , Pauline Amalie, f. Helseth, 49 A., 29. 3., T-hjem.
- , Sven Holst, fhv. Sognepræst, 25. 11., Chr.ania, H: Caroline, f. Schytte.
- Jenssen, Ragnar, Arkitekt, 24. 9., New Zealand.
- Jentoft, Jæger, 14. 2., Bergen, H: Ingeborg, f. Rasmussen.
- Jersin, Ludvig, 89 A., 25. 11., Bergen, H: Christense, f. Fleischer.
- Jespersen, Andreas, Sognepræst, 6. 10., Aas, bgr. Chr.ania.
- , Andreas, 48 A., 1. 10., Chr.ania.
- , Magdalene, f. Silchenstedt, Datter Hanna Dørheim, f. J., 22. 8., Forlis Skaanevik, bgr. Fjellberg.
- , Marthea, f. Lindahl, Sognepræst Jesper J.s Enke, 70½ A., 14. 2., Chr.ania.
- Jessen, Barbro Marie, 9½ A., 3. 5., Bergen.
- Ihle, Sverre, Cand. juris., 4. 3., Chr.ania, H: Martha, f. Erichsen.
- Ihlen, Emil Kallevig, Bankchef, 6. 4., Aalesund, H: Dagmar, f. Siem.
- Ingwall, Marit, f. Andvord, 51½ A., 17. 10., Chr.ania.
- Johannesen, Hans Frederik, fhv. Lærer, 64 A., 30. 5., Tromsø, H: Rebekka, f. Heggelund.
- Johannessen, Ingebrigt, fhv. Handelsborger, 73 A., 23. 1., Bergen, H: Lina K., f. Selliken.
- , Wenche Møller, f. Garmann, 16. 1., Bergen.
- Johansen, O. C., Fabrikeier, 26. 5., Porsgrund.
- , Trine, f. Hammer, Kbmd. Otto J.s Enke, 88½ A., 30. 1., Chr.ania.
- Johnsen, Jensine Wilhelmine, f. Øwre, 79 A., 21. 1., Chr.sund.
- , Kaia, 22. 11., Stavanger, bgr. Bergen.
- Johnsrud, Truels E., Gaardb., 71½ A., 17. 3., Bærum, H: Elise, f. Hebbe.

- Jordan, Hans J., 83 A., 23. 7., Bergen.
- Irgens, Henrik Anker, Kommunelege, 39 A., 25. 1., Fr.stad, bgr. Hvaler.
- , Jens Stub, Provst, 71½ A., 24. 1., Fane, H: Cathinea, f. Altschwager.
- , Nicolai Cæsar, 78 A., 15. 5., Bergen.
- , Olga, 52 A., 4. 5., Chr.ania.
- Isaachsen, Caroline, f. Kaas, 11. 7., Tonsberg.
- , Johan, Toldkasserer, 74 A., 20. 6., Chr.ania., bgr. Chr.sand.
- Isachsen, Harald, Konsul, 15. 12., Chr.ania., H: Inga, f. Wibye.
- Juel, Ellen Johanne, 13. 5., Chr.ania.
- Juell, Elisa, f. Tornøe, 74 A., 10. 10., Halsenøkloster.
- , Serine Mathilde, f. Mauritsen, 6. 7., Kbhvn.
- Junker, Fridrich Carl, Maskinist, Oktbr.? fra Wakamatzu til Hankow, H: Alma, f. Ellingsen i Chr.sand.
- Iversen, Jensine Wilhelmine, f. Bergendahl, 79 A., 23. 4., Chr.ania.
- Jürgens, Honorie, f. Schlytter, 68 A., 6. 3., Chr.ania.
- Jürgensen, Caspar Johan, 78½ A., 15. 2., Bergen.
- Jeger, Anton, Verksmester, 7. 4., Göteborg, H: Gina, f. de Lange.
- , Knud Alexander, 22. 5., Marinehospitalet, San Francisco.
- Jolsen, Ragnhild, Forfatterinde, 28. 1., Enebak.
- Jorgensen, Marie Claudine, f. Marstrand, 66 A., 16. 11., T.hjem.
- Kabrs, Ditmar Johan, 20. 1., Bergen.
- Kanty, Woldemar, Musiker, 3. 12., Chr.ania, H: Nathalie, f. Magnussen.
- Karlsen, Emmy Marie Wilhelmine Schaanning, 25. 11., Nordstrand.
- Kars, Gunnar, 14. 11., Bergen.
- Katscher, Rudolf Josef, Rentier, 86 A., 3. 6., Chr.ania.
- Kavli, H. Chr., Handelsmand, 41 A., 27. 8., Charlottenlund pr. T.hjem, H: Anna, f. Olsen.
- Keilhau, Jensine, f. Arboe, 3. 7., Chr.ania.
- Keyser, Ole O., Lærer, 70¼ A., 4. 1., Chr.ania.
- , Rudolf, 12. 8., Chr.ania, H: Mary, f. Sewell.
- Kielland, Jonas Christinus Bull, 63 A., 12. 5., Stavanger, H: Gabrielle, f. Sundt.
- , Mette Johanne Colbjørnsen, f. Munch, 86 A., 28. 3., Væggerløse, Falster.
- Kirkhorn, Jacob Andreas, Kasserer, 67 A., 10. 3., Molde.
- Kirsebom, Harald Georg, Oberstl., 30. 1., Chr.sand.
- Kismul, Z., fhv. Lærer, 67 A., 5. 7., Solvik pr. Stend, H: Ragna, f. Myrdal.
- Kiorboe, Johanne, f. Larsen-Naur, 10. 2., Kbhvn.
- Kjerulf, Anna, f. Müller, 13. 5., Drammen.
- Kjær, Anna, 77 A., 17. 8., Stangnæs.
- Kjærland, Dina, f. Elbrecht, 64½ A., 7. 2., Bergen.
- Klaveness, Helene, 29 A., 3. 2., Rom.
- Kleipzig, Anne, Enke, 6. 4., Chr.ania.
- Kleiser, Christiane, f. Fridtz, 27. 4., Chr.ania.
- Klemp, Frithjof, 6. 3., Chr.ania, H: Olga, f. Morthensen.
- Klette, Dorthea, f. Koch, 22. 3., Fauske i Nordland.
- Kleven, Sofie Wilhelmine Caspara, f. Fleischer, 17. 11., Lillehammer.
- Klinge, Nicoline, f. Thomsen, 77½ A., 4. 10., T.hjem.
- Klingenberg, Richard Michael, fhv. Kommandørkaptejn, 73½ A., 16. 2., Chr.ania.
- , Sigurd Sverre, 28½ A., 30. 6., Bergen.
- Klüver, Anders Daae, 19. 11., Cambridge, Mass.
- Klocker, Elna, f. Roed, 42 A., 30. 5., Arendal.

- Knoph, Amaline, f. Holthe, 86 $\frac{3}{4}$ A., 11. 5., T.hjem.
- , H. S., Apotheker, 86 $\frac{1}{2}$ A., 27. 1., Bestum.
- Knudsen, Marie, f. Lund, 85 $\frac{1}{2}$ A., 9. 1., Thomas Angells Hus, T.hjem.
- , Sara, f. Pfefferkorn, 30 A., 18. 2., Chr.sund.
- Knuetzon, Andrea, f. Brodtkorb, 32 A., 14. 3., T.hjem.
- , Thorvald Christian, 56 A., 20. 11., T.hjem.
- Koch, Otto, Kbmd., 63 A., 23. 4., Bodo, H: Magda, f. Sellæg.
- , Sverre, 3. 10., Bergen, H: Jenny, f. Osmundsen.
- Kolbenstvedt, Bertrand, Direktør, 52 $\frac{1}{2}$ A., 31. 5., Chr.ania.
- Kolbjørnsen, Arne, Jernbanedirektør paa Haiti, 46 A., 19. 12., Port au Prince.
- Kolderup, Eilert, 78 A., 28. 5., Wang, Hedemarken.
- Kolstad, A. L., Snedkerm., 91 $\frac{1}{2}$ A., 6. 7., Chr.ania.
- , Oline, f. Enebo, 94 A., 6. 6., Chr.ania.
- Konow, Wilhelmine Marie, f. Bredal, 79 A., 19. 5., Bergen.
- Koren, Berthe Elise, f. Gerckens, 72 A., 3. 6., Nordstrand.
- , Margrethe Christine, 58 A., 17. 8., Chr.ania.
- , Marie, f. Rode, 51 A., 5. 1., Østre Fr.stad.
- Koss, Christiane Valdine, f. Walloe, 1. 8., Tonsberg.
- Kraasbye, Johan Magnus, Kbmd., 15. 8., Lille-Norve pr. Aalesund, H: Marie, f. Widerø.
- Krane, Carl Elizar, 40 $\frac{1}{2}$ A., 5. 1. Tromsø, H: Johanne, f. Bronnich.
- Krog, Hanna, 88 $\frac{1}{2}$ A., 14. 7., Skien.
- , Peder Gjerlow, fhv. Handelsmand, 91 $\frac{1}{2}$ A., 15. 1., T.hjem.
- , Rolf, 18 A., 8. 9., Alstahaug.
- Krogh, A. J., Instrumentmager, 59 A., 16., 4., Chr.ania, H: Marie, f. Hansen.
- , Hilmar Meincke, Telegrafuldm., 48 A., 28. 3., Lødingen.
- , Thorvald Christian, Febr., Dampskib »Aslak« Forlis, H: Helga, f. Arnesen i T.hjem.
- Krogness, Karethe, 74 A., 31. 7., T.hjem.
- Krohn, Bolette Sofie, f. Gran, 83 A., 10. 2., Bergen.
- , Julie, f. Thomsen, Sognepræst Johan K.s Enke, 86 A., 24. 1., Bergen.
- , W. D., Konsul, 88 A., 14. 2., Bergen.
- Kruse, Albertine, 55 A., 20. 4., Moss.
- Krzywinski, Hjordis, 16 A., 23. 1., Bergen.
- Kuloy, Karoline Marie, f. Tandberg, 65 A., 27. 4., T.hjem.
- Lambertsen, Lambert, 38 $\frac{1}{2}$ A., 3. 10., Bergen, H: Thea, f. Meyer.
- Lampe, Anna M., 68 A., 6. 11. Brooklyn.
- Landmark, Axel Edvin, 33 A., 25. 12., Denver, Colorado.
- , Hylleborg, f. Johannesen, 75 A., 20. 12., Bergen.
- , Johan Widding Heiberg, fhv. Lensmand i Gulen, 79 $\frac{1}{2}$ A., 25. 4., Evindvik.
- Landstad, Klara, 20. 8., Chr.ania.
- , Wilhelm Magnus, Provst, 28. 12., Haus, H: Henrikka, f. Arnesen.
- Langaard, Rasmus Agerup, Generalkonsul, 10. 12., Chr.ania.
- de Lange, Gudrun, 16 $\frac{1}{2}$ A., 13. 4., Bergen.
- Larsen, Davine Christine, f. Brandt, 61 $\frac{1}{2}$ A., 4. 2., Chr.sand.
- , Peter, Grosserer, 73 A., 7. 11., Bestum, H: Sophie, f. Berg.
- Larssen, Morten, Skibsf., 68 $\frac{1}{2}$ A., 18. 9., Jersey City, Amerika, H: Anna, f. Kruge.
- Lavik, Dore, Skuespiller, 45 A., 16. 6., Bergen, bgr. Eksingedalen.
- Leganger, Mette Dorothea Kristine, 81 A., 4. 1., Chr.ania.
- Lehmann, Halfdan, Statssekretær, 83 A., 24. 7., Chr.ania.
- Leimann, Mina, f. Hirsch, 45 A., 24. 2., Chr.ania.

- Leisner, Adolfine, 77½ A., 18. 3., Chr.ania.
- Lerud, Marthe, f. Østmann, 87½ A., 24. 4., Søndre Odalen.
- Leschly, Peter Helesius, 74½ A., 26. 4., Solvig pr. Arendal.
- Levin, Adolf Frederik, Depart.assistent, 27 A., 1. 4., Chr.ania.
- Lie, Bernhard, 31 A., 29. 7., Østre Aker.
- , Bernhard Randulf, 28. 8., Bergen.
- , Bigil, 10. 3., Skien.
- , Johan Martin, fhv. Faktor, 72 A., 6. 12., T.hjem.
- , Johannes, 73 A., 12. 11., Bergen.
- , Jonas, 5. 7., Vestre Bærum, bisat Chr.ania, bgr. Fred.værn.
- , T. H., fhv. Handelsmand, 87½ A., 19. 10., T.hjem.
- , Valborg, f. Johnsen, 27 A., 14. 12., Bodo.
- Lieblein, Marie, 65 A., 7. 11., Chr.a.
- Lied, Aagot, 22½ A., 27. 10., Chr.a.
- Lilloe, Julie Sofie, f. Østbye, 69 A., 4. 5., Chr.ania.
- Linaae, Jean Borelly, Skibsreder, 48 A., 29. 7., Sandefjord, H: Anna, f. Høst.
- , Marie, 80 A., 18. 5., Chr.ania.
- Lindboe, A. H., Adjunkt, 25. 8., Molde, H: Helga, f. Hansen.
- , Jacob, Dampskibsf., 23. 3., New-York.
- , Oscar Wilhelm, fhv. Overlæge, 69½ A., 22. 4., Horten.
- de Linde, Samuel C., 23¼ A., 30. 7., Canada.
- Lindgren, Anna, f. Birch, 30. 7., Stockholm.
- Lindorff, Elise Charlotte, f. Johannesen, 81 A., 16. 10., Chr.ania.
- Lindqvist, Litty, 17. 3., Bergen.
- Lindstrøm, Knut, 18 A., 3. 12., Lærdal.
- Lockert, Henriette Gislesen, f. Friis, 9. 3., Badderer.
- Lohmann, Christen Olai, Snedker, 78 A., 15. 8., Bergen, H: Benice M., f. Bendixen.
- Loraas, Hans Rudolf, ORSagf., 31 A., 16. 6., T.hjem.
- Lorange, Otilie Charlotte, f. Schröder, 3. 8., Chr.ania.
- Lorentzen, Andreas Frederik, fhv. Mollejejer, 80½ A., 30. 11., Strinden.
- , Mary, f. Heitmann, 45 A., 25. 9., Chr.ania.
- Lorenz, Caroline, Lærerinde, 75½ A., 7. 3., Chr.ania.
- Lossius, Lars Lund Finckenhagen, 80 A., 5. 2., Chr.sund.
- Lowzow, Magdalene, f. Nissen, 50 A., 16. 8., T.hjem.
- Lude, Carl, Rebslager, 62 A., 7. 2., Bergen, H: Hanne, f. Stender.
- Ludt, Alf Wallace, 18½ A., 10. 10., Rouen.
- , Søren, 10. 1., Chr.ania, H: Mine, f. Eenberg.
- , Wilhelmine, f. Eenberg, 19. 9., Hop pr. Bergen, bgr. Chr.ania.
- Ludvigsen, K. C. K., Agent, 61½ A., 17. 1., Chr.ania, H: Marthine, f. Aars.
- Lund, A., Bagermester, 51½ A., 15. 3., Flekkefjord.
- , Amalie, f. Holm, 84½ A., 17. 9., Chr.ania.
- , Andrea, 77 A., 8. 12., Bragernes.
- , Betzy, f. Warner, 75 A., 6. 11., Chr.ania.
- , Birger, Hoteltjener, 8. 8., T.hjem.
- , C. O., Maskinist, 62 A., 24. 8., Stavanger, H: Inger, f. Sunde.
- , Christiane, 8. 7., Chr.ania.
- , Edvarda Jacobine, f. Eggen, 51 A., 9. 7., Evenskjer.
- , Hagbart, 35 A. 1 Dag, 4. 6., Chr.ania.
- , Jacob Gabriel, Rustmester, 83½ A., 23. 1., Chr.ania, H: Heloise, f. Bockmann.
- , Jenny, f. Knudsen, 54 A., 9. 12., T.hjem.
- , Johan Arnt, 8. 7., Midland, Canada.
- , Johan Helmer, Telegrafuldm., 62 A., 15. 1., Lødingen, H: Evarine, f. Johnsen.

- , Johan Michael, fhv. Sognepræst, 74½ A., 6. 4., Ljan.
- , Josephine, f. Debes, 21. 12., Chicago.
- , Karen, 86 A., 23. 9., Chr.ania.
- , Margrete, Enke, 79½ A., 23. 5., Chr.ania.
- , Mauritz, Pølse., 37½ A., 4. 9., Chr.ania, H: Thiline, f. Gulbrandsen.
- , Nicolai, Malerm., 48¾ A., 2. 2., Hamburg.
- , Olivia, f. Sætre, 67 A., 1. 7., Asker.
- , Ragnhild Marie, Enke, 53 A., 5. 12., Chr.ania.
- , Wilhelmine, f. Billington, 59 A., 24. 12., Grøsvik pr. Fr.stad.
- Lunde, Ester Malene, f. Pedersen, 70 A., 8. 4., Bergen.
- , Gottliebe, f. Rasmussen, 51½ A., 12. 4., Boston, Amerika.
- , Knut, fhv. Møllejer, 24. 12., Tveitevaag.
- Lundh, Charles, 51½ A., 15. 3., Jeløen, bgr. Moss.
- Lundstad, Johanne, f. Nyblin, 86 A., 8. 10., Helsingfors.
- Lytte, Alvide Marie Louise, 12. 8., Chr.ania.
- , Jens Lange, 67 A., 2. 12., Chr.ania, H: Maren, f. Seeberg.
- Lühnenschloss, Harry, Ingeniør, 20 A., 6. 7., Mexico City.
- Lysell, Martinus O., Typograf, 26. 5., Chr.ania.
- Lütken, Ingeborg, 60 A., 17. 4., Chr.ania.
- Løchen, Einar, Høiesteretsjustitiarius, 58 A., 27. 11., Chr.ania, H: Ragnfrid, f. Berg.
- Løfgren, Mathilde, f. Wager, 43½ A., 17. 4., Malm, Helsingfors.
- Løkke, Caroline Sigurdmunde, Telegrafinspektors Enke, 92 A., 24. 6., Bergen.
- , Johanne, 28 A., 9. 10., Tromsø.
- Lønn, Anne Marie, Enkefru, 81½ A., 14. 12., Chr.ania.
- Loennechen, Christine, f. Hansen, 49 A., 24. 4., Chr.sund.
- Maartmann, Reinholdt, Kbmd., 60 A., 23. 1., Chr.ania, H: Kaja, f. Bergh.
- Maastrup, N. O., Grosserer, 57 A., 14. 7., Bjørnebu.
- Madsen, Johanne Marie, f. Hennig, 77 A., 11. 6., Oslo.
- , Rebekka Fredrikke, f. Brun, 75 A., 23. 8., Bergen.
- Mamen, Louise, f. Hjorth, 76½ A., 8. 10., Fr.hald.
- Maroni, Christiane M., 84 A., 23. 4., Chr.ania.
- , Johan, Ingeniør, 24. 2., Chr.ania.
- Marstrander, Frederik, Rektor, 71 A., 14. 1., Chr.sand, H: Henriette, f. Sverdrup.
- Martens, Henriette, f. Pleym, 74½ A., 4. 11., Bergen.
- , Johan C., Konsul, 50¾ A., 28. 12., Jordskjølvet i Messina.
- , Johan Wilhelm Storjohann, fhv. Brigadeløge, 14. 9., Chr.ania, H: Henriette, f. Kaurin.
- , Lilli, 15½ A., 3. 3., Chr.ania.
- Mathisen, Bertha, f. Buntz, 24½ A., 24. 7., Bergen.
- von Mehren, Gidske, 53 A., 30. 1., Bergen.
- , Larsine G., f. Ulfeldt, 83 A., 17. 1., Bergen.
- Mehus, Gjerdine Marie, f. Bie, 46 A., 12. 12., Haugesund.
- Meidell, Alfred, 48½ A., 30. 1., Bergen.
- , Ingebrigt H., fhv. Skibsf., 76 A., 25. 8., Bergen, H: Johanne, f. Monsen.
- , Konrad, 42 A., 17. 2., Herøen.
- , Randi Therese, 22 A., 1. 2., Bergen.
- Meinich, Antonie, f. Munch-Petersen, 7. 10., Horten.
- Meisterlin, Carl Bernhard, fhv. Kbmd., 73¾ A., 22. 4., T.hjem, H: Christine, f. Greiff.
- Mejdell, Thorvald, fhv. Forstmester, 84 A., 28. 10., Chr.ania.
- Melgaard, Marthine Dorothea, f. Hansen, 90½ A., 10. 2., Skien.

- Mellbye, Anna Marie, Lærerinde, 47½ A., 26. 4., T.hjem.
- Melvold, Tollef, Gaardb., 73½ A., 22. 7., Aamot, H: Marthine, f. Torgersen.
- Mensinga, Jacobus, 30. 12., T.hjem, H: Ingeborg, f. Christensen.
- Methlie, Herman Olai, fhv. Toldopsynsmand, 84 A., 31. 5., Bergen, H: Mathilde, f. Holm.
- Meyer, Carl Hermann, Litograf, 3. 6., Oslo.
- , Christiane Bolette, f. Wesenberg, Provstinde, 75 A., 1. 3., Bergen.
- , Fritz, Fyrbøder, 1. 6., Havana.
- , Heinrich, Grosserer, 9. 9., Chr.ania, H: Isabella, f. Dycker.
- , I. L., fhv. Telegrafb., 76 A., 1. 8., Horten.
- , Maren Semb, f. Meyer, 27. 12., Larvik.
- , Olaf Christian, 32½ A., 9. 12., Chr.ania.
- , Peter Norman, Læge, 9. 5., Tolgen, bgr. Chr.ania, H: Ingrid, f. Sonderaal.
- , Trygve, 16½ A., 19. 7., Chr.ania.
- , Valborg Unger, 29. 1., Elgin, Jowa.
- Michelet, Augusta, 20. 10., Nes pr. Tønsberg.
- , Georg Ove von Ramel, Oberst, 4. 1., Næs pr. Tønsberg, bgr. Chr.ania.
- Milde, Claus Andreas Nieuwejaar, 70/12 A., 26. 9., Bergen.
- Mjoen, Thea, f. Gundersen, 29. 7., Vestre Aker.
- Moe, Anna, f. Halvorsen, 4. 8., Bergen.
- , Arne, 40 A., 15. 3., Chr.sand.
- , Christine Magdalene, f. Strom, 1. 9., T.hjem.
- , Louise, f. Bang, Botanisk Gartner M.s Enke, 87 A., 2. 10., Chr.ania.
- , Thorvald Chr., Skibsmægler, 45½ A., 28. 11., T.hjem.
- Mohn, Caroline Amalie, f. Kløvstad, 61 A., 23. 5., Chr.ania.
- Mohr, Christian, Ingeniør, 8. 1., Shanghai, H: Tordis, f. Halvorsen.
- Moldrup, Christine Cecille, f. Steen, 60 A., 24. 2., Bergen.
- Molle, Hjalmar Olai, 32 A., 12. 8., Mexico, H: Andrea, f. Ludvigsen.
- , Marthe, f. Elholm, 16. 9., Bergen.
- Monrad-Krohn, Cecilie, f. Konow, 83½ A., 24. 6., Bergen.
- Monsen, Lauritz Stub, Kontorfuldm., 51 A., 2. 6., Bergen.
- , Rikke, f. Lohman, 59 A., 24. 7., Bergen.
- af Morgenstjerne, Nicolay Krog Oscar von Munthe, Kabinetskamerherre, 86 A., 16. 11., Tønsberg.
- Moss, Eduard Wilhelm, Bogbinder, 3. 12., Bergen, H: Dorothea, f. Hansen.
- Mossin, Hans, Styrmand, 21½ A., 28. 3., »Inglewood«s Brand ved Mandal.
- Mowinkel, Emmy, 23. 11., Venedig.
- , -Hansen, Henrik, 28. 8., Hamburg.
- Munch, Hans Munthe-Kaas, 4¾ A., 11. 12., Vestre Aker.
- , St., Pastor, 11. 8., Bestum.
- Munthe-Kaas, Margrethe Magdalene, 89 A., 4. 6., Chr.ania.
- Myhre, Marie Elisabeth, f. Scheel, 22. 9., Lillesand.
- , N. G., 89½ A., 16. 12., Svelvik.
- Müller, Adam V., Konsul, 39 A., August, Cartagena.
- , Anne Marie, Enkefru, 29. 1., Chr.ania.
- , Johanne, f. Kajan, 30. 4., Levanger.
- , M., Distriktslæge, 66¼ A., 22. 2., Røros.
- Møbius, Wilhelm Max, 49 A., 20. 11., Chr.sund, H: Josefine, f. Herstad.
- Møklebust, R., fhv. Fanejunker, 66¾ A., 8. 8., Nordfjordejd, H: Marthe, f. Runshaug.

- Møller, Anna Ingeborg, f. Jensen, 79½ A., 24. 5., Chr.sund.
- , Cathrine, f. Lugg, 82 A., 7. 2., Namsos.
- , Mina, 91¾ A., 15. 4., Chr.ania.
- , Oscar, Maler, 25 A., 17. 3., Kbhvn., begr. Bergen. H: Magda f. Hetland.
- Mørch, Edvard Johan, flv. Sørenskriver, 10. 3., Chr.ania.
- , Sigurd, Sekretær, 15. 9., Gausdal.
- , Thora, 18. 10., Chr.ania.
- Nagel, August Peter, 38 A., 25. 12., Chr.ania.
- Nandrup, Oscar Frithjof, 33 A., 7. 11., Chr.ania.
- Natvig, Claus Christoffer, 16. 10., Chr.ania, H: Elise, f. Reinhard.
- Neeven, Anna Serine, f. Wereide, 6. 8., Fjosanger.
- Nerdrum, Sina, f. Forseth, 75 A., 28. 2., Chr.ania.
- Neuhaus, Claus, 87½ A., 27. 1., Bergen.
- Neumann, Severine, Enkefru, 74½ A., 3. 6., Chr.ania.
- Nevermann, Helga, 3. 3., Thjem.
- Nickelsen, Maren Cathrine, f. Scheitli, 3. 4., Chr.ania.
- Nielsen, Carl Adolph, Landskabsmaler, 60 A., 28. 7., Chr.ania, H: Mathilde, f. Caspersen.
- , N. Grosserer, 83½ A., 30. 1., Chr.ania, H: Emilie, f. Lambrechts.
- , Ole Lovenius Borgen, Adjunkt, 77½ A., 19. 3., Skien.
- , Niels, Verksmester, 4. 8., Chr.a., H: Sigrid, f. Gehrken.
- , Bernhard Holst, 26½ A., 1. 1., Bellevue pr. Moss.
- , Ragnhild Caspara Hertzberg, 12. 6., Halsnoen.
- Nielsen-, Sæther, H., Dyrlege, 82 A., 8. 10., Chr.ania.
- Norby, Caroline, 82 A., 20. 1., Chr.ania.
- Nord, Martin Edvard, Stud. oconom., 19½ A., 31. 5., Chr.ania.
- Nordahl, Christoffer, flv. Vaktmester, 83 A., 24. 12., Østre Toten, bgr. Oslo.
- , Gunhild Mathea, f. Hellum, 85 A., 26. 7., Østre Toten, bgr. Oslo.
- Nordbye, Ole, Premierløjtn., 32 A., 12. 5., Chr.ania.
- Norland, Carl, Pharmaceut, 24. 6., Cincinnati.
- Norløff, Carl, Kbmd., 54½ A., 12. 10., Drammen.
- Norman, Peter Johan, flv. Postexp., 9. 6., Stavanger.
- Normann, Abel, flv. Fyrforvalter, 25. 5., Stavanger, H: Astrid, f. Pettersen.
- , Oluf, Disponent, 12. 1., Stavanger, H Lina, f. Svendsen.
- , Sjur, 42 A., 2. 5., Reverton, Amerika.
- Nygaard, Ella, 21. 3., Chr.ania.
- Nyqvist, O. C. flv. Kbmd., 4. 5., Chr.ania, H Thora, f. Allum.
- Nærup, Morten, 24½ A., 13. 2., Nøtterø.
- Nærup, Petra Jacobine, 24. 9., Chr.a.
- , W. G. G., Apotheker, 54 A., »Folgefonden« Forlis 22. 8. ved Skaanevik, bgr. Bergen.
- Næss, Ludvig, Restaurator, 53 A., 27. 7., Chr.ania, H: Sophie, f. Lund.
- , Sigrid, 26½ A., 4. 6., Larvik.
- Norregaard, Aase, f. Carlsen, 39 A., 15. 5., Chr.ania.
- Novik, P. M., Professor, 33 A., 8. 12., Hyattsville, Maryland.
- Odland, Thor Georg Bernhard, flv. Sognepræst, 56 A., 26. 6., Kbhvn., H: Thora, f. Amlie.
- Offenberg, O. P., 28. 5., Skien.
- Oftedahl, Josefine, f. Bäfverfeldt, 49 A., 3. 1., Chr.ania.
- , Odne, 18 A., 2. 7., Chr.ania.
- Ohlsen, Olise Henriette, Lærerinde, 70½ A., 8. 2., Chr.sund.
- Ohme, Theodora Margrethe, f. Thorssen, 79 A., 22. 7., Egersund.
- Olsen, Anna G., f. Wiese, 76½ A., 14. 1., Fr.stad.

- , Fredrik, Amanuensis, 11. 12., Chr.ania.
- , Gunnar, Provst, 65 A., 15. 4., Sogndal, Dalene, bgr. Vestre Aker, H: Agnes, f. Munthe-Kaas.
- , Johan Wallius, kgl. Fuldm., 75 A., 7. 2., Chr.ania.
- , Marie Christine, f. Malling, 5. 7., Bergen.
- , O. A., Toldopsynsmand, 57 ½ A., 17. 1., Bergen, H Else, f. Odland.
- , Oline, f. Dahl, 70 A., 1. 12., Byaasen, T.hjem.
- , Ottilie Fredrikke, f. Tyrholm, 84 ½ A., 21. 3., Chr.ania.
- , Rasmus, kgl. Fuldm., 67 A., 7. 1., Vestre Aker, H Ragnhild, f. Smestad.
- , Tellef, Konsul, 60 ¼ A., 15. 11., Louvain.
- , Thora, f. Lilloe, 29. 12., Vestre Aker.
- Omsted, G. H., fhv. Stadsmaaler, 84 ½ A., 9. 10., Chr.ania.
- Ording, Theodor, Provst, 71 A., 27. 10., Solum.
- Ottersen, O., Lærer, 63 A., 12. 7., Østre Bærum, H: Marie, f. Borgmann.
- Ottesen, Arthur, Arkitekt, 60 A., 18. 9., Sandefjord.
- , Ingeborg, f. Willumsen, 81 ½ A., 2. 6., Chr.ania.
- , Lauritz Christian, fhv. Provst, 31. 1., Chr.ania, H: Grethe, f. Magelssen.
- , Otto Realf, Ingeniør, 79 A., 9. 12., Chr.ania.
- Ouren, Thorstein, Gaardb., 81 ¼ A., 20. 7., Roine pr. Lillehammer.
- Owren, Robert William, 7. 10., Chr.ania.
- Oxaal, J. G. D., Direktør, 71 ½ A., 20. 8., Chr.ania.
- Oxholm, Marie Abigael Eleonore, f. Vogt, 81 ½ A., 22. 7., Mandal.
- Paasche, Emil Bernhard Olsen, 44 A., 13. 5., Bergen, H: Agathe, f. Endresen.
- , Mentz B., 79 A., 19. 4., Ask pr. Bergen, H: Marie, f. Wallace.
- , Caroline Berthilde, 91 ½ A., 25. 10., Chr.ania, bgr. Horten.
- De Paolis, Maria, 75 ½ A., 22. 8., Chr.ania.
- Parelius, Alfchild, 24 A., 8. 3., T.hjem.
- Parmann, Carl Magnus, 23 A., 18. 7., Helgelandsmoen, bgr. Chr.a.
- , Solveig, 28 A., 6. 1., Chr.ania.
- Paulsen, Agnes Catharina, f. Zwach, 30 A., 14. 1., Chr.ania.
- Pay, Peter Vogt, 59 A., 7. 3., Chr.a, H: Thea, f. Røren.
- Pedersen, Kaja, Sognepræst P.s Enke, 91 ½ A., 28. 11., Sandefjord, begr. Andebo.
- , Mandor, Vognfører, 32 A., 28. 6., Lebesby, H: Laura, f. Smith i T.hjem.
- , Olaf Theodor Fladmark, Student, 21 ½ A., 1. 7., Molde.
- Petersen, Louise, f. Schon, 65 ½ A., 18. 7., Chr.ania.
- , Richard, fhv. Fængselsdirektør, 86 ½ A., 1. 5., Chr.ania.
- , Viggo, Postekspedient, 8. 8., Kbhvn., H: Kitti, f. Jordan.
- Pettersen, Mine, 69 A., 21. 9., Chr.a.
- Pfützenreuter, Inger Jørgine, 92 ¾ A., 28. 4., Vestre Aker.
- Pihl, Elsie, 24. 2., Pittsburg, Pa.
- , I. L. H., Arsenalsmed, 73 A., 27. 10., Chr.ania, H: Hilda, f. Andresen.
- Plathe, Johannes, 73 A., 20. 1., Chr.sand, H: Osille, f. Flak.
- Platou, Johanne, f. Behrens, 55 A., 17. 5., Chr.ania.
- Pleym, Mina Amalia, f. Jacobsen, 6. 9., Bergen.
- Polti, Marie, 29. 12., Chr.ania.
- Poulsen, O. A., Læge, 61 A., 18. 9., Chr.ania.
- Prante, Fredrikke Christiane Holberg Arentz, 29. 5., Bergen.
- Prosch, Eduard, 24. 2., Kbhvn.
- Prydz, Anne, 72 A., 29. 6., Vestre Bærum.
- Prytz, Anne Martha, f. Holmboe, 92 ½ A., 24. 10., T.hjem.
- , Sigurd Elias, Stud. theol., 25 ¾ A., 21. 5., Kongsvinger.

- Prøitz, Peter, Kontorchef, 47 A., 26. 8., Fr.stad, H: Anna, f. Gøhr-ling.
- Qvie, B. S., Kbmd., 55 A., 16. 11., Lervik.
- Raffel, M. R., Generalagent, 70 A., 4. 9., Chr.ania.
- Rasch, Anne Pernille, f. Rauan, 35½ A., 23. 7., Chr.ania. Ulykkestilf.
- , Gottfred, 3. 9., Fr.hald, H: Borg-hild, f. Anker.
- Rasmussen, Erik, Brugsejer, 82¼ A., 10. 11., Roligheden, Porsgrund.
- Ravn, Iver Myhlenphort, 12. 2., Ber-gen.
- Reiersen, Emil Fredrik, 72½ A., 16. 1., Chr.ania, H: Anne, f. Bail-zersen.
- , Halvor, 44 A., 15. 6., Chr.ania.
- , Rasmus, flv. Bager, 79 A., 22. 10., Bergen, H: Karen Louise, f. Pettersen.
- Reimers, Henrikke, 73½ A., 30. 12., Bergen.
- Reinert, Cathrine, 77 A., 27. 3., Moss.
- Reinertsen, John L., Kbmd., 69½ A., 5. 10., Bergen, H: Juliane, f. Olsen.
- Reinhardt, Ferdinand, Konsul, 72 A., 6. 2., Chr.sand.
- Reinskou, Hansine, f. Ohlsen, 9. 8., Chr.ania.
- , Ingeborg, 85 A., 30. 6., Chr.ania.
- Reiss, Hans Peter, flv. Musiklærer, 8. 9., Chr.ania.
- Resvold, Hans, flv. Kopist i Justits-dep., 86 A., 18. 8., Chr.ania.
- Revelli, Luigia, St. Josefssoster (Ma-rie Joseph), 68 A., 29. 11., Chr-ania.
- Reymert, Theodor Denon, Advokat, 54 A., 5. 5., Los Angeles, H: Stella, f. Taylor.
- Richter, Wilhelmine, f. Sem, 76½ A., 24. 8., Bergen.
- Riddervold, Adolf, flv. Provst, 83 A., 3. 6., Chr.ania, H: Laura, f. Storm.
- Rode, Fredrik, Stud. jur., 25½ A., 10. 2., Chr.ania, begr. Lier.
- , Hjalmar Rosenvinge, Cand. jur., Dommer i Congo, 32 A., 15. 12., Luwenga, Tanganika, Congo.
- Rodskou, Birgithe Christine, 88½ A., 21. 2., Chr.ania.
- Roggen, Dauchert, 84 A., 30. 5., Ber-gen.
- Rogstad, Nils Giertsen, flv. Borger-mester, 7. 3., Chr.ania, H: Hen-rikke, f. Daae.
- Rohde, Varda, f. Johanesen, 45 A., 30. 1., Chr.ania.
- Rolfsen, Anna Elisabeth, f. Natvig, 18. 10., Mandal.
- Roll, Anna Johanne, f. Parelus, Pa-stor Carl R.s Enke, 71 A., 29. 12., Chr.ania.
- Rolland, Anna, 75 A., 2. 4., Bergen.
- Rolsted, Marie, 72½ A., 29. 4., Skien.
- , N., 75 A., 15. 2., Skien.
- Rose, Dorteia, f. Ramstad, 38 A., 1. 3., Grorud.
- Rosendahl, Johanne, Gunnar R.s En-ke, 84 A., 8. 2., Bergen.
- Rosenvinge, Reidar, 20½ A., 7. 7., T.hjem.
- Rossing, S., Musiker, 63 A., 28. 7., Frogno.
- Rotheim, Waldemar Jacobsen, Se-kretær, 44½ A., 14. 3., Chr.ania, H: Carine, f. Isachsen.
- Rude, Amy Charlotte, f. Olsson, 37 A., 16. 3., Tønsberg.
- Rudolf, Adolf Florian, 54 A., 5. 1., Chr.ania, H: Marie, f. Næs.
- Rummelhoff, Hanna, f. Bugge, 52 A., 29. 5., Arendal.
- Rydgreen, Oluf, Fabrikbestyrer, 59 A., 26. 7., Nedre Eker, H: Mat-hilde, f. Solberg.
- Rygh, Johs., forlv. Kirkes., 90½ A., 6. 5., Værdalen.
- Rynning, Mally, f. Johnsen, Soren-skriver R.s Enke, 62 A., 29. 2., Chr.ania.
- Rytter, Signe, f. Anderssen, 2. 1., Langesund.
- Roed, Einar, Ingeniør, 7. 4., Hamar.
- Røhmer, Alf Peter, 49 A., 16. 3., Chr.ania.

- Röhne, Jorgen I., Amtsdrylæge, 76 $\frac{1}{2}$ A., 13. 8., Kongsvinger, H: Berthea, f. Bredeesen.
- Røjem, Olla, f. Bruun, 85 A., 4. 8., Fr.stad, begr. Eidskog.
- Rønneberg, E., Grosserer, 82 A., 28. 11., Stavanger.
- Rønning, Anne, Enke, 75 $\frac{3}{4}$ A., 17. 12., T.hjem.
- , Johan Adolf, Premierl., 24 A., 15. 4., Kongo.
- , Julie Amalie, 50 A., 9. 10., Tr.hjem.
- Røpke, Dorothea, f. Brenne, 87 A., 16. 1., Bergen.
- Rordam, Dina, f. Halvorsen, 72 A., 24. 5., Chr.ania.
- Salvesen, Camilla, f. Lilloe, 18. 2., Arendal.
- , Fredrik, flv. Skibsk., 76 A., 9. 10., Grimstad.
- , Nancy Amalie, f. Christensen, 86 $\frac{1}{2}$ A., 18. 2., Mandal.
- , Wilhelm Sofus, 14. 2., Sidney.
- Samsing, Carl I., Toldd., 54 $\frac{1}{2}$ A., 11. 7., Chr.ania, begr. 27. 7. i Oslo, H: Birgitte, f. Føyn.
- Samson, George, 38 A., og Datter: Lillemor, 7. 6., Kuldseiling ved Snaroen, H: Elder, f. Wilse.
- Sandved, Samuel, Sognepræst, 56 A., 11. 8., Aardal, Sogn, H: Malene, f. Aasland.
- Sang, I. C., Oberst, 77 $\frac{1}{2}$ A., 1. 2., Chr.ania, H: Aarsilla, f. Qvale.
- , Ole Christian, April, Cape Horn, Wasnington.
- Saxild, Hans Johan, Cand. pharm., 1. 3., Fr.stad.
- Schaad, Sigurd I., Ingeniør, 25 $\frac{11}{12}$ A., 23. 2., Chr.ania, H: Trine, f. Kjærnaas.
- Schanke, Sophie, f. Paulsen, 71 $\frac{1}{2}$ A., 18. 2., Chr.ania.
- Schau, H. I., flv. Kbmnd., 59 $\frac{1}{2}$ A., 21. 6., Fr.stad.
- Scheen, Marie Dorothea Vauvert, f. Nannestad, 89 A., 11. 12., Stenkjær.
- Schelde, A. H., Adjunkt, 50 A., 11. 2., Levanger, H: Bolethe, f. Wendelbo.
- Schenk, Marie Sofie, Enkefru, 13. 8., Chr.ania.
- Schilderup, Marine, Enkefru, 86 A., 13. 8., T.hjem.
- Schiørn, Fredrik Sigismund, Provst, 78 A., 13. 12., Tonsberg, H: Camilla, f. Lieung.
- Schjelderup, Sofie, f. Lind, 70 A., 14. 1., Chr.ania, begr. Tysfjord.
- Schjølberg, Wilhelm, 58 $\frac{1}{2}$ A., 4. 8., T.hjem.
- Schjoll, Amalie, 67 A., 19. 12., Chra.
- Schjøning, Dorothea Lisette, f. Jentoft, 87 $\frac{1}{2}$ A., 15. 8., T.hjem. Chr.sand, H: Ulrikke, f. Breda.
- Schlösser, Gustav, 59 A., 6. 2., Risør.
- Schlytter, Magda, f. Manthey, 10. 2., Chr.ania.
- Schnell, Henriette, 20. 10., Bergen.
- , Mathilde, f. Sæther, 49 A., 22. 2., Chr.ania.
- Schnelle, Gerhard I. Coppe, 79 $\frac{1}{2}$ A., 22. 4., Bergen.
- Schnur, Adolf, flv. Kbmnd. 8. 4., Fr.stad.
- Schou, Einar William, 23 A., 4. 11., Chr.ania.
- Schram, Hansine, 60 A., 18. 9., Bergen.
- Schreuder, Wilhelm Heiberg, 25 A., 18. 9., Skjærgøhavn.
- Schrøeter, Johan Wilhelm Constantin, Skibsmægler, 67 A., 11. 5., London.
- Schumann, Helene Marie, 2. 3., Bergen.
- Schwenecke, Johan Gottfried, Grosserer, 78 $\frac{1}{2}$ A., 6. 2., Chr.ania, H: Ovidia, f. Westergaard.
- Schyditz, Jorgen Julius, flv. Provst, 80 A., 27. 11., Chr.ania, H: Hanna, f. Kooter.
- Schönhayder, Hjordis, 11. 2., Vaage, begr. Chr.ania.
- , Kathinka, 74 $\frac{1}{2}$ A., 13. 3., Chr.ania.
- Schoning, Hedvig Sofie Stav, 14. 3., Stavanger.

- Schøyen, Emil, Bagerm., 67 A., 3. 9., Chr.ania, H: Josefine, f. Paulsen.
- Seip, Carl, Bestyrer, 54 A., 23. 12., Kallerød pr. Fr.hald, begr. Norderhov, H: Fredrikke, f. Hirsch.
- Selboe, Carl Christian, fhv. Handelsfuldm., 89 A., 9. 8., Oslo.
- Sell, Marie L., f. Cold, 18. 10., Chr.a.
- Selvig, Anna, 7. 4., Svelvig.
- Sem, Alfhild, 19 A., 22. 5., Gjerpen.
- Semb, Ole H., Skomagerm., 50 A., 9. 11., Chr.ania, H: Amalie, f. Janson.
- Sibbern, Pauline Henrikke, f. Bredsdorff, 17. 5., Dyre pr. Moss.
- Sigurdt, Ester, f. Edler, 23 A., 22. 10., Chr.ania.
- Simonsen, Hans Petter, 59½ A., 6. 10., Østre Fr.stad, H: Fredrikke, f. Holm.
- Sinding, Axel Smith, Provst, 58½ A., 15. 2., Nannestad, H: Augusta, f. Meyer.
- , Janna, fhv. Telegrafbestyrerinde, 13. 11., Chr.ania.
- Sindre, Rasmus, fhv. Storthingsmd., 48½ A., 3. 4., Indviken.
- Singdahlsen, Petra, 67 A., 24. 5., Larvik.
- Sjolie, Ole, 80½ A., 26. 5., Rendalen.
- Sjøstrøm, Frithjof, 35 A., 25. 6., Laxevaag, H: Hilda, f. Mikalsen.
- Skaar, Amund, 58½ A., 11. 11., Chr.ania.
- Skagen, J. Friis, O.R.Sagf., 69 A., 9. 10., Gloppen, bisat Bergen, H: Camilla, f. Boalth.
- Skattum, H. O., Kbmnd., 79 A., 26. 10., Ullern.
- Skavlan, Harald, Overingeniør, 54 A., 11. 7., Voss, begr. T.hjem.
- Skotvedt, A. H., Kaptein, 62 A., 25. 10., Chr.ania.
- Smith, Bergiette Sivertsen, 85 A., 16. 5., Bergen.
- , Didrikke v. Cappelen, 80 A., 1. 11., Chr.ania.
- , Elise Jorgine, f. Evensen, 74½ A., 25. 5., Chr.ania.
- , D. P., fhv. Sognepræst, 80¼ A., 20. 3., Stabæk, H: Alvilde, f. Singdahlsen.
- , Jacob, Skomagerm., 76 A., 24. 4., Bergen, H: Regine, f. Wathne.
- , Karen Otthine, 85½ A., 29. 5., Bergen.
- , Martine Fredrikke, 76 A., 17. 2., T.hjem.
- , Olefine, f. Devold, 19. 2., Aalesund.
- , Randi, 27 A., 26. 10., Bergen.
- Snilsberg, Martinus, Kbmnd., 43½ A., 12. 5., Horten, H: Helga, f. Christiansen.
- Soelberg, Anne, f. Hørgmark, 83 A., 1. 10., Aasgaardstrand.
- , G., fhv. Lensmand, 78 A., 11. 1., Flatanger.
- Solberg, Carl N., Direktor, 35 A., 22. 3., Drammen, H: Louise, f. Arbo.
- , Maren, f. Gledje, 68½ A., 18. 11., Fyrisdal.
- Solbue, Anne Henriette, f. Gregersen, 74 A., 20. 3., Ørlandet.
- Solem, Kirsten Birgitte, f. Steen, 25 A., 27. 4., T.hjem.
- Solgaard, Arthur, 21 A., 14. 8., Chr.sand.
- Solensteen, Hanna, fhv. Lærerinde, 14. 5., Chr.ania begr. Bergen.
- Sommer, Sigrid, 75 A., 11. 2., Bergen.
- Sommerfeldt, Carl Linné, Rektor, 19. 7., Chr.sand. H: Thora, f. Gjerdrum.
- , Jakobine, f. Lorentzen, 74 A., 29. 1., Chr.ania.
- , Magda, f. Helland, 21. 1., under et Ophold i England.
- , Olaf Hagbart, 86½ A., 23. 11., Toten.
- Sontum, Sanna, f. Bruun, 78½ A., 13. 6., Chr.ania.
- Soot, Carl, Kontorchef, 31½ A., 11. 11., Chr.ania.
- Sparre, Richard Momme Petersen, 19 A., 26. 7., Chr.ania.
- Spatz, Paul, fhv. Grosserer, 29. 9., Vestre Aker.

- Spønning, Knut Severin, Overlærer, 76½ A., 1. 6., Drammen, H: Inga, f. Hvaaler.
- Spilling, Gunhild, 68½ A., 28. 1., N. Undal.
- Stabell, Paul, Kasserer, 18. 7., T.hjem, H: Karen, f. Sandvold.
- Stabenfeldt, Sophie, 74 A., 6. 12., Chr.ania.
- Staj, Helge, fhv. Veterinærkaptein, 77 A., 17. 2., Chr.ania.
- Stalsberg, Theodor Chr., Forstmeister, 27. 3., Chr.ania.
- Stang, Dikka, f. Breder, 60 A., 10. 6., Chr.ania.
- , Lauritz L., Disponent, 50 A., 21. 6., Chr.ania.
- , Petronelle Cathrine, f. Sørensen, 68 A., 19. 8., Vestre Aker.
- , Søren Bertelsen, 72 A., 26. 4., Bergen, H: Anna, f. Ludvigsen.
- Stangebye, Amalie Elisabeth, 16½ A., 23. 12., Chr.ania.
- Steen, Anna Cathrine, f. Bergh, 84 A., 15. 12., T.hjem.
- , Christiane Mathilde, f. Rude, 30½ A., 26. 12., T.hjem.
- , Constance Amalie, f. Jensen, 72½ A., 13. 3., Chr.ania.
- , Hansine Bergitte, 55 A., 1. 12., T.hjem.
- , Johan Alfred, Skomager, 58½ A., 5. 3., Chr.ania, H: Johanne, f. Kristiansen.
- , Johannes A., Maskinist, 48 A., 23. 1., Windau, H: Johanna, f. Johannessen i Bergen.
- , Just, Maskinist, 47½ A., 27. 7., Shanghai, H: Helene i Chr.ania.
- , Mentz Anfind, 25½ A., 12. 4., Bergen.
- , Octava, 23. 2., Hamar.
- , Oscar Fredrik, Ingeniør, 6. 7., Fr.stad.
- , Rebekka, 76 A., 22. 1., Hamar.
- Steenstrup, Dagny, 24½ A., 3. 11., Fr.værn.
- Steineger, Johan Andreas Heinrich, fhv. Toldb., 84 A., 3. 6., Chr.ania.
- Steiner, Else Mariane, f. Bellington, 77 A., 18. 5., Bergen.
- Stenersen, Thorstein, Landhandler, 54½ A., 21. 10., Koppang.
- , Trygve, 21½ A., 15. 6., St. Regis, Montana.
- Stephansen, Cornelius, 8. 9., Hamburg.
- Stock, Caroline, f. von With, Stenerats Adolf S.s Enke, 2. 10., Hannover.
- Stockenberg, Ferdinand, Konsulatraad, 41 A., 27. 8., Riehen ved Basel, H: Hanne, f. Thommesen.
- Stokke, Helene, f. Fortuna, 71½ A., 13. 11., T.hjem.
- Storm, Eilert, fhv. Zahlkasserer, 69 A., 12. 12., Chr.ania, H: Joakime, f. Sigholt.
- Straith, Otto, 24 A., 27. 8., fra Cuba til New York.
- Stray, Karen Marie, f. Hansen, 82 A., 3. 9., Chr.sand.
- Strom, Chr., Cand., 11. 6., Chr.ania.
- , Gusta, 51 A., 31. 10., Ullern.
- , Hans Fr., Gaardb., 15. 4., Hitteren.
- , Ida Janette, 24½ A., 2. 5., Bergen.
- , S. A., 73 A., 28. 8., T.hjem, H: Augusta, f. Liebig.
- , Sofie, f. Meyer, 22. 3., Bergen.
- Stub, Emil A., Politib., 62 A., 24. 6., Chr.ania.
- Støren, Anne Sophie Fredrikke, f. Larsen, 63 A., 13. 10., Lillehammer.
- Størmer, Caroline Margrethe, 2. 7., Svølvær.
- Støylen, Bjarne, 10. 4., Vestre Aker.
- Sudmann, Carl Christofer, 18½ A., 29. 4., Bergen.
- Sundt, Carl Oluf, Bogtrykker, 66 A., 31. 3., T.hjem, H: Johanna, f. Christiansen.
- , Fritz, 92½ A., 19. 6., Chr.ania.
- Svanfeldt, Marie, 53 A., 10. 12., Chr.ania.
- Svanøe, Sara, f. Hetland, 80 A., 6. 1., Bergen.
- Svendsen, Lydia Berentine, f. Blydt, 11. 8., Bergen.

- , Mari Cathrine, f. Kilgren, 93³/₁₂ A., 1. 4., Chr.ania.
- , O., Reisende, 57 A., 29. 2., Chr.a, H: Hanna, f. Møller.
- , Samuel Edvard, Skibsf., 75 A., 16. 11., Kragerø, H: Pauline, f. Alsing.
- Svensson, Mathilda, 15. 12., Chr.a.
- Swane, Christian, fhv. Kbmd., 86¹/₂ A., 1. 4., Chr.ania.
- Swensen, Thora Rebekka, 11. 12., Drammen.
- Syberg, Jürgen Axel, 29. 3., Høge pr. Lillehammer.
- Synnestvedt, Rina, f. Bowitz, 29. 11., Chr.ania, begr. Molde.
- Syvvertsen, Maren Olava, f. Thinn, 18. 7., Drammen.
- Säfvenbom, Sarah, f. Graham, 3. 9., Chr.ania.
- Sæthren, O., O.R.Sagf., 79¹/₂ A., 28. 8., Chr.ania, H: Abigael, f. Winderen.
- Søgaard, Olaf Rudolph, 13. 6., Chr.a.
- Sønderaal, Petrine, 81 A., 14. 5., Chr.ania.
- Sønderby, Julie, Enkefru, 77¹/₂ A., 9. 2., Chr.ania.
- Sorbye, Bredine, f. Sollerød, 82 A., 22. 12., Chr.ania.
- Sørensen, Andreas, Kbmd., 9. 8., Chr.ania, H: Christine, f. Halvorsen.
- , O., Vognfabrikant, 77 A., 1. 4., Chr.ania, H: Josefine, f. Henriksen.
- , Søren, Maskinist, 1. 11., Blyth, H: Klara, f. Wegner i Chr.ania.
- Sørenssen, Aimar August, Statsraad, 85¹/₂ A., Rygge.
- Søyland, B. L., Dampskibsexped., 85¹/₄ A., 30. 1., Flekkefjord.
- Tandberg, Carl Christian, 14. 8., Chr.ania.
- Tangen, Ragna, f. Tonnesen, 35³/₄ A., 26. 11., Chr.sand.
- von Tangen, Anna Emilie, f. Hanssen, 17. 9., Stavanger, begr. Bergen.
- Tanner, Valborg, f. Stang, 21. 12., Minneapolis.
- Tendrup, Martha Andrea, f. Amundsen, 78¹/₂ A., 18. 2., Bergen.
- Thane, Ferdinand C., 65 A., 8. 2., T.hjem.
- Thaulow, Johanne Louise, f. Nielsen, 58¹/₂ A., 19. 6., Aasgaardstrand.
- Theisen, Rasmus, Amtmand, 13. 5., Bodø, H: Hanna, f. Boye.
- Thesen, Anna, f. Rummelhoff, 59 A., 19. 4., Gvarv.
- , Theodor, Ingeniør, 48 A., 22. 3., Kronstadt, Sydafrika.
- Thiis, Jens Schanche, Konsul, 82¹/₂ A., 10. 5., Chr.ania, H: Hanna, f. Finne.
- Thilesen, Thorleif, Disponent, 32 A., 22. 4., Chr.ania.
- Thingvold, Gunda, f. Dorff, 84 A., 13. 4., Land.
- Thinn, Karen, Enkefru, 9. 10., Chr.a.
- Thisted, Hella Sofie, 12. 2., Lardal.
- Thomassen, Sofie Emilie, 14 A., 6. 8., Bergen.
- Thordén, Hilmar, Skrædder, 53 A., 15. 3., Chr.ania, H: Marie, f. Caltenback.
- Thorendahl, P., Grosserer, 52 A., 21. 3., Chr.ania, H: Juliane, f. Andersen.
- Thorkildsen, Gunvald Christian Bernhard, Biskop, 62¹/₂ A., 19. 1., Chr.sand, H: Hanne, f. Dick.
- Thorne, Storm, Ingeniør, 68 A., 4. 8., Tonset, H: Lorentze, f. Preus.
- Thornæs, S., fhv. Toldkontrollør, 85 A., 20. 5., Aalesund, begr. Chr.ania.
- Thorsen, Knut, Skibsf., 34¹/₂ A., 23. 11., Forlis fra Glasgow til Sidney, Cape Breton, Kanada.
- Thorstensen, Hendriethe, 63 A., 18. 12., Chr.ania.
- Thorvildsen, Peter, Skibsreder, 15. 10., Chr.ania, H: Severine Benedicte, f. Brinck Lund.
- Thrane, Nikolai Hagerup, 68 A., 13. 2., Tromsø.
- Thrap-Meyer, Dorteia von Tangen, 2. 5., Vestre Aker.
- Thue, Lilla, 1. 12., Chr.sund.

- Thurmann, Kirsten, f. Damsgaard, 84 A., 25. 7., Chr.ania.
- Thyholdt, M., 3. 3., Bergen.
- Türmer, Aage, 14½ A., 12. 1., Chr.a.
- Tidemand, Hedvig, 6. 12., Chr.ania.
- , Johannes, 86 A., 24. 12., Chr.a.
- Tiller, Anna, f. Lein, 62 A., 9. 1., T.hjem.
- , Jorgine, 36½ A., 10. 8., T.hjem.
- Tobiesen, Mathilde, 94½ A., 7. 3., Chr.ania.
- Todsen, Christiane Amalie Sofie, 76 A., 9. 9., Bergen.
- Tollefsen, Ludoviga, f. Reitzel, 3. 1., Chr.ania.
- Torbjørnsen, Gabriel Ross, Rørlægger, 16. 5., Vestre Aker, II: Petrine, f. Bentsen.
- Torgersen, Theodor, Formand, 8. 8., Chr.ania, H: Walborg, f. Delphin.
- Torp, Kristian, 16 A., 13. 11., Oslo.
- , Nils, 15. 9., Bergen.
- Torstensen, Severin Mathias, Skibsreder, 76 A., 9. 4., Tonsberg, H: Emilie, f. Møller.
- , Trine, f. Slotz, 78 A., 29. 3., Bergen.
- Traaen, Louise, f. Egeberg, 8. 1., Vestre Bærum.
- Trampe, Anna Karoline, f. Bauck, Grevinde, 83½ A., 11. 5., T.hjem.
- Tranaas, Elen Sofie, f. Hoff, 45 A., 20. 5., T.hjem.
- Tresselt, Carl, 76 A., 18. 3., Bergen, H: Rikke, f. Holst.
- , Johan Julius Brandis, 72 A., 29. 11., Stettin, H: Emmy, f. Teschendorff.
- Trost, Karen, Telegrafistinde, 2. 12., Chr.sund.
- Truslew, Christen Rando, 23. 11., Chr.ania, H: Sigrid, f. Andresen.
- Tronnes, P., Sagfører, 79½ A., 3. 12., Storelvedalen.
- Tschudi, Ægidius Peter, 10. 1., Chr.a.
- Tønder, Knud A., Kbmnd., 62 A., 24. 12., Bergen, H: Gedske, f. Fæster.
- Tønnessen, Birgitte Marie, f. Juell, 14. 5., Stavanger.
- Tønnesen, Johanne Henrikke, f. Lundgreen, 14. 8., Bergen.
- , Lina, 28. 3., Chr.ania.
- Tørubom, Josefine, 28. 9., Chr.ania.
- Tønsberg, Caroline Henriette, f. Nielsen, 9. 10., Bodo.
- , Edv., 69½ A., 2. 12., Urskog, H: Marie, f. Berg.
- Tostie, Gunvor, 4. 4., Chr.ania.
- Uchermann, Augusta, Enkefru, 3. 6., Chr.ania.
- Ugland, Jens Lassen, 75 A., 12. 5., Arendal.
- Ullitz, Laura, 76 A., 1. 1., T.hjem.
- Ullstrom, Rolf Svane, ½ A., 17. 10., Østre Bærum.
- Ulvesager, Thomasine, f. Tychesen, 84 A., 6. 10., Bergen.
- Unger, Carl, Skibsk., 83½ A., 1. 4., Fr.stad.
- , Valborg, f. Meyer, 29. 1., Jowa.
- Urdahl, Christian, Skomager, 73½ A., 29. 5., Chr.ania.
- , Kari Pedersdatter, Diakonisse, 30½ A., 18. 4., Lyster.
- Utne, Erling Smith, 23. 12., Bergen.
- Valentinsen, R. M., Farver, 75½ A., 14. 10., Balestrand, H: Mariane, f. Pedersen.
- Valcur, Betzy, 23. 1., Chr.ania.
- , Ellen Anna, Enkefru, 85 A., 14. 12., Bergen.
- Vang, Harda, 7. 7., T.hjem.
- Varmbo, O., Overlærer, 69 A., 23. 7., T.hjem.
- Vemmestad, J. J., Læge, 24. 6., Stavanger, H: Lalla, f. Ramm.
- Vibe, Hanna Margrethe, 85½ A., 7. 9., Chr.ania.
- Villars, Halvor Frederik, 36½ A., 11. 12., Chr.ania.
- Virsching, Gunbild Heiberg, 51 A., 16. 6., Brevig.
- Vogt, Martha Johanne Abigaël, f. Kinck, 16. 10., Chr.ania.
- Voigt, Lorentz Fredrik, Ingeniør, 73 A., 13. 9., T.hjem.
- Volekmar, Frantz August, Kbmnd., 84½ A., 23. 1., Chr.sund.
- Vollan, Hanna, f. Tønning, 70 A., 28. 9., Bergen.

- Vonen, Johan Suckaw, 75 A., 4. 10., Dale i Sondfjord.
- Voss, Carl, 23. 10., Bergen.
- , Didrik, 74½ A., 31. 5., Bergen.
- , Odd, 22¾ A., 12. 4., Chrania.
- Væringsaasen, Berthe Rogstad, 68 A., 1. 8., Elverum.
- Waalmann, Lauritz, fhv. Kbmd. og Bankkasserer, 79 A., 5. 6., Tønsberg, H: Cathinka, f. Walle.
- , Sigurd, 22 A., 12. 6., Chrania.
- Wahl, Nicolai, Tommermand, 24. 5., Bergen, H: Inga, f. Waardal.
- Wallace, Sophie, f. Huun, 74 A., 1. 7., Chrania.
- Walle, Maren, f. Mosgaard, 71 A., 8. 1., Chrania.
- Wallem, N. Th., Overlærer, 20. 4., Chrania.
- Walter, Johan Carsten, fhv. Kaptein og Toldkass., 91 A., 7. 5., Bergen, H: Alida, f. Friis.
- Wang, Emmy Eriksen, 1. 11., Chr.a.
- , Erik, Gartner, 23. 10., Jevnaker.
- , Hanna, f. Aas, 51 A., 18. 8., Kniple pr. Fr.stad.
- Wangberg, Audun Hartvig Lund, ORSagf., 33½ A., 26. 1., T.hjem, H: Elvine, f. Aaslund.
- Warneke, Dorothea, 74½ A., 9. 11., Bergen.
- Wedege, H. E., Kbmd., 71 A., 10. 4., Finkongkjeilen.
- Weenaas, George, Ingenior, 37 A., 13. 7., Nes, Romerike.
- Wellerop, Clara, f. Bach, 64 A., 14. 3., Porsgrund.
- Wellin, Oluf, 1. 4., Bergen.
- Weltzin, Frantz Jacob, fhv. Kommandersergeant, 6. 1., Mindresunde.
- Wennberg, Samuel Georg Simon, Lensmand, 72 A., 19. 10., Balsfjord, H: Jensine, f. Kiil.
- Werenskjold, Werner, fhv. kgl. Fuldm., 77 A., 20. 10., Chrania.
- Werner, Elise, f. Monsen, 7. 1., Bestum.
- , J. A., ORSagf., 24. 3., Chrania.
- Werring, Emil Sylvius, 18 A., 23. 4., Chr.sund.
- Wesenberg, Marie, f. Dahl, 72½ A., 18. 1., Chrania.
- Wessel-Berg, Betzy, f. Nielsen, 71 A., 25. 5., Chrania.
- Westergaard, Michael Hoegh, Fyrvogter, 64 A., 21. 3., Arendal.
- Westphalen, Hilda, 81½ A., 9. 2., Chrania.
- Wiborg, Lauritz, Kbmd., 81½ A., 28. 10., Bergen.
- Width, Michael H., 94 A., 3. 1., Aarønes pr. Molde.
- Wieberg, Bernt Christian, 86½ A., 4. 10., Stange.
- Wiedemann, Wilhelm Friedrich, 4. 10., Østre Aker.
- Wiehe, Amalie Josephine, f. Torkildsen, 65 A., 23. 3., Chrania.
- Wiencke, Ludvig Friedrich Andreas, 78 A., 8. 3., Bergen, H: Agnethe, f. Erland.
- Wiese, Agnete, f. Wiese, 75 A., 16. 4., Stavanger.
- , Christine, f. Jansen, 65½ A., 24. 4., Eidsvold.
- Wilberg, Ths. A., Kbmd., 20. 7., Fr.stad, H: Elise, f. Kjølstad.
- Wilhelmsen, H. F., Skibsf., 25. 4., Drøbak, H: Mathilde, f. Thiemroth.
- Wille, Anne Cathrine Adolphine, f. Koller, 22. 3., Chrania.
- , Aug., Kbmd., 77 A., 17. 1., Fr.hald.
- , Gustav Fredrik Dietrichson, 27¼ A., 19. 5., Chrania, H: Malla, f. Roste.
- , Magdalene Susanne, 24. 11., T.hjem.
- Willms, Marie Elisabeth, Boghandler B. N. W.s Enke, 71½ A., 4. 4., Kongsberg.
- Willoch, Lotte, 79½ A., 27. 6., Horten.
- Willumsen, Anton, Advokat, 27. 7., Chrania, bgr. Tromsø.
- Wilmann, Christian, 80 A., 2. 5., Bergen.
- Wilsø, Jens, fhv. Skibsf., 80½ A., 7. 11., Fr.hald, H: Dikka, f. Holmboe.

- Wimpelmann, Theodor, 88 A., 31. 7., Surendalen.
- Wind, Robert, Kemiker, 3. 6., Chr.ania. H: Elise, f. Var.
- Winggaard, Lucie Marie, 84 A., 2. 6., Chr.ania.
- Winsnes, K., Dyrlege, 1. 12., Chr.ania, H: Ragnhild, f. Ørn.
- With, Carl Georg, Generallojtnant, 4. 9., Chr.ania.
- Wittusen, Claus S., Papirhandler, 23. 1., Chr.ania, H: Dagny, f. de Lange.
- Woie, Ole, Stud. theol., 19½ A., 5. 3., Chr.ania.
- Wold, Christine, 26. 4., Chr.ania.
- , John, fhv. Lensmand, 71 A., 15. 1., Aasen.
- Wolff, Carl L. B., 44 A., 23. 12., Bergen, H: Helge, f. Fosse.
- , Louise Charlotte, f. Büsing, Kapt. Fredrik W.s Enke, 77 A., 27. 10., Chr.sand.
- Woxen, Carl Christian August, Skibsf., 86 A., 8. 2., Chr.ania.
- Wright, Eilert Bernhard, 29. 7., Porsgrund, H: Edel, f. Bye.
- Wulf, Sine, f. Lambertsen, 75 A., 4. 12., Bergen.
- Woien, Alfred, Sekretar, 40½ A., 14. 10., Stokmarknes.
- Ytteborg, Emmeline, f. Stoph, 13. 10., Chr.ania.
- Zachariassen, N. J., 23. 1., Skien.
- Zachariassen, Albert, 48 A., 16. 10., Bergen, H: Marie, f. Esther.
- , Andrea, 94 A., 29. 10., Tonsberg.
- , Inga, 28. 12., Langesund.
- Zapffe, Ludvig, Arkitekt, 40 A., 24. 10., Chr.ania, H: Sofie, f. Timm.
- Zogbaum, Rosalie, f. Esselbach, 28. 7., New York.
- Øien, Eline Christine, 76 A., 2. 7., T.hjem.
- Øksnevad, Torine, f. Folkvord, 44 A., 12. 6., Bergen.
- Ørbeck, Anders J., Gaardb., 86½ A., 12. 4., Eidsvold.
- Ørnberg, Frans, 51 A., 15. 10., Stockholm.
- Øslebye, Laura, f. Quisling, 50 A., 23. 5., Fr.stad.
- Østerberg, Henriette, f. Holm, 70 A., 16. 10., Chr.ania.
- Østgaard, Harald Ramm, Cand. jur., Lensmand, 53 A., 25. 1., Lom, H: Gabrielle, f. Winsnes.

Indhold.

	Side
Breve fra 1815 til 1817 vedrørende F. P. J. Dahls Ophold i Christiania som Docent i Filosofi. Meddeelt af hans Søn, Professor <i>F. C. B. Dahl</i> . (Sluttet i næste Hefte).	99
Danske, norske og holstenske Studenter indskrevne ved Universitetet i Strassburg. Ved Kredslæge <i>K. Carøe</i> og Hofjægermester <i>C. E. A. Schöller</i>	143
En Samling jydsk Testamenter fra o. 1681—1734. I Uddrag ved Postexpedient <i>C. Klitgaard</i> . (Sluttet).	162
Spørgsmaal og Svar:	
Spørgsmaal 2. Om Modehandler Tobie Martin. Af stud. jur. <i>Harald Gram</i>	182
— 3. Om Mads Rasch af Flintholm. Af Arkivamanuensis <i>A. W. Rasch</i>	182
— 4. Om Billedskærer Thor Kongstad og Hustru. Af <i>E. Kongstad Rasmussen</i>	183
Svar I. Om Christine Heuriksdatter Moinichen. Af Redaktøren.	183
Rettelser vedrørende Slægten Römer. (5. R. IV. B. S. 186) Af Sognepræst <i>John Møller</i>	184
Tillæg II. Dødsfald i Norge 1908. Af Arkivamanuensis <i>A. W. Rasch</i> .	

Skriftlige Henvendelser bedes sendte til Samfundets Sekretærer: for Norge Amanuensis *A. W. Rasch*, Rigsarkivet, Christiania — for Danmark Arkivsekretær *G. L. Grove*, Tidsskriftets Redaktør, Strandgade 46, Kjøbenhavn C. Samfundets Samling af Bøger og Manuskripter opbevares hos den danske Kommissionær, Forlagsboghandler *H. Hagerup*, Gothersgade Nr. 30, hvorfra de udlaanes til Medlemmerne.